

ICAFR'17

4th INTERNATIONAL CONGRESS ON ACCOUNTING AND FINANCE RESEARCH

4. Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi

13-17 Aralık 2017 - Erzurum/TÜRKİYE

BİLDİRİ ÖZETLERİ KİTABI

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR

Öğr. Gör. Dr. Fırat ALTINKAYNAK

Öğr. Gör. Metehan KÜÇÜKER

Arş. Gör. İsmail Hakkı ÜNAL

Arş. Gör. Tolga ÇAĞLAYANSUDUR

ÖNSÖZ

Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi'nin temelleri 2013 yılında Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü tarafından düzenlenen "Geçmişten Geleceğe Muhasebe ve Muhasebe-Toplum-Demokrasi" konulu konferans ile atılmıştır. Bu konferansın devamı niteliğinde 2015 yılında "Muhasebe Bilim ve Mesleğinde Kültürel Etkileşimler" temalı "2. Geçmişten Geleceğe Muhasebe Paneli" düzenlenmiştir. Bu panelde ülkemizin çeşitli üniversitelerinden gelen akademisyenler muhasebe ve finans konuları üzerine hazırladıkları bildirimlerini sunmuşlardır. Panelin kapanış oturumundaki sonuç bildirgesinde panelistlerin ve katılımcıların yoğun talepleri göz önünde bulundurularak, bu girişimin uluslararası bir kongre niteliğinde gerçekleşmesi kararı alınmıştır. Bu karar neticesinde gerçekleştirilen özveriyle çalışmalar sonucunda 3. Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi Bülent Ecevit Üniversitesi Çaycuma Meslek Yüksekokulu ev sahipliğinde 12-14 Mayıs 2016 tarihleri arasında Zonguldak, Çaycuma'da yoğun katılım ve başarı ile gerçekleştirilmiştir. Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi, muhasebe ve finans alanında akademik, sosyal, ekonomik ve mesleki işbirliğini hedefleyen uluslararası bir kongre olma özelliğini devam ettirmektedir.

Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresi'nin 4.sü 13-17 Aralık 2017 tarihleri arasında Erzurum'da düzenlenecektir. Erzurum Atatürk Üniversitesi ev sahipliğinde düzenlenecek olan kongrenin paydaşları arasında; Bülent Ecevit Üniversitesi, Sakarya Üniversitesi, İzmir Demokrasi Üniversitesi, Bartın Üniversitesi, Makedonya Uluslararası Vizyon Üniversitesi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Uludağ Üniversitesi, Azerbaycan Devlet İktisat Üniversitesi, Türkiye Finans Derneği, Erzurum Büyükşehir Belediyesi ve Erzurum Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası da yer almaktadır.

Muhasebe ve finans alanında yapılan en geniş katılımlı kongrelerden biri olan Uluslararası Muhasebe ve Finans Araştırmaları Kongresinde sunulmak üzere gönderilen çok sayıda bildiri özeti kongre kurullarınca değerlendirilmiş ve 126 adet bildiri kongrede sunulmak üzere kabul edilmiştir.

Bankacılık ve sigortacılık hizmetlerinde muhasebe ve finans uygulamaları, dijital çağda muhasebe-finans ve tehditler, İslami açıdan muhasebe-finans uygulamaları, kurumsal yönetim açısından muhasebe ve finans uygulamaları, muhasebe standartları (UFRS, BOBİ FRS, denetim standartları, kalite standartları), sermaye piyasaları, türev ürünler ve risk yönetimi, tarihsel, kültürel ve felsefi açıdan muhasebe ve finans gibi birçok konuda yapılan özgün çalışmalar kongrede sunulacak muhasebe finans bilim dalının gelişimine önemli katkılar sağlayacaktır.

Muhasebe ve finans biliminin öneminin bu tür etkinlikler sayesinde daha da ön plana çıkacağını umut ederek, böylesine önemli bir kongrenin gerçekleştirilmesi aşamasında özveri ve gayret ile çalışan bütün yürütüme kurulu üyelerine ve kongremizi varlıkları ve çok önemli bilimsel katkıları ile onurlandıran bütün katılımcılara şükranlarımı sunarım.

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN
Kongre Koordinatörü

KURULLAR**ONUR KURULU**

MEHMET SEKMEN (ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANI)
PROF. DR. ADALET MURADOV (AZERBAJYAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. ADEM KORKMAZ (MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. A. KEMAL ÇELEBİ (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. BEDRİYE TUNÇSİPER (İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. FADIL HOCA (ULUSLARARASI VİZYON ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. MAHMUT ÖZER (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ ESKİ REKTÖRÜ - ÖSYM BAŞKANI)
PROF. DR. MUZAFER ELMAS (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. ORHAN UZUN (BARTIN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. ÖMER ÇOMAKLI (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
PROF. DR. YUSUF ULÇAY (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ REKTÖRÜ)
ORHAN AKGÜLOĞLU (ERZURUM SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI BAŞKANI)

KONGRE KOORDİNATÖRÜ

PROF. DR. AHMET VECDİ CAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

DANIŐMA KURULU

PROF. DR. AHMET VECDİ CAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. DURMUŞ ACAR (MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. ERCAN BAYAZITLI (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. FATİH COŞKUN ERTAŞ (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. GANİTE KURT (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. HÜSEYİN AKTAŞ (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. M. BAŞARAN ÖZTÜRK (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. MEHMET YÜCE (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. METİN SABAN (BARTIN ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. MUSTAFA MIYNAT (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. NURAN CÖMERT (MARMARA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. OKTAY GÜVEMLİ (MUFTAV BAŞKANI)
PROF. DR. REŞAT KARCIOĞLU (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. SELAHATTİN KARABINAR (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. YASEMİN KÖSE (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. ABDULMECİT NUREDİN (INTERNATIONAL VISION UNIVERSITY)
DOÇ. DR. FEVZİ SERKAN ÖZDEMİR (İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. FERRUH TUZCUOĞLU (AZERBAJYAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. KÖKSAL ŞAHİN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)

BİLİM KURULU

- PROF. DR. AHMET VECDİ CAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. ALAN SANGSTER (THE UNIVERSITY OF SUSSEX)
PROF. DR. ALİ CEYLAN (İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ)
PROF. BHARAT SARATH (RUTGERS, THE STATE UNIVERSITY OF NEW JERSEY)
PROF. DR. BEYHAN MARŞAP (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. DURMUŞ ACAR (MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. ENGİN DİNÇ (KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. ERCAN BAYAZITLI (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. FATİH COŞKUN ERTAŞ (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. FİKRET ÇANKAYA (KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. G. NİLÜFER TETİK (AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. GANİTE KURT (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. GÖKALP NURİ SELÇUK (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. HALUK BENGÜ (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. HÜSEYİN AKTAŞ (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. KADİR GÜRDAL (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. KAMİL BÜYÜKMİRZA (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. KIYMET TUNCA ÇALIYURT (TRAKYA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. LUCIA LIMA RODRIGUES (UNIVERSITY OF MINHO)
PROF. DR. M. BAŞARAN ÖZTÜRK (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. MEHMET YÜCE (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. METİN KAMİL ERCAN (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. METİN SABAN (BARTIN ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. MIEKE JANS (UNIVERSITEIT HASSELT)
PROF. DR. MUSTAFA MIYNAT (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. NALAN AKDOĞAN (BAŞKENT ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. NECDET ŞENSOY (TÜRKİYE CUMHURİYETİ MERKEZ BANKASI)
PROF. DR. NURAN CÖMERT (MARMARA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. OKTAY GÜVEMLİ (MUFTAV BAŞKANI)
PROF. DR. ORHAN ÇELİK (ANKARA ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. ÖMER LALİK (İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ)
PROF. PITABAS MOHANTY (XAVIER SCHOOL OF MANAGEMENT)
PROF. DR. RAFET AKTAŞ (YILDIRIM BEYAZIT ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. RAİF PARLAKKAYA (NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. RECEP PEKDEMİR (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. REŞAT KARCIOĞLU (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. SAİME ÖNCE (ANADOLU ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. SELAHATTİN KARABINAR (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. SEVAL KARDEŞ SELİMOĞLU (ANADOLU ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. SEZGİN DEMİR (ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ)

PROF. SUPRITI MISHRA (INTER. MANAGEMENT INSTITUTE BHUBANESWAR)
PROF. DR. SÜLEYMAN UYAR (ALANYA ALAADDİN KEYKUBAT ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. SÜLEYMAN YÜKÇÜ (DOKUZ EYLÜL ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. ŞAKİR SAKARYA (BALIKESİR ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. ÜMİT GÜCENME GENÇOĞLU (ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. YAKUP SELVİ (İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ)
PROF. DR. YASEMİN KÖSE (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. ABDULMECİT NUREDİN (INTERNATIONAL VISION UNIVERSITY)
ASSOC. PROF. DR. AGİM MAMUTI (AMERICAN UNIVERSITY IN THE EMIRATES)
DOC. ANTONELLA RUSSO (PARTHENOPE UNIVERSITY OF NAPLES)
DOÇ. DR. C. YİĞİT ÖZBEK (GAZİ ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. FEVZİ SERKAN ÖZDEMİR (İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. GÜLFEN TUNA (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. HAKAN TUNAHAN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. HİLMİ ERDOĞAN YAYLA (HASAN KALYONCU ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. HÜSEYİN DALĞAR (MEHMET AKİF ERSOY ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. İBRAHİM AKSU (İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. İDRİS VARICI (ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ)
ASSOC. PROF. MARTA MACIAS (UNIVERSIDAD CARLOS III DE MADRID)
DOÇ. DR. MEHMET PEKKAYA (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. MURAT YILDIRIM (KARABÜK ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. NEVRAN KARACA (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. ÜMMÜHAN ASLAN (BİLECİK ŞEYH EDEBALI ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. CANER ATIŞ (MERSİN ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. ELMAS YALDIZ HANEDAR (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. ERKAN ÖZTÜRK (KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. İFFET KESİMLİ (KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ)
ASST. PROF. JULIJANA ANGELOVSKA (UNIVERSITY OF TOURISM&MANAGEMENT)
YRD. DOÇ. DR. NERMİN AKYEL (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. ÖMER FARUK GÜLEÇ (KIRKLARELİ ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. RECEP YILMAZ (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. SİNAN ESEN (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. Ş. DOĞUŞ DEMİRCİ (İZMİR KATİP ÇELEBİ ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. TUBA TOKSÖZ (KOÇ ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. YAKUP ÜLKER (CUMHURİYET ÜNİVERSİTESİ)
DR. AKBULAYEV NURHODJA NAZIRHODJA (AZERBAJCAN DEVLET İKTİSAT ÜNİVERSİTESİ)
DR. MOHAMMAD HUDAİB (UNIVERSITY OF GLASGOW)

YÜRÜTME KURULU

SELAMİ KESGİN (ERZURUM BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI)
PROF. DR. FATİH COŞKUN ERTAŞ (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. FEVZİ SERKAN ÖZDEMİR (İZMİR DEMOKRASİ ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. GÖKALP NURİ SELÇUK (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
DOÇ. DR. NEVRAN KARACA (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. CEM IŞIK (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. ENSAR AĞIRMAN (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
YRD. DOÇ. DR. HİKMET YAZICI (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)
ÖĞR. GÖR. DR. FIRAT ALTINKAYNAK (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
ÖĞR. GÖR. İDİL ÖZKAN (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)
ÖĞR. GÖR. METEHAN KÜÇÜKER (BÜLENT ECEVİT ÜNİVERSİTESİ)
ÖĞR. GÖR. NİZAMETTİN BAŞARAN (NİĞDE ÖMER HALİSDEMİR ÜNİVERSİTESİ)
ARŞ. GÖR. BİLGE ÖNAL (SAKARYA ÜNİVERSİTESİ)
ARŞ. GÖR. FERHAT DEMİRCİ (BARTIN ÜNİVERSİTESİ)
ARŞ. GÖR. İSMAİL HAKKI ÜNAL (ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ)
ARŞ. GÖR. MUHAMMET ÖZCAN (ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ)
ARŞ. GÖR. TOLGA ÇAĞLAYANSUDUR (CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ)
HİLAL KÜÇÜKER (BARTIN ÜNİVERSİTESİ YL ÖĞRENCİSİ)

İÇİNDEKİLER

MUHASEBE MESLEĞİ SEÇİMİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: UŞAK ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA.....	15
TÜRKİYE'DEKİ MUHASEBE SİSTEMLERİNDE AMORTİSMAN UYGULAMASI VE VERGİ ETKİSİ	16
SANTIAGO İLKELERİ VE TÜRKİYE VARLIK FONU	17
BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI İLE TÜRKİYE MUHASEBE / FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI VE MEVCUT MUHASEBE SİSTEMİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	18
ARAŞTIRMA GELİŞTİRME VE İNOVASYON YATIRIMLARININ FİNANSAL GELİŞME ÜZERİNE ETKİSİ: BRICS-TM ÜLKELERİ ÖRNEĞİ	20
MUHASEBE EĞİTİMİ VE Y KUŞAĞI.....	21
BOBİ FRS AÇISINDAN MADDİ DURAN VARLIKLARIN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ.....	22
BALKAN VE TRABLUSGARP SAVAŞLARI DÖNEMİNDE İSTANBUL BORSASI'NDA HİSSE SENETLERİ: POLİTİK RİSKLER VE OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA ŞİRKETLER	23
FİYAT VE ÜCRET MARK-UP DEĞİŞİMLERİNİN SERMAYE PİYASASI ÜZERİNDE ETKİLERİ VAR MI? BIST 100 ÜZERİNDE BİR İNCELEME	24
İÇ DENETİM FAALİYETLERİNDE KAMU İÇ DENETİM YAZILIMI (İÇDEN) KULLANIMININ TEKNOLOJİ KABUL MODELİ (TKM) İLE ARAŞTIRILMASI	25
YÖNETİM KURULU YAPISININ FİNANSAL PERFORMANSA ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	26
ULUSAL VARLIK FONLARI: YAPISI, İŞLEYİŞİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ	27
BİREYLERİN FİNANSAL KATILIM VE FİNANSAL BİLGİ DÜZEYLERİNİN TESPİTİ: ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ	28
ORTAK ÜRETİMİN MALİYETLERE ETKİSİ TUĞLA FABRİKASI ÖRNEĞİ	29
BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FİNANSAL İSTİKRARIN BELİRLENMESİ VE BANKACILIK TÜRLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ.....	30
BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDINA GÖRE ORTAK KONTROLE TABİ İŞ BİRLEŞMELERİNİN RAPORLANMASINDA KULLANILACAK HAKLARIN BİRLEŞMESİ YÖNTEMİ VE BİR UYGULAMA.....	32
IMMANUEL KANT PERSPEKTİFİNDEN DEVLETLERARASI BORÇLANMAYA YÖNELİK BİR İNCELEME: YUNANİSTAN ÖRNEĞİ.....	34
ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLEMELER ÇERÇEVESİNDE FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ.....	36
DİJİTAL ÇAĞIN YARATTIĞI MUHASEBE UYGULAMALARININ MUHASEBE HİLELERİNİN ÖNLENMESİNE ETKİSİ.....	37

SAVAŞ SANAYİ İŞLETMECİLİĞİNDE MALİYET VE GELİR UNSURLARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA	38
SERBEST MUHASEBECİ VE MALİ MÜŞAVİRLERİN SORUNLARININ ARAŞTIRILMASI VE BU SORUNLARIN CİNSİYET YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI.....	39
BASKI GRUPLARININ MUHASEBEYE YÖN VEREN KANUNLARDAKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	40
KURUMSAL YÖNETİM İLE FİNANSAL PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ENTROPY AĞIRLIKLANDIRMALI TOPSİS YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ: BİST’TE FAALİYET GÖSTEREN GIDA VE İÇECEK ŐİRKETLERİNDE UYGULAMA	41
NORMAL MALİYET YÖNTEMİNİN GELİŞİMİ VE UYGULANMASINA YÖNELİK BİR İNCELEME	42
MALMQUIST TOPLAM FAKTÖR VERİMLİLİK ENDEKSİ: KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ UYGULAMASI.....	43
TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI-TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI VE MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN TMS/TFRS FARKINDALIĞI	44
MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MATEMATİĞE BAKIŞ AÇISI VE AKADEMİK BAŞARILARI.....	45
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ MESLEKİ BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİ SEVİYELERİNİN DEMOGRAFİK FAKTÖRLER AÇISINDAN ANALİZİ.....	46
FİNANSAL FAIR-PLAY KRİTERLERİ FUTBOL KULUPLERİNİN MUHASEBE UYGULAMALARINDA MANİPÜLATİF EYLEMLERİ TETİKLER Mİ?	47
BULANIK ZAMANA DAYALI FAALİYET TABANLI MALİYET SİSTEMİ: BİR HASTANE UYGULAMASI.....	48
ARAS VE COPRAS YÖNTEMLERİYLE NAKİT AKIŞINA DAYALI PERFORMANS ÖLÇÜMÜ.....	49
SİGORTA SEKTÖRÜNDE KURUMSAL YÖNETİM UYGULANMASININ FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİNİN TESPİTİ.....	50
STRATEJİK MALİYET YÖNETİMİNDE FİYATLAMA KARARLARININ REKABETE ETKİSİNİN ANALİZİ.....	52
MUHASEBENİN TEORİLEŞTİRMESİ SÜRECİNDE KAVRAMSAL ÇERÇEVENİN YERİ: TARİHSEL PERSPEKTİFTEN.....	53
BİST-İMALAT SEKTÖRÜNDE ÇALIŞMA SERMAYESİNİN EKONOMİK KATMA DEĞER ÜZERİNDEKİ ETKİŐİ	55
MUHASEBE SİSTEMİNİN KURULMASI VE KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ	56
TÜRKİYE’DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŐKİŐİ: EŐBÜTÜNLEŐME VE NEDENSELLİK ANALİZİ.....	57

ÇEVRE MUHASEBESİ KAPSAMINDA BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNDE YER ALAN ÜRETİM İŞLETMELERİNİN ÇEVRESEL PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	58
MUHASEBE KURUMUNUN İKTİDAR ALANI: MALİ MÜŞAVİRLERİN KURUMUN İKTİDAR ALANINA İLİŞKİN ETKİLERİNE YÖNELİK BİR İNCELEME.....	59
ADAPTING PERFORMANCE BASED LOGISTICS TO FIRMS FOR FINANCIAL IMPROVEMENTS: A QUALITATIVE ANALYSIS OF PAST RESEARCH.....	60
BORSA İSTANBUL'DA YER ALAN İMALAT İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ENTROPİ TABANLI TOPSİS VE VİKOR YÖNTEMLERİ İLE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ.....	61
FİNANSAL PERFORMANSIN DEĞERE DAYALI ÖLÇÜLMESİNDE HİSSEDAR KATMA DEĞERİ (SVA) YAKLAŞIMI.....	62
BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FİNANSAL OLMAYAN VARLIKLARI DEĞERLEMEDE TARİHİ MALİYET VE GERÇEĞE UYGUN DEĞER SEÇİMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: BORSA İSTANBUL (BİST) ÖRNEĞİ.....	63
FUTBOLDA RAKİP TAKIM MÜSABAKA SONUÇLARININ HİSSE SENEDİ FİYATLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ	65
ACCREDITATION IN ACCOUNTING EDUCATION.....	66
MUHASEBE KÜLTÜRÜNÜ GELECEĞE TAŞIYACAK OLAN YAPILAR: “MUHASEBE KÜLTÜR MERKEZLERİ”	68
LİSANS SEVİYESİNDEKİ MUHASEBE EĞİTİMİNDE İHTİSAS MUHASEBESİ DERSLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	70
AKILLI KİMLİK KARTLARININ FİNANSAL İŞLEMLERDE KULLANIMINDA OLASI TEHDİTLER VE ALINACAK ÖNLEMLER.....	71
SERBEST BÖLGELER VE MUHASEBE İŞLEMLERİ	72
MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME YAKLAŞIMLARI VE ÖĞRETİM MATERYALLERİNE BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ	73
BOBİ FR'S'İN GETİRDİĞİ YENİLİKLERİN UYGULAYICILAR TARAFINDAN ALGILANMA DÜZEYİ: TRAKYA BÖLGESİNDE BİR ARAŞTIRMA.....	74
TÜRK MUHASEBE YAZININ METODOLOJİ SORUNU VE PRATİĞE YANSIMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME.....	75
SÜRDÜREBİLİRLİK RAPORLAMA ve TÜRKİYE'DE UYGULAMASI.....	76
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ÇALIŞMA ORTAMLARININ MESLEKİ YETKİNLİKLERİNİ GELİŞTİRMELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: MARMARA BÖLGESİNDE BİR ARAŞTIRMA	77
HARRAN ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE DERSLERİNDEKİ BAŞARI DÜZEYİ VE FİNANSAL OKURYAZARLIKLARININ MEZUNİYET SONRASI İŞ TERCİHLERİNE ETKİSİNE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA.....	78

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARDI – 41 TARIMSAL FAALİYETLER VE VERGİ USUL KANUNU UYARINCA KANATLI HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ İŞLETMELERİNDE DEĞERLEME, AMORTİSMAN VE ERTELENMİŞ VERGİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ	79
HALKA AÇIK İŞLETMELERDE FİNANSAL RAPORLAMA KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	80
KURUMSAL YÖNETİM VE ENTEGRE RAPORLAMA İLİŞKİSİ: BİST KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ'NDE YER ALAN İŞLETMELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	81
POLİTİK RİSK SÜRPRİZİ: ALMANYA DEVLET BAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNE FİNANSAL PİYASALARIN TEPKİSİ.....	82
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI VE XBRL.....	83
FİNANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYİNİ ETKİYEN FAKTÖRLER: İKTİSADİ ve İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	84
FİİLİ MALİYET YÖNTEMİ KULLANILARAK KAPSAMINA GÖRE MALİYET YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TRAKTÖR ÜRETİM İŞLETMESİ ÖRNEĞİ (MSUGT/VUK-TMS/TFRS-BOBİ FRS)	85
YÜKSEKÖĞRETİMDE BİLGİSAYARLI MUHASEBE UYGULAMALARI DERSİ İÇİN PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİ KULLANILMASININ AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ	86
DAVRANIŞSAL FİNANS PERSPEKTİFİ İLE KADINLARIN YATIRIM ALIŞKANLIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: ERZURUM İLİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA.....	87
JENERİK STRATEJİLERİ İZLEYEN FİRMALARIN ENTELEKTÜEL SERMAYE FARKLILIĞININ BELİRLENMESİ	88
BENFORD YASASININ MALİ DENETİM ALANINDA KULLANIMI ÜZERİNE BİR UYGULAMA.....	89
İŞ DÜNYASINDA AÇIK KAYNAK KODLU YAZILIMLARIN KULLANILMASINDA BİLİŞİM VE MUHASEBE UZMANLIĞININ ENTEGRASYONUNUN REKABET ÜSTÜNLÜĞÜNE ETKİSİ: XBRL ÖRNEĞİ	90
HAVAYOLU İŞLETMECİLİĞİNDE MALİYET VE FİYATLANDIRMA ÖNERİLERİ	91
MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA YÖNELİK ALGI: EKŞİ SÖZLÜK'TE SUNUMU	92
KAMU SERMAYELİ KATILIM BANKALARININ AÇILMASININ ÖZEL KATILIM BANKALARININ FİNANSAL TABLOLARINA ETKİSİ	93
KAMU KAYNAKLI BANKALARININ KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNE GİRMESİNİN MÜŞTERİ GÜVENİNE ETKİSİ: ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ	94
TÜRKİYE'DE BİRLEŞEN VE SATIN ALINAN ŞİRKETLERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ SEKTÖREL BAZDA ÖLÇÜMLERİNİN BİST'E ETKİSİ	95
GİRİŞİMCİLER AÇISINDAN ALTERNATİF FİNANSMAN YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ	96
MALİYET DAĞITIM ANAHTARLARININ BÜTÜNLEŞİK KARAR VERME MODELİ İLE SEÇİMİ.....	98

MUHASEBENİN TEMEL VARSAYIMLARINDAN İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİNE TARİHSEL BİR BAKIŞ.....	99
TEK BİR YATIRIM ARACI MI, BAĞIMSIZ YATIRIM ARAÇLARI MI? KRİPTO PARA BİRİMLERİNİN PİYASA DEĞERLERİNDEKİ DEĞİŞİMLERİN ANALİZİ.....	101
MUHASEBE VE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARINA YÖNELİK TÜRKİYE'DE HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŐMALARINI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: 1987-2017 DÖNEMİ.....	102
İŞLETMELERİN ÖLÇEKLERİ İLE TERCİH ETTİKLERİ MUHASEBE POLİTİKALARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER ÜZERİNE BİR İNCELEME	103
HİSSE SENEDİ FİYATLARINDAKİ DEĞİŞİMİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ UZUN DÖNEM ETKİŐİ: İMALAT SANAYİ ÖRNEĞİ.....	104
FİNANS BİLİMİNDE YENİ BİR KAVRAM OLARAK FİNANSAL SALDIRI KAVRAMININ TANIMLANMASI VE ÖRNEK OLAY YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ	105
VERİ ZARFLAMA ANALİZİ YÖNTEMİ İLE GELENEKSEL VE KATILIM BANKALARININ KARŞILAŞTIRMASI.....	106
SİBER SALDIRILARI ÖNLEME KONUSUNDA BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DENETİMİNİN ETKİŐİ.....	107
BAŞABAŞ ANALİZLERİ'NİN HEDEF MALİYETLEME'YE UYARLANMASI.....	108
KURUMSAL YÖNETİM KAPSAMINDA VİZYON, MİSYON, DEĞERLER VE ETİK KODLAR: TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME	109
IFRS15 MÜŞTERİ SÖZLEŞMELERİNDEN HASILAT STANDARDI: İNŞAAT SÖZLEŞMELERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA.....	110
BÖLGESEL YENİLİK SİSTEMLERİNDE İŞLETMELERİN FİNANSMAN KAYNAKLARI: İZMİR BÖLGESEL YENİLİK SİSTEMLERİ ÖRNEĞİ	111
KURUMSAL YÖNETİM TEMELİNDE MUHASEBE BİLGİ KALİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ.....	112
ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI'NIN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI TARAFINDAN BİLİNİRLİĞİNİN VE FARKINDALIĞİNİN TESPİTİ: BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ.....	113
MUHASEBE BİLİMİNİN BİR AKŐİYOMU OLARAK ADALET KAVRAMI	114
TÜRKİYE'NİN KALKINMA PLANLARINDA SAĞLIK POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ.....	115
TARİHİ BELGELER İŐIĐINDA UYGURLARDA SAĐIŐ.....	116
ÇEVRESEL MUHASEBE AÇISINDAN REKLAMASYON MALİYETLERİNİN İNCELENMESİ	117
KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER VE ŞARTA BAĞLI VARLIKLAR KONUSUNDA MSGUT/VUK, TMS/IFRS VE BOBİ IFRS UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI.....	118
GELECEĞİN MUHASEBECİŐİ İÇİN GEREKLİ OLAN BECERİLER VE UZMANLIKLAR	119

HİZMET KALİTESİ VE MÜŞTERİ TATMİNİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: MARMARİS'TE MUHASEBE HİZMETİ ALAN OTEL İŞLETMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA	120
LİTERATÜRDEKİ MUHASEBE SINIFLANDIRMALARINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ	121
AZERBAYCAN BANKALARININ 2010-2016 YILLARI ARASI TOPSİS YÖNTEMİYLE PERFORMANS ANALİZİ.....	122
KLASİK YATIRIM ARAÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN PORTFÖY YÖNETİM SÜRECİNDEKİ ETKİSİNİN İRDELENMESİ	123
MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI DERGİSİNDE YAYINLANAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ 2010-2017 DÖNEMİ:.....	124
ÜNİVERSİTELERDE FAALİYET MALİYETLERİNİN AKADEMİK ZAMAN MUHASEBESİ ARACILIĞI İLE HESAPLANMASI.....	125
TÜRKİYE'DE MUHASEBE MESLEĞİ NİTELİKLERİ: MUHASEBE İŞ İLANLARININ METİN MADENCİLİĞİ İLE ANALİZİ	126
ENTROPİ YÖNTEMİNE DAYALI CAMELS PERFORMANS DEĞERLENDİRME MODELİ: TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ ÜZERİNE AMPİRİK BİR UYGULAMA	127
BORSA İSTANBUL ALT ENDEKSLERİ ARASINDAKİ OYNAKLIK GEÇİŞKENLİKLERİNİN ASİMETRİK GARCH BEKK YÖNTEMİ İLE ANALİZİ.....	128
MUHASEBE MESLEK MENSUBU ADAYLARI VE ETİK İKİLEM.....	129
BORSA İSTANBUL ENDEKSİ (BİST 100) GETİRİ VOLATİLETESİNİN ARCH ve GARCH MODELİ İLE TAHMİN EDİLMESİ	130
FİNANSAL PERFORMANSIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI ÜZERİNE ETKİSİ: BİST100 ŞİRKETLERİ ÜZERİNDE BİR İNCELEME	131
TÜRKİYE'DE CARİ AÇIK MAKASI DARALTI LABİLİR Mİ?.....	133
TÜRKİYE'DE VERGİ ENTEGRASYONU OLGUSU.....	135
KİRALAMA İŞLEMLERİNİN IFRS, FASB VE BOBİ FRS KAPSAMINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA ETKİSİ.....	136
YENİ KURUMSAL EKONOMİ BAKIŞ AÇISI ÇERÇERÇEVESİNDE GÜNCEL FİNANSAL RAPORLAMA GELİŞMELERİ ÜZERİNE BİR İRDELEME	137
BÜYÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELER İÇİN YAYINLANAN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARININ (BOBİ FRS) UYGULAMAYA GETİRECEĞİ DEĞİŞİKLİKLER.....	139
TÜRKİYE'DEKİ BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARININ YAYINLADIKLARI ŞEFFAFLIK RAPORLARINA YÖNELİK İNCELEME	140
TERSİNE LOJİSTİK VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ.....	142
EKONOMİ HABERLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞ ŞEKİLLERİNİN BİREYSEL YATIRIM KARARLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ.....	143
DENETİM SÜRESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DÜZENLEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ OLAN İŞLETMELER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA	144

VERGİ İNCELEME RAPORLARI ÖZELİNDE VERGİ UYUŞMAZLIĞI DOĞURAN HALLERİN TESPİTİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ ÜZERİNE UYGULAMALI BİR ÇALIŞMA.....	146
HASTANE İŞLETMELERİNDE STRATEJİK MALİYET YÖNETİMİNİN UYGULANABİLİRLİĞİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: ANKARA İLİ ÖZEL HASTANELER ÖRNEĞİ.....	148
YURT DIŞI İŞTİRAKLERDEN DOĞAN TEMETTÜLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR.....	150
BİR KÜRESEL KAMUSAL MAL OLARAK İKLİM'İN FİNANSMANI: YEŞİL TAHVİLLER.....	151
EMEKLİLİK FONLARINDAKİ BÜYÜME: TÜRKİYE VE DİĞER GELİŞEN PİYASALAR ARASINDA BİR KARŞILAŞTIRMA	152
PETROL FİYATLARI, DOLAR KURU VE HİSSE SENEDİ PİYASASI ARASINDAKİ ORTALAMA-OYNAKLIK YAYILIM ETKİSİ: BIST-100 ÜZERİNE BİR UYGULAMA.....	153
İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNİN YENİ HÂSILAT STANDARDI TFRS 15'E GÖRE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ.....	154
BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİNİN MUHASEBE VE FİNANS ALANLARINA YÖNELİK YANSIMALARI VE BEKLENTİLER	156
KAMU GÖZETİMİ DENETİMLERİ VE YAPTIRIMLARI: TÜRKİYE-ABD KARŞILAŞTIRMASI.....	157
KREDİ DERECELENDİRMEDE BULANIK MANTIK YÖNTEMİ.....	158
DÖVİZ KURUNUN VE FAİZ ORANININ BIST-100 ÜZERİNDEKİ ASİMETRİK ETKİSİ.....	160

CONTENTS

EVALUATION OF FACTORS AFFECTING CHOICE OF ACCOUNTING PROFESSION: AN APPLICATION REGARDING STUDENTS AT USAK UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCE	15
DEPRECIATION IN TURKISH ACCOUNTING SYSTEMS AND EFFECT ON TAX.....	16
SANTIAGO PRINCIPLES AND TURKIYE WEALTH FUND	17
AN INVESTIGATION ON DIFFERENCES BETWEEN FINANCIAL REPORTING STANDARDS FOR LARGE AND MEDIUM SIZED ENTITIES, TURKISH FINANCIAL REPORTING STANDARDS AND CURRENT LOCAL ACCOUNTING SYSTEM.....	19
THE EFFECTS OF RESEARCH DEVELOPMENT AND INNOVATION INVESTMENTS ON FINANCIAL DEVELOPMENT: BRICS-TM COUNTRIES EXAMPLE.....	20
ACCOUNTING EDUCATION AND GENERATION Y.....	21
RECOGNITION OF TANGIBLE ASSETS IN TERMS OF FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM ENTERPRISES	22
OTTOMAN STOCK RETURNS DURING THE TURCO-ITALIAN AND BALKAN WARS OF 1910 – 1914: POLITICAL RISKS AND THE JOINT-STOCK COMPANIES IN THE OTTOMAN EMPIRE.....	23
DO PRICE AND WAGE MARK-UP SHOCKS CHANGES EFFECT ON CAPITAL MARKETS? AN INVESTIGATION ON BIST 100	24
INVESTIGATION OF PUBLIC INTERNAL AUDIT SOFTWARE USING INTERNAL AUDIT ACTIVITIES BY TECHNOLOGY ACCEPTANCE MODEL (TAM).....	25
DOES STRUCTURE OF BOARD OF DIRECTORS INFLUENCE FINANCIAL PERFORMANCE: EVIDENCE FROM TURKISH LISTED.....	26
SOVEREIGN WEALTH FUNDS: STRUCTURES, FUNCTIONAL AND APPLICATION EXAMPLES.....	27
EVALUATION OF FINANCIAL PARTICIPATION AND FINANCIAL KNOWLEDGE LEVEL OF INDIVIDUALS: AN APPLICATION IN THE ERZURUM PROVINCE.....	28
EFFECTS of JOINT PRODUCTION on PRODUCTION COSTS: BRICK FACTORY SAMPLE.....	29
DETERMINATION OF FINANCIAL STABILITY IN THE BANKING SECTOR AND COMPARISON OF BANKING TYPES: THE CASE OF TURKEY.....	30
POOLING OF INTEREST METHOD TO BE USED FOR REPORTING COMBINATIONS OF BUSINESS UNDER COMMON CONTROL ACCORDING TO FINANCIAL REPORTING STANDARDS FOR LARGE AND MIDDLE SIZED ENTERPRISES.....	33
A STUDY OF INTER-STATE BORROWING FROM THE PERSPECTIVE OF IMMANUEL KANT: THE CASE OF GREECE	35
RECOGNITION OF FINANCIAL LEASING TRANSACTIONS WITHIN NATIONAL AND INTERNATIONAL REGULATIONS	36
THE EFFECT OF ACCOUNTING PRACTICES CREATED BY THE DIGITAL AGE ON THE PREVENTION OF ACCOUNTING FRAUDS.....	37

A RESEARCH ON COST AND REVENUE ELEMENTS IN WAR INDUSTRY ENTERPRISES	.38
THE INVESTIGATION OF THE PROBLEMS OF THE CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS AND THE COMPARISON OF THE PROBLEMS FROM GENDER39
EVALUATION OF THE IMPACT OF PRESSURE GROUPS ON ENACTED ACCOUNTING LAWS40
EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CORPORATE GOVERNANCE AND FINANCIAL PERFORMANCE BY ENTROPY BASED TOPSIS METHOD: APPLICATION IN FOOD AND BEVERAGE COMPANIES ACTIVITY IN THE BIST41
AN INVESTIGATION ON THE DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF THE NORMAL COST METHOD42
THE MALMQUIST TOTAL FACTOR PRODUCTIVITY INDEX: CORPORATE GOVERNANCE INDEX APPLICATION43
TURKISH ACCOUNTING STANDARDS -TURKEY FINANCIAL REPORTING STANDARDS AND ACCOUNTING STUDUENTS IAS/IFRS AWARENESS44
STUDENTS' WHO TAKES ACCOUNTING COURSES MATH PERSPECTIVE AND ACADEMIC ACHIEVEMENTS45
ANALYSIS OF OCCUPATIONAL COMMITMENT AND JOB SATISFACTION OF ACCOUNTING PROFESSIONALS IN TERMS OF DEMOGRAPHIC FACTORS46
MAY CRITERIA OF FINANCIAL FAIR-PLAY TRIGGER THE MANIPULATIVE ACTIONS IN ACCOUNTING APPLICATIONS OF FOOTBALL CLUBS?47
FUZZY TIME DRIVEN ACTIVITY BASED COSTING SYSTEM: AN IMPLEMENTATION OF A HOSPITAL48
PERFORMANCE MEASUREMENT BASED ON CASH FLOW WITH ARAS AND COPRAS METHODS49
DETERMINATION OF EFFECT OF CORPORATE MANAGEMENT APPLICATION ON COMPANY PERFORMANCE IN INSURANCE SECTOR50
ANALYSING IMPACT OF PRICING DECISIONS ON COMPETITION AT STRATEGIC COST MANAGEMENT52
THE ROLE OF CONCEPTUAL FRAMEWORK IN THE ACCOUNTING THEORY DEVELOPMENT PROCESS: THE HISTORICAL PERSPECTIVES54
THE IMPACT OF WORKING CAPITAL ON ECONOMIC VALUE ADDED IN BIST-MANUFACTURING SECTOR55
RELATIONSHIP BETWEEN THE ACCOUNTING SYSTEM AND THE CORPORATE GOVERNANCE PRINCIPLES56
THE RELATION OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY: COINTEGRATION AND CAUSALITY ANALYSIS57
EVALUATION OF THE ENVIRONMENTAL PERFORMANCE OF MANUFACTURING COMPANIES LISTED IN THE INDEX OF SUSTAINABILITY IN THE SCOPE OF ENVIRONMENTAL ACCOUNTING58

POWER AREA OF ACCOUNTING ENTITY: AN INVESTIGATION ON THE EFFECT OF THE PUBLIC ACCOUNTANT ON THE POWER AREA	59
FİNANSAL İYİLEŞTİRMELER İÇİN PERFORMANSA DAYALI LOJİSTİĞİN FİRMALARA UYARLANMASI: GEÇMİŞ ÇALIŞMALARLA AİT NİTEL BİR ANALİZ.....	60
EVALUATING FINANCIAL PERFORMANCE OF MANUFACTURING COMPANIES OPERATING IN ISTANBUL STOCK EXCHANGE WITH THE METHOD OF ENTROPY-BASED TOPSIS AND VIKOR.....	61
MEASURING THE VALUE BASED MANAGEMENT OF FINANCIAL PERFORMANCE: A SHAREHOLDER VALUE ADDED APPROACH	62
A RESEARCH ON CHOICE BETWEEN HISTORICAL COST AND FAIR VALUE FOR MAESURING NON-FINANCAIL ASSETS IN BANKING SECTOR: CASE OF ISTANBUL STOCK EXCHANGE (BIST).....	64
THE IMPACT OF FOOTBALL MATCH SCORES OF RIVALS ON STOCK PRICES	65
MUHASEBE EĞİTİMİNDE AKREDİTASYON	66
THE STRUCTURES THAT WILL CARRY THE ACCOUNTING CULTURE INTO THE FUTURE: "ACCOUNTING CULTURE CENTERS"	69
THE EVALUATION OF SPECIALIZED ACCOUNTING COURSES IN ACCOUNTING EDUCATION IN LICENSE LEVEL	70
POSSIBLE THREATS AND ACTIONS TO BE TAKEN FOR THE USE OF SMART ID CARDS IN FINANCIAL TRANSACTIONS	71
FREE ZONES AND ACCOUNTING OPERATIONS.....	72
EVALUATION ON THE STUDENTS WHO GETTING ACCOUNTING EDUCATION THAT LEARNING APPROACHES AND PERSPECTIVE TOWARDS TEACHING MATERIALS.....	73
THE LEVEL OF PERCEPTION BY IMPLEMENTS ON CHANGES IN FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES: A RESEARCH IN THE THRACE REGION.....	74
AN ANALYSIS ON METHODOLOGY PROBLEM AND PRACTICAL REFLECTIONS OF TURKISH ACCOUNTING.....	75
SUSTAINABILITY REPORTING AND ITS IMPLICATION IN TURKEY	76
THE EFFECT OF WORKING ENVIRONMENT ON ACCOUNTING PROFESSIONALS' PROFESSIONAL COMPETENCE: A STUDY IN THE MARMARA REGION	77
HARRAN UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES STUDENTS' LEVEL OF ACHIEVEMENT IN ACCOUNTING COURSES AND A STUDY ON THE EFFECT OF FINANCIAL LITERACY ON POST GRADUATION JOB PREFERENCES ..	78
THE RELATIONSHIP ANALYSIS OF MEASUREMENT, DEPRECIATION AND DEFERRED TAX ON POULTRY BUSINESS WITHIN THE SCOPE OF TURKISH ACCOUNTING STANDARDS 41 AND TURKISH TAX LAW	79
EVALUATION OF FINANCIAL REPORTING QUALITY IN PUCLIC FIRMS	80

RELATIONSHIP OF CORPORATE GOVERNANCE AND INTEGRATED REPORTING: A RESEARCH ON THE CORPORATE IN THE BIST CORPORATE GOVERNANCE INDEX.....	81
POLITICAL RISK SURPRISE: THE RESPONSE OF FINANCIAL MARKETS IN GERMAN STATE PRESIDENT SELECTION.....	82
SUSTAINABILITY REPORTING AND XBRL.....	83
THE FACTORS AFFECTING THE LEVEL OF FINANCIAL LITERARY: A RESEARCH ON THE FACULTY OF ECONOMIC AND ADMINISTRATIVE SCIENCES	84
COMPARISON OF COST METHODS BY COVERAGE BY USING ASPECT COST METHOD: EXAMPLE OF TRACTOR PRODUCTION MANAGEMENT (MSUGT / VUK-TMS / TFRS-BOB FRS).....	85
INVESTIGATION OF THE EFFECT OF PROJECT – BASED LEARNING METHOD ON ACADEMIC SUCCESS FOR COMPUTERIZED ACCOUNTING APPLICATIONS COURSE IN HIGHER EDUCATION.....	86
EVALUATION OF WOMEN'S INVESTMENT HABITS: A RESEARCH ON ERZURUM AREA.....	87
DETERMINATION OF INTELLECTUAL CAPITAL VALUE DIFFERENCES BETWEEN FIRMS FOLLOWING GENERIC STRATEGIES	88
AN APPLICATION ON THE USE OF BENFORD'S LAW IN THE FIELD OF FINANCIAL AUDIT.....	89
THE EFFECT OF INTEGRATION OF IT EXPERT AND ACCOUNTABILITY EXPERIENCE ON COMPETITION ADVANTAGE WITH USING OPEN SOURCE-CODE SOFTWARE IN THE WORLD OF BUSINESS: SAMPLE OF XBRL.....	90
COST AND PRICING SUGGESTIONS FOR AIRLINES INDUSTRY	91
PERCEPTIONS TOWARDS PROFESSIONAL ACCOUNTANTS: THE PRESENTATION IN “EKŞİ SÖZLÜK” A SOCIAL MEDIA PLATFORM IN TURKEY	92
THE EFFECT OF OPENING PUBLIC PARTICIPATION BANKS ON PRIVATE PARTICIPATION BANKS' FINANCIAL STATEMENTS.....	93
THE EFFECT OF CUSTOMER RELEASE TO ENTER THE PARTICIPATION BANK OF THE PUBLIC-BASED BANKS IN THE SECTOR: ERZURUM PROVISION.....	94
THE EFFECT OF SECTORAL BASIC MEASURES OF FINANCIAL PERFORMANCE ON COMPANIES IN COMBATED AND PURCHASED IN TURKEY.....	95
A COMPARATIVE EVALUATION OF ALTERNATIVE FINANCING METHODS FOR ENTREPRENEURS	96
SELECTION OF THE COST DRIVERS USING INTEGRATED DECISION MODEL.....	98
A HISTORICAL VIEW TO THE GOING CONCERN BEING THE FUNDAMENTAL ASSUMPTIONS OF ACCOUNTING.....	99
A SINGLE INVESTMENT TOOL OR INDEPENDENT INVESTMENT TOOLS? ANALYSIS OF CHANGES IN THE MARKET VALUES OF CRYPTO CURRENCIES	101

A RESEARCH ON GRADUATE THESIS STUDIES PREPARED IN TURKEY FOR ACCOUNTING AND FINANCIAL REPORTING STANDARDS: 1987-2017 PERIOD	102
A STUDY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ACCOUNTING POLICY CHOICE AND FIRM SIZE.....	103
THE LONG-TERM IMPACT OF THE CHANGE IN STOCK PRICES ON ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF MANUFACTURING INDUSTRY	104
DEFINING THE CONCEPT OF FINANCIAL INJURY AS A NEW CONCEPT IN FINANCIAL SCIENCE AND INVESTIGATION ON A CASE STUDY	105
COMPARISON OF DATA ENVELOPMENT ANALYSIS METHOD AND TRADITIONAL AND PARTICIPATION BANKS.....	106
THE EFFECT OF INFORMATION TECHNOLOGY AUDIT ON THE PREVENTION OF CYBER ATTACKS	107
ADAPTATION OF BREAK-EVEN ANALYSIS ON TARGET COSTING	108
VISION, MISSION, VALUES AND ETHICS CODES IN THE CONTEXT OF CORPORATE GOVERNANCE: A REVIEW ON TURKISH BANKING INDUSTRY	109
IMPLEMENTATION OF TFRS 15 “REVENUE FROM CONTRACTS WITH CUSTOMERS: A CASE STUDY ON CONSTRUCTION CONTRACTS	110
SOURCES OF FUNDING OF ENTERPRISES IN REGIONAL INNOVATION SYSTEMS: IZMIR REGIONAL INNOVATION SYSTEMS	111
DEVELOPMENT OF ACCOUNTING INFORMATION QUALITY BASED ON CORPORATE GOVERNANCE.....	112
DETERMINATION OF AWARENESS AND FAMILIARITY LEVELS ABOUT THE INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS BY PROFESSIONAL ACCOUNTANTS: EVIDENCE FROM BALIKESIR PROVINCE	113
CONCEPT OF JUSTICE AS AN AXIOM OF ACCOUNTING SCIENCE.....	114
EVALUATION OF HEALTH POLICIES IN TURKEY’S DEVELOPMENT PLANS.....	115
SAGIS IN UYGHURS IN THE LIGHT OF HISTORICAL DOCUMENTS.....	116
INVESTIGATION OF RECLAMATION COSTS FOR ENVIRONMENTAL ACCOUNTING ...	117
COMPARISON OF MSGUT / VUK, TMS / TFRS AND BOBI FRS APPLICATIONS ON PROVISIONS, LIABILITY, AND CONTINGENT ASSETS	118
THE NECESSARY SKILLS AND QUALIFICATIONS FOR FUTURE ACCOUNTANTS	119
RELATIONSHIP BETWEEN SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION: RESEARCH ON HOTEL BUSINESSES HAVE ACCOUNTING SERVICE IN MARMARIS.....	120
A CRITICAL VIEW AT ACCOUNTING CLASSIFICATIONS IN THE LITERATURE	121
PERFORMANCE ANALYSIS OF AZERBAIJAN BANKS BY TOPSIS METHOD BETWEEN 2010-2016	122
INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CLASSIC INVESTMENT INSTRUMENTS AND THE PORTFOLIO MANAGEMENT PROCESS	123

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED IN THE JOURNAL OF ACCOUNTING AND TAX PRACTICES: 2010-2017 PERIOD.....	124
THE COSTS CALCULATION OF ACTIVITIES BY ACADEMIC TIME ACCOUNTING IN UNIVERSITIES.....	125
QUALIFICATIONS OF ACCOUNTING PROFESSION IN TURKEY: A CONTENT ANALYSIS OF ACCOUNTING JOB ADVERTISEMENT BY TEXT MINING.....	126
CAMELS PERFORMANCE EVALUATION MODEL BASED ON ENTROPY METHOD: AMPIRICAL APPLICATION ON TURKISH BANKING SECTOR.....	127
ANALYSIS OF VOLATILITY PASS THROUGH BETWEEN BORSA ISTANBUL SUB INDEXES USING ASYMMETRIC GARCH BEKK.....	128
ACCOUNTING PROFESSIONAL CANDIDATES AND ETHICAL DILEMMA.....	129
PREDICTING OF STOCK EXCHANGE ISTANBUL INDEX (BIST 100) RETURN VOLATILETTE WITH ARCH AND GARCH MODEL.....	130
IMPACT OF FINANCIAL PERFORMANCE ON THE SUSTAINABILITY REPORT: A REVIEW ON BIST 100 COMPANIES.....	131
CAN BE NARROW CURRENT ACCOUNT DEFICIT IN TURKEY ?.....	133
THE CASES OF TAX INTEGRATION IN TURKEY.....	135
EFFECTS OF LEASE TRANSACTIONS ON FINANCIAL REPORTING IN THE FRAME OF IFRS, FASB AND BOB FRs.....	136
A DISCUSSION ON RECENT DEVELOPMENTS OF FINANCIAL REPORTING UNDER THE NEW INSTITUTIONAL ECONOMICS PERSPECTIVE.....	138
THE CHANGES ON IMPLEMENTATION OF THE FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES (LMSE FRs).....	139
REVIEW OF TRANSPARENCY REPORTS PUBLISHED BY INDEPENDENT AUDIT INSTITUTIONS IN TURKEY.....	140
REVERSE LOGISTICS AND ACCOUNTING.....	142
THE EFFECT OF ECONOMY NEWS ON INDIVIDUAL INVESTMENT DECISIONS.....	143
THE FACTORS AFFECTING AUDIT REPORT LAG: A KEY STUDY FROM THE COMPANIES LIABLE TO PREPARE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS.....	144
DETERMINATIONS OF CAUSES OF TAX DISPUTES AND CORRECTION ENTRIES ON ACCOUNTING RECORDS OF THE DISPUTES RESOLVED ON ADMINISTRATIVE STAGE: A RESEARCH ON TAX AUDIT REPORTS OF TAX INSPECTORS.....	146
A RESEARCH ON DETERMINATION OF THE APPLICABILITY OF STRATEGIC COST MANAGEMENT IN HOSPITAL ORGANIZATIONS: ANKARA PROVINCE PRIVATE HOSPITALS SAMPLE.....	148
PROBLEMS TO THE TAXATION OF DIVIDEND FROM A FOREIGN PARTICIPATION.....	150
CLIMATE FINANCING AS A GLOBAL PUBLIC GOODS: GREEN BONDS.....	151
GROWTH IN PENSION FUNDS: A COMPARISON BETWEEN TURKEY AND OTHER EMERGING MARKETS.....	152

AVERAGE VOLATILITY SPREAD EFFECT BETWEEN THE OIL PRICES, DOLLAR EXCHANGE RATE AND THE STOCK MARKET: AN APPLICATION ON BIST-100	153
RECOGNITION OF CONSTRUCTION CONTRACTS ACCORDING TO NEW REVENUE STANDARD TFRS 15	154
BLOCKCHAIN TECHNOLOGY'S REFLECTIONS ON ACCOUNTING AND FINANCE FIELDS AND EXPECTATIONS	156
PUBLIC OVERSIGHT INVESTIGATIONS AND SANCTIONS: TURKEY-US COMPARISON	157
USE OF CREDIT RATING IN FUZZY LOGIC.....	158
ASYMMETRIC EFFECTS OF EXCHANGE AND INTEREST RATES ON BIST-100.....	160

MUHASEBE MESLEĞİ SEÇİMİNDE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLERİN İNCELENMESİ: UŞAK ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK BİR UYGULAMA

Yrd. Doç. Dr. Fatma AKYÜZ*
Tolga YEŞİL**
Fırat AY***

ÖZ

Bu çalışmanın amacı muhasebe eğitimi alan öğrencilerin muhasebe alanındaki meslek seçimlerinde etkili olan faktörlerin tespit edilip değerlendirilmesidir. Araştırma örneklemini kapsamındaki veriler Uşak Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi'ndeki; İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi, Maliye ve Ekonometri bölümlerinde öğrenim gören 1053 öğrenciye (%41,1 Erkek, %58,9 Kadın) anket yöntemi uygulanarak elde edilmiştir. Analiz aşamasında öncelikle Cronbach's Alpha geçerlilik ve güvenilirlik testi yapılmıştır ve test değeri %87,1 bulunmuştur. Geçerlilik ve güvenilirlik testi sonrasında faktör analizi ve faktör analizi sonucundaki tespit edilen faktörlerle demografik özellikler arasındaki ilişkinin ölçülmesi için Levene's Test, ANOVA ve Varyans Analizi, Scheffe-posthoc analizleri yapılmıştır. Araştırma sonucunda muhasebe eğitimi alan ve potansiyel muhasebe meslek mensubu adayları olan öğrencilerin muhasebe mesleğini tercih etmesindeki etkili olan faktörler 7 boyutta toplanmıştır. Bu faktörler kişisel tercihler, saygınlık ve sosyal statü beklentisi, mesleki deneyim, çevre etkisi, çalışma şartları, bağımsız çalışma, mesleki gelişim olarak isimlendirilmiştir. Ayrıca kişisel tercihler, saygınlık ve sosyal statü beklentisi, mesleki deneyim, bağımsız çalışma faktörleri ile öğrencilerin okumakta oldukları bölümler arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Mesleği, Muhasebe Eğitimi, Meslek Seçimi

JEL Kodları: M40, M41

EVALUATION OF FACTORS AFFECTING CHOICE OF ACCOUNTING PROFESSION: AN APPLICATION REGARDING STUDENTS AT USAK UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCE

ABSTRACT

Aim to this research the investigation of effective factors in selecting accounting objects of students receiving accounting education have reviewed by the authors. The sample of in this research has made up 1053 students who has educated the departments of Business Administrative, Economy, Public Administration, Finance and Econometrics, Usak University Faculty of Economics and Administrative Science. The research data was collected from these students with survey method. The Firstly, Relevant analyzes such as Levene's Test, ANOVA and variance analysis, and Scheffe-PostHoc were used to measure the relationship between factors as a result of validity and reliability test, factor analysis and factor analysis as demographic characteristics. Cronbach's Alpha validity and reliability test value found %87,1. At the result of the research the factors were collected in 7 dimensions that are effective for the students who are taken accounting education and who are candidates for potential accounting professions. These factors are called personal preferences, expectation of dignity and social status, professional experience, environmental effect, working conditions, independent study, professional development. There was also a meaningful relationship between personal preferences, expectation of dignity and social status, professional experience, independent study factors and relevant department's students.

Keywords: Accounting Professions, Accounting Education, Choice of Profession

JEL Codes: M40, M41

* Uşak Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, fatma.akcanli@usak.edu.tr

** Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı Doktora Öğrencisi, tolga.yesil@yahoo.com

*** Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Öğrencisi, firat-ay89@hotmail.com

TÜRKİYE'DEKİ MUHASEBE SİSTEMLERİNDE AMORTİSMAN UYGULAMASI VE VERGİ ETKİSİ

Prof. Dr. Engin DİNÇ*
Öğr. Gör. Dr. Esra ATABAY**

ÖZ

Türkiye'de gerçeğe uygunluk çerçevesinde kullanılan üç farklı muhasebe sistemi mevcuttur. Bunlar; 1992 yılından beri kullanılan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği, 2004 yılından bu yana uygulanan Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları ve 2018 yılından itibaren zorunlu olarak uygulanacak olan Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları'dır. Her üç muhasebe sisteminde de kendine has amortisman hesaplama kuralları mevcuttur.

Türkiye'de muhasebe sistemlerinde belirtilen amortisman hesaplama kuralları yanında, vergi kanunlarında da amortisman hesaplaması ile ilgili kurallar bulunmaktadır. Muhasebe sistemlerinde yer alan amortisman hesaplama kuralları ile vergi kanunlarında yer alan kurallar birbiriyle tezat teşkil edebilmektedirler. Belirtilen bu tezatlığın çok iyi takip edilmesi ve vergi etkisinin mali tablolara çok iyi yansıtılması gerekmektedir.

Bu makalenin amacı, amortisman uygulamalarını, muhasebe sistemlerini baz alarak karşılaştırmak, muhasebe sistemleri arasındaki farklılık ve benzerlikleri ortaya koymak, vergi kuralları ile muhasebe kuralları arasında ortaya çıkan vergi etkisinin nasıl hesaplanacağını ve mali tablolara nasıl yansıtılacağını açıklamaktır.

Bu amaca ulaşmak için, literatür taraması yönteminden faydalanılacaktır. Ayrıca muhasebe sistemleri yorumlanarak birebir karşılaştırılmaları sağlanacaktır. Böylece, uygulayıcılara, amortisman muhasebesi konusundaki tüm kuralları toplu bir şekilde bir arada görme ve karşılaştırma imkânı sağlanmış olacaktır.

Anahtar Sözcükler: Amortisman, Vergi Etkisi, Muhasebe Sistemleri, Sabit Kıymetler

JEL Kodları: M410, M480.

DEPRECIATION IN TURKISH ACCOUNTING SYSTEMS AND EFFECT ON TAX

ABSTRACT

Three different accounting systems are used in Turkey within scope of the fair value. These are General Communiqué on Accounting System Application that has been used since 1992, Turkish Accounting/Financial Reporting Standards that have been applied since 2004 and Financial Reporting Standards for Large- and Medium-sized Enterprise that will be obligatorily applied as of 2018. Each of three accounting systems has unique depreciation accounting rules.

In addition to depreciation accounting rules specified in Turkish accounting systems, there are also rules related to depreciation accounting in tax laws. Depreciation accounting rules mentioned in accounting systems may contradict the rules specified in tax laws. It is strictly required to closely monitor such contradictions and to reflect effect of tax on financial tables very accurately.

This study aims comparing depreciation procedures based on accounting systems, revealing out differences and similarities between accounting systems and explaining how the tax effect arising out between tax rules and accounting rules will be calculated and how they will be reflected in financial tables.

Literature will be reviewed in order to achieve these purposes. Moreover, accounting systems will be compared one to one. Thus, practitioners will have the opportunity to see all rules related to depreciation accounting and to compare them.

Keywords: Depreciation, Tax Effect, Accounting Systems, Fixed Assets.

JEL Codes: M410, M480

* Karadeniz Teknik Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, edinc@ktu.edu.tr

** Karadeniz Teknik Üniversitesi, Vakıfkebir Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü, atabay@ktu.edu.tr

SANTIAGO İLKELERİ VE TÜRKİYE VARLIK FONU

Öğr. Gör. Erdem KANIŞLI*
Yrd. Doç. Dr. Doğan BOZDOĞAN**

ÖZ

“Ulusal Varlık Fonları” (UVF) ulusların uzun vadeli finansman ihtiyacını gidermek ve özellikle yeraltı varlıklarından elde ettikleri kaynaklardan doğan fazlalığı değerlendirmek amacıyla kurulmaktadır. “Santiago İlkeleri” devlet(ler) tarafından yönetilen bu fonların şeffaflık ve hesap verebilirliklerine ilişkin kullanılan derecelendirme yöntemlerinden biridir. İlkeler, Ulusal Varlık Fonları Uluslararası Forumu (IFSWF) tarafından 2009 yılından bu yana kullanılmaktadır. IFSWF, bu ilkeler aracılığıyla; iyi yönetişimi, hesap verebilirliği, ihtiyatlı yatırım uygulamalarını ve açık bir iletişim ile UVF faaliyetlerinin derinlemesine anlaşılmasını teşvik etmeyi hedeflemektedir. Kuruluş aşamasında Santiago İlkeleri’ni benimseyeceği açıklanan Türkiye Varlık Fonu (TVF) 23 Mayıs 2017 tarihi itibarıyla IFSWF üyeliğine kabul edilmiştir.

Çalışmada, Türkiye Varlık Fonu’na ilişkin temel bilgilerle Santiago İlkeleri’nin uygulanışı, kıstasları ve işleyişine dair bilgiler derlenecektir. Çalışmanın amacı, ilkeler ve forum üyeliğinin Türkiye Varlık Fonu açısından ifade ettiklerine değinilerek gelecek çalışmalar için bir kaynak ortaya koymaktır.

Anahtar Sözcükler: Varlık Fonları, Şeffaflık, Santiago İlkeleri, Türkiye Varlık Fonu

JEL Kodları: G28.

SANTIAGO PRINCIPLES AND TURKIYE WEALTH FUND

ABSTRACT

SWF’s are established with the aim of eliminating the need for long-term financing and, in particular, to use the surplus of resources derived from underground assets. “Santiago Principles” is one of the rating methods used for and accountability of these funds managed by the state(s). The Principles have been in use since 2009 by International Forum of Sovereign Wealth Funds (IFSWF). IFSWF, through these principles; Good governance, accountability, prudent investment practices and open communication to promote a deep understanding of SWF activities. Turkish Wealth Fund announced that it would adopt the Santiago Principles during the establishment phase was accepted as an IFSWF member as of 23 May 2017.

In this study, basic information on TWF will be compiled with information on the implementation, criteria and functioning of the Santiago Principles. The aim of the study is to put forward a resource for future studies by referring to the principles and principles of the forum expressed by TWF.

Keywords: Wealth Funds, Transparency, Santiago Principles, Turkiye Wealth Fund

JEL Codes: G28.

* GOÜ Turhal MYO – erdem.kanisli@gop.edu.tr

**GOÜ İİBF – dogan.bozdogan@gop.edu.tr

BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDI İLE TÜRKİYE MUHASEBE / FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI VE MEVCUT MUHASEBE SİSTEMİ ARASINDAKİ FARKLILIKLAR ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. İlker KIYMETLİ ŞEN*
Prof. Dr. Mehmet ÖZBİRECİKLİ**

ÖZ

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından hazırlanan Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ 29 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Bu tebliğin amacı, bağımsız denetime tabi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TMS/TFRS) uygulamayan işletmelerin konsolide ve bireysel finansal tablolarının gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamasını temin etmek için BOBİ FRS'nin yürürlüğe konmasıdır (30138 Sayılı Tebliğ).

Bu tebliğ ekinde yer alan BOBİ FRS'nin, bağımsız denetime tabi olup da TMS/TFRS uygulamayan işletmelerin konsolide ve bireysel finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanması zorunlu tutulmuştur. BOBİ FRS'yi uygulayacak işletmeler iki yıl geçmediği müddetçe isteğe bağlı olarak TMS/TFRS'yi uygulayamayacaklardır. Diğer yandan isteğe bağlı olarak TMS/TFRS'yi uygulayan işletmeler de BOBİ FRS'yi uygulayabilmek için en az iki yıl süreyle TMS/TFRS'yi uygulamış olmalarının gerektiği zorunlu tutulmuştur (30138 Sayılı Tebliğ).

KGK'nın son verilerine göre Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluşlar (KAYİK) yani Sermaye Piyasası Kurulu (SPK), Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) ve Hazine Müsteşarlığı mevzuatına tabi olan 1550 şirketin TMS/TFRS'yi uygulaması zorunludur. 850 adet olan büyük işletmeler ve 3850 adet olan orta büyüklükteki işletmeler bağımsız denetime tabi olan şirketler olup, BOBİ FRS'yi (veya isteğe bağlı olarak TMS/TFRS'yi) uygulayacaklardır. BOBİ FRS'nin uygulanmasına 01.01.2018 tarihinden itibaren başlanacaktır.

BOBİ FRS'nin uygulanması açısından; aktif toplamı 75 milyon TL ve üstü, yıllık net satış hasılatı 150 milyon TL ve üstü, ortalama çalışan sayısı 250 kişi ve üstü olarak belirlenen şartların en az ikisini, varsa bağlı ortaklıkları ile birlikte, art arda iki raporlama döneminde sağlayan işletmeler bir sonraki raporlama döneminde büyük işletme olarak değerlendirilmektedir. Büyük işletme tanımını sağlayan bir işletme, belirtilen üç şartın ikisindeki değerlerin art arda iki raporlama döneminde altında kalması durumunda büyük işletme olarak değerlendirilmemektedir (30138 Sayılı Tebliğ).

Yine BOBİ FRS'nin uygulanması açısından; aktif toplamı 40 milyon TL ve üstü, yıllık net satış hasılatı 80 milyon TL ve üstü, ortalama çalışan sayısı 200 kişi ve üstü olarak belirlenen şartların en az ikisini, varsa bağlı ortaklıkları ile birlikte, art arda iki raporlama döneminde sağlayan işletmeler bir sonraki raporlama döneminde orta büyüklükte işletme olarak değerlendirilmektedir. Orta büyüklükte işletme tanımını sağlayan bir işletme, belirtilen üç şartın ikisindeki değerlerin art arda iki raporlama döneminde altında kalması durumunda orta büyüklükte işletme olarak değerlendirilmemektedir.

Aktif toplamı ve yıllık net satış hasılatının hesap edilmesinde işletmenin ve bağlı ortaklıklarının BOBİ FRS'ye göre hazırlanmış finansal tabloları dikkate alınmaktadır. Aynı zamanda işletmenin BOBİ FRS'ye göre finansal tablo hazırlamayan bağlı ortaklıklarının bulunması durumunda bu bağlı ortaklıkların vergi mevzuatı çerçevesinde hazırlayıp vergi dairelerine sunulan finansal tabloları esas alınmaktadır (30138 Sayılı Tebliğ).

Küçük ve mikro işletmeler ise finansal tablolarının hazırlanmasında Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğini uygulayacaklardır. Bu çalışmanın amacı, BOBİ FRS'de yer alan ilkelerin TMS/TFRS ve mevcut muhasebe sistemi ile karşılaştırılması, farklılıkların belirlenmesi ve değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda BOBİ FRS'deki bölümler ayrı başlıklar halinde ele alınarak TMS/TFRS ve mevcut muhasebe uygulamaları açısından farklılıklar açıklanacaktır.

Anahtar Sözcükler: Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği, Mevcut Muhasebe Sistemi

JEL Kodları: G28, M40, M41.

* İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Muhasebe ve Denetim Bölümü, ilksen@ticaret.edu.tr

** Mustafa Kemal Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ozbirecikli@mku.edu.tr

AN INVESTIGATION ON DIFFERENCES BETWEEN FINANCIAL REPORTING STANDARDS FOR LARGE AND MEDIUM SIZED ENTITIES, TURKISH FINANCIAL REPORTING STANDARDS AND CURRENT LOCAL ACCOUNTING SYSTEM

ABSTRACT

The notification on Financial Reporting Standards for Large and Medium Sized Entities (BOBI FRS in Turkish abbreviation) prepared by Public Oversight Accounting and Auditing Standards Board (KGK in Turkish abbreviation) was enacted by the Official Gazette dated 29th of July 2017. The objective of the Notification numbered 30138 is to put into effect BOBI FRS in order to ensure entities, which are subject to independent audit, but not apply Turkish Accounting Standards/Turkish Financial Reporting Standards (TMS/TFRS in Turkish abbreviation), to present consolidated and separate financial statements providing fair and comparable financial information.

According to the Notification, BOBI FRS is compulsory to apply for Large and Medium Sized Entities, which are subject to independent audit, but not apply TFRS. Entities, which will apply BOBI FRS must apply BOBI FRS at least for two years in order to apply TMS/TFRS voluntarily. On the other hand, entities applying TMS/TFRS voluntarily must apply TMS/TFRS at least for two years in order to apply BOBI FRS.

According to recent data provided by KGK, 1.550 entities having economic effect (KAYIK in Turkish abbreviation), that is, listed companies, finance companies (banks etc.) and insurance companies apply TMS/TFRS mandatorily. 850 large entities and 3.850 medium entities will apply BOBI FRS mandatorily and TMS/TFRS voluntarily as of 1st of January 2018.

In terms of BOBI FRS application, entities exceeding the limits of two of the following three criteria for their two consecutive reporting periods are taken into account as large sized entity: Balance sheet total: TL 75.000.000, net turnover: TL 150.000.000 number of employees: 250.

Entities exceeding the limits of two of the following three criteria for their two consecutive reporting periods are taken into account as medium sized entity: Balance sheet total: TL 40.000.000 and more, net turnover: TL 80.000.000 and more, number of employees: 200 and more.

In calculating balance sheet total and net turnover, financial statements of entity and its subsidiaries prepared in accordance with BOBI FRS is considered. On the other hand, in the event of existence of subsidiaries not preparing its financial statements in accordance with BOBI FRS, financial statements prepared in accordance with tax law are taken into account. Small and micro sized entities will apply Local Accounting Application System of Turkey. The aim of the present study is to compare principles in BOBI FRS to principles in TMS/TFRS and current accounting application system in order to define differences. To do this, sections of BOBI FRS are investigated separately by comparing to related sections of TMS/TFRS and Current Local Accounting Application System.

Keywords: Financial Reporting Standards for Large and Medium Sized Entities, Turkish Accounting Standards/Turkish Financial Reporting Standards, Current Local Accounting Application System of Turkey.

JEL Kodları: G28, M40, M41.

ARAşTIRMA GELİşTİRME VE İNOVASYON YATIRIMLARININ FİNANSAL GELİşME ÜZERİNE ETKİSİ: BRICS-TM ÜLKELERİ ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Hasan Ayaydın*

Yrd. Doç. Dr. Alper Veli Çam**

Öğr. Gör. Abdül Kadir Barut***

Öğr. Gör. Fahrettin Pala****

ÖZ

Bu çalışmada, BRICS-TM ülkeleri (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin, Güney Afrika, Türkiye ve Meksika) için Ar-Ge ve inovasyonun finansal gelişme üzerindeki etkisi ekonometrik olarak 2000-2015 dönemi yıllık veriler kullanılarak test edilmiştir. Bu amaçla öncelikle değişkenlerin yatay kesit bağımlılıkları incelenmiş ve değişkenlerin yatay kesit bağımlılığı içermediği ve dolayısı ile yapılacak olan analizlerde birinci nesil analizlerin kullanılması uygun görülmüştür. Bu çalışmada birinci nesil eş bütünleşme analizlerinden olan Pedroni eş bütünleşme analizi ile değişkenler arasındaki eş bütünleşme ilişkisi incelenmiştir. Sonuç olarak değişkenler arasında uzun dönem eş bütünleşme ilişkisi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca eş bütünleşme kat sayılarının tahmin edilmesi için panel DOLS tahmincisi kullanılmış ve araştırma geliştirme ve inovasyon yatırımlarının finansal gelişme üzerinde pozitif etkisi olduğu tespit edilmiştir. Son olarak ise Dumitrescu ve Hurlin(2012) panel nedensellik analizi ile değişkenler arasındaki ilişki incelenmiş ve sadece AR&GE yatırımlarından finansal gelişmeye doğru tek yönlü nedensellik tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Ar-Ge, İnovasyon, Finansal gelişme, Eş bütünleşme

JEL Kodları: O40, F43, C33

THE EFFECTS OF RESEARCH DEVELOPMENT AND INNOVATION INVESTMENTS ON FINANCIAL DEVELOPMENT: BRICS-TM COUNTRIES EXAMPLE

ABSTRACT

In this study, the effect of R & D and innovation on financial development for BRICS-TM countries (Brazil, Russia, India, China, South Africa, Turkey and Mexico) was tested econometrically using yearly data for the period 2000-2015. For this purpose, firstly, the horizontal cross-section dependencies of variables are examined and it is deemed appropriate to use first-generation analyzes in the analyzes that do not involve horizontal cross-section dependence. For this purpose, the cointegration relationship between the first-generation cointegration analysis and the Pedroni cointegration analysis is examined. As a result, long-term cointegration relationship was found between variables. Besides panel DOLS estimator was used to estimate cointegration coefficients and it was determined that research and development and innovation investments have a positive effect on financial development. Finally, Dumitrescu and Hurlin (2012) examined the relationship between panel causality analysis and variables and found only one-way causality from AR & GE investments to financial development.

Keywords: R & D, Innovation, Financial development, co-integration

JEL Codes: O 40, F43, C33.

*Gümüşhane Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD., hayaydin61@gumushane.edu.tr

**Gümüşhane Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD., alpercam@gumushane.edu.tr

***Harran Üniversitesi, Siverek MYO, Muhasebe ve Vergi Uygulamaları programı, kadirbarut@harran.edu.tr

****Gümüşhane Üniversitesi, Kelkit Aydın Doğan MYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, fahrettinpala@gumushane.edu.tr

MUHASEBE EĞİTİMİ VE Y KUŞAĞI

Yrd. Doç. Dr. Esin YELGEN*

Prof. Dr. Süleyman UYAR **

ÖZ

Yaklaşık aynı zamanlarda doğan ve ortak özelliklere sahip olan bireylerin oluşturduğu gruplara kuşak denmektedir. Kuşaklar temel olarak; gelenekselciler, bebek patlaması, X, Y ve Z kuşakları olarak sınıflandırılmaktadır. 1980-2000 yılları arası doğanlara Y kuşağı denmekte olup son zamanlarda yapılan birçok çalışmada bu kuşak araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Eğitim sürecinin etkinliğinde rol oynayan başlıca unsurlar öğrencilerin karakteristik özellikleri ve ilgi seviyeleridir. Teknoloji ile birlikte toplumsal düzeyde yaşanan gelişmeler, bireylerin özellikleri ile beraber öğrenme alışkanlıklarını da değiştirmektedir. Muhasebe biliminin yapısı temelde kurallar bütününden oluşmakta olup diğer alanlar gibi muhasebe bilimi de bu değişimden eğitici-öğrenci düzeyinde etkilenmektedir. Y kuşağının teknoloji kullanımı, alışkanlıkları, mobil ve mobilite algıları göz önünde bulundurulduğunda muhasebe eğitimi ile bu kuşak arasında bazı özellikli durumların ortaya çıkması muhtemeldir.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde yapılan bu çalışmada kuşak kavramı, kuşakların sınıflandırılması ve Y kuşağının farklılaşan özellikleri incelenmiş, Y kuşağı bağlamında muhasebe eğitiminin yapısı ve muhasebe eğitiminde izlenebilecek yöntemlere değinilmiştir. Daha sonra, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İşletme Fakültesinde lisans düzeyinde muhasebe eğitimi alan Y kuşağı öğrencilerinin karakteristik özellikleri, muhasebe dersine ilişkin algıları, muhasebe eğitimi ile ilgili öğretim teknik ve yöntemlerine ilişkin düşünceleri anket yöntemi kullanılarak araştırılmıştır. Çalışmanın sonucunda muhasebe eğitiminin Y kuşağı öğrencilerine daha etkin şekilde nasıl aktarılacağına ilişkin öneriler ortaya konmuştur. Elde edilen bulgular üniversiteler ve eğitim camiası başta olmak üzere siyasiler ve yerel yönetimler dahil olmak üzere tüm paydaşların ilişkide buldukları kuşakların özelliklerini dikkate almanın bir gereklilik olduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Sözcükler: Y Kuşağı, Muhasebe Eğitimi, Öğretim Teknik ve Yöntemleri

JEL Kodları: M00, M41, M49, I21.

ACCOUNTING EDUCATION AND GENERATION Y

ABSTRACT

Groups formed by individuals born at about the same time and possessing common characteristics are called generations. Generations are basically categorized as traditionalists, baby boomers, generation X, Y and Z. Individuals born between the years 1980-2000 fall into the category of generation Y and they have been the subject of research in numerous recent studies. The main elements that play a role in the effectiveness of the educational process are the characteristics and the interest levels of the students. The developments experienced at the social level through technology also change the habits of learning along with the characteristics of the individuals. The structure of accounting science is basically composed of body of rules and like other fields, the science of accounting is affected from this change at the instructor-learner level. When technology use, habits, mobile and mobility perceptions of generation Y are considered, there are likely to be some special cases between accounting education and this generation.

In this study, the concept of generation, classification of generations and differentiating characteristics of generation Y were examined and the structure of accounting education and the methods that can be followed in accounting education were mentioned in the context of generation Y. Then, the characteristics of the undergraduates of generation Y at the Management Faculty of Alanya Alaaddin Keykubat University together with their perceptions about the accounting course, thoughts about the teaching techniques and methods related to accounting education were observed by survey method. Finally, suggestions were presented about how generation Y students can be provided with accounting education more effectively. The findings obtained show that it is a requirement for particularly, universities and educational community and also all stakeholders including politicians and local governments to consider the characteristics of generations that they are in touch with.

Keywords: Generation Y, Accounting Education, Teaching Techniques and Methods.

JEL Codes: M00, M41, M49, I21

* Ekonomi ve Finans Bölümü, İşletme Fakültesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya, Antalya, Türkiye.

** İşletme Bölümü, İşletme Fakültesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya, Antalya, Türkiye.

BOBİ FRS AÇISINDAN MADDİ DURAN VARLIKLARIN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Esin YELGEN*
Prof. Dr. Süleyman UYAR**

ÖZ

Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS), bağımsız denetime tabi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TFRS) uygulamayan şirketlerin (Vergi Usul Kanununa istinaden çıkarılan MSUGT'i uygulayan işletmelerin) uygulayacakları finansal raporlama çerçevesidir. BOBİ FRS seti, uluslararası muhasebe ve finansal raporlama uygulamalarıyla ve AB düzenlemeleriyle uyumlu olarak Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından hazırlanarak 29/07/2017 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu tebliğe göre; şirketler 01/01/2018 tarihi ve sonrasında başlayan hesap dönemlerinde gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamak amacıyla münferit ve konsolide finansal tablolarını BOBİ FRS'ye göre hazırlamaları gerekmektedir.

Yapılan bu çalışmada, ilk olarak BOBİ FRS'yi uygulayacak olan şirketlere ilişkin genel bir değerlendirme yapılmıştır. Ardından, şirketlerin bilançolarında önemli bir paya sahip olan maddi duran varlıkların BOBİ FRS'ye göre muhasebeleştirme esasları ele alınmıştır. Bu kapsamda çalışmanın amacı, BOBİ FRS açısından maddi duran varlıklara ilişkin ilk kayda alınma, muhasebeleştirilme ve bu varlıklarla ilgili amortisman ve değer düşüklüğü konularını ayrıntılı şekilde açıklamaktır.

Anahtar Sözcükler: BOBİ FRS, Maddi Duran Varlıklar, Değerleme, Uygulama.

JEL Kodları: M41, M48, M49.

RECOGNITION OF TANGIBLE ASSETS IN TERMS OF FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM ENTERPRISES

ABSTRACT

Financial Reporting Standard for Large and Medium Enterprises (LME FRS) is the financial reporting framework that will be applied by companies that are subject to independent audit and that do not apply Turkish Financial Reporting Standards (TFRS) (companies that implement General Communiqué on Accounting System Application (MSUGT) in accordance with the Tax Procedure Law). LME FRS set, which was prepared by Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority (KGK) in compliance with international accounting and financial reporting applications and EU regulations, became effective after published in Official Gazette as of 29.07.2017. According to this communiqué; companies are required to prepare individual and consolidated financial statements in accordance with LME FRS in order to provide realistic, practical and comparable information during the fiscal periods starting on and after 01.01.2018.

In this study, a general evaluation was made firstly on the companies that will apply LME FRS. Then, the recognition principles of tangible assets according to LME FRS that have a significant share in the companies' balance sheet are addressed. Within this scope, the study aims to explain in detail the points about initial recognition, recognition and depreciation and impairment of tangible assets in terms of LME FRS.

Keywords: LME FRS, Tangible Assets, Valuation, Application.

JEL Codes: M41, M48, M49.

* Ekonomi ve Finans Bölümü, İşletme Fakültesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya, Antalya, Türkiye.

** İşletme Bölümü, İşletme Fakültesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, Alanya, Antalya, Türkiye.

BALKAN VE TRABLUSGARP SAVAşLARI DÖNEMİNDE İSTANBUL BORSASI'NDA HİSSE SENETLERİ: POLİTİK RİSKLER VE OSMANLI İMPARATORLUĞU'NDA şİRKETLER

Yrd. Doç. Dr. Avni Önder Hanedar*
Yrd. Doç. Dr. Elmas Yıldız Hanedar**

ÖZ

Çalışmada İstanbul Borsası'nda 1910 ve 1914 yılları arasında işlem gören 9 şirkete ait hisse senetleri günlük fiyat verileri kullanılmaktadır. Bu veri yardımıyla, savaşlar dolayısıyla Osmanlı İmparatorluğu'ndaki çok ortaklı şirketlerin karşı karşıya olmuş olduğu risklerin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu dönem içerisinde, Osmanlı İmparatorluğu ekonomik anlamda yıkım ve ciddi toprak kayıpları yaratan Trablusgarp ve Balkan Savaşları'na katılmıştı. Bu savaşlar nedeniyle, kamu harcamaları yükselmiş ve Osmanlı Devleti'nin borç yükü giderek artmıştı. Ayrıca ilgili savaşlar ticari gemilerinin, iş yerlerinin ve yolların zarar görmesi gibi nedenlerle Osmanlı ticari hayatında ve faaliyette olan şirketler üzerinde riskler ve zararlar yaratmıştı. Çalışmanın kullandığı veri seri *Tanin* gazetesinden derlenmiştir. Inclan ve Tiao tarafından geliştirilen yöntem vasıtasıyla serilerde savaşlar nedeniyle ortaya çıkması muhtemel dalgalanmalar değerlendirme konusu yapılmıştır. Çalışmadan elde edile sonuçlar, hisse senedi fiyatlarında savaşlara ilişkin olaylarla bağlantılı ciddi dalgalanmalar göstermemektedir. Bu bağlamda, savaşların varlığına rağmen Osmanlı İmparatorluğu'nda çeşitli sektörlerde yer alan şirketlerin ciddi politik risklere maruz kalmadığını söylemek mümkündür.

Anahtar Sözcükler: Osmanlı İmparatorluğu; İstanbul Borsası; Politik Riskler; Hisse Senetleri; Trablusgarp Savaşı; Balkan Savaşları

JEL Kodları: G1; N25; N45.

OTTOMAN STOCK RETURNS DURING THE TURCO-ITALIAN AND BALKAN WARS OF 1910 – 1914: POLITICAL RISKS AND THE JOINT-STOCK COMPANIES IN THE OTTOMAN EMPIRE

ABSTRACT

In this paper, we use new historical data on the most popular stocks of 9 domestic joint-stock companies in the Ottoman Empire traded at the İstanbul bourse between 1910 and 1914, to examine the effect of wars on stock market prices. During this period, the Ottoman Empire was involved in the Turco-Italian and the Balkan wars, leading to massive land losses before the First World War. The wars had negative impact on international and national trade, as stores and commercial ships were damaged. In addition, many trade routes and ports were damaged. The data are manually collected from the available volumes of a daily Ottoman newspaper, *Tanin*. Based on the framework of Inclan and Tiao, our findings are quite surprising, as we observe only a temporary and small drop of prices, indicating little perceived risk by stock investors of the İstanbul bourse.

Keywords: The Ottoman Empire; The İstanbul stock exchange; political risk; stocks; the Turco-Italian war; the Balkan wars

JEL Codes: G1; N25; N45.

* Sakarya Üniversitesi, onderhanedar@gmail.com

** Sakarya Üniversitesi, elmasy@sakarya.edu.tr

FIYAT VE ÜCRET MARK-UP DEĞİŞİMLERİNİN SERMAYE PİYASASI ÜZERİNDE ETKİLERİ VAR MI? BIST 100 ÜZERİNDE BİR İNCELEME

Arş. Gör. Dr. Emine KAYA*
Arş. Gör. Bengü AÇDOYURAN**

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, hisse senedi getirileri ile ücret ve fiyat mark-up şokları/değişimleri arasındaki ilişkiyi tespit etmektir. İktisadi şok olarak nitelendirilen ücret ve fiyat mark-up şokları, gözlemlenememekte; ancak bir iktisadi model ile belirlenebilmektedir ve ücret ile fiyat mark-up değişimine işaret etmektedir. Çalışmada, ücret ve fiyat mark-up şokları, firmaların ve hanehalkının davranış optimizasyonunu dikkate almasından ötürü, Yeni Keynesyen Dinamik Stokastik Genel Denge modeli ile belirlenmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda Yeni Keynesyen Dinamik Stokastik Genel Denge modeli, hisse senedi getirilerini açıklamak için kullanılacak olan risk faktörlerinden ücret ve fiyat mark-up şoklarını hesaplamada tercih edilmiştir. Uygulama kapsamında, Yeni Keynesyen Dinamik Stokastik Genel Denge modeli tahmini, Bayesyen Yaklaşım çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Ardından, hisse senedi piyasası ve ücret ve fiyat mark-up şokları arasındaki ilişki Granger nedensellik analizi ile araştırılmıştır. Elde edilen bulgulara göre, fiyat ve ücret mark-up şoklarından hisse senedi getirilerine doğru nedensellik olduğu tespit edilmiştir. Bu durum, firmaların mark-up şokları ile gelen fiyat ve ücretlerdeki değişime karşılık hisse senedi getirilerinde harekete sebep olması sonucunu doğurmaktadır. Çünkü, enflasyon değişiminin belirlenmesinde önemli rol oynayan faktör olarak fiyat ve ücret mark-up şokları, beklenen getirilerin yükselmesine sebep olabilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Hisse Senedi Getirileri, Ücret ve Fiyat Mark-up Şokları, Varlık Fiyatları.

JEL Kodları: G12, G17, E30.

DO PRICE AND WAGE MARK-UP SHOCKS CHANGES EFFECT ON CAPITAL MARKETS? AN INVESTIGATION ON BIST 100

ABSTRACT

The purpose of this study is to determine the relationship between stock returns and price and wage mark-up shocks/changes. Wage and price mark-up shock which are described as economic shocks can not be observed, but they can be determined by an economic model and they indicate wage and price mark-up changes. In the study, wage and price mark-up shocks are tried to be determined by New Keynesian Dynamic Stochastic General Equilibrium model because it takes into account behavioural optimization of companies and household. Within this scope, New Keynesian Dynamic Stochastic General Equilibrium model was choised to calculate wage and price shocks which are risk factors that would be used to explain stock returns. Within the scope of application, forecasting of New Keynesian Dynamic Stochastic General Equilibrium model was applied within the framework of Bayesian Approach. Then, the relationship between stock return and wage and price shocks were investigated by Granger causality analysis. According to findings, it is determined that there is causality from wage and price mark-up shock to stock markets. This state generates result of moving in companies of stock returns in return for changings in wages and prices from mark-up shocks. Because, price and wage mark-up shocks which are as important factors in determinig inflation changes can cause expected returns to rise.

KeyWords: Stock Returns, Wage and Price Shocks, Asset Prices.

JEL Codes: G12, G17, E30.

* Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İ. İ. B. F, İşletme Bölümü, emine.kaya001@hotmail.com

** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İ. İ. B. F, İktisat Bölümü, bengu-cetin-42@hotmail.com

İÇ DENETİM FAALİYETLERİNDE KAMU İÇ DENETİM YAZILIMI (İÇDEN) KULLANIMININ TEKNOLOJİ KABUL MODELİ (TKM) İLE ARAŞTIRILMASI

Yrd. Doç. Dr. Halis KIRAL*

Yrd. Doç. Dr. Ersin KURNAZ**

Yrd. Doç. Dr. Murat SERÇEMELİ***

ÖZ

Bu çalışmada, iç denetim faaliyetlerinde İçDen yazılımının kullanımına yönelik eğilim sebeplerinin, TKM aracılığıyla ortaya konması amaçlanmaktadır. Bu amaçla, Türkiye'deki kamu kurumlarında İçDen yazılımını kullanan iç denetçilere TKM'de algılanan fayda, algılanan kullanım kolaylığı, kullanıma yönelik tutum, davranışa yönelik niyet ve gerçekleşen davranış değişkenleri arasındaki ilişkileri test edebilmek için bir anket çalışması yapılmıştır. Anketlerden elde edilen verilerin analizinde frekans, yüzde, ortalama gibi tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra Regresyon Analizi, Mann-Whitney U Testi ve Kruskal Wallis Testi kullanılmıştır. Sonuç olarak, iç denetçilerin İçDen yazılımının kullanımına yönelik algıladıkları faydanın, tutum ve niyetlerini etkiledikleri tespit edilmiştir. Aynı şekilde iç denetçilerin İçDen yazılımının kullanımına yönelik niyetlerinin, gerçekleşen davranışlarını etkiledikleri görülmüştür. İç denetçilerin İçDen yazılımı kullanımına yönelik davranışlarının oluşmasında algılanan kullanım kolaylığının ise davranışa yönelik tutumu etkilemediği sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca, iç denetçilerin, TKM bileşenleri ile ilgili algıları arasında, cinsiyet, eğitim durumu ve çalışılan kurum türü değişkenleri açısından istatistiki anlamda bir farklılık olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: İç Denetim, Kamu İç Denetim Yazılımı, Teknoloji Kabul Modeli

JEL Kodları: M42, M48

INVESTIGATION OF PUBLIC INTERNAL AUDIT SOFTWARE USING INTERNAL AUDIT ACTIVITIES BY TECHNOLOGY ACCEPTANCE MODEL (TAM)

ABSTRACT

In this study, it is aimed to reveal the reasons of tendency towards the use of public internal audit software in internal audit activities through the Technology Acceptance Model. For this purpose, a questionnaire study was conducted to test the relationship between perceived usefulness, perceived ease of use, attitude of the use, intention of behavior and occurred behaviour in TAM for internal auditors using public internal audit software in Turkey. In the analysis of data obtained from surveys, frequency, percentage, as well as regression analysis descriptive statistics such as mean, Mann-Whitney U test and Kruskal-Wallis test was used. As a result, it has been determined that internal auditors' perceived benefits effect on attitudes and intentions of the use of public internal audit software. Likewise, internal auditors' intentions to use public internal audit software have been found to effect their behavior. The ease of use perceived by internal auditors in the conduct of the use of public internal audit software did not effect behavioral attitudes. In addition, internal auditors, in their perceptions about Technology Acceptance Model components, gender, education level and type of institution of the variables that make a difference in terms of statistical significance were identified.

Keywords: Internal Audit, Public Internal Audit Software, Technology Acceptance Model

JEL Codes: M42, M48

* Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, halis.kiral@asbu.edu.tr

** Bayburt Üniversitesi, ersinkurnaz@bayburt.edu.tr

*** Giresun Üniversitesi, muratsercemeli@gmail.com

YÖNETİM KURULU YAPISININ FİNANSAL PERFORMANSA ETKİSİ: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Ahmet ÖZCAN*
Yrd. Doç. Dr. Bahadır ERGÜN**

ÖZ

Bu çalışmada yönetim kurulu yapısı ile firmaların finansal performansı arasındaki ilişki farklı boyutlarıyla incelenmiştir. Firma performansı ile yönetim kurulu büyüklüğü, cinsiyet dağılımı, üyelerin bağımsızlığı ve genel müdür ikiliği arasındaki ilişkinin analiz edilmesinde en küçük kareler regresyon yöntemi kullanılmıştır. 2017 yılında borsada işlem gören firmaların verilerinden yararlanılmıştır. Deneysel analiz için kullanılan örneklem XXX firmayı kapsamaktadır. Seçilen örneklemin Türkiye'nin yeni ekonomi firmalarını temsil ettiği ileri sürülebilmektedir. Sonuçların ilgili literatüre olduğu kadar iş uygulamalarına da katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Yönetim Kurulu Yapısı, Finansal Performans, Borsada İşlem Gören Türk Firmaları.

JEL Kodları: G34, G38, L25.

DOES STRUCTURE OF BOARD OF DIRECTORS INFLUENCE FINANCIAL PERFORMANCE: EVIDENCE FROM TURKISH LISTED FIRMS

ABSTRACT

This paper investigates the relationship between the structure of board of directors and financial performance of firms from different perspectives. In this study, we use ordinary least squares regression method to analyze the relationship among firm performance and board size, gender diversity, independence of its members, and CEO duality. The data of Turkish listed firms for the year of 2017 was utilized. The sample used in the empirical analysis include XXX firms. The firms used in the sample may be assumed to be representatives of new economy firms operating in Turkey. We expect the results will contribute not only to the literature but also to the business practices.

Keywords: Structure of Board Of Directors, Financial Performance, Turkish Listed Firms.

JEL Codes: G34, G38, L25.

* Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, aozcan@adanabtu.edu.tr

**Adana Bilim ve Teknoloji Üniversitesi, Uluslararası Ticaret ve Finansman Bölümü, bergun@adanabtu.edu.tr

ULUSAL VARLIK FONLARI: YAPISI, İŞLEYİŞİ VE UYGULAMA ÖRNEKLERİ

Doç. Dr. Fatih Mehmet ÖCAL*
Arş. Gör. Bengü AÇDOYURAN**

ÖZ

Cari işlem fazlası yoluyla yabancı para rezervlerinde sağladıkları artışı değerlendirme arayışına giren ölkeler, bu ekstra kaynakları yönetmek için egemen bir fon yaratabilmektedirler. AlıŐılmıŐ fonların dışında oluşturulan bu finansal araçlar Ulusal Varlık Fonları (UVF) olarak tanımlanmaktadır. Devletlerin yabancı varlıklarının bir bölümünü yöneten ve kamu yatırım kuruluşları olarak kullanılan ulusal varlık fonları (UVF) yoğun bir Şekilde ekonomi politikasının ilgi alanına girmektedir. 1950 yıllarında petrol zengini ölkeler tarafından kullanılmaya başlayan UVF küresel finansal piyasaların önemli oyuncularına haline gelmiştir. Temel amacı, merkezi hükümetin döviz varlıklarının bir kısmını yönetmek olan UVF son dönemlerde ölkelerin döviz rezervlerinin artış göstermesiyle birlikte daha sık kullanılmaya başlamış ve kontrol edilen kaynaklar git gide artmıŐtır. AlıŐılmıŐ fonların dışında özellikleri bulunan UVF'nın ölkelerin ekonomilerine yansıyan etkileri son dönemlerde pek çok araştırmanın konusunu oluşturmaktadır. Bu çalışmada ulusal varlık fonlarının gerekli kılan nedenler, oluŐturulmaları, geliŐtirilmeleri, pozitif ve negatif etkileri, bu fonlar ile ilgili bazı tartışmalar, düzenlemeler ile çeşitli ölkelerden örneklere yer verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Ulusal Varlık Fonları, Fonların Temel Özellikleri, Ülke Örnekleri.
JEL Kodları: G18, E60, E44.

SOVEREIGN WEALTH FUNDS: STRUCTURES, FUNCTIONAL AND APPLICATION EXAMPLES

ABSTRACT

Countries seeking to assess the increase in foreign currency reserves through current account surplus can create a sovereign fund to manage these extra resources. These financial instruments created outside of conventional funds are defined as Sovereign Wealth Funds (SWF). Sovereign Wealth Funds (SWF), which govern some of the foreign assets of states and are used as public investment institutions, are intensely involved in economic policy. SWF, which began to be used by countries rich in oil in 1950, has become an important player in global financial markets. SWF which the main objective is to manage a part of the central government's foreign currency assets, has recently been used more frequently with the increase in the foreign exchange reserves of the countries and the resources being controlled are increased. The effects of SWF on the country's economies, which have features other than conventional funds, have recently been the subject of many researchers. In this study, necessary reasons, formation, development, positive and negative effects of sovereign wealth funds, some discussions about these funds, regulations and examples from various countries are given.

Keywords: Sovereign Wealth Funds, Primary features of funds, Examples of Country.
JEL Codes: G18, E60, E44.

* Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü fmehmetocal@konya.edu.tr

** Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İ. İ. B. F., İktisat Bölümü, bengu-cetin-42@hotmail.com

BİREYLERİN FİNANSAL KATILIM VE FİNANSAL BİLGİ DÜZEYLERİNİN TESPİTİ: ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Alper Veli Çam*
Doç. Dr. Hasan Ayaydın**
Öğr. Gör. Yusuf KALKAN***

ÖZ

Bireylerin finansal sistemle ilişkisinde finansal katılım, finansal eğitim ve finansal tüketicinin korunması ön plana çıkmaktadır. Özellikle finansal katılım ve finansal eğitim, finansal tabana yayılmanın önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Finansal tabana yayılmanın etkinliği içinde bireylerin finansal bilgi düzeylerin ve finansal katılım düzeylerinin tespit edilerek aralarındaki ilişkinin ortaya çıkarılması önem arz etmektedir.

Bu çalışmanın temel amacı, bireylerin finansal bilgi ve finansal katılım düzeylerinin ve aralarındaki ilişkinin tespit edilmesidir. Bu amaç doğrultusunda, Erzurum ilinde çeşitli iş kollarında çalışan 374 kişi üzerinde Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü (OECD) tarafından geliştirilen ve tüm dünyada kullanılan anket formu kullanılmıştır. Elde edilen verilere fark ve ilişki analizleri uygulanmıştır. Çalışma sonunda bireylerin finansal bilgi ve finansal katılım düzeylerinin düşük olduğu belirlenmiştir. Ayrıca bireylerin finansal bilgi düzeyi ile finansal katılım düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara ilave olarak, finansal tabana yayılmada etkinliğinin artırılabilmesi için önermelerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Finansal Tabana Yayılma, Finansal Eğitim, Finansal Katılım, Finansal Bilgi

JEL Kodları: D1, D8, G4

EVALUATION OF FINANCIAL PARTICIPATION AND FINANCIAL KNOWLEDGE LEVEL OF INDIVIDUALS: AN APPLICATION IN THE ERZURUM PROVINCE

ABSTRACT

In the individuals relationship with financial system, financial participation, financial training, and protection of financial consumer are on the top agenda. Especially the financial participation and financial training constitute an important aspect of financial inclusion. Within the activity of financial inclusion, it is important to reveal the relationship between financial knowledge of individuals and financial participation levels by determining them. The main aim of this study is to determine both the level of financial knowledge and financial participation as well as the relationship between them. With this respect, a survey questionnaire that was developed by Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD) and that has been used in all over the world was used on 374 individual working in different jobs in Erzurum province. Difference and relationship analyses were applied on the data obtained. As a result of the study, it was concluded that the financial knowledge and financial participation level of individuals are low. Moreover, a statistically significant relationship was determined between the financial knowledge level and financial participation level of individuals. In addition to the findings obtained in the study, recommendations were made so that financial inclusion activities can be increased.

Keywords: Financial Inclusion, Financial Training, Financial Participation, Financial Knowledge.

JEL Codes: D1, D8, G4

*Gümüşhane Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, alpercam@gumushane.edu.tr

**Gümüşhane Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, hayaydin61@gumushane.edu.tr

***Gümüşhane Üniversitesi, Kelkit Aydın Doğan MYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, yusufkalkan@gumushane.edu.tr

ORTAK ÜRETİMİN MALİYETLERE ETKİSİ TUĞLA FABRİKASI ÖRNEĞİ

Öğr. Gör. Dr. Ergin TEMEL*
Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ**

ÖZ

Ortak üretim; üretim işletmelerinin üretim maliyetlerini azaltmak için üretim süreçlerinden bir veya birkaçının sektördeki rakip işletmelerle kuracakları tesiste birlikte üretmeleridir. Ortak üretimle sektördeki rakip işletmeler üretim sürecinden bir veya birkaç aşamayı ortak yaptıkları için üretim maliyetleri bireysel üretime göre daha düşük seviyede gerçekleşecek ve elde edilecek maliyet avantajı bütün işletmelere olumlu yönde etki edecektir. Araştırmamızın amacı tuğla fabrikalarında üretim maliyetlerinin düşürülmesi için ortak üretimin yapılabilirliği ve bunun üretim maliyetlerine etkisini Erbaa tuğla fabrikaları için incelemektir. Tuğla fabrikalarında üretim süreci hammadde hazırlama, presleme, kurutma ve pişirme olmak üzere dört aşamada gerçekleşmektedir. Fabrika yöneticileri ve teknik personellerle yapılan görüşmeler sonucunda hammadde hazırlama süreci için ortak üretimin yapılabileceği tespit edilmiştir. Araştırma için günlük 300 ton toprak işleme kapasitesine sahip tuğla fabrikası ile farklı kapasite seviyesinde 15 adet tuğla fabrikasının kullanabileceği günlük 3.200 ton toprak işleme kapasitesine sahip olacak hammadde hazırlama tesisinin üretim maliyetleri incelenmiştir. Araştırmanın sonucunda hammadde hazırlamanın bireysel fabrikada yapılması durumunda üretim maliyetinin 6,95 TL / Ton, ortak kullanılacak tesiste üretimin yapılması durumunda üretim maliyetinin 4,51 TL /Ton olacağı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Ortak üretim, üretim maliyetleri, tuğla üretimi

JEL Kodları: M40, M41.

EFFECTS of JOINT PRODUCTION on PRODUCTION COSTS: BRICK FACTORY SAMPLE

ABSTRACT

Joint production is the production of one or few production processes in an establishment set up in joint with the competitors in the sector in order to reduce production costs. Since competitors carry out one or a few production processes jointly, joint production provides more reduction in production costs in comparison to individualized production costs, and this cost-reducing advantage should have a positive effect on any establishments. Our paper is aimed at examining the feasibility of joint production in brick factories to cut down on production costs and its effect on production costs of Erbaa brick factories in particular. Production processes in brick factories take place in four stages: raw material preparation, pressing, drying and baking. Results of the interviews with factory managers and technical staff, it was found that they could use the advantage of joint production in the raw material preparation stage. For the research, the production costs of the brick factory with 300 tones of tillage capacity per day and the raw material preparation plant with the tillage capacity of 3,200 tons per day which can be used by 15 brick factories at different capacity levels were examined. As a result of the research, it is determined that production cost is 6.95 TRY/ ton in case of raw material preparation in individualized factory and production cost is 4.51 TRY / ton in case of joint production.

Keywords: Joint Production, production costs, Brick Production.

JEL Kodları: M40, M41.

* Gaziosmanpaşa Üniversitesi, ergin.temel@gop.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, fatihcoskunertas@hotmail.com

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FİNANSAL İSTİKRARIN BELİRLENMESİ VE BANKACILIK TÜRLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI: TÜRKİYE ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. Ali ÖZER**
Öğr. Gör. Nevin ÖZER***

ÖZ

2008'de Amerika'da ortaya çıkan kriz ilk başlarda gelişmiş Avrupa ülkelerini, daha sonrada gelişmekte olan ülkeleri etkileyerek küresel kriz halini almıştır. Kriz, yapısından dolayı başta bankacılık sektörü olmak üzere bir çok sektör üzerinde etkili olmuştur. Özellikle bankacılık sektöründeki büyük bankaların iflas etmesi, yoğun rekabetin olduğu bu piyasalarda finansal istikrarın önemini ve sürdürülebilirliğini gündeme getirmiştir. 1980'li yıllarda yaşanan finansal liberizasyon ve teknolojik gelişmeler bankaları yoğun rekabet ortamına itmiştir. Bu yoğun rekabet ortamı ve piyasaların etkileşimi, bankaları kar odaklı çalışmaya yönlendirmiştir. Ancak son yıllarda yaşanan krizler, bankacılıkta yeni düzenlemelerin yapılmasını ve beraberinde finansal istikrarın önemini gündeme getirmiştir. Bu çalışmada, finansal piyasaların istikrarının önemli bir göstergesi olarak kabul edilen bankacılık sektörünün istikrarı, sektörü oluşturan farklı bankacılık türleri (Kamu, özel, yerli, yabancı, katılım ve mevduat bankaları) açısından bir farklılık olup olmadığı araştırılacaktır.

Katılım bankalarının faiz, kredi verme ve finansal ürünler bakımından diğer bankalardan farklılaşması ve 2008 küresel krizinde Lehman Brothers gibi çeşitli konvansiyonel bankaların iflasını açıklaması ve hiçbir katılım bankasının iflasının rapor edilmemesi katılım bankalarının, finansal istikrar açısından karşılaştırılmasını önemli kılmaktadır. Kamu ve özel bankaların yönetim anlayışındaki farklılıklar, yabancı sermayeli bankaların farklı coğrafyalardaki bankacılık anlayışını temsil etmeleri ve yerli bankaların ülkemizdeki finansal istikrarı temsil etmesinden dolayı elde edilecek sonuçların hem yatırımcılar hem de kamu otoriteleri açısından önemli olacağı düşünülmektedir.

Bu çalışmada, Türkiye'de 2002-2016 yılları arasında farklı banka türlerinin finansal istikrarları ölçülerek, finansal istikrarın nelerden etkilendiği ortaya koyulacaktır. Finansal istikrar ölçümünde Altman z-skor, stres testleri ve koşullu varyans gibi metotlar kullanılmaktadır. Bu çalışmada getirilerin koşullu varyansı Arch-Garch modelleri yardımıyla belirlenerek, finansal istikrar analizinde kullanılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Finansal İstikrar, Bankacılık, Arch-Garch

JEL Kodları: C32, G20, G21

DETERMINATION OF FINANCIAL STABILITY IN THE BANKING SECTOR AND COMPARISON OF BANKING TYPES: THE CASE OF TURKEY

ABSTRACT

The crisis that emerged in America in 2008 was a global crisis, initially affecting developed European countries and later emerging countries. The crisis has been influential on many sectors, especially the banking sector, due to its structure. Especially bankruptcy of big banks in the banking sector has brought the importance and sustainability of financial stability to these markets where there is intense competition. The financial liberalization and technological developments experienced in the 1980s led banks to intense competition. This intense competition environment and

* Atatürk Üniversitesi, İ.İ.B.F., İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

** Erzincan Üniversitesi İ.İ.B.F., Bankacılık ve Finans Bölümü, aliozer@erzincan.edu.tr

*** Erzincan Üniversitesi, Sivil Havacılık Yüksek Okulu, nozer@erzincan.edu.tr

the interaction of markets have led banks to work profit-oriented. But the crisis in recent years, has brought the construction of new regulations in the banking sector and the importance of financial stability along with the agenda. In this study, the stability of the banking sector, which is accepted as an important indicator of the stability of the financial markets, will be investigated whether there is a difference in terms of different types of banking (public, private, domestic, foreign, participation and deposit banks) constituting the sector.

The differentiation of participation banks from other banks in terms of interest rates, lending and financial products and the declaration of bankruptcy of various conventional banks such as Lehman Brothers in the 2008 global crisis and the failure to report bankruptcy of any participation bank make it important to compare participation banks in terms of financial stability. Because of the fact that the differences in the management approach of public and private banks, foreign banks represent banking understanding in different geographical regions and that domestic banks represent financial stability in our country, are thought to be important both for investors and public authorities

In this study, the financial stability of different bank types in Turkey between 2002 and 2016 will be measured and the financial stability will be revealed. Methods such as Altman z-score, stress tests and conditional variance are used to measure financial stability. In this study, the conditional variance of the return will be determined with the help of Arch-Garch models and used in the analysis of financial stability.

Keywords: Financial Stability, Banking, Arch-Garch

JEL Codes: C32, G20, G21

BÜYÜK VE ORTA BOY İŞLETMELER İÇİN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDINA GÖRE ORTAK KONTROLE TABİ İŞ BİRLEŞMELERİNİN RAPORLANMASINDA KULLANILACAK HAKLARIN BİRLEŞMESİ YÖNTEMİ VE BİR UYGULAMA

Doç. Dr. İlker KIYMETLİ ŞEN*
Doç. Dr. Arman Aziz KARAGÜL**

ÖZ

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından hazırlanan Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) Hakkında Tebliğ 29 Temmuz 2017 tarihli Resmi Gazetede yayınlanmıştır. Bu tebliğin amacı, bağımsız denetime tabi olup Türkiye Finansal Raporlama Standartlarını (TMS/TFRS) uygulamayan işletmelerin konsolide ve bireysel finansal tablolarının gerçeğe uygun, ihtiyaca uygun ve karşılaştırılabilir bilgi sağlamasını temin etmek için BOBİ FRS'nin yürürlüğe konmasıdır (30138 Sayılı Tebliğ).

Tebliğ ekinde yer alan BOBİ FRS'nin, bağımsız denetime tabi olup da TMS/TFRS uygulamayan işletmelerin konsolide ve bireysel finansal tablolarının hazırlanmasında uygulanması zorunlu tutulmuştur. BOBİ FRS'yi uygulayacak işletmeler iki yıl geçmediği müddetçe isteğe bağılı olarak TMS/TFRS'yi uygulayamayacaklardır. Diğer yandan isteğe bağılı olarak TMS/TFRS'yi uygulayan işletmeler de BOBİ FRS'yi uygulayabilmek için en az iki yıl süreyle TMS/TFRS'yi uygulamış olmalarının gerektiği zorunlu tutulmuştur (30138 Sayılı Tebliğ). BOBİ FRS 01.01.2018 tarihinde isteğe bağılı olarak TMS/TFRS uygulamayan işletmeler tarafından uygulanmaya başlayacaktır.

BOBİ FRS hükümleri ile TMS/TFRS ilkeleri arasında ilk muhasebeleştirme, dönem sonu değerlendirme ve raporlama bakımından pek çok farklılık bulunmaktadır. Bu farklılıklardan birisi de ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin raporlanmasında kullanılan/kullanılacak konsolidasyon yöntemidir.

Ortak kontrole tabi işletme birleşmeleri TFRS 3'ün kapsamına girmemektedir. Bu nedenle KGK 21 Temmuz 2013'de 28714 Sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan ortak kontrole tabi işletme birleşmelerinin raporlanmasında Hakların Birleşmesi (Pooling of Interest) Yönteminin uygulanması ile ilgili İlke Kararı almıştır.

BOBİ FRS'de ortak kontrole tabi iş birleşmeleri, Bölüm 21 İş Birleşmelerinde yer almakta olup, “birleşen tüm teşebbüs ya da işletmelerin birleşmenin öncesinde ve sonrasında aynı kişi veya kişiler tarafından kontrol edildiği ve bu kontrolün geçici olmadığı bir iş birleşmesidir” olarak tanımlanmaktadır. Ortak kontrole tabi iş birleşmelerinin finansal tablolarda raporlanmasında BOBİ FRS'ye göre **hakların birleşmesi yöntemi** kullanılacaktır (BOBİ FRS, Par. 21.34-35).

Bu çalışmanın amacı, işletmelerin BOBİ FRS'yi kullanmaları durumunda ortak kontrole tabi iş birleşmelerinin raporlanmasında kullanılacak hakların birleşmesi yöntemi hakkında bilgiler verilmesidir. Bu amaç doğrultusunda çalışmada ortak kontrole tabi iş birleşmesi ve hakların birleşmesi yöntemlerine yer verilecektir. Ayrıca özkaynak yöntemi ile muhasebeleştirilen iş ortaklığına sahip grup içindeki bir işletmenin, ortak kontrole tabi iş birleşmesi sonucunda hakların birleşmesi yöntemi uygulama üzerinde gösterilecektir.

Anahtar Sözcükler: Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, Özkaynak Yöntemi, Hakların Birleşmesi Yöntemi.

JEL Kodları: G28, M40, M41.

* İstanbul Ticaret Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Muhasebe ve Denetim Bölümü, ilksen@ticaret.edu.tr

** Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, aaziz@anadolu.edu.tr

POOLING OF INTEREST METHOD TO BE USED FOR REPORTING COMBINATIONS OF BUSINESS UNDER COMMON CONTROL ACCORDING TO FINANCIAL REPORTING STANDARDS FOR LARGE AND MIDDLE SIZED ENTERPRISES

ABSTRACT

The announcement for Financial Reporting Standards for Large and Middle Sized Enterprises(LMS-FRS) prepared by Public Oversight, Accounting and Auditing Standards Authority was published in official gazette on 29th of June 2017. The purpose of the announcement is the promulgation of the Financial Reporting Standards for Large and Middle Sized Enterprises which do not apply whole set Turkish Financial Reporting Standards/Turkish Accounting Standards but on the other hand subject to independent auditing in order to provide fair, relevant and comparable financial information (Announcement no. 30138).

The enterprises subject to independent auditing but do not apply whole set TFRS/TAS preparing consolidated and individual financial statements are obliged to apply LMS-FRS. The enterprises that will apply LMS-FRS will not be able to switch to whole set TFRS/TAS optionally not before two years. On the other hand, the enterprises applying whole set TFRS/TAS optionally have also been required to have applied TFRS/TAS for at least two years in order to apply LMS-FRS (Announcement no. 30138). LMS-FRS will be applied by enterprises which apply TFRS/TMS optionally by 01.01.2018.

There are many differences between the terms of LMS-FRS and the principles of TFRS/TAS in recognizing, measuring, and reporting issues. One the differences is the consolidation method to be used/using in reporting of the combinations of business under common control.

Combinations of business under common control is not an issue under TFRS 3. For this reason Public Oversight, Accounting and Auditing Standards Authority made a resolution about combinations of business under common control and stated that pooling of interest method will be used and was published in official gazette no 28714 on 21st of June 2013.

Combinations of business under common control in LMS-FRS is included in Chapter 21 and defined as, "*Combinations of business under common control is a business combination in which all merging enterprises or businesses are controlled by the same person or people before and after the merger and this control is not temporary*". Reporting of the combinations of business under common control in financial statements **pooling of interest method** will be used (LMS-FRS, Par.21.34-35).

The aim of the study is to give information about the pooling of interest method which will be used in combinations of business under common control. For this, combinations of business under common control and pooling of interest method will be exemplified. Besides, pooling of interest method will be shown as an example for a company under equity method that has a joint venture under a group.

Keywords: Financial Reporting Standards for Large and Middle Sized Enterprises, Turkish Accounting Standards, Turkish Financial Reporting Standards, Equity Method, Pooling of Interest Method.

JEL Codes: G28, M40, M41.

IMMANUEL KANT PERSPEKTİFİNDEN DEVLETLERARASI BORÇLANMAYA YÖNELİK BİR İNCELEME: YUNANİSTAN ÖRNEĞİ

Sami Mahir KİREŞÇİ*

Begüm KORKMAZ**

ÖZ

Çalışma, 18. Yüzyıl düşünürü Kant'ın devletlerarası borçlanmaya yönelik felsefi bakış açısıyla Yunanistan ekonomik krizini incelemiştir. Çalışmada yorumlayıcı paradigma çerçevesinde örnek olay incelemesi ve betimsel analiz yöntemleri kullanılmıştır. Kant'ın bu konudaki felsefi bakış açısının belirlenmesinde çalışmanın orijin noktası düşünürün “Ebedi Barış Üzerine Felsefi Bir Deneme” isimli çalışmasında dünya barışını formüle ederken sıraladığı altı ön maddeden üçüncü ve dördüncü maddeler olmuştur.

Kant'a göre dünyada ebedi barışın (ilgili) ön maddeleri ve açıklamalarının yorumları:

3. madde: “Daimi ordular zamanla bütünüyle ortadan kalkmalıdır.”

Kant'a göre devletler üzerinde savaş için kışkırtıcı özellik taşıyan üç güç vardır. Bunlar; ordular, ittifaklar ve para gücüdür. Ancak bunlardan en kışkırtıcı olanı para gücüdür.

4. madde: “Dış politikalar gereği ulusal borçlanmaya girilmemelidir.”

Kant, devletlerin kalkınma amaçlı reel yatırımlar için borçlanmalarında bir sakınca olmadığını ancak “yüzyılımızın tüccar milleti İngilizlerin ustaca bir buluşu” olarak nitelendirdiği “kredi” uygulamasının tehlikeli ve farklı bir borç türü olduğunu ifade etmektedir. Çünkü bu sistemde alacaklıların aynı anda geri ödeme talebinde bulunmamaları, sürekli borçlanmayı mümkün kılar. (Kant burada kısmi rezerv sisteminin mantığını işaret etmektedir.) Böylece bir devlet borçlanarak diğer devletlerin toplam hazinesini aşacak derecede büyük bir hazineye sahip olabilir ki Kant bunun savaş fonu olduğunu söyler. O'na göre bu hazine sonunda mutlaka tükenecektir. Çünkü zamanla faiz ödemeleri ve aşırı harcamalar vergileri aşacaktır. Dolayısıyla bu şekilde borçlanmaya müsaade edilmesinin iki olası sonucu vardır. Birinci olasılık; eline güç geçtiğinde hemen savaşmaya meyilli olan insan doğası göz önüne alındığında böyle bir para gücüne ulaşılması bir savaş başlatacaktır. İkinci olasılık; sonunda iflas eden borçlu ülke sebebiyle diğer devletler çok büyük zararlara maruz kalacaklardır. Bu sebeple diğer devletler, savaş fonu oluşturmaya yönelik borçlanan devlete karşı birleşmeli ve bu duruma müsaade etmemelidir.

Borçlanmaya dair günümüz genel algısının, borçlu ülkenin bağımsızlığının tehlikeye düşeceği, borç veren ülkelerin bunu bir siyasi araç olarak kullandığı yönünde olduğu düşünüldüğünde Kant'ın söylemleri bu genel algının tam tersi olması sebebiyle dikkat çekicidir. Nitekim dördüncü maddenin özellikle Türkçe literatürde hatalı olarak, borç veren ülkelere karşı diğer devletlerin birleşmesi gerekliliği şeklinde yorumlandığı görülmektedir. Yunanistan ekonomik krizinin tarihi süreci incelendiğinde; ülkenin AB'ye üyelik ile daha önce mümkün olmadığı kadar borçlanma kolaylığı sağladığı gözlenmektedir. Kamu harcamalarının büyük çoğunluğu Kant'ın işaret ettiği gibi silahlanma harcamaları şeklindedir. Hükümet, borçlanmanın sürdürülemez seviyede olduğunu bildiği halde bir takım muhasebe hileleriyle durumu manipüle ederek borçlanmaya devam etmiştir. Kriz sonrası, Yunan yetkililerin borcu ödeme isteksizlikleri ve bunun için AB'nin hassas dengelerini menfi bir şekilde istismar çabaları dikkat çekicidir. Yaklaşık 350 milyar Euro borçlu olmalarına rağmen hava kuvvetlerinin yenilenmesine yönelik 10 milyar dolar tutarında yeni savunma harcaması girişimleri de göz önüne alındığında ülkenin tutumu, Kant'ın insan doğasına yönelik yargılarıyla paralellik göstermektedir. Dolayısıyla Yunanistan örneği, Kant'ın ikinci olasılığı kapsamında açıklanabilir görülmektedir.

Sonuç olarak Kant'ın felsefi yaklaşımı bağlamında, borçlanmanın niteliğinin önem arz ettiği söylenebilir. Kredinin amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığının takibi ile proaktif kararlar alınarak olası istenmeyen sonuçlar önlenilebilecektir. Bu felsefi yaklaşım devlet borçları gibi makro düzeyde olduğu gibi şirket borçları gibi mikro düzeyde de uygulanabilecektir.

Anahtar Sözcükler: Küresel Finansal Krizler, Borç Krizleri, Devlet Riski, Dış Borç, Kredi Değerliliği

JEL Kodları: F340, G010

* Celal Bayar Üniversitesi, İİBF İşletme Ana Bilim Dalı, Doktora Öğrencisi, samimahir@hotmail.com

**Celal Bayar Üniversitesi, İİBF Maliye Ana Bilim Dalı, Yüksek Lisans Öğrencisi, bgm_sab@hotmail.com

A STUDY OF INTER-STATE BORROWING FROM THE PERSPECTIVE OF IMMANUEL KANT: THE CASE OF GREECE

ABSTRACT

The study has examined the economic crisis of Greece from the philosophical point of view of the 18th century thinker Kant's inter-state debt. In the study, case studies and descriptive analysis methods were used in the framework of the interpretive paradigm. The point of origin of the study of Kant's philosophical point of view in this regard has been the third and fourth of the six preliminary substances he put in order to form the world peace in his work "A Philosophical Experiment on Perpetual Peace".

According to Kant, comments on the preliminary items and explanations of perpetual peace in the world:

Item 3: "Constant armies must be abolished altogether over time."

According to Kant, there are three forces for countries that are provocative for the war. These are armies, alliances, and money. But the most provocative of these is the money power.

Item 4: "National borrowing should not be applied in accordance with foreign policies."

Kant expresses that there is no objection to the government's debt to real investment for development purposes, however the "credit" application, which was invented skillfully by the English, a Merchant nation for their time in that century was a dangerous and different sort of debt. Because it is possible for borrowers to borrow constantly in the system as they do not request a refund at the same time (Kant points to the logic of the fractional reserve system here). Thus, a state can have a greater treasure over time than other state's total treasure, which Kant told it as a war fund. According to him, this treasure will eventually be consumed. Because payments of interest and overspending will exceed taxes over time. So there are two possible consequences of allowing this debt. First possibility; having power the human nature, which tends to fight immediately, will start a battle to reach such a power. Second possibility; because of the debtor country that finally would go bankrupt, other states would suffer great losses. For this reason, other states must unite against the borrowing state to create a war fund and should not allow it.

Kant's rhetoric is remarkable because is opposite to that of today's general perception of debt which the independence of the indebted country will be jeopardized and the lending countries are using it as a political tool. As a matter of fact, it can be seen that the fourth article is mistaken in the Turkish literature especially the necessity of union of the other countries against the lending countries. When the historical process of the Greek economic crisis is examined; it is observed that by its membership to EU, it gained easier access to borrowing, which is not possible before. As Kant pointed out, the vast majority of public spending is in the form of military. The government already knew borrowing was unsustainable, but nevertheless continued to borrow by manipulating the situation with a number of accounting tricks. It is striking that the Greek authorities are reluctant to pay their debts after crisis and try to exploit the EU's delicate balances in a deliberate manner. Considering the new \$ 10 billion defense spending initiatives to renew the air force despite the debts of approximately 350 billion euros, we can say that the attitude of the country paralleled the judgments of Kant about human nature. Hence, the Greek example appears to be explanatory within the second possibility of Kant.

In conclusion, in the context of Kant's philosophical approach, it can be said that the nature of borrowing is important. Proactive decisions can be taken to prevent possible undesirable consequences by following whether the loan is used in accordance with its purpose or not. This philosophical approach can be applied at micro level like corporate debt as well as at macro level like state debt.

Keywords: Global Financial Crises, Debt Crises, State Risks, External Debt, Credit Valuation

JEL Codes: F340, G010

ULUSAL VE ULUSLARARASI DÜZENLEMELER ÇERÇEVESİNDE FİNANSAL KİRALAMA İŞLEMLERİNİN MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Şuayyip Doğuş DEMİRCİ*
Arş. Gör. Merve KIYMAZ KIVRAKLAR**

ÖZ

Şirketlerin faaliyetlerini sürdürebilmek ve yatırım yapmak için ihtiyaç duyduğu varlıklardan birisi de duran varlıklardır. İhtiyaç duyulan duran varlıklar ise satın alma ve kiralama yoluyla temin edilmektedir. Finansal kiralama adı verilen bu işlemde şirketler almak istedikleri varlığı finansal kiralama şirketlerinden belli bir süre zarfı için kiralamakta, kira süresi bittikten sonra ise genellikle cüzi bir meblağ karşılığında satın almaktadırlar. Finansal kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile ilgili ulusal ve uluslararası farklı düzenlemeler bulunmaktadır. Vergi Usul Kanununun yaptığı ulusal düzenlemelerin yanı sıra Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) tarafından hazırlanan ve Türkiye’de 24.02.2006 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan TMS 17 Kiralama İşlemleri standardı bulunmaktadır. Ayrıca IASB tarafından Ocak 2016 tarihinde konu ile ilgili ikinci bir standart yayınlanmıştır. UFRS 16 Kiralama İşlemleri olarak adlandırılan bu standart 1 Ocak 2019 tarihinde yürürlüğe girecektir. Son olarak KGK tarafından TMS/IFRS tam seti uygulamayan ama bağımsız denetime tabi olan şirketler için çıkartılan ve 29 Temmuz 2017 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Büyük ve Orta Boy İşletmeler için Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) bulunmaktadır. Bu çalışmada Finansal Kiralama işlemleri hem kiraya veren hem kiralayan açısından dört düzenleme çerçevesinde incelenmiş ve farklılıkları ortaya konulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Finansal Kiralama, UFRS, BOBİ FRS

JEL Kodları: M41, M48

RECOGNITION OF FINANCIAL LEASING TRANSACTIONS WITHIN NATIONAL AND INTERNATIONAL REGULATIONS

ABSTRACT

One of the assets that companies need to sustain their activities and invest is their long term assets. Long term assets that are needed are provided through purchasing and leasing. In this process, called financial leasing, companies rents assets from leasing companies for a certain period and after the end of the rental period they usually buy these assets for a small amount. There are different national and international regulations regarding the accounting of financial leases. In addition to the national regulations made by the Turkish Tax Law, there is IAS 17 Leases issued by the International Accounting Standards Board (IASB) that published in the Official Gazette in Turkey on 24.02.2006. Also second standard, IFRS 16 Leases, is issued by IASB on January 2016 and applies to annual reporting periods beginning on or after 1 January 2019. Finally, for companies that do not apply the full set of IAS/IFRS but are subject to independent audit, Financial Reporting Standard for Large and Medium-sized Enterprises (FRS for LMEs) is published in the Official Gazette on July 29, 2017. In this study, the financial leasing transactions were examined in the context of the four regulations, which both in terms of leaser and leaseholder, and revealed their differences.

Keywords: Financial Leases, IFRS, FRS for LMEs

JEL Codes: M41, M48

* İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman A.B.D. suayyipdogus.demirci@ikc.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman A.B.D. mervekiymaz@sakarya.edu.tr

DİJİTAL ÇAĞIN YARATTIĞI MUHASEBE UYGULAMALARININ MUHASEBE HİLELERİNİN ÖNLENMESİNE ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Burcu İŞGÜDEN KILIÇ*
SMMM Zafer ANADOLU**

ÖZ

Muhasebe hileleri, işletmelerin doğru ve güvenilir finansal raporlama yapmasını engellemekle birlikte, kasıtlı olarak yanıltıcı bilgiler sunulmasına ve önemli bilgilerin saklanmasına neden olmaktadır. Dijital çağda muhasebe uygulamalarının gelişmesi ihtiyaç duyulan bilginin güvenilir ve zamanında karar mercilerine ulaştırılması, varlık kayıplarının önlenmesi ve iç kontrollerin etkin bir şekilde sürdürülmesi çabalarını desteklemiştir. Bulut bilişiminin ortaya çıkışı, genişletilebilir işletme raporlama dili (XBRL) ve son yıllardaki iş analitiği yolunda ortaya çıkan dönüşümler muhasebe uygulamalarının da değişmesine neden olmuştur.

Çalışmanın amacı, dijital çağda geliştirilen muhasebe uygulamalarının işletmede ortaya çıkabilecek muhasebe hilelerini önlemede ne derece etkili olduğunun araştırılmasıdır. Bu amaçla bu uygulamaları kullanan meslek mensupları üzerinde bir araştırma gerçekleştirilip, dijital muhasebe uygulamalarının mevcut durumu ve muhasebe hilelerinin önlemeye yönelik çabalar hakkında bilgi edinilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Dijital muhasebe, Muhasebe hileleri, Muhasebe meslek mensubu.

JEL Kodları: M41, M48

THE EFFECT OF ACCOUNTING PRACTICES CREATED BY THE DIGITAL AGE ON THE PREVENTION OF ACCOUNTING FRAUDS

ABSTRACT

Accounting frauds prevent businesses from making accurate and reliable financial reporting, but also are deliberately cause misleading information and important information to be stored.

The development of accounting practices in the digital age has supported efforts to ensure that the information needed is delivered to reliable and timely decision-making bodies, to prevent asset losses and to maintain internal controls in an efficient manner.

The emergence of cloud computing, the extensible business reporting language (XBRL), and the transformations that have emerged on the way to business analytics in recent years have also changed accounting practices.

The aim of the study is to investigate how effective the accounting practices developed in the digital age are in preventing the accounting frauds that may arise in the business.

For this purpose, a survey was conducted on the accounting professionals who use these applications and information about the current state of digital accounting applications and efforts to prevent accounting frauds were obtained.

Keywords: Digital accounting, Accounting frauds, Accounting professionals.

JEL Codes: M41, M48

* Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, bkilic@bandirma.edu.tr

** zaferanadolu@msn.com

SAVAŞ SANAYİ İŞLETMECİLİĞİNDE MALİYET VE GELİR UNSURLARI ÜZERİNE ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ*
Mehmet İlker KARAKELLEOĞLU

ÖZ

Savunma sanayi ve savaŐlara ilişkin harcamalar dünya tarihinde inanılmaz boyutlara ulaşmıştır. Öyle ki, yerleşik hayata geçilmesinden beri ortaya çıkan savaş maliyetleri farklı alanlarda kullanılsa birçok toplumun açlık, yoksulluk gibi sorunları kalmayacak; eğitim ve araştırma-geliştirme gibi alanlarda büyük ilerlemeler gerçekte mümkün olabilecekti. Hayatta her Őeyin bir maliyeti olduğu gibi olumsuz olayların da ortaya çıkmasının bir maliyeti olduğu ve bundan faydalanan farklı çıkar grupları olduğu bilinmektedir. SavaŐların ve savaş çıkarma maliyetlerinin etkisi sadece savaş halinde olan gruplarda değil aynı zamanda farklı gruplara etkisi olmaktadır.

Çalışmanın uygulama bölümünde ikincil verilerden yararlanılmıştır. Bu çalışmada savaŐların ve savaş çıkarma maliyetlerinin farklı menfaat sahiplerine etkisinin araştırılması amaçlanmaktadır. Savaş çıkarma maliyetlerinin maliyet fayda analizinin kurgulanması ve okuyucuya maliyet penceresinden bir bakış sunulması hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Savaş Maliyetleri, Savaş Sanayi İŞletmeleri, Maliyet-Fayda Analizi

JEL Kodları: M40, M41, M49.

A RESEARCH ON COST AND REVENUE ELEMENTS IN WAR INDUSTRY ENTERPRISES

ABSTRACT

Spending made on wars and defense industry has reached enormous magnitude throughout world history. In fact, several nations' ongoing troubles like hunger and poverty would be overcome and great amount of progress in fields of education or research-development could be accomplished when these costs are assigned other areas than wars. Since everything has a cost in the life, unfavorable events have also costs and it is known that different groups of interest have benefits from them. Effects of wars and causing wars spread over not only groups are at war against each other but also separate groups.

Secondary data sources are used while making applied analysis of the study. In this paper, effects of costs of wars and causing wars to different interest groups are aimed to be researched. Building a framework about cost-benefit analysis of costs of causing wars is mainly purposed.

Keywords: War Costs, War Industry Enterprises, Cost-Benefit Analysis.

JEL Codes: M40, M41, M49.

* Dokuz Eylöl Üniversitesi, İŞletme Bölümü, suleyman.yukcu@deu.edu.tr

SERBEST MUHASEBECİ VE MALİ MÜŞAVİRLERİN SORUNLARININ ARAŞTIRILMASI VE BU SORUNLARIN CİNSİYET YÖNÜNDEN KARŞILAŞTIRILMASI

Yrd. Doç. Dr. Münevver KATKAT ÖZÇELİK*

ÖZ

Bir ülkede düzgün işleyen bir muhasebe sisteminin olması ekonomilerin temelini oluşturan işletmelerin verimli çalışmasını ve dolayısıyla ülke ekonomisinin sağlıklı işlenmesini etkilemektedir. Muhasebe sisteminin düzgün işlenmesi de bu sistemi işleten meslek mensuplarına bağlıdır. Çünkü meslek mensuplarının yaşadıkları sorunlar üretilen bilginin kalitesini etkilemektedir.

Muhasebe meslek mensupları devlet, toplum ve mesleki kuruluşlar gibi farklı menfaat gruplarının doğru ve güvenilir finansal bilgi ihtiyaçlarını karşılarken bu farklı menfaat gruplarına karşı hem sorumluluk taşımakta hem de bunlarla ilgili sorunlar yaşamaktadırlar.

Muhasebe meslek mensuplarının kendi meslektaşları, hizmet verdikleri müşteriler, devlet ve çalıştırdıkları personelden kaynaklanan birçok sorunları bulunmaktadır. Diğer taraftan, kadın ya da erkek olmak sebebiyle toplumun bireylere atfettiği roller olarak tanımlanan toplumsal cinsiyetten kaynaklanan sorunlar, her işgücü piyasasında olduğu gibi meslek mensuplarını da etkilemektedir.

Bu çalışmada, meslek mensuplarının yaşadıkları sorunlar üzerinde durulacak ve Artvin ile Rize illerinde faaliyette bulunan meslek mensuplarına uygulanacak anket sonuçlarına göre meslek mensuplarının sorunları cinsiyet yönünden karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Muhasebe Meslek Mensupları, Meslek Mensuplarının Sorunları, Toplumsal Cinsiyet

JEL Kodları: M 40, M41, M49,Z13

THE INVESTIGATION OF THE PROBLEMS OF THE CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS AND THE COMPARISON OF THE PROBLEMS FROM GENDER

ABSTRACT

The existence of a properly functioning accounting system in a country affects the efficient operation of the companies underlying the economy and therefore these proper operations impact the country's economy. Proper operation of the accounting system also depends on the professionals working in the system. Because the problems experienced by members of the profession affect the quality of the produced knowledge.

Professional accountants have both responsibility and problems for different stakeholders while meeting the correct and reliable financial information needs of these different interest groups such as the state, society and professional organizations.

Accountants have many problems that arise from their colleagues, the customers they serve, the state and the staff they employ. On the other hand, problems arising from gender, defined as roles attributed to individuals by the society as a result of being a man or a woman, affect the members of the profession as well as every labor market.

In this study, the problems experienced by members of the profession will be examined and the problems of the profession will be analyzed comparatively in terms of gender according to the results of the survey to be applied to the members of the professions working in Artvin and Rize provinces.

Keywords: Accounting, Accounting Professionals, Problems of Professionals, Gender

JEL Codes: M40, M41, M49, Z13

* Artvin Çoruh Üniversitesi, Hopa İİBF, İşletme Bölümü, mkatkat@artvin.edu.tr

BASKI GRUPLARININ MUHASEBEYE YÖN VEREN KANUNLARDAKİ ETKİSİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Mustafa SAVCI*
Yrd. Doç. Dr. Münevver KATKAT ÖZÇELİK**
Muhammed Sadık İPEKOĞLU***

ÖZ

Muhasebe, her türlü kuruluşun hak ve yükümlülüklerini sayısal olarak ölçüp dayanaklara ve kanıtlara uygun bir biçimde saptayan, kaydeden ve sonuçlandıran bir bilim alanı olarak devlet ve işletmeler açısından hayati öneme sahiptir. Muhasebenin bu fonksiyonlarının yerine getirebilmesi de muhasebeye yön veren kanunlar doğrultusunda etkin bir muhasebe sisteminin kurulması ile mümkündür.

Ancak bu kanunların değişiminde ve gelişiminde baskı gruplarının büyük bir etkisi olmaktadır. Baskı grupları; ekonomik, ahlaki, sosyal, kültürel, ideolojik, siyasal ve çevresel konularda, menfaatlerini korumak amacıyla bir araya gelmiş ve mevcut iktidarı ele geçirmek istemeyen, buna rağmen yasama faaliyetlerinde etkinliğini hissettirip kendi lehine karar almaya çalışan, organize olmuş, bölgesel, ulusal veya uluslararası büyüklükteki gruplardır. Bu gruplar, temsil ettikleri kitlelerin çıkar ve menfaatlerini korumak için iktidar ve hükümetten istediklerini alabilmektedirler.

Bu çalışmada, literatür taramasına dayanarak muhasebeye yön veren kanunların geliştirilmesi sürecinde baskı gruplarının etkisi ve yeni Türk Ticaret Kanunu'nun oluşturulma süreci değerlendirilmiş ve bu kanunların değiştirilme sürecinde baskı gruplarının göstermiş olduğu faaliyetler incelenerek ortaya konan bulguların kamuoyuna açıklanması hedeflenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Muhasebe Sistemi, Baskı grupları, Kanunlar.

JEL Kodları: M 40, M41, M49,Z13

EVALUATION OF THE IMPACT OF PRESSURE GROUPS ON ENACTED ACCOUNTING LAWS

ABSTRACT

Accounting has vital importance from the point of state and businesses as a scientific field that quantify the rights and obligations of all kinds of institutions in a manner bases and evidence determining seemly the detecting, recording and concluding. The fulfillment of these functions of the accountant is also possible by establishing an effective accounting system in accordance with laws which direct the accounting.

However, pressure groups have a great influence on the change and development of these laws. Pressure groups; economic, moral, social, cultural, ideological, political and environmental issues that have been brought together in order to protect their interests and who do not want to seize the current power, organized, regional, national or international groups trying to make a decision on their own behalf. These groups are able to get what they want from the power and the government to protect the interests and interests of the masses they represent.

In this study, the effects of pressure groups in the development of laws that led to the accounting and the process of establishing the new Turkish Commercial Code evaluated based on the literature review and it aim to declare to public the findings revealed by examining the activities of pressure groups in the process of changing these laws.

Keywords: Accounting, Accounting System, Pressure Groups, Laws.

JEL Codes: M 40, M41, M49,Z13

* RTEÜ, İİBF, İşletme Bölümü, mustafa.savci@erdogan.edu.tr

** AÇÜ, Hopa İİBF, İşletme Bölümü, mkatkat@artvin.edu.tr

*** RTEÜ, İİBF, İşletme Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi, m.sadikipekoglu@gmail.com

KURUMSAL YÖNETİM İLE FİNANSAL PERFORMANS ARASINDAKİ İLİŞKİNİN ENTROPY AĞIRLIKLANDIRMALI TOPSİS YÖNTEMİ İLE DEĞERLENDİRİLMESİ: BİST'TE FAALİYET GÖSTEREN GIDA VE İÇECEK ŐİRKETLERİNDE UYGULAMA

Doç. Dr. Murat YILDIRIM*
İnci Merve ALTAN
Rafet GEMİCİ

ÖZ

Kurumsal yönetim uygulamalarının Şirketlerin finansal performansları üzerinde pozitif etkiye sahip olduğu birçok çalışmada ele alınan bir konudur. Bu çalışma, Şirketlerin kurumsal yönetim uygulamaları ile finansal performansları arasındaki ilişkiyi Entropy Ağırlıklandırma TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution) Yöntemiyle değerlendirmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışmada literatürden farklı olarak, kurumsal yönetim ile finansal performans arasındaki ilişkiye odaklanmak üzere, sadece Borsa İstanbul (BİST) Kurumsal Yönetim Endeksinde (XKURY) işlem gören, 5 adet Gıda ve İçecek Őirketinin 2013-2016 dönemindeki kurumsal yönetim notları ve finansal performansları incelenmiştir. Analiz sonucunda seçilen Şirketlerin kurumsal yönetim notları ile finansal performans notları arasında sürekli ve anlamlı ilişkinin bulunmadığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Yönetim, Finansal Performans, TOPSIS Yöntemi, Entropy Yöntemi.

JEL Kodları: C61, G10, G30, M40.

EVALUATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CORPORATE GOVERNANCE AND FINANCIAL PERFORMANCE BY ENTROPY BASED TOPSIS METHOD: APPLICATION IN FOOD AND BEVERAGE COMPANIES ACTIVITY IN THE BIST

ABSTRACT

The fact that corporate governance practices have a positive impact on the financial performance of companies is an issue that has been addressed in many studies. This study aims to evaluate the relationship between corporate governance practices and financial performances by using the Entropy Based TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solution) method. Unlike other studies in the literature to focus on the relationship between corporate governance and financial performance, just Borsa Istanbul (BIST) in the Corporate Governance Index (XKURY) traded, 5 food and beverage companies in the 2013-2016 period, with the ranking of corporate governance ranking of financial performance were examined. As the analysis result; it isn't found that continuous and meaningful relationship between the chosen companies' corporate governance grades and financial performance grades.

Keywords: Corporate Governance, Financial Performance, TOPSIS Method, Entropy Method

JEL Codes: C61, G10, G30, M40.

* Karabük Üniversitesi, muratyildirim@karabuk.edu.tr

NORMAL MALİYET YÖNTEMİNİN GELİŞİMİ VE UYGULANMASINA YÖNELİK BİR İNCELEME

Yrd. Doç. Dr. Erkan ÖZTÜRK*
Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk GÜLEÇ**

ÖZ

Normal maliyet yöntemi, küresel bazdaki muhasebe uygulamalarının Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama Standartlarına giderek daha fazla yakınsamasının bir sonucu olarak, artık çok daha fazla bilinen bir yöntem haline gelmiştir. Normal maliyet yönteminin giderek daha fazla önem kazanması, yöntemin hem maliyet ölçümleme sistemi üzerinde hem de maliyet kayıt sistemi üzerindeki etkilerinin daha detaylı bir biçimde incelenmesi ihtiyacını ortaya çıkarmıştır. Birçok uygulayıcının beklentisinin aksine, maliyet ölçülenmesinde normal maliyet yönteminden faydalanılması aslında birçok kapsamlı ve karmaşık hesaplamayı da beraberinde getirmektedir. Ayrıca, elde edilen sonuçların nasıl muhasebeleştirilmesi gerektiği hususunda da Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği (MSUGT), Türkiye Muhasebe/Finansal Raporlama Standartları (TFRS) ve yakın zamanda yürürlüğe giren Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) açısından önemli farklılıklar bulunmaktadır. Bu çalışmada; normal maliyet yönteminin nasıl ortaya çıktığı ve varsayımları incelenmiştir. Buna ek olarak, yöntemle göre hesaplamaların nasıl yapılması gerektiği ve nasıl bir kayıt yöntemi izlenmesi gerektiği konularında kavramsal ve uygulamaya yönelik aydınlatıcı bilgiler sunulması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Normal Maliyet Yöntemi, Maliyet Kayıt Sistemi, Maliyet Ölçümleme Sistemi.

JEL Kodları: M40, M41.

AN INVESTIGATION ON THE DEVELOPMENT AND IMPLEMENTATION OF THE NORMAL COST METHOD

ABSTRACT

The normal cost method has become a well-known method as a consequence of the convergence of global accounting practices to international accounting / financial reporting standards. The increasing importance of the normal cost method has led to the need for a more detailed examination of the effects both on the cost measurement system and on the cost recording system. Contrary to the expectation of many practitioners, the use of the normal cost method in measuring the cost actually brings with it many comprehensive and complex calculations. There are also significant differences regarding how the results should be recognized in terms of the Accounting Standard Implementation General Communiqué (MSUGT), Turkish Accounting / Financial Reporting Standards (TFRS) and the Financial Reporting Standard for Large and Medium Businesses (BOBİ FRS) that has entered into force recently. In this study, the emergence of normal cost method and its assumptions are examined. In addition, it is aimed to provide conceptual and application-oriented information on how calculation should be done and which recording method should be followed.

Keywords: Normal Cost Method, Cost Recording System, Cost Measurement.

JEL Codes: M40, M41.

* Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, erkan.ozturk@klu.edu.tr

** Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, omerfarukgulec@klu.edu.tr

MALMQUIST TOPLAM FAKTÖR VERİMLİLİK ENDEKSİ: KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ UYGULAMASI

Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk GÜLEÇ *
Yrd. Doç. Dr. Erkan ÖZTÜRK **

ÖZ

Muhasebe manipülasyonları veya çeşitli makro etkenler sonucu ortaya çıkan finansal krizlerin sayısı ve türünün artış göstermesiyle birlikte kurumsal yönetim kavramı da artık daha önemli hale gelmiştir. Yüksek kurumsal yönetim kalitesine sahip işletmeler yatırımcılar tarafından daha çok ilgi gördüğü için firma değeri ve firma performansı açısından daha iyi sonuçlar üretmektedir. Bu çalışmada kurumsal yönetim endeksi kapsamında yer alan, finansal olmayan ve verilerine ulaşılabilen 22 şirketin 2012 – 2016 yılları arasındaki finansal performansı Veri Zarflama Analizi ve Malmquist Toplam Faktör Verimlilik Endeksi ile incelenmiştir. Öncelikle şirketlerin Veri Zarflama Analizi ile elde edilen yıllık etkinlik skorları ile Kurumsal Yönetim Endeksi ratingleri karşılaştırılmıştır. Sonrasında, Malmquist Toplam Faktör Verimlilik Endeksi sonucu elde edilen verimlilik değişim oranları hesaplanmış ve bu endekste yer alan şirketlerin genel performansı ortaya konulmuştur. Çalışmada 3 girdi (Cari Oran, Finansal Kaldıraç Oranı ve Net Satışlar / Toplam Varlıklar) ve 4 çıktı (Aktif Karlılığı, Satışların Karlılığı, Temettü Oranı, Hisse başına Getiri) belirlenmiştir. Veri Zarflama Analizi sonuçlarına göre, 22 firma içerisinde yıllar itibarıyla sırasıyla 10, 10, 13, 10 ve 10 adet firmanın etkin olduğu görülmektedir. Buna ek olarak, 5 şirket tüm yıllar için etkindir. Verimlilik değişimi oranları firmalar ve yıllar açısından ciddi farklılıklar sergilemektedir. Kurumsal yönetim puanı ile analizler sonucu elde edilen sıralamalar arasında kısmen benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Malmquist Toplam Faktör Verimlilik Endeksi, Kurumsal Yönetim Endeksi, Veri Zarflama Analizi.

JEL Kodları: M40, M41.

THE MALMQUIST TOTAL FACTOR PRODUCTIVITY INDEX: CORPORATE GOVERNANCE INDEX APPLICATION

ABSTRACT

Corporate governance concept has become more important due to the increase in the number and kind of financial crises that resulted from accounting manipulations or macroeconomic factors. Firms with high corporate governance quality produce better results with regards to the firm value and firm performance since investors are more interested in. The financial performance of the 22 companies, which are non-financial and in the corporate governance index and have accessible data are examined with Data Envelopment Analysis and Malmquist Total Factor Productivity Index between the years of 2012 and 2016 in this study. Firstly, annual efficiency scores of firms obtained by Data Envelopment Analysis are compared with Corporate Governance Index ratings. Afterwards, the total factor productivity change ratios obtained by Malmquist analysis are calculated and the overall performance of the companies is presented. In the study, 3 inputs (Current Ratio, Financial Leverage Ratio and Net Sales / Total Assets) and 4 outputs (Return on Assets, Sales Profitability, Dividend Yield, Earnings per Share) are determined. According to the Data Envelopment Analysis results, 10, 10, 13, 10 and 10 firms are efficient in 22 companies for the sample period respectively. In addition, 5 firms are efficient for all the years. Productivity change ratios show significant differences in terms of firms and years. There are partially similar results between the rankings obtained from the results of the analyzes and corporate governance ratings.

Keywords: Malmquist Total Factor Productivity Index, Corporate Governance Index, Data Envelopment Analysis.

JEL Codes: M40, M41.

* Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, omerfarukgulec@klu.edu.tr

** Kırklareli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, erkan.ozturk@klu.edu.tr

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARTLARI-TÜRKİYE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI VE MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN TMS/TFRS FARKINDALIĞI

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. şakir DIZMAN**
Barış KURAL***

ÖZ

Bu çalışmada; muhasebe ve finansal raporlama standartları ve bu standartların oluşturulma süreçleri genel olarak tanıtıldıktan sonra, lisans düzeyinde muhasebe dersi almış öğrencilerin standartları algı düzeyi llmeye çalışılmıştır. Standartların tanıtımı, önemi ve işlevleri belirtildikten sonra, oluşturulma süreçlerine değinilmiştir. Türkiye’de bu standartların tarihsel gelişimi incelenmiş ve gelinen nokta tespit edilmeye çalışılmıştır. Muhasebe uygulamalarını belirleyen otoriteler incelenmiş, finansal raporlamanın amacı, sınırları ve kullanıcıları hakkında tespitler yapılmıştır. Çalışmanın uygulama bölümünde ise, Erzurum Teknik Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde Lisans düzeyinde muhasebe dersi almış öğrencilere uygulanan anket çalışması ile ğrencilerin TMS-TFRS hakkındaki farkındalık düzeyleri llmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda; genel olarak ğrencilerin TMS-TFRS farkındalık düzeylerinin düşük olduğu, muhasebe mesleğine ilgi duyan öğrencilerin farkındalık düzeylerinin ise daha yüksek olduğu görülmüştür. Ancak muhasebe dersi almış öğrencilerin genel olarak TMS-TFRS farkındalık düzeylerinin düşük olduğu görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: TMS, TFRS, Muhasebe

JEL Kodları: M40, M41, M42

TURKISH ACCOUNTING STANDARDS -TURKEY FINANCIAL REPORTING STANDARDS AND ACCOUNTING STUDUENTS IAS/IFRS AWARENESS

ABSTRACT

In this study; After accounting and financial reporting standards and the creation of these standard processes introduced as the general standard of the students have received in undergraduate accounting courses it has tried to measure the level of perception. Promotion of the standard after the indicated significance and function of the issues for the setup process. In Turkey, the historical development of these standards and has tried to determine this point. Examined authorities determine the accounting practices, financial reporting purposes, limits and determination is made about users. In the practical part of the study, Erzurum Technical University Faculty of Economics and Administrative Sciences at the undergraduate level accounting courses that apply to students who have taken the survey with awareness levels about the TAS-TFRS students in the Faculty aimed to be measured. In the results of working; TAS-TFRS that students generally have low levels of awareness, and the awareness of students interested in the accounting profession has been shown to be higher. However, TAS-TFRS accounting classes of general awareness of the students have received seems to be low

Keywords: TAS, TFRS, Accounting

JEL Codes: M40, M41, M42

* Atatürk Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, rkarci@atauni.edu.tr

** Erzurum Teknik Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, sakir.dizman@erzurum.edu.tr

*** Erzurum Teknik Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, sakir.dizman@erzurum.edu.tr

MUHASEBE DERSİ ALAN ÖĞRENCİLERİN MATEMATİĞE BAKIŞ AÇISI VE AKADEMİK BAŞARILARI

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR*
Yrd. Doç. Dr. Elif BULUT**
Arş. Gör. İsmail Hakkı ÜNAL***

ÖZ

Muhasebe, iktisadi ve idari yükseköğretim programlarının öğretim planlarında çoğunlukla zorunlu ders niteliğindeki bir derstir. Genel yapısı itibarıyla mantıksal ilişkilere dayanmakta ve öğrenmeler de bu mantıksal sıra ve tutarlılık içinde gerçekleşmektedir. Muhasebenin tanımı da bu mantıksal sırayla yapılmaktadır. Nitekim muhasebenin tanımında; saptama, ölçme, kaydetme, sınıflandırma, özetleyerek raporlama ve yorumlama olmak üzere tüm işlem aşamalarına yer verilmektedir. Muhasebenin iş akışını da yansıtan bu sıralamada muhasebenin “mantık” gereksinimi şüphesiz iken matematik işlemlerinden yararlanma düzeyi ise ancak dört işlemle ibaret sayılabilir. Fakat muhasebe dersi veren öğretim elemanları, sıklıkla, bir kısım öğrencinin muhasebe dersinin sayısal bir ders olduğundan bahisle başarılı olamadıkları şikâyeti ile karşı karşıya kalmaktadır. Öğrenciler, diğer derslerde olmadığı kadar muhasebe dersinden yakınmaktadırlar. Bu yakınmada, muhasebe dersinin de bir matematiksel ders olduğu, matematikte zaten başarısız oldukları veya güçlük çektikleri; bu nedenle muhasebe dersinde de zorlandıkları yönünde özdeğerlendirmeler öne çıkmaktadır. Şüphesiz, muhasebe de bir temel bilim olan matematiğin çeşitli konularından yararlanmaktadır fakat muhasebe derslerinin diğer birçok ders gibi matematik ile doğrudan bir ilişkisi olduğu söylenemez. Bu bağlamda, çalışmanın amacı da muhasebe ile matematik arasındaki bu ilişkinin öğrencilerin iddia ettiği gibi muhasebede beklenen akademik başarıyı sınırlayıcı bir rol sergileyip sergilemediğine dair bir değerlendirilmede bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Dersi, Matematik Dersi, Akademik Başarı.

JEL Kodları: M40, M41, I23.

STUDENTS' WHO TAKES ACCOUNTING COURSES MATH PERSPECTIVE AND ACADEMIC ACHIEVEMENTS

ABSTRACT

Accounting is usually a compulsory course in teaching plans of education institutions that give education in the fields of economics and administrative sciences. It is based on logical connections; and also learning takes place in this logical sequence and consistency. The definition of accounting is also made in this logical sequence. Thus, all process steps are included as quantification, determination, booking, classification, and report by summarizing and explication in the definition of accounting. In this sorting, which also reflects the work flow of the accounting, while the “logic” necessity is undoubtedly needed in accounting, the level of utilization of mathematical operations can be considered as being only four operations. However, accounting instructors are often faced with the complaint that some students are not successful in accounting because of its being a mathematical course. Students complain about accounting course more than other courses. In this complaint, some self-assessments are emphasized in the sense that accounting course is also a mathematical course, which they already failed or have difficulties with; therefore they will also have challenges in accounting courses. Undoubtedly, accounting benefits from various aspects of mathematics though it cannot be said that accounting courses directly related to mathematics as many other courses. In this context, the aim of this study is to make an assessment about this relationship between accounting and mathematics on whether mathematics display a limiting role in expected academic achievement in accounting as students claimed.

Keywords: Accounting Course, Mathematics Course, Academic Achievement.

JEL Codes: M40, M41, I23.

* İzmir Demokrasi Üniversitesi, fsozdemir@gmail.com

** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, elif@omu.edu.tr

*** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, ismailhakki.unal@omu.edu.tr

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ MESLEKİ BAĞLILIK VE İŞ TATMİNİ SEVİYELERİNİN DEMOGRAFİK FAKTÖRLER AÇISINDAN ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Ozan BÜYÜKYILMAZ*
Yrd. Doç. Dr. Hakan VARGÜN**
Doç. Dr. Hasan UYGURTÜRK***

ÖZ

Bu çalışma muhasebe meslek mensuplarının mesleki bağılılıklarına ve iş tatminlerine odaklanmaktadır. Mesleki bağılılık, bir çalışanın mesleğine karşı olan duygusal tepkisini ifade etmektedir. İş tatmini ise, çalışanların işlerine yönelik olarak pozitif tutum sergilemelerini ortaya koyan genel bir terimdir.

Çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarının mesleki bağılılık seviyelerinin ve iş tatmin seviyelerinin yaş, cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, aylık gelir, hizmet süresi, muhasebe eğitimi alma ve mesleği isteyerek seçme değişkenlerine göre farklılaşıp farklılaşmadığını tespit edebilmektir. Bu amaçla Karabük, Zonguldak ve Bartın illerinde çalışan muhasebe meslek mensuplarından anket yöntemiyle veriler toplanmıştır. Çalışmada öncelikle ölçeklerin geçerlilik ve güvenilirlik analizleri gerçekleştirilmiştir. Geçerlilik ve güvenilirlik analizlerinin ardından hipotezlerin sınanmasında t-testi ve ANOVA analizinden faydalanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Mesleki Bağılılık, İş Tatmini, Muhasebe Meslek Mensupları
JEL Kodları: M40, M41, M49.

ANALYSIS OF OCCUPATIONAL COMMITMENT AND JOB SATISFACTION OF ACCOUNTING PROFESSIONALS IN TERMS OF DEMOGRAPHIC FACTORS

ABSTRACT

This study focuses on occupational commitment and job satisfaction of professional accountants. Occupational commitment refers to the emotional response of an employee to his profession. Job satisfaction, on the other hand, is a general term that refers to employees' positive attitudes toward their jobs.

The aim of the study is to determine whether the occupational commitment and job satisfaction levels of accounting professionals differ according to the variables of age, gender, marital status, education status, monthly income, tenure, accounting education and willingness to choose profession. For this purpose, data were collected from members of accounting profession working in Karabük, Zonguldak and Bartın via survey method. Firstly, the validity and reliability analyzes of the scales were carried out in the study. t-test and ANOVA analysis was used to test of hypotheses following validity and reliability analyzes.

Keywords: Occupational Commitment, Job Satisfaction, Accounting Professionals
JEL Codes: M40, M41, M49.

* Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi, ozanbuyukyilmaz@karabuk.edu.tr

**Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi, hakanvargun@karabuk.edu.tr

***Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi, hasanuygurturk@karabuk.edu.tr

FİNANSAL FAIR-PLAY KRİTERLERİ FUTBOL KULUPLERİNİN MUHASEBE UYGULAMALARINDA MANİPÜLATİF EYLEMLERİ TETİKLER Mİ?

Dr. Fırat ALTINKAYNAK*
Yrd. Doç. Dr. Recep YILMAZ**
Salih TUTAR***

ÖZ

Futbol sektörü, başta Avrupa olmak üzere tüm dünyada hızla büyüyen ve ticarileşme gösteren bir endüstriye dönüşmüştür. Avrupa Futbol Federasyonları Birliği(UEFA), futbolun doğasını koruyarak, finansal sürdürülebilirliği sağlamak amacıyla, “UEFA Kriterleri” olarak bilinen standartları yayınlamıştır. “Finansal Fair-Play” kriterleri, UEFA’ nın mali kriterlerini oluşturmaktadır. Futbolun saha dışına taşması, başka sektörlerle entegre olması ve ticari kaygıların hızlıca artması, tüm dünyada futbol sektörünün etik dışı büyümesine neden olmaktadır. Avrupa kıtasında finansal fair-play kriterlerini, birçok futbol kulübü karşılayamamakta ve bu bağlamda her yıl UEFA yaptırımlarına maruz kalmaktadırlar. Bu yaptırımlar kulüplerin beklenmedik büyük gelir kayıpları yaşamasına neden olmaktadır. Bütçe dışı maddi kayıplara giren kulüpler, finansal açıdan likidite sıkıntısı yaşamakta, dolayısıyla, kulüpler bundan sonra oluşabilecek yaptırımları engellemek adına, çeşitli önlemler almakta veya yeni bir bütçe yapılanması yoluna başvurmuşlardır. Bu durum, futbol kulüplerimizin muhasebe sistemlerinin ürettiği finansal raporların yeniden gözden geçirilmesinin gerekliliğini ortaya çıkarmaktadır. Çalışmada, bu yaptırımlardan kaçınmak amacıyla kulüplerin muhasebe uygulamalarında manipüle eylemlerin olma olasılığı “Hile Üçgeni Kriterleri” baz alınarak araştırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Finansal Fair-Play, Finansal Raporlama, Hile Denetimi
JEL Kodları: M 410, M420

MAY CRITERIA OF FINANCIAL FAIR-PLAY TRIGGER THE MANIPULATIVE ACTIONS IN ACCOUNTING APPLICATIONS OF FOOTBALL CLUBS?

ABSTRACT

The football sector has become a industry which is growing rapidly and commercializationly all over the world, especially in Europe. Union of European Football Associations (UEFA) has published standards known as "UEFA Criteria" which is for to protect the nature of football and to ensure financial sustainability. The criteria of "Financial Fair-Play" is to constitute UEFA's financial criteria. Overflowing of football out of the field and integrating with other sectors, and the increasing commercial concerns rapidly has been caused the unethical growth of the football sector all over the world. Many football clubs can't fulfilling financial fair-play criteria in Europe and they are exposed to UEFA sanctions for every year in this context. These sanctions cause to experience unexpectedly large loss of income for the clubs. The clubs which are suffering unexpectedly losses out of own budget, they have been suffering from financial liquidity difficulties, therefore the clubs take various measures or have been seeking a new budget structure in order to prevent the sanctions that may arise thereafter. The financial reports which are produced by accounting systems of football clubs may be re-auditing for the necessity, in this context. The possibility of manipulating actions in the accounting practices of the clubs was investigated on the basis of "Triangle of Fraud Criteria" in order to avoid these sanctions in this study.

Keywords: Financial Fair-Play, Financial Reporting, Auditing of Fraud.
JEL Codes: M 410, M420

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, faltinkaynak@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, rcyilmaz@sakarya.edu.tr

*** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Yüksek Lisans Öğrencisi

BULANIK ZAMANA DAYALI FAALİYET TABANLI MALİYET SİSTEMİ: BİR HASTANE UYGULAMASI

Murat TÜRK*
Prof. Dr. Fatih Coşkun ERTAŞ**

ÖZ

Maliyet çalışmaları hastanelerde sağlık hizmetlerinin topluma daha etkin sunumu için gereklidir. Hastanelerde verilen hizmet faaliyetleri karmaşık yapıdadır ve dolayısıyla faaliyet sonuçlarını etkilemektedir. Bu nedenle hizmet üreten sağlık işletmelerinde verilen sağlık hizmetlerinin her birinin maliyeti ve bu maliyeti oluşturan maliyet etkenlerinin belirlenmesi daha fazla çaba gerektirmektedir. Sağlık işletmelerinde Hastanelerde gerçeğe yakın bir maliyet analizinde hizmet maliyetlerini etkileyen unsurların ve her unsura göre maliyet değişkenliğinin göz önünde bulundurulması gerekir. Bu bağlamda hastanelerde yanlış maliyet tahminleri kaynakların etkinliği ve verimliliği üzerinde olumsuz etki yaratmaktadır. Ayrıca maliyet kontrolünün kaybedilerek harcama yükünün artmasına neden olmaktadır. Bu nedendir ki hastanelerde sunulan her hizmetin maliyetinin hesaplanması son derece önemlidir.

Bu çalışmada çağdaş maliyet yöntemlerinden olan zamana dayalı faaliyet tabanlı maliyetleme sistemi ile bulanık mantık yaklaşımı birleştirilerek bir ağız ve diş sağlığı hastanesinin diş protezi birim hizmet maliyetleri hesaplanarak, maliyet kontrolü, kapasite kullanımı gibi konularda alınacak kararlarda yöneticilere yardımcı olacak bilgilerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Bulanık Mantık, Zamana Dayalı Faaliyet Tabanlı Maliyet, Hastane Maliyeti, Sağlık Hizmeti Maliyeti, Diş Protez maliyeti.

JEL Kodları: M40, M41, M48, M49.

FUZZY TIME DRIVEN ACTIVITY BASED COSTING SYSTEM: AN IMPLEMENTATION OF A HOSPITAL

ABSTRACT

The cost studies are required of health services in hospitals for a more effective presentation to the community. Service activities provided in hospitals are complex therefore affect operating results. Therefore, service-producing health services provided in the hospitals cost of each and the determination of the cost factors that comprise cost requires more effort. In hospitals near-realistic cost analysis the elements that affect the costs of service, and the cost according to the variability of each element must be taken into consideration. In this context, creating a negative impact on the effectiveness and efficiency of resources in hospitals incorrect cost estimates. For this reason the calculation of the cost of each service that is provided in hospitals is extremely important.

In this study, it is aimed to calculating the unit costs of the hospital oral and dental health service the dental prosthesis, by combining one of the methods-cost, time-driven activity-based costing system incorporating fuzzy logic approach which are contemporary cost methods, and to reveal the information that will help managers in decisions such as cost control and capacity utilization.

Keywords: Fuzzy Logic, Time Based Activity Based Cost, Hospital Cost, Health Service Cost, Dental Prosthetic Cost.

JEL Codes: M40, M41, M48, M49.

* Gazi Osmanpaşa Üniversitesi Doktora öğrencisi, 1.muratturk@gmail.com

** Atatürk Üniversitesi Öğretim Üyesi, fatihcoskun.ertas@gop.edu.tr

ARAS VE COPRAS YÖNTEMLERİYLE NAKİT AKIŞINA DAYALI PERFORMANS ÖLÇÜMÜ

Doç. Dr. Emre KAPLANOĞLU*

ÖZ

Şirketlerin finansal performanslarının ölçülmesinde nakit akışı olarak ifade edilen kaynak yaratma gücü ve nakit kullanımlarına ilişkin bilgilerden yararlanılmaktadır. Bu bilgilere göre geleneksel yöntemlerle yapılan değerlendirmeler dışında çok kriterli karar verme yöntemlerinin de kullanıldığı görülmektedir. Bu çalışmanın amacı, Borsa İstanbul (BİST) kimya, petrol, kauçuk ve plastik (KPKP) ürünler sektöründeki şirketlerin nakit akış bilgilerine göre ARAS ve COPRAS yöntemleriyle sıralamalarını bulmak ve öneriler getirmektir. BİST-KPKP sektöründeki 32 şirketin performans sıralaması için nakit akış bilgilerine dayalı 18 adet oran kriteri olarak belirlenmiş, 16 kriterin yüksek ve 2 kriterin düşük değerler olması tercih edilmiştir. ARAS ve COPRAS yöntemlerine göre yapılan sıralamalar birebir aynı sonucu vermemekle birlikte yakınsak sonuçlar elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Nakit Akış, Performans, Borsa İstanbul, ARAS, COPRAS

JEL Kodları: C39, D81, G30

PERFORMANCE MEASUREMENT BASED ON CASH FLOW WITH ARAS AND COPRAS METHODS

ABSTRACT

The aim of this study is to find the ranking of the companies which are listed in Borsa İstanbul (BİST) chemicals, petroleum, rubber and plastics (CPRP) products sector according to their cash flow information with the methods of ARAS and COPRAS. For the performance ranking of the 32 companies in the BİST-CPRP sector, 18 ratios based on cash flow information were selected as the criterion. Additionally, 16 criteria as maximum and 2 criteria as minimum were determined from 18 criteria. The results of ranking with ARAS and COPRAS methods were not identical, but convergent results were obtained.

Keywords: Cash Flow, Performance, Borsa İstanbul, ARAS, COPRAS

JEL Codes: C39, D81, G30

* Ege Üniversitesi, emre.kaplanoglu@ege.edu.tr

SİGORTA SEKTÖRÜNDE KURUMSAL YÖNETİM UYGULANMASININ FİRMA PERFORMANSINA ETKİSİNİN TESPİTİ

Yrd. Doç. Dr. Tuba Derya Baskan*
Arş. Gör. Gizem Çopur Vardar**

ÖZ

Dünyada yaşanan ekonomik krizler neticesinde ülke kalkınmasında firmaların önemi ve etkinliği görülmektedir. Firmalar küreselleşmenin etkisi ile yönetimlerinde ve sistemlerinde birtakım yenilikler yapmaya başlamışlar ve raporlanmalarının şeffaflığını ve açıklayıcılığını artırmayı amaçlamışlardır. Doğru ve sistemli işleyen bir kurumsal yönetim sistemi ülkelerde hem iç hem de dış piyasayı geliştirmekte dolayısıyla firma performansını artırmaktadır. Firma değerini artıran kurumsal yönetim sistemi aynı zamanda makro seviyede de ülke ekonomilerine çok önemli avantajlar yaratmaktadır.

Yapılan akademik araştırmalar çerçevesinde 2008 finansal krizinden sonra kurumsal yönetimin rolü ve uygulanması artmaktadır. Nestor ve Thompson (2006: 20) 1999 yılında OECD tarafından “Kurumsal Yönetim İlkeleri” dünya genelindeki karar alıcılar, yatırımcılar, şirketler ve diğer paydaşlar açısından uluslararası bir referans haline geldi. Firmaların hedef kitlelerinin beklentilerini tam olarak karşılayan ve uzun vadede bunu sürdürülebilir bir performans düzeyine ulaşılması için kurumsallaşmaları gerektiğini hedefleyen Kurumsal Yönetim; “adillik”, “şeffaflık”, “hesap verebilirlik” ve “sorumluluk” adı altında dört ana ilkesi üzerinde inşa edilmektedir.

Araştırmanın amacı sigorta sektöründe kurumsallığın uygulanmasının firma performansını nasıl etkileyeceğini değerlendirmektir. Araştırma sektör bazlı yaparak çalışmanın niteliksel özelliğini artırılmaktadır. Sigorta sektöründe varılan sonuçlardan sonra ileride yapılacak başka sektörler ile de karşılaştırma yapmanın literatüre katkı sağlanacağı düşünülmektedir. Kamu Aydınlatma Platformundan yararlanarak şirketlerin 2008-2016 yılı arasındaki bilgileri kullanılarak, Türkiye’deki halka açık olan sigorta firmalarında analiz yapılmıştır.

Bu çalışma ile sigorta firmalarının kullanmış olduğu yönetim biçiminin performansa etkisi tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu çalışma yapılırken kurumsal yönetim kavramı literatürden yararlanılarak ölçümlenmiş ve bu şekilde model oluşturulmuştur. Belli bir sektörde bu modelin ölçülmesinin daha spesifik sonuçlar vereceği düşünüldüğünden Türkiye’deki sigorta firmalarında kurumsal yönetimin firma performansını nasıl etkilediği tespit edilmeye çalışılmıştır. Bunun için de Breusch-Pagan testi ile veri setinin Havuzlandırılmış regresyona uygunluğu araştırılmış ve veri setinin uygun olduğu görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Yönetim, Firma Performansı.

JEL Kodları: M40, M41.

DETERMINATION OF EFFECT OF CORPORATE MANAGEMENT APPLICATION ON COMPANY PERFORMANCE IN INSURANCE SECTOR

ABSTRACT

As a result of the economic crises experienced in the world, it is seen that companies are prominent and active in the development of the country. Firms have started to make some innovations in their management and systems under the influence of globalization and aimed to increase their transparency and clarity of their reporting. A system that operates correctly and systematically develops both internal and external markets in countries, thus increasing firm performance. At the same time, the corporate governance system, which increases the value of the company, creates significant advantages for the country's economy at the macro level.

* Kırıkkale Üniversitesi, tdbaskan@gmail.com

** Mersin Üniversitesi, gcvardar@mersin.edu.tr

The role and implementation of corporate governance is increasing after the 2008 financial crisis in the framework of academic researches. Nestor and Thompson (2006: 20) In 1999, OECD's "Corporate Governance Principles" became an international reference for decision makers, investors, companies and other stakeholders around the world. Corporate Governance, which fully meets the expectations of the target groups of companies and aims to achieve institutionalization in order to achieve a sustainable performance level in the long term, is built on four main principles under the name of "fairness", "transparency", "accountability" and "responsibility".

The aim of the research is to evaluate how the application of institutionalization in the insurance sector will affect the firm performance. The quality of the study is increased by making the research sector based. It is believed that the comparison with the other sectors to be made in the future after the results in the insurance sector will contribute to the literature. Public Disclosure Platform, the companies analyzed information on insurance companies open to public in Turkey by using information between 2008-2016.

This study attempted to determine the effect of the type of management that insurance companies use. When this study was conducted, the concept of corporate governance was measured by using the literature and a model was created in this way. It has been tried to determine how the corporate governance of insurance companies in Turkey affect the firm performance because it is thought that the measurement of this model will give more specific results in a certain sector. The Breusch-Pagan test was used to determine the suitability of the data set for the pooled regression and the data set was found to be appropriate.

Keywords: Corporate Governance, Firm Performance.

JEL Codes: M40, M41.

STRATEJİK MALİYET YÖNETİMİNDE FİYATLAMA KARARLARININ REKABETE ETKİSİNİN ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Recep YILMAZ*
Dr. Fırat ALTINKAYNAK**
Muharrem ALTAŞ***

ÖZ

Yeni oluşan pazarlarda ve doymuş pazar koşullarında işletmelerin maliyet yönetimi ile fiyatlama kararlarının planlanması, işletmelerin kârlılığına, performansına ve bununla birlikte piyasalarda sürekliliğine etki etmektedir. Günümüzde işletmelerin rekabet gücü kazanmaları ve bunu sürdürmelerinin ön koşulu etkili bir maliyet yönetimidir. Yapılanı satmak yerine, satılanı yapmayı hedefleyen stratejik maliyet yönetimi; maliyet minimizasyonu odaklı, işletmeye değer sağlamayan faaliyetleri devre dışı bırakan ve sürekli kalite iyileştirmesine yönelmiş bir maliyet yönetim sistemi olup, işletmelerin rekabet avantajı sağlamasında büyük önem arz etmektedir. Zira, geleneksel fiyatlandırma stratejileri de yerini günümüzde, maliyet odaklı, rekabet odaklı ve müşteri odaklı stratejik fiyatlandırmaya bırakmıştır. Muhasebe bilimine katkı sağlayacağı düşünülerek hazırlanan bu çalışmanın amacı, stratejik maliyet yöntemleri öncülüğünde şirketlerin fiyatlama kararlarında yeni stratejiler geliştirmektir. Veri analizi yöntemi kullanılarak yapılan bu çalışmada, sektörel bazda pazar koşulları analiz edilerek, stratejik fiyatlama konusu işlenmiş ve bu bağlamda stratejik fiyatlama kararlarının avantaj ve dezavantajları tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Rekabet, Stratejik Maliyet Yönetimi, Fiyatlama Kararları

JEL Kodları: D240, M310

ANALYSING IMPACT OF PRICING DECISIONS ON COMPETITION AT STRATEGIC COST MANAGEMENT

ABSTRACT

Companies cost management and planning decision of pricing are effecting on companies profitability, performance and some times on the sustainability in market at new growing markets and satisfied market conditions. Nowadays, necessity of gaining competition power and continue their power is effective cost management. Instead of selling what is made, targeting making what is sold type of strategic cost management, focused on minimising cost, deactivating operations which is not providing any value for companies and it is a kind of cost management which is always tended to improve quality, have an importance for companies to gaining competition advantage. Then, nowadays traditional costing strategies gave place to strategic pricing which is focused costing, competition, and customer's decisions. Aim of this study with thought of contribute to accountancy science is developing new strategies for decisions of pricing with leading of strategic cost management. It has been analysed sectoral basis market condition and studied subject of strategic pricing with using method of data analysis and tried to determine advantages and disadvantages of strategic pricing decisions in this study.

Keywords: Competition, Strategic Cost Management, Decision of Pricing

JEL Codes: D240, M310

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, rcyilmaz@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, faltinkaynak@sakarya.edu.tr

*** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, Yüksek Lisans Öğrencisi

MUHASEBENİN TEORİLEŞTİRMESİ SÜRECİNDE KAVRAMSAL ÇERÇEVENİN YERİ: TARİHSEL PERSPEKTİFTEN

Doç. Dr. Tuğba UÇMA UYSAL*
Prof. Dr. Ganite KURT**

ÖZ

20. yüzyıl muhasebenin teorik altyapısının kurulmasına yönelik çalışmaların ivme kazandığı bir dönem olmuştur. Muhasebe literatüründe muhasebe teorisine yönelik yapılan çalışmalarda daha çok ilke-temelli bir standart geliştirme süreci benimsendiği ve normatif bir yaklaşımla standartlar ve kavramlar arasındaki karmaşayı ortadan kaldırma amaçlı kavramsal çerçeve çalışmaları yapıldığı hatta yapılmakta olduğu görülmektedir. Başlangıçta ağırlıklı olarak benimsenen yaklaşımın da tümdengelimci yaklaşım olduğu bilinen bir gerçektir. Bu noktada muhasebenin teorik altyapısının kurulmasında kavramsal çerçeve, uluslararası standart koyucu kuruluşlar tarafından yaklaşık yarım asırdır üzerinde durulan konulardan biridir. Akademik anlamda ise özellikle yirminci yüzyıl içerisinde dikkat çeken muhasebe konularının başında gelmektedir. Muhasebenin kavramsal çerçevesini oluşturmaya yönelik yaklaşımlar, muhasebenin kişiliği ve muhasebe bilgilerini kullananlar hakkındaki birtakım öncüllerden hareketle bazı kavramların çıkarımlarına dayanmaktadır. Çıkarılan kavramlarla öncüller arasında sağlanan tutarlılık standartların hazırlanmasında ve uygulanmasında da temel koşulu oluşturmaktadır. Bunun yanında muhasebe standartlarının uygulanmadığı durumlar açısından da kavramsal çerçeve uygulamalara rehberlik edecek nitelik taşımak durumundadır. Böylece kavramsal çerçeve hem yeni uygulamalara rehberlik edecek hem de uygulamalar sırasında yaşanan sorunlara çözümler getirebilecektir. Kavramsal çerçevenin oluşturulması, finansal raporların da güvenilirliğini garanti altına alabilecektir (Akdoğan ve Aydın,1987:167). Ayrıca kavramsal çerçeve, kavramlar ve uygulamaların sonuçları arasında mantıksal bağlantıların kurulmasına da olanak sağlamaktadır. Bu bağlantılar uygulamaların rasyonel açıklamaları olarak finansal raporlara doğrudan yansımaktadır (Sterling,1982:106). Aynı durum standart oluşturma gereksinimi ile birlikte değerlendirildiğinde, muhasebe standartları da finansal tabloların ve muhasebe uygulamalarının yol göstericileri olarak ele alındığını söylemek mümkündür. Bu doğrultuda Hines (1989:85) kavramsal çerçeveyi, muhasebe standartlarının oluşturulması amacıyla muhasebe uygulamalarının sosyal görünümü şeklinde yapılan stratejik manevralar olarak tanımlamaktadır. Böylelikle muhasebe standartlarının meşrulaşması söz konusu olmakta ve kavramsal çerçevelerin muhasebe uygulamalarına sağladığı teknik ve fonksiyonel bakış açısı sayesinde muhasebe mesleğinin gücü, otoritesi ve en önemlisi kendi düzenlemelerini yapan bir meslek haline dönüşmesine katkı sağlanmaktadır. Yine Hopwood (1988:16), muhasebe politikalarının oluşturulması sürecinde kurumsal bilgi bazlı düzenlemelerin önem taşıdığını belirtmektedir (Aktaran Hines,1989:86). Bu nedenle bir kavramsal çerçevenin oluşturulması gerek araştırmacılar gerekse muhasebe uygulayıcıları açısından bilgi bazlı düzenlemelerin görünümüne olanak tanımaktadır. Uluslararası meslek örgütlerinin de kavramsal çerçeve hazırlamasındaki temel nedeni, önemli muhasebe konularında bilimsel temelin kurulmasını sağlayarak, uygulayıcılara yol göstermek olduğunu belirtilmektedir. Yapılan açıklamalar doğrultusunda çalışmada muhasebenin teorileştirme sürecinde kavramsal çerçevenin yeri ve öneminin tarihsel perpspektiften gelişimine yer verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kavramsal Çerçeve, Muhasebe Teorisi.

JEL Kodları: M4, M49.

* Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, ucmatugba@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, ganitekurt@gmail.com

THE ROLE OF CONCEPTUAL FRAMEWORK IN THE ACCOUNTING THEORY DEVELOPMENT PROCESS: THE HISTORICAL PERSPECTIVES

ABSTRACT

The 20th century has been a period of accelerating efforts to establish the theoretical structure of accounting. In accounting literature, it is possible to see that the studies on accounting theory adopts a Principle-Based Standard development process and conceptual framework studies are carried out in order to eliminate the complication between standards and concepts with a normative approach. It is a fact that the predominantly adopted approach at the beginning is also a deductive approach. At this point, the conceptual framework for the establishment of the theoretical structure of the accounting is one of the topics addressed by international standard-setting organizations for nearly half a century. Academic sense, especially in the twentieth century, this has been the most attractive topics of the accounting issues. Approaches to creating the conceptual framework of accounting are based on the deductions of some concepts, based on the personality of the accountant/accounting and some premises on those who use accounting information. Consistency between extracted concepts and predecessors is also essential in the preparation and implementation of these standards. In addition, the conceptual framework should be guided by the application of accounting standards. In this regard, the conceptual framework will guide both new applications and solve the problems experienced during those applications. The creation of conceptual frameworks can also guarantee the reliability of financial reports (Akdoğan and Aydın, 1987: 167). It also allows for the establishment of logical connections between conceptual frameworks, concepts and results of applications. These links are directly reflected in financial reports as rational explanations of practices (Sterling, 1982: 106). When the same situation is evaluated together with the need for standardization, it is possible to say that accounting standards are also considered as guides of financial statements and accounting applications. In this respect Hines (1989: 85) defines the conceptual framework as strategic movements in the form of social aspects of accounting practices for the purpose of establishing accounting standards. Thus, the legitimacy of accounting standards comes to the fore, and the technical and functional perspective that conceptual frameworks provide to accounting practices contributes to the transformation of the accounting profession into a profession that carries out its own regulatory power, authority and, most importantly, its own regulations. Again Hopwood (1988: 16) notes that organizational knowledge-based regulations are important in the process of creating accounting policies (Aktaran Hines, 1989: 86). For this reason, the creation of a conceptual framework allows viewers to look at information-based regulations in terms of researchers and accounting practitioners. The main reason why international professional organizations prepare the conceptual framework is that it provides guidance to practitioners by establishing scientific basis in important accounting subjects. In the course of the explanations made, the place of the conceptual framework in the theorisation process of the accountant and the historical perceptive development of the criticism are given.

Keywords: Conceptual Framework, Accounting Theory.

JEL Codes: M4, M49.

BİST-İMALAT SEKTÖRÜNDE ÇALIŞMA SERMAYESİNİN EKONOMİK KATMA DEĞER ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Doç. Dr. Emre KAPLANOĞLU*
Öğr. Gör. Canan YÜKÇÜ**

ÖZ

Çalışma sermayesinin kârlılık üzerindeki etkisiyle ilgili çalışmaların büyük bir kısmı nakit dönüşüm süresi ve bileşenleri ile kârlılık arasında anlamlı bir ilişki olduğunu tespit etmiştir. Ayrıca çalışma sermayesi ve kısa vadeli yükümlülükler arasındaki fark olan net işletme sermayesinin duran varlıklarla toplamı da yatırılan sermaye olarak ifade edilmektedir. Çalışma sermayesinin kârlılıkla ve yatırılan sermaye ile olan ilişkisi performans ölçüm yöntemleri üzerinde de çalışma sermayesinin etkisinin olabileceğini düşündürmektedir. Bu çalışmanın amacı, çalışma sermayesi bileşenlerinin Ekonomik Katma Değer (EVA) üzerindeki etkisini araştırmaktır. BİST imalat sektöründe 2009-2016 yılları arasında faaliyet gösteren şirketler analiz kapsamındadır. Analiz yöntemi olarak çoklu regresyon modelleri oluşturulmuştur. Bağımsız değişkenler; net işletme sermayesi, alacak tahsil süresi, stok tutma süresi, borç ödeme süresi ve nakit dönüşüm süresidir. Bağımlı değişken ise EVA'dır. Kontrol değişkenleri olarak firma büyüklüğü, kaldıraç oranı ve cari orandır.

Anahtar Sözcükler: Çalışma Sermayesi, Ekonomik Katma Değer-EVA, Nakit Dönüşüm Süresi, İmalat Sektörü.

JEL Kodları: C32,L25,M21

THE IMPACT OF WORKING CAPITAL ON ECONOMIC VALUE ADDED IN BİST-MANUFACTURING SECTOR

ABSTRACT

Many of the studies about the impact of the working capital on profitability have found a significant relationship between the cash conversion cycle and its components with profitability. In addition, the difference between the working capital and the short-term liabilities is the net working capital that is expressed also as employed capital which is the sum of net working capital and fixed assets. The relationship between working capital, profitability and net working capital can be evidence that the effect of the working capital on performance measurement methods may also be influenced. The purpose of this study is to investigate the effects of working capital components on the Economic Value Added (EVA). BİST-manufacturing sector companies which are listed from 2009 to 2016 are in the scope of analysis. Multiple regression models have been developed as analysis method. Independent variables; net working capital, days receivables outstanding, days inventory outstanding, days payables outstanding and cash conversion cycle. The dependent variable is EVA. Also control variables include firm size, leverage ratio and current ratio.

Keywords: Working Capital, Economic Value Added-EVA, Cash Conversion Cycle, Manufacturing Sector.

JEL Codes: C32, L25, M21

* Ege Üniversitesi, emre.kaplanoglu@ege.edu.tr

** Ege Üniversitesi, canan.yukcu@ege.edu.tr

MUHASEBE SİSTEMİNİN KURULMASI VE KURUMSAL YÖNETİM İLKELERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Öğr. Gör. Dr. Neslihan Çetinkaya*
Yrd. Doç. Dr. Bahadır Uysal**
Eren Yıldız***

ÖZ

Muhasebe sistemleri bir işletmenin bilgi akışının temelini oluşturmaktadır. Bir bilgi sistemi olarak muhasebe sisteminin bir işletmenin kuruluşundan itibaren, özellikle raporlama anlamında doğru planlanması ve oluşturulması gerekmektedir. Bu planlamanın yapılmasında kurumsal yönetim ilkeleri önemli bir rol oynamaktadır. Kurumsal yönetim ilkeleri işletmeden işletmeye farklılık göstermekte ve yönetsel anlamda farklı yaklaşımlar ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Kurumsal yönetimin temel özellikleri olan hesap verebilirlik ve şeffaflık ancak muhasebe bilgi ve raporlama sistemlerinin güvenilir, amaca uygun ve anlaşılabilir olması ile mümkün olabilecektir.

Günümüzde bilişim sistemlerinin gelişmesinin de katkısıyla kullanılan muhasebe programları ve bu programlara entegre edilebilen modüllerin de yardımıyla bilginin sınıflandırılması ve amaca uygun bir hale getirilmesi kolaylaşmıştır. Diğer taraftan kullanılan bilgi sistemlerinin amaca uygun biçimlendirilmesinde muhasebe departmanlarına büyük bir sorumluluk düşmektedir.

Bu çalışmada, kurumsal yönetim ilkelerinin bir işletmede muhasebe sistemlerinin kurulması sırasında ne kadar önemli olduğu ve yönetim muhasebesi açısından yaratabileceği farklar göz önünde bulundurulacaktır. Muhasebecilerle yapılan anket çalışması ile kurumsal yönetim konusundaki farkındalık ve muhasebe programlarına entegrasyonunun piyasa ve paydaşlara yansımaları üzerine değerlendirmeler yapılması amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Yönetim Muhasebesi, Kurumsal Yönetim, Muhasebe Sistemleri

JEL Kodları: M40, M41, M49

RELATIONSHIP BETWEEN THE ACCOUNTING SYSTEM AND THE CORPORATE GOVERNANCE PRINCIPLES

ABSTRACT

Accounting systems are the main stones of a business' information flow. Accounting system should be planned and structured under the framework of information systems especially as a means of reporting. Corporate governance principles play a vital role during this planning. Corporate governance principles differs from one company to another and different managerial approaches arise. Main characteristics of corporate governance, accountability and transparency are only reachable when the accounting information and reporting system is reliable, understandable and goal-oriented.

Recently, accounting programs with the use of developed information systems and the help of embeddable modules to these programs make the classification and organization of the information much easier. Moreover, the accounting departments take great responsibility to shape those information systems goal-oriented.

In this study, the importance of corporate governance in the process of building accounting systems and the critical difference it could create for the managerial accounting will be investigated. The questionnaires distributed to accountants will be studied to evaluate the importance of the awareness of corporate governance and the integration of corporate governance to the accounting programs for the market and stakeholders.

Keywords: Accounting, Managerial Accounting, Corporate Governance, Accounting Systems

JEL Codes: M40, M41, M49

* Başkent Üniversitesi, Ticari Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü, ncetinkaya@baskent.edu.tr

** Kırıkkale Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, bahadiruysal@kku.edu.tr

*** Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bankacılık ve Finans Bölümü, eren@tp.gov.tr

TÜRKİYE'DE DOĞRUDAN YABANCI YATIRIMLAR İLE EKONOMİK BÜYÜME İLİŐKİŐİ: EŐBÜTÜNLEŐME VE NEDENSELLİK ANALİZİ

Mutlu Başaran ÖZTÜRK*
Gizem VERGİLİ**
Ceyda AKTAN***

ÖZ

Bu alışmada, Türkiye'de doğrudan yabancı yatırımlar ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki 1974-2016 yılları için zaman serisi analizleri yardımıyla incelenmiştir. Doğrudan yabancı yatırımlar (Foreign Direct Investment-FDI) ve ekonomik büyüme (Gross Domestic Product-GDP) verileri Amerikan Doları cinsinden World Bank DataBank sitesinden alınmış ve bu serilerin logaritmaları analize tabi tutulmuştur. Öncelikle serilerin durağanlığını test etmek için Augmented Dickey Fuller(ADF) ve Phillips Perron(PP) birim kök testleri kullanılmış ve serilerin birinci farklarında durağan oldukları belirlenmiştir. Aynı seviyede durağan olan doğrudan yabancı yatırımlar ile ekonomik büyüme değişkenleri arasındaki uzun dönemli ilişkinin varlığını tespit etmek için Engle Granger EŐbütünleŐme(Koentegrasyon) testi uygulanmış ve bu serilerin eŐbütünleŐik olduğu tespit edilmiştir. Uzun dönemli ilişki tespit edildikten sonra hata düzeltme modeli kurulmuŐ ve geçen yıl dengedeki sapmanın bu dönem ne kadar düzeldiği hata terimlerinin katsayısıyla belirlenmiştir. Hata düzeltme terimi katsayısının istatistiksel olarak anlamlı çıkması ve negatif iŐaretili olması da dengeden sapmanın olması halinde tekrar dengeye doğru hareketin olduğunu göstermiştir. Seriler arasındaki ilişkinin yönünü görebilmek için de Granger Nedensellik analizi yapılmış ve nedensellik ilişkisi bulunmamıştır.

Anahtar Sözcükler: Doğrudan Yabancı Yatırımlar, Ekonomik Büyüme, EŐbütünleŐme, Nedensellik.

JEL Kodları: F43, C22, F62.

THE RELATION OF FOREIGN DIRECT INVESTMENT AND ECONOMIC GROWTH IN TURKEY: COINTEGRATION AND CAUSALITY ANALYSIS

ABSTRACT

This paper investigates the relationship between foreign direct investment and economic growth of Turkey, in the period of 1974-2016 by using time series analysis. Foreign Direct Investment (FDI) and Gross Domestic Product (GDP) which represents economic growth variables in terms of US Dollar, were taken from World Bank Databank website and the logarithms of these series were analyzed. Firstly Augmented Dickey Fuller (ADF) and Phillips Perron (PP) unit root tests were used to test the stability of the series and series were found to be stationary in the first differences. The Engle Granger Cointegration test was conducted to determine the existence of the long run relationship between the foreign direct investment and economic growth which are stationary at the same level. After finding the long run relationship, the error correction model was established and the extent of deviation from last year was determined by the coefficient of error terms. The coefficient of error terms was statistically significant and negative sign that it is moving back to the equilibrium in the case of a deviation. In order to see the direction of the relationship between the series, Granger Causality analysis was made and there was found no causality relation.

Keywords: Foreign Direct Investment, Economic Growth, Cointegration, Causality.

Jel Codes: F43, C22, F62.

* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, İŞletme Bölümü, mbozturk@ohu.edu.tr

** Afyon Kocatepe Üniversitesi, İŞletme Bölümü, gvergili@aku.edu.tr

***Türk Hava Kurumu Üniversitesi, Hava Lojistiği Bölümü, caktan@thk.edu.tr

ÇEVRE MUHASEBESİ KAPSAMINDA BİST SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ENDEKSİNDE YER ALAN ÜRETİM İŞLETMELERİNİN ÇEVRESEL PERFORMANSLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Osman AYDIN*

ÖZ

Çevre muhasebesi, iş kararlarının çevre üzerindeki maliyetlerini hesaplamak için geleneksel muhasebe ve finans ilkelerini kullanmanın bir uygulamasıdır. Hızlı nüfus artışı, teknolojik gelişmeler, sanayileşmenin giderek artması sonucu hava, su, toprak kirliliği dünyanın geleceğini tehdit eder boyutlara ulaşmıştır. İşletmeler sadece finansal performanslarıyla değil, çevre ve topluma yaptıkları sosyal katkılar ile de sorumlu olmuşlardır. Bu bağlamda işletmeler yaptıkları çevre ve sosyal katkıları, sürdürülebilir gelecek adına çıkardıkları sürdürülebilirlik raporlarında raporlamaktadırlar. Sürdürülebilirlik endeksinde yer alan işletme sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu çalışmada, işletmelerin sürdürülebilirlik raporunda raporladıkları 2012 ve 2015 yılları arasındaki çevresel performansları incelenmiş ve finansal performansla olan ilişkisi araştırılmıştır. İşletmelerin sundukları sürdürülebilirlik raporlarında hesap verilebilirlik ve şeffaflık doğrultusunda yıllar içinde çevre ile ilgili giderlerinde ve finansal performanslarında olumlu yönde değişimler gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Çevre Muhasebesi, Sürdürülebilirlik Raporu, Finansal Performans

JEL Kodları: Q56

EVALUATION OF THE ENVIRONMENTAL PERFORMANCE OF MANUFACTURING COMPANIES LISTED IN THE INDEX OF SUSTAINABILITY IN THE SCOPE OF ENVIRONMENTAL ACCOUNTING

ABSTRACT

Environmental accounting is an application of traditional accounting and finance principles to calculate the environmental costs of business decisions. Rapid population growth, technological developments, increasing industrialization have resulted in threatening air, water and soil pollution threatening the future of the world. Businesses were not only responsible for their financial performance, but also for the environment and the social contributions they collect. In this context, businesses report their environmental and social contributions in their sustainability reports on behalf of a sustainable future. The number of enterprises in the sustainability index is increasing day by day. In this study, the environmental performances of the enterprises between 2012 and 2015, which they report in the sustainability report, were examined and the relationship with the financial performance was investigated. Over the years, changes in the environment-related costs and financial performance have been observed positively in line with accountability and transparency in the sustainability reports that businesses offer.

Keywords: Environmental Accounting, Sustainability Report, Financial Performance

JEL Codes: Q56

* Başkent Üniversitesi, Ticari Bilimler Fakültesi, Muhasebe ve Finansal Yönetim Bölümü oaydin@baskent.edu.tr

MUHASEBE KURUMUNUN İKTİDAR ALANI: MALİ MÜŞAVİRLERİN KURUMUN İKTİDAR ALANINA İLİŞKİN ETKİLERİNE YÖNELİK BİR İNCELEME

Doç. Dr. Ali TAŞ*

ÖZ

Bu araştırmanın birincil amacı muhasebe kurumunun iktidar alanına ilişkin somut tespitlerde bulunarak, kurumun toplumsal düzlemdeki etkisini gösteren iktidar alanına ilişkin bir dizi analizde bulunmaktır. Araştırmada ikinci olarak ise, kurumun en önemli paydaŐı olan mali müşavirlerin, kurumun iktidar alanına yönelik etkileri ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu amaç çerçevesinde farklı kaynaklardan elde edilen ikincil verilerin yanında, 16 mali müşavirle yarı biçimsel mülakatlar ve bu mülakatlar dışında söyleŐiler gerçekteŐirilmiŐtir. Veriler muhasebe kurumunun iktidar alanının hukuk, sağlık, eğitim gibi diğer kurumların iktidar alanından daha düşük olduğunu, mali müşavirlerinde kurumun iktidar alanını genişletmeye yönelik yoğun bir katkıları olmadığını aksine kurumun iktidar alanının genişlemesine zaman zaman olumsuz etkileri olduğuna işaret etmektedir.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Teori, İktidar, Muhasebe Kurumu

JEL Kodları: M40

POWER AREA OF ACCOUNTING ENTITY: AN INVESTIGATION ON THE EFFECT OF THE PUBLIC ACCOUNTANT ON THE POWER AREA

ABSTRACT

The primary aim of this research is to determine the power area of accounting in social plane in Turkey. Besides in this research was focused on accountants how affects the power area of accounting. In this context, semi formal interviews were conducted with sixteen accountants. In addition to primary datas, different secondary datas were used which have showed the power area of accounting institution. The results of research show that the power area of accountant institution is lower than law, medicine and education institutions. In addition to this point, accounting and their working systems negatively influence on the power area of accountant institution.

Keywords: Institution Theory, Power, Accountant Institution

JEL Codes: M40

* Sakarya Üniversitesi, İŞletme Fakültesi, alistas@sakarya.edu.tr

ADAPTING PERFORMANCE BASED LOGISTICS TO FIRMS FOR FINANCIAL IMPROVEMENTS: A QUALITATIVE ANALYSIS OF PAST RESEARCH

Yrd. Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN*
Öğr. Gör. Ceyda AKTAN**
Öğr. Gör. Nizamettin BAŞARAN***

ABSTRACT

Operational life cycles of firms located in different industries can vary from one another and the longer it gets the more complex it becomes. In general, the shareholders have certain requirements from these companies, such as growth, profit, etc. The traditional approaches, in this global environment, may now not be enough to sustain these requirements especially in firms with long operational life cycles and hence new approaches, such as a performance based logistic (PBL) system/contracts, are observed to be adapted to their operations. PBL started off as a military concept that aims to lower costs and at the same time improve performance, but now it is also being used by profit and non-profit organizations. Although there are various research on the theory of PBL and its framework, we have seen that there is also a gap concerning a collective study of these past research. Therefore, with this study we aim to conduct a qualitative analysis based on the previous research on PBL and place forward the commonalities and differences of this strategy. It is observed that this is still a new concept, there is lack of research and there is still time needed for its proper adaptation to firms.

Keywords: Performance Based Logistics, Outsourcing, Financial Improvement, Logistics Management.

JEL Kodları: G30, L25, L91.

FİNANSAL İYİLEŞTİRMELER İÇİN PERFORMANSA DAYALI LOJİŐTİĞİN FİRMALARA UYARLANMASI: GEÇMİŞ ÇALIŞMALAR AİT NİTEL BİR ANALİZ

ÖZ

Farklı endüstrilerde yer alan firmaların işletme ömrü birbirinden farklı olabilmekte ve bu süre ne kadar uzun ise, o kadar daha karmaşık bir hal almaktadır. Genel olarak, pay sahiplerinin büyüme, kar vb. gibi bu firmalardan bazı şartları vardır. Bu küresel ortamdaki geleneksel yaklaşımlar, özellikle işletme yaşam döngüsü uzun olan firmalarda, bu gereklilikleri yerine getirmek için yeterli olmayabilir. Dolayısıyla, performansa dayalı lojistik (PBL) sistemi / sözleşmeleri gibi yeni yaklaşımlar, operasyonlara uyarlanmaya başladığı gözlemlenmiştir. Her ne kadar PBL, masrafları düşürmeyi ve aynı zamanda performansını artırmayı amaçlayan askeri bir konsept olarak başlamış olsa da şimdi kar amacı güden ve gütmeyen kuruluşlar tarafından da kullanılmaktadır. PBL teorisi ve çerçevesi üzerine çeşitli araştırmalar olmasına rağmen, geçmiş araştırmaları kapsayan ortak bir çalışma konusunda bir boşluk olduğu tespit edilmiştir. Bu nedenle, bu çalışmayla, PBL ile ilgili daha önceki araştırmalara dayalı nitel bir analiz yapılması ve bu stratejinin ortak noktaları ve farklılıkları ortaya konulması amaçlanmaktadır. Çalışmanın sonucunda, PBL'nin hala yeni bir konsept olduğu, yapılan araştırma miktarının yetersizliği ve firmalara doğru adaptasyonu için zamana ihtiyaç duyulduğu anlaşılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Performansa Dayalı Lojistik, Dış Kaynak Kullanımı, Finansal İyileştirme, Lojistik Yönetimi.

JEL Codes: G30, L25, L91.

* Hitit Üniversitesi, eyyupensarisahin@hitit.edu.tr

** Türk Hava Kurumu Üniversitesi, caktan@thk.edu.tr

*** Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, nbasaran@ohu.edu.tr

BORSA İSTANBUL'DA YER ALAN İMALAT İŞLETMELERİNİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ ENTROPİ TABANLI TOPSİS VE VİKOR YÖNTEMLERİ İLE KARŞILAŞTIRMALI OLARAK DEĞERLENDİRİLMESİ

Arş. Gör. Emre Bilgin SARI*
Arş. Gör. Ayşegül ŞAHİN**

ÖZ

Küreselleşmenin etkisiyle artan rekabet koşulları, işletme performanslarının günden güne daha iyi olması yönünde bir zorunluluk gerektirmektedir. Günümüzde kaliteden ödün vermeden, maliyet tasarrufu sağlayan ve etkinliklerini arttıran işletmelerin finansal performanslarının da artacağı düşünülmektedir. Çalışmada, BİST'te işlem gören İmalat sektöründeki işletmelerin yıllık finansal performans sıralamalarının belirlenmesi amaçlanmıştır. Finansal performansın belirlenmesi için finansal göstergeler kullanılmış, bu göstergelerin ağırlıklarının belirlenmesi için objektif ağırlıklandırma amaçlı entropi yönteminden faydalanılmıştır. İşletmelerin finansal performans sıralamalarının yapılması için çok kriterli karar verme tekniklerinden TOPSİS ve VİKOR yöntemleri ile tercih edilmiştir. TOPSİS ve VİKOR yöntemleri ile yapılan sıralamalar karşılaştırıldıktan sonra, işletmelerin finansal performansları ile hisse senedi getirileri arasında bir ilişki olup olmadığı sıra korelasyon analizi ile incelenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Borsa İstanbul, Finansal Performans, Topsis, Vikor.

JEL Kodları: G0, L60, C0.

EVALUATING FINANCIAL PERFORMANCE OF MANUFACTURING COMPANIES OPERATING IN ISTANBUL STOCK EXCHANGE WITH THE METHOD OF ENTROPY-BASED TOPSIS AND VIKOR

ABSTRACT

Increasing competition due to the influence of globalization necessitates that business performances should be better from day to day. Today, businesses that save costs and increase their efficiency without sacrificing quality is expected to increase their financial performance. The aim of the study is to determine the annual financial performance rankings of companies in the manufacturing sector that are traded in BIST. The financial indicators were used to determine the financial performance and the entropy method for objective weighting was used to determine the weights of these indicators. TOPSIS and VICOR methods are preferred for the financial performance ranking. Firstly the rankings made with the TOPSIS and VIKOR methods are compared, then the correlation between the financial performances of the companies and the stock returns was examined.

Keywords: İstanbul Stock Exchange, Financial Performance, Topsis, Vikor.

JEL Codes: G0, L60, C0.

* Dokuz Eylül Üniversitesi, emre.bilgin@deu.edu.tr

** Dokuz Eylül Üniversitesi, aysegul.sahin@deu.edu.tr

FİNANSAL PERFORMANSIN DEĞERE DAYALI ÖLÇÜLMESİNDE HİSSEDAR KATMA DEĞERİ (SVA) YAKLAŞIMI

Öğr. Gör. Nizamettin BAŞARAN*
Yrd. Doç. Dr. Eyyüp Ensari ŞAHİN**
Arş. Gör. Gizem VERGİLİ***

ÖZ

Bir firmanın geçmiş ve mevcut mali durumunu değerlendirmek ve gelecekteki mali durumunu öngörmek için finansal performansın ölçülmesi farklı menfaat gurupları için son derece önemlidir. Finans, finansal performansı ölçmek için oldukça fazla sayıda metodoloji kullanmakla birlikte, nasıl ölçülmesi gerektiği ve doğru ölçütlerin neler olması gerektiği konusu tartışılmaktadır. Bu tartışmalar ve ekonomideki değişimler değere dayalı yönetim anlayışının gelişmesine ve buna bağlı olarak da hissedar değerinin ön plana çıkmasına sebep olmuştur. Firmanın hissedar değeri oluşturma kabiliyeti firma performansının ana göstergesi olarak görülmektedir. Finansal performansın değere dayalı ölçülmesinde kullanılan yaklaşımlardan birisi de hissedar katma değeri (SVA)'dir.

Firmanın değer yaratan ve yaratmayan unsurlarının belirlenmesine yardımcı olan SVA, hissedar değeri yaratmak için, yönetici kararları ve stratejilerine ilişkin bir çerçeve sunmakta ve yöneticilerin kısa vadeli karlılık yerine hissedarlara değer yaratan faaliyetlere konsantre olmalarına yardımcı olmaktadır. Yönetici ücretlerinin belirlenmesinde de kullanılabilen SVA, hissedarların yaptıkları yatırımlarından elde edebilecekleri getiriyi tahmini olarak göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Finansal Performans, Hissedar Katma Değeri, Değere Dayalı Yönetim.

JEL Kodları: G32.

MEASURING THE VALUE BASED MANAGEMENT OF FINANCIAL PERFORMANCE: A SHAREHOLDER VALUE ADDED APPROACH

ABSTRACT

It is important for many different stakeholders to measure their firm's financial performance in order to assess its past and current financial situation while at the same time forecast its future position. In relation to this, together with the debates and changes in the economy have led to the development of a value-based management approaches, which in turn has brought the value of shareholder value out in the open. Finance in general is a useful tool that uses a large number of methodologies to measure the needed financial performance, while discussing how it should be measured and what the right criteria are. Performance of a particular firm can be indicated by financial criteria, by looking at its ability to establish value for its shareholders. In other words, Shareholder Value Added (SVA) is one of these approaches used to measure financial performance on a value basis.

By helping to identify the value-creating and non-value adding elements of the firm, SVA provides a framework for managerial decisions and helps managers to concentrate on activities that create value for shareholders instead of short-term profitability. SVA is an estimated value of what stockholders are expected to earn from the investments they make.

Keywords: Financial Performance, Shareholder Value Added, Value Based Management

JEL Codes: G32.

* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, nbasaran@ohu.edu.tr

** Hitit Üniversitesi, eyupensarisahin@hitit.edu.tr

*** Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi,

BANKACILIK SEKTÖRÜNDE FİNANSAL OLMAYAN VARLIKLARI DEĞERLEMEDE TARİHİ MALİYET VE GERÇEĞE UYGUN DEĞER SEÇİMİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: BORSA İSTANBUL (BİST) ÖRNEĞİ

Gizem ÇOPUR VARDAR*
Tuba Derya BASKAN**

ÖZ

Gerçeğe uygun değer muhasebesinin artıları ve eskileri akademisyenler ve düzenleyici kuruluşlar tarafından yıllardır tartışılmaktadır. Gerçeğe uygun değer muhasebesini savunanlar, gerçeğe uygun değer tarihi maliyete göre, zamanlılık temelinde işletmelerin ekonomik durumu hakkında daha ihtiyaca uygun bilgi sağladığını ifade etmektedir. Tarihi maliyet muhasebesini savunanlar ise gerçeğe uygun değer muhasebesinin, piyasa değeri tahminin öznel bir değerlendirme olduğu ve büyük ölçüm hataları ve manipülasyon ihtimalini arttırdığını ifade etmektedirler (Eccher vd. 1996: 83). Barlev ve Haddad (2003) gerçeğe uygun değer muhasebesinin gelişimini, küreselleşme ve uluslararası ekonomik entegrasyonun doğal bir sonucu olarak görmektedir. Ancak, gerçeğe uygun değer muhasebesinin tahmine dayalı yapısı nedeniyle güvenilirliği hakkında endişe duyulmaktadır (Scott 2002).

Amerikan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (Financial Accounting Standards Board – FASB) ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (International Accounting Standards Board – IASB) kavramsal çerçevelerinde finansal bilginin karar almada faydalı olma özelliğine vurgu yapmaktadırlar. Karar almada faydalı bilgi bakış açısı, gerçeğe uygun değer ve tarihi maliyet muhasebesi arasında seçim yaparken, finansal bilgilerin ihtiyaca uygunluk ve güvenilirlik özellikleri açısından bir denge değişimi yaratmaktadır (Christensen & Nikolaev: 2013: 740). Son yıllarda hem FASB hem de IASB ihtiyaca uygunluğun güvenilirlikten daha önemli olduğuna vurgu yaparken gerçeğe uygun değere doğru bir dönüşüme gittiğini açıkça belli etmiştir (IASB 2006: BC2.62).

Uluslararası muhasebe standartlarının gerçeğe uygun değer muhasebesine yönelmesinin bir sonucu olarak, finansal olmayan varlıklar için de gerçeğe uygun değer kullanılabilir hale gelmiştir. Maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar ve yatırım amaçlı gayrimenkuller gibi finansal olmayan varlıkların değerlendirilmesinde tarihi maliyet ile gerçeğe uygun değer arasında seçim yapmak işletme yönetiminin tercihine bırakılmıştır (IAS 16, IAS38, IAS 40). Bu nedenle gerçeğe uygun değer muhasebesinin, zorunlu olan haller dışında, işletme yönetimleri tarafından ne kadar tercih edildiğine dair çalışmalar yapılmıştır. Seçimlik durumlarda gerçeğe uygun değer muhasebesini tercih etme ya da etmeme sebepleri de hala dikkat çeken bir konudur.

Bu çalışmada, finansal kurumlar arasında yer alan bankaların finansal olmayan varlıklarını değerlendirirken hangi yöntemi seçtikleri ve bu seçimleri ile işletmeye özgü finansal veriler ve/veya sektördeki temel ekonomik göstergeler arasında bir ilişki olup olmadığı tespit edilmeye çalışılacaktır. Bu amaçla, Borsa İstanbul'da (BİST) faaliyet gösteren bankaların maddi duran varlık, maddi olmayan duran varlık ve yatırım amaçlı gayrimenkulleri açısından seçimleri değerlendirilip bir takım rasyolar ile ilişkisine bakılarak literatüre katkı sağlanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Tarih Maliyet, Gerçeğe Uygun Değer, Bankacılık Sektörü, Finansal Olmayan Varlıklar.

JEL Kodları: M40, M41.

* Mersin Üniversitesi, gcvardar@mersin.edu.tr

** Kırıkkale Üniversitesi, tdbaskan@gmail.com

A RESEARCH ON CHOICE BETWEEN HISTORICAL COST AND FAIR VALUE FOR MEASURING NON-FINANCIAL ASSETS IN BANKING SECTOR: CASE OF ISTANBUL STOCK EXCHANGE (BIST)

ABSTRACT

The pros and cons of fair value accounting (FVA) have been discussed by academics and regulators for many years. Proponents of FVA state that FVA provide more relevant information about companies' economic health on a more timely basis than do historical costs. Defenders of the historical cost accounting (HCA) express that market value estimates are subjective assessments and increase the possibility of greater measurement error and manipulation (Eccher et al., 1996, 83). Barlev and Haddad (2003) view the development of FVA as a natural process of adoption to globalisation and international economic integration. However, because of the fair value has a predictive nature, there is a concern about its reliability (Scott, 2002).

Financial Accounting Standards Board (FASB) and the International Accounting Standards Board (IASB) emphasize and promote the decision-usefulness of accounting information in their conceptual frameworks. While making a choice between FVA and HCA, the decision-usefulness perspective faces a central trade-off between the relevance and the reliability of accounting information. In recent years, both FASB and IASB have emphasized relevance as more important than reliability and it has manifested itself in a shift towards fair value accounting (IASB, 2006, BC2.62).

As a result of international accounting standards shift towards fair value accounting, FVA became applicable for non-financial assets. For the measurement of non-financial assets, like tangible assets, intangible assets and investment property, the choice between fair value and historical cost made by the company management (IAS 16, IAS38, IAS 40).

Because of the company management able to choose one of the method, there are many academic research about what is degree of use of fair value accounting except the mandatory situations. It is still an intriguing subject the reason of choosing or not fair value in optional situations.

In this study it is aimed to reveal the choice of the banks, included in the financial institutions, between FVA and HCA to measure their non-financial assets and determine whether the choice is connected with entity-specific financial information and/or main economic indicators in the banking sector. For the aim, the choice of banks that is publicly traded in Istanbul Stock Exchange (BIST) in the content of their tangible assets, intangible assets and investment property will be assessed and by investigating the relationship between the choice and some ratios it is aimed to make a contribution to literature.

Keywords: Historical Cost, Fair Value, Banking Industry, Non-Financial Assets.

JEL Codes: M40, M41

FUTBOLDA RAKİP TAKIM MÜSABAKA SONUÇLARININ HİSSE SENEDİ FİYATLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Araş. Gör Dr. Çağatay ORÇUN*
Araş. Gör. Ahmet G. GENÇYÜREK**
Araş. Gör. Ramazan EKİNCİ***

ÖZ

Bireyleri rasyonel olarak kabul eden geleneksel finans teorilerinin, yatırımcıların risk ve getiri arasındaki tercihlerini açıklamakta yetersiz kalması, davranışsal finans kavramının ortaya çıkmasını sağlamıştır. Bu kapsamda gerçekleştirilen çalışmalar, bireylerin rasyonel olmayan davranışlar sergilediklerini ortaya koymaktadır. Yatırımcıların yaş, cinsiyet, eğitim durumu, ortalama aylık gelir vb. gibi demografikleri, yaşadığı çevresi ve psikolojisinin, alacağı kararlar üzerinde etkili olduğu, ilgili çalışmalarda bulgulanmıştır.

Bu kapsamda çalışmanın amacı, futbol kulüplerinin hisse senetlerine yatırım gerçekleştiren bireysel yatırımcıların, "Schadenfreude etkisi" ile hareket edip etmediklerinin tespit edilmesidir. "Schadenfreude" Almanca kökenli bir kelime olup, rakibin başarısızlığından mutluluk duymak ya da haz almak şeklinde açıklanabilir.

Bu kapsamda, Borsa İstanbul A. Ş.'de hisse senetleri işlem gören, ezeli iki rakip, Galatasaray ve Fenerbahçe futbol takımlarının müsabaka sonuçları ve müsabaka öncesi ve sonrası hisse senedi fiyatları geçmişe dönük olarak toplanacak ve oynaklık modelleri ile analiz edilecektir.

Anahtar Sözcükler: Schadenfreude Etkisi, Futbol Kulüpleri, Hisse Senedi Getirisi, Oynaklık Modelleri.

JEL Codes: C58, G11, G41.

THE IMPACT OF FOOTBALL MATCH SCORES OF RIVALS ON STOCK PRICES

ABSTRACT

Traditional financial theory which assumes that all the individuals are rational, remains incapable of defining the preference of the investors between the risk and return. As a consequence of that, the concept of behavioral finance emerged. The researches conducted within this concept show that individuals display irrational manner. According to the aforementioned studies, demographic information of the investors like age, gender, educational background, average monthly income besides living environment, physiological state etc. have an impact on decisions that will be made.

The aim of this study is to detect as to whether the individual investors who invest in the stocks of football clubs will abide by the "Effect of Schadenfreude" or not. "Schadenfreude" hails from a German dialect and has the meaning of getting pleasure of rivals' failure and gloating.

In this concept, the historical data that contain the match scores of Galatasaray and Fenerbahçe which have been competing for many years with one another and longstanding rivals and their before and after match prices of their stocks. The data will be analyzed by the help of volatility modeling.

Keywords: Effect of Schadenfreude, Football Clubs, Stock Return, Volatility Models.

JEL Codes: C58, G11, G41.

* Sorumlu Yazar - Dokuz Eylül Üniversitesi - İİBF - İşletme Bölümü cagatay.orcun@deu.edu.tr

** Dokuz Eylül Üniversitesi - İİBF - İşletme Bölümü, galip.gencyurek@deu.edu.tr

*** Dokuz Eylül Üniversitesi - İİBF - İktisat Bölümü

ACCREDITATION IN ACCOUNTING EDUCATION

Assist. Prof. Aysel Güney*

ABSTRACT

Accreditation is regarded as a means of accountability for academic quality, transparency and accountability, which aims to establish confidence in those who demand, in general, that the higher education system, in particular the higher education institutions, has specific performance standards (quality, efficiency, efficiency, etc.) at national and international level.

Having accreditation for educational institutions, especially higher education institutions, means certifying the quality of their education. Institutions are aiming to approve their education in terms of 'quality' by applying to both national and international organizations. The organization that wants to be accredited or the institution that reviews the quality and equivalence of education allows independent institutions to monitor the educational environment.

Since accreditation is a continuous process, independent auditing firms periodically repeat the accreditation process and check whether you are in compliance with the established standards. At the end of this process either the duration of the accreditation document is extended or terminated. Having an accreditation document increases recognition of the diploma given by the institution, as well as showing that it meets national or international standards for an educational institution.

The purpose of the accreditation system is to facilitate and accelerate the process of recognizing mutual recognition of higher education institutions and to assist in the comparison of diplomas and titles (yok.gov.tr). International accreditation institutions;

AQAS: Accreditation of Training Programs and Quality Assurance Agency

AACSB: The Association to Advance Collegiate Schools of Business (AACSB) is accrediting undergraduate and graduate business and accounting programs. It was founded in the US in 1916.

IACBE: International Assembly for Collegiate Business Education established in the USA to accredit business faculties, the institute examines and certifies faculty including web sites.

Accreditation in higher education is important. The accreditation event is a big step in terms of accounting education. Because, it has become necessary to apply the international and national standards that have arisen in order to increase qualifications in accounting education.

In this study, accreditation studies conducted in our country and in accounting education will be examined and the current situation will be revealed.

Keywords: Accreditation, accounting, training

JEL Codes: M41

MUHASEBE EĞİTİMİNDE AKREDİTASYON

ÖZ

Akreditasyon, genel olarak yükseköğretim sisteminin özel olarak ise yükseköğretim kurumlarının ulusal ve uluslararası düzeyde belirli performans standartlarına (kalite, verimlilik, etkinlik vb.) sahip olduğunu ortaya koymayı talepte bulunanlara güven tesis etmeyi amaçlayan akademik kalite, saydamlık ve hesap verme sorumluluğunun bir aracı olarak kabul edilmektedir.

* Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, aysel.guney@bilecik.edu.tr

Başta yükseköğretim kurumları olmak üzere eğitim kurumları için akreditasyona sahip olmak eğitimlerinin kalitesini belgelemek anlamına gelmektedir. Kurumlar, hem ulusal hem de uluslararası kuruluşlara başvurarak eğitimlerini 'kalite' açısından onaylatmayı amaçlamaktadırlar.

Akredite olmak isteyen kuruluş veya eğitiminin eşdeğerliliğini ve kalitesini incelemeye açan kurum bağımsız kuruluşların eğitim ortamlarının denetlenmesine izin vermektedir.

Akreditasyon devamlı bir süreç olduğundan denetlemeyi yapan bağımsız kuruluşlar belli aralıklarla akreditasyon sürecini tekrarlamakta ve belirlenen standartlara uyup uymadığını kontrol etmektedir. Bu süreç sonunda da ya akreditasyon belgesinin süresi uzatılmakta ya da sona erdirilmektedir. Akreditasyon belgesine sahip olmak ise bir eğitim kurumu için ulusal ya da uluslararası standartları yerine getirdiğini gösterirken, kurumun verdiği diplomanın da tanınırlığını artırmaktadır.

Akreditasyon sisteminin amaçları: Yükseköğretim kurumlarının karşılıklı birbirlerini tanıma sürecini kolaylaştırmak ve hızlandırmak ve Diploma ve unvanların karşılaştırılabilmesine yardımcı olmaktır (yok.gov.tr). Uluslararası akreditasyon kuruluşları şunlardır;

AQAS: Eğitim Programlarının Akreditasyonu ile Kalite Güvence Ajansı (AQAS)

AACSB: The Association to Advance Collegiate Schools of Business, (AACSB) lisans ve lisansüstü işletme ve muhasebe programlarını akredite ediyor. ABD'de 1916 yılında kuruldu.

IACBE: İşletme fakültelerini akredite etmek amacıyla ABD'de kurulan International Assembly for Collegiate Business Education (IACBE) fakülteleri web siteleri de dâhil inceleyip, akredite ediyor.

Yükseköğretimde akreditasyon büyük bir öneme sahiptir. Akreditasyon olayının muhasebe eğitimi açısından önemi de büyüktür. Çünkü oluşan uluslararası ve ulusal standartlarının muhasebe eğitiminde de kalitenin yükselmesi için uygulanması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu çalışmada ülkemizde ve muhasebe eğitiminde yapılan akreditasyon çalışmaları incelenecek v güncel durum ortaya konulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Akreditasyon, muhasebe, eğitim

JEL Kodları: M41

MUHASEBE KÜLTÜRÜNÜ GELECEĞE TAŞIYACAK OLAN YAPILAR: “MUHASEBE KÜLTÜR MERKEZLERİ”

İsmail TEKBAŞ
Murat AZALTUN

ÖZ

Değişim çağı olarak adlandırılabilir bu yüzyılda muhasebe mesleği artık sadece beyan yapan ve anket dolduran bir meslek olusunun dışına çıkmıştır. Bilgiyi kullanabilen, ürettiği bilgiden geleceğe dair yeni fikirler geliştiren, düşünerek yeni stratejiler ve fikirler üretebilen mali müşavirler muhasebe mesleğinin geleceğine yön verecektir. Bunu gerçekleştirebilmek için sadece mesleki alanda alınan eğitimler yeterli değildir. İnsanlık tarihi kadar eski olan muhasebe kültürünü, gelecek nesillere aktarılması ve öğretilmesi gerekmektedir. Artık öğrenmenin, anlamının, tartışmanın, düşünmenin kendine güvenmenin ve mesleğe yeni değerler katmanın tek yolu bilimsel ve kültürel gelişimdir. Muhasebe mesleğini icra edenlerin kendilerini bilimsel ve kültürel anlamda yeniden inşa edebilecekleri yapılara ihtiyaç vardır. Bu çalışmanın amacı Muhasebe Kültür Merkezlerinin kurulma gerekliliğinin ortaya konulmasıdır.

Niteliksel araştırma olan bu çalışmada, araştırma deseni olarak fenomenoloji kullanılmıştır. Veriler gözlem ve dökümanlar incelenerek toplanmıştır. Literatür ve meslekteki gelişmeler esas alınarak bir SWOT çalışması yapılmıştır. Özellikle mali müşavirlerin bilimsel ve kültürel anlamda ihtiyaçlarını giderecek Muhasebe Kültür Merkezlerinin gerekliliği, faydaları ve olası riskleri üzerinde durulmuştur.

Tarihsel süreç içerisinde üretilen ve kuşaktan kuşa geliştirilerek aktarılan bu tarihi zenginlikler bütününe muhasebe kültürünü oluşturmaktadır. Günümüz şartlarında teknolojik gelişmeler neticesinde muhasebe mesleği ve kültürü yok olma ile karşı karşıya kalmakta ve muhasebeciler her geçen gün sanat, edebiyat ve sosyal toplum hayatından uzaklaşmaktadır. Muhasebe Kültür Merkezleri bu sorunların çözümünde bir araç olarak kullanılabilir. Muhasebe kültür merkezlerinin sağlayacağı fırsatlardan bazıları aşağıda sıralanmıştır:

- Muhasebe kültürünün tanıtılması ve yaşatılmasına katkı sunması
- Muhasebecilerin eğitim, dinlenme, sanat ve kültürel alanlarda faaliyetlerini gerçekleştirebilecekleri imkânlar sunması
- Muhasebe uygulayıcıları ile akademisyenlerin aynı ortamda fikir alış veriş ve etkileşim imkânı sunması Muhasebe kültür merkezlerinin oluşturacağı tehditlerden bazıları aşağıda sıralanmıştır:
- Meslek örgütlerinde alternatif yapı algısı yaratması
- Muhasebecilerin uyum sağlayamaması
- Üniversite ve meslek örgütlerinin gereken desteği vermemesi

Hızla değişim gösteren teknolojik, ekonomik ve düşünce alanındaki koşul ve ihtiyaçlar, meslekleri ve kültürleri değişen dünya düzenine uygun değişim yapmaya zorlamakta ve yeni yaklaşım modelleri aramaya yöneltmektedir. Bu noktada muhasebe kültür merkezleri, muhasebe kültürlerini geliştirecek, yaşatacak ve gelecek nesillere aktaracak yapılardır. Artık öğrenmenin, anlamının, tartışmanın, düşünmenin kendine güvenmenin ve mesleğe yeni değerler katmanın tek yolu bilimsel ve kültürel gelişimdir. Yine Muhasebe Kültür Merkezleri muhasebe mesleğini icra edenlerin kendilerini bilimsel ve kültürel anlamda yeniden inşa etmelerini, sosyalleşmelerini ve mesleki kavramlara boğulmadan toplum ile etkileşim kurabilmeleri amacıyla çağımıza uygun tasarlanmış merkezlerdir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Kültürü, Muhasebe Felsefesi, Muhasebe Kültür Merkezleri.

JEL Kodları: M41, M49.

THE STRUCTURES THAT WILL CARRY THE ACCOUNTING CULTURE INTO THE FUTURE: "ACCOUNTING CULTURE CENTERS"

ABSTRACT

The accounting profession is no longer a profession to fill a declaration and survey only in this century, which may be called as the era of change. The public accountants, who can use the knowledge, develop new ideas for the future from the information they produce, create new strategies and ideas, will shape the future. To do this, the professional training is not enough on its own. Old as human history, the accounting culture needs to be passed on and thought to the next generations. From now on, the only way to learn, understand, discuss, think, self-confidence and adding new values to the profession is scientific and cultural development. Accountants need the structures to rebuild themselves in a scientific and cultural sense. The objective of this study is to reveal the necessity to establish Accounting Culture Centers.

This is a qualitative research and the research design is phenomenology. The data was collected by observations and examining documents. SWOT analysis has been done on the basis of the developments in the literature and profession. It is placed a particular emphasis on the necessity of Accounting Culture centers, benefits and possible risks that may meet the scientific and cultural needs of the public accountants.

The entire historical richness that has been produced in a historical process and passed on from one generation to another by developing the accounting culture. As a result of technological developments, the accounting profession and culture are on the edge of extinction and accountants move away from art, literature and social life day by day. Accounting cultural centers can be used as a tool in solving these problems. Some of the benefits of the accounting culture centers are listed below:

- Contributing to introduction and maintenance of the accounting culture
- To provide facilities for accountants to realize their activities in training, recreation, art and cultural fields
- Idea exchange and interaction between the accountants and academicians in the same platform Some of the threats that may be created by the accounting culture centers are listed below:
- Creating alternative structure perception to professional association
- Accountants fail to adapt
- Unable to provide the support necessary for the university and professional associations

Quickly changing conditions and needs in the technologic, economic and idea domain challenge professions and cultures to adapt to the changing world order and steer them to new approach models. In this sense, accounting culture centers are the structures that will develop, maintain accounting cultures and pass them on to the next generations. From now on, the only way to learn, understand, discuss, think, self-confidence and adding new values to the profession is scientific and cultural development. Accounting Culture Centers are the modern centers designed for accountants to interact with the society without professional jargon, to help them socialize and rebuild themselves in scientific and cultural sense.

Keywords: Accounting Culture, Accounting Philosophy, Accounting Culture Centers.

JEL Codes: M41, M49.

LİSANS SEVİYESİNDEKİ MUHASEBE EĞİTİMİNDE İHTİSAS MUHASEBESİ DERSLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Nermin AKYEL*
Yrd. Doç. Dr. Şule YILDIZ**

ÖZ

20. yüzyılda başlayan küreselleşme pek çok alanda yenilik ve gelişmelere sebep olmuş, ticari faaliyetler ve bilim dünyası da küreselleşmenin etkisinde kalmıştır. Muhasebe, finans ve denetim alanları da küreselleşme rüzgarının etkisinde kalmıştır. Yaşanan bu gelişmeler kuşkusuz eğitim-öğretim planlarını ve programlarının da güncellenmesi ihtiyacını gündeme getirmiştir. Finansal raporlama alanında yaşanan gelişmeler, sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda muhasebe mesleğinde sigorta muhasebesi, banka muhasebesi, turizm işletmeleri muhasebesi, inşaat işletmeleri muhasebesi ve devlet muhasebesi gibi özel uygulamalar gerektiren muhasebe ihtisas alanlarını ortaya çıkartmıştır. Ticari işletmelerin yanında, adı geçen ihtisas alanlarında sektörü tanıyan, güncel, teorik ve pratik bilgi ile donatılmış, mesleki beceriye sahip, yetişmiş muhasebecilere ihtiyaç bulunmaktadır. Bu ihtiyacın karşılanmasında önemli faktörlerden biri de, sektörün beklentilerine paralel ve ihtiyaçlara uygun olarak hazırlanmış ders plan ve programlarıdır.

Çalışmada, Türkiye'deki devlet ve vakıf üniversitelerinin işletme bölümlerinde verilen muhasebe derslerinin sözkonusu ihtisas alanlarını içerip içermediği incelenmiştir. Çalışmanın muhasebe eğitimindeki sektörel ihtiyaçlar doğrultusunda oluşturulacak ders planları hakkında ilgili birim yöneticilerine kaynak oluşturacağı düşünülmektedir. Ayrıca, öğrencilerin kendilerini bekleyen yeni çalışma alanlarına yönelik derslere yönelmelerinin sağlanması ve muhasebe akademisyenlerinin de bu alanlarda verilecek dersler için kendilerini yenilemeleri ve eğitmeleri gerekliliği konusunda farkındalıklarının artırılması beklenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe eğitimi, Muhasebe dersleri, İhtisas muhasebesi, Lisans Eğitimi
JEL Kodları: A22, I20, M41

THE EVALUATION OF SPECIALIZED ACCOUNTING COURSES IN ACCOUNTING EDUCATION IN LICENSE LEVEL

ABSTRACT

The globalization that started in the 20th century caused innovation and development in many areas, and the world of commercial activity and science that they were also influenced by globalization. The fields of accounting, finance and control were also affected by the globalization wind. These developments of course undoubtedly created the need to update education plans and programs. The developments in the field of financial reporting brought up the areas of accounting specialization that require special applications such as insurance accounting, bank account, tourism business account, construction business account and state account in the accounting profession in line with sectoral needs. In addition to commercial enterprises, there is a need for educated accountants who are equipped with current, theoretical and practical knowledge, professional skills, and who know the sector in these specialized fields. One of the important factors in meeting this need is preparing lesson plans and programs in line with the expectations of the industry and in accordance with the needs.

In the study, it was examined for revealing whether the accounting courses given in the business departments of the state and foundation universities in Turkey include such specialized areas or not. This research is considered as a resource for the relevant unit managers about the lesson plans to be formed in line with the sectoral needs in the accounting education. It is also expected that students will be encouraged to attend classes for new domains, and that accounting academics will be more aware of the need for self-refreshment and training for the courses in these areas.

Keywords: Accounting Education, Accounting Courses, Specialized Accounting, undergraduate education
JEL Codes: A22, I20, M4

* Sakarya Üniversitesi, Geyve Meslek Yüksekokulu, Muhasebe ve Vergi Bölümü
**Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü

AKILLI KİMLİK KARTLARININ FİNANSAL İŞLEMLERDE KULLANIMINDA OLASI TEHDİTLER VE ALINACAK ÖNLEMLER

Yrd. Doç. Dr. İsmail Fatih CEYHAN*
Yrd. Doç. Dr. Eyüp Burak CEYHAN**

ÖZ

Akıllı kartlar teknolojinin gelişmesiyle birlikte yaygın olarak kullanılmaya başlanmıştır. İnsanların farklı işler için kullandığı, yanında taşınması gereken birçok kart tek bir taşınabilir kartta birleşmiştir. Bu kartlar birçok açıdan kullanışlı olsa da güvenlik açığı olması durumunda kötü niyetli kişilerin saldırılarına maruz kalabilmektedir. Bu çalışma akıllı kartların yapısı ve finansal işlevleri, akıllı kart sistemlerinde bulunan güvenlik açıkları ve meydana gelebilecek saldırı çeşitleri ve Türkiye’de akıllı kimlik kartı kullanımındaki son durum anlatılmıştır. Ayrıca akıllı kart sistemlerinde görülen güvenlik sorunlarının çözümü ve saldırılara karşı alınabilecek önlemler derlenerek, yakın gelecekte Türkiye’deki tüm vatandaşların kullanımına sunulacak olan akıllı kimlik kartlarının güvenliğinin sağlanması için öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Akıllı Kart, Güvenlik Açığı, Güvenlik Önlemi, Finansal İşlem
JEL Kodları: F65, G21, O30.

POSSIBLE THREATS AND ACTIONS TO BE TAKEN FOR THE USE OF SMART ID CARDS IN FINANCIAL TRANSACTIONS

ABSTRACT

The usage of smartcards have become more widespread with the advancement in technology. Multiple cards which are used by people for several purposes and should be carried along have been integrated in a single portable card. Although these cards are useful in many ways, in case of vulnerabilities they can be under attack. This paper contains the structure of smartcards, their financial functions, their security vulnerabilities and possible attacks towards them and the final situation using smart ID cards in Turkey was explained. Besides, by compiling topics as how to solve the security problems and ways to avoid attacks, recommendations for providing security in the smartcards which will be used in Turkey in the near future are given.

Keywords: Smart Card, Security Vulnerability, Security Precaution, Financial Transaction
JEL Codes: F65, G21, O30.

* Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ismaile@bartin.edu.tr

** Bartın Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi

SERBEST BÖLGELER VE MUHASEBE İŞLEMLERİ

Yrd. Doç. Dr. Gökhan Baral*
Öğr. Gör. Yaser Gürsoy**

ÖZ

Ülkemizin ekonomik ilerlemesinde, ihracat-ithalat işlemlerinin en yüksek katkısı sağlayacak şekilde yönlendirilmesi amacıyla serbest bölgeler kurulmuştur. Yabancı yatırımcı ve teknoloji girişini hızlandırmak, ihracatı arttırıp ülke ekonomisine önemli yararlar sağlamanın yanında işletmelere verilen teşvikler, muafiyetlerle daha az maliyetlerle daha çok fırsatların yakalanması sağlanmaktadır. Esnek ve modern yapılarıyla yatırım ortamları sağlayan serbest bölgeler aynı zamanda önemli lojistik merkezleridir. Serbest bölgelerin tanıtımı, avantajları, kdv uygulamaları ,alış-satış işlemlerinin muhasebeleştirilmesi vurgulanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Serbest Bölgeler.

JEL Kodları: M40, M41, M49.

FREE ZONES AND ACCOUNTING OPERATIONS

ABSTRACT

Free zones were established with the aim of directing the export-import operations to provide the highest contribution to the economic improvement of our country. Besides accelerating the foreign investor and technology entrance and providing significant benefits by increasing export, these zones provide to catch more chances with incentives and exemptions. Free zones that provide investment environment with their flexible and modern structures are also important logistic centers. Introduction, advantages, VAT applications of Free Zones are emphasized the accounting of sale-purchase operations.

Anahtar Sözcükler: Free Trade Zones.

JEL Codes: M40, M41, M49.

* Sakarya Üniversitesi, baral@sakarya.edu.tr

** Uludağ Üniversitesi

MUHASEBE EĞİTİMİ ALAN ÖĞRENCİLERİN ÖĞRENME YAKLAŞIMLARI VE ÖĞRETİM MATERYALLERİNE BAKIŞ AÇILARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Meryem Öztürk*
Prof. Dr. Reşat Karcioğlu**
Yrd. Doç. Dr. Ersin Kurnaz***

ÖZ

Son yıllarda özellikle yükseköğretimde öğrencilerin öğrenme eğilimlerini ölçmeye yönelik geliştirilen öğrenme yaklaşımları ve öğretim materyalleri ölçeklerinin kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Bu kapsamda söz konusu çalışma ile muhasebe eğitimi alan öğrencilerin öğrenme eğilimlerinin öğrenme yaklaşımları ile tespit edilmesi ve öğretim materyallerine bakış açılarının belirlenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca öğrencilerin yatkın oldukları öğrenme yaklaşımları ile öğretim materyallerine bakış açıları arasında ilişki olup olmadığı ortaya konulacaktır. Araştırmanın amaçları doğrultusunda hazırlanan anket formu Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesinde muhasebe eğitimi alan öğrencilere uygulanacaktır. Anket verileri SPSS programı ile analiz edilip, elde edilen sonuçlar doğrultusunda değerlendirmeler yapılarak ilgililere önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Eğitimi, Öğrenme Yaklaşımları, Öğretim Materyali

JEL Kodları: M40, M41, I23

EVALUATION ON THE STUDENTS WHO GETTING ACCOUNTING EDUCATION THAT LEARNING APPROACHES AND PERSPECTIVE TOWARDS TEACHING MATERIALS

ABSTRACT

In recent years, the use of learning approaches and teaching materials scales, which are developed specifically to measure the learning tendencies of students in higher education, is becoming increasingly widespread. In this context, it is aimed to determine which the learning trends with learning approaches and the points of view to teaching materials of the students who receiving accounting education. It will be also revealed whether there is a relationship between learning approaches of students with the perspective of students towards teaching materials. The questionnaire form prepared in line with the objectives of the research will be applied to the students who getting accounting education at the Faculty of Economics and Administrative Sciences of Atatürk University. Data will be analyzed with SPSS program and assessments will be made in accordance with the results obtained and proposals will be made.

Keywords: Accounting Education, Learning Approaches, Teaching Material.

JEL Codes: M40, M41, I23

* Atatürk Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, İşletme Bölümü, meryemozturk@atauni.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

*** Bayburt Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Sağlık Yönetimi Bölümü, ersinkurnaz@bayburt.edu.tr

BOBİ FRS'NİN GETİRDİĞİ YENİLİKLERİN UYGULAYICILAR TARAFINDAN ALGILANMA DÜZEYİ: TRAKYA BÖLGESİNDE BİR ARAŞTIRMA

Arş. Gör. Aysun Aktaş Mozeikçi*
Arş. Gör. Kevser Tüter**

ÖZ

Küreselleşme nedeniyle ülkeler arası ekonomik sınırlar nispeten kalkmış ve bu durum ortak bir finansal raporlama diline sahip olmayı gerektirmiştir. Dünyada ortak bir finansal dil oluşturulması amacıyla yayınlanan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, borsalarda işlem gören şirketlerin finansal tablolarının niteliksel özelliklerini arttırmaktadır. Bu kapsam dışında kalan diğer işletmeler için başta İngiltere olmak üzere birçok ülkede yerel finansal raporlama çerçevesi geliştirilmiştir. Buna yönelik olarak ülkemizde de Kamu Gözetim Kurumu tarafından hazırlanan Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı Hakkında Tebliğ” ve eki “Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı”(BOBİ FRS) 29 Temmuz 2017 tarihli ve 30138 Sayılı Mükerrer Resmi Gazete’de yayımlanmıştır. Amaç; gerçeğe uygun, anlaşılabilir ve karşılaştırılabilir finansal tablolar düzenlenmesini sağlamaktır. BOBİ FRS, bağımsız denetime tabi olup, Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS) uygulamayan büyük ve orta büyüklükteki işletmelerin 1 Ocak 2018 tarihinden itibaren uygulayacakları finansal raporlama çerçevesidir. Bu çalışmanın amacı, BOBİ FRS’nin getirdiği yeniliklerin uygulayıcılar tarafından nasıl algılandığının değerlendirilmesidir. Bu nedenle, 24 genel ifade, 1 açık uçlu ve 9 demografik sorudan oluşan bir anket uygulanmıştır. Çalışmanın örneklemi, Çorlu, Kırklareli, Tekirdağ ve Edirne Yeminli Mali Müşavirler Odasında kayıtlı olan "Yeminli Mali Müşavirler" ve "Bağımsız Muhasebeci ve Mali Müşavirler" i kapsamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Uluslararası Finansal Raporlama Standartları, Büyük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı

JEL Kodları: M40, M41

THE LEVEL OF PERCEPTION BY IMPLEMENTS ON CHANGES IN FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM SIZED ENTERPRISES: A RESEARCH IN THE THRACE REGION

ABSTRACT

The economic borders have been relatively abolished between countries due to globalization and this has necessitated to have a common language of financial reporting. International Financial Reporting Standards have been published for the purpose of establishing a common financial language in the World. International Financial Reporting Standards increase the qualitative characteristics of financial statements of firms traded on stock exchanges. Local financial reporting frameworks have been developed particularly in the UK and in many other countries for other firms outside this scope. Thus, “Communiqué on the Financial Reporting Standard for Large and Medium Size Enterprises”(BOBİ FRS) prepared by the Public Oversight Authority was published in the Official Gazette No. 30138 dated 29 July 2017. The purpose is to provide relevant, understandable and comparable financial statements. BOBİ FRS, is the financial reporting framework that will be applied from January 1, 2018 for large and medium-sized entities that are subject to independent audit and not practicing Turkish Financial Reporting Standards (TFRS). The aim of this study is to evaluate how the innovations of BOBİ FRS are perceived by practitioners. Therefore, we conduct a survey that includes 24 general expressions, 1 open ended and 9 demographic questions. The sample of the study covers the “Certified Public Accountants” and “Independent Accountant and Financial Advisors” registered in Chamber of Certified Public Accountants of Çorlu, Kırklareli, Tekirdağ and Edirne.

Keywords: International Financial Reporting Standards, Financial Standard for Large and Medium Sized Enterprises.

JEL Codes: M40, M41.

* Kırklareli Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, aysun.aktas@klu.edu.tr

** Kırklareli Üniversitesi, İİBF, Ekonometri Bölümü, kevser.tuter@klu.edu.tr

TÜRK MUHASEBE YAZININ METODOLOJİ SORUNU VE PRATIĞE YANSIMALARI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç.Dr. Ali TAŞ*

ÖZ

Araştırmanın temel amacı, Türk muhasebe yazınına özgü metodolojik sorunları inceleyerek yazına yönelik ulusal düzlemdeki metodolojik sorunları ve bu sorunları pratiğe yansımalarını ortaya koymaktır. Bu çerçevede, Türkiye’de muhasebe finansman alanının doktora eğitiminde öncü üniversitelerde yapılmış doktora tezlerinin incelenmesine karar verilmiştir. İnceleme sürmekle birlikte öncü sonuçlar Türk muhasebe yazınının bir dizi metodolojik sorunları olduğu ve metodolojik bir bilincin varlığına yönelik vurguların bulunmakla birlikte bu vurguların düşük olduğuna dair imalarda bulunmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Yöntem Bilim, Metodoloji, Muhasebe

JEL Kodları: M40

AN ANALYSIS ON METHODOLOGY PROBLEM AND PRACTICAL REFLECTIONS OF TURKISH ACCOUNTING

ABSTRACT

The main idea of this research is to determine the methodological problems of Turkish accountant literature and how the these methodological problems affect practical applications. In this context, PHD thesis which were done at leading university PHD education in Turkey will be examined. Firs impression about PHD thesis imply that Turkish accountant literature has got some methodological problems.

Keywords: Research Method, Methodology, Accountant

JEL Codes: M40

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, alistas@sakarya.edu.tr

SÜRDÜREBİLİRLİK RAPORLAMA ve TÜRKİYE'DE UYGULAMASI

Doç. Dr. Nilgün KAYALI*
Prof. Dr. Cevdet Alptekin KAYALI**
Öğr. Gör. Dr. Filiz YÜKSEL***

ÖZ

İşletmeler için sürdürülebilirlik, faaliyetlerinin çevresel, toplumsal ve yönetim boyutları kapsar. Sürdürülebilirlik, işletmenin çevresel ve toplumsal etkilerinin yönetiminde uzun süreli değer yaratır. İşletmenin performansı değerlendirilirken, finansal bilgi ile sürdürülebilirlik bilgisi birlikte ele alındığında daha doğru sonuçlara ulaşılabilir. Günümüzde kurumsal şeffaflık, sürdürülebilir performans ölçümü kavramlarının önem kazanması ile şirketlerin sürdürülebilirlik raporlarının düzenlenmesi gereğini ortaya koymuştur. Sürdürülebilirlik raporu, şirket ve kurumların ekonomik, çevresel, sosyal ve yönetim ile ilgili sürdürülebilirlik performanslarını içeren verileri finansal raporlar gibi kamuoyu ile paylaşmasını sağlayan raporlardır. Sürdürülebilirlik raporlamasının anlaşılabilirlik ve karşılaştırabilirlik kriterleri doğrultusunda yapılması beklenir.

Bu çalışma ile sürdürülebilirlik raporlarının Türkiye'de uygulanabilirliği durumunu ortaya koymak amaçlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Sürdürülebilirlik, Sürdürülebilirlik Raporları
JEL Kodları: M41, M49, Q56.

SUSTAINABILITY REPORTING AND ITS IMPLICATION IN TURKEY

ABSTRACT

The sustainability of a company covers the environmental, social and governance dimensions of its activities. Sustainability creates a long-term value in the management of the company's environmental and social effects. When a business's performance is evaluated, dealing with sustainability information and financial information together leads to results which are more accurate. Today, corporate transparency has revealed that companies should prepare sustainability reports since the concept of sustainable performance measurement has gained importance. Sustainability reports are the declarations released by companies and institutions to share data such as financial reports including sustainability performance related to their economic, environmental, and social management with the public. Sustainability reporting is expected to meet the understandability and comparability criteria.

The present study was aimed at giving information about the sustainability reports and their implications in Turkey

Keywords: Sustainability, Sustainability Reports
JEL Codes: M41, M49, Q56.

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İ.İ.B.F. nilgunkayali2002@yahoo.com

** İzmir Demokrasi Üniversitesi, İ.İ.B.F. cakayali@hotmail.com

*** Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO, filizyuksele@windowslive.com

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARININ ÇALIŞMA ORTAMLARININ MESLEKİ YETKİNLİKLERİNİ GELİŞTİRMELERİ ÜZERİNDEKİ ETKİSİ: MARMARA BÖLGESİNDE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Hüseyin İSKENDER*

Öğr. Gör. Dr. Metin BAYRAM**

ÖZ

Amaç: Bu çalışmanın amacı, muhasebe meslek mensuplarından mesleğini kendine ait muhasebe bürosunda “serbest” olarak icra edenler ile bir iş yerinde işverene bağımlı olarak icra edenlerin çalışma ortamlarının mesleki yetkinliklerinin geliştirilmesi üzerindeki etkisini ortaya koymaktır. **Yöntem:** Veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Marmara bölgesinde 2010 yılında Serbest Muhasebeci (SM) ile Serbest Muhasebeci Mali Müşavir (SMMM) belgesine sahip olan 848 muhasebe meslek mensubundan veri toplanmıştır. Veri toplama aracı olarak anket yöntemi kullanılmıştır. Veriler tanımlayıcı ve çıkarımsal istatistik yöntemleri kullanılarak analiz edilmiştir.

Bulgular: Faktör analizi sonucunda meslek mensuplarının çalışma ortamlarının mesleki yetkinliğinin geliştirilmesine mesleki bilgi, mevzuat ve muhasebe standartları bilgisi, beceri ve etik faktörlerinin etki ettiği bulunmuştur. Tanımlayıcı istatistik analizi bulguları mesleğini serbest olarak icra eden meslek mensuplarının, bir işverene bağımlı olarak çalışan meslek mensuplarına oranla mesleki bilgi, mesleki beceri ve etik faktörleri açısından daha yetkin bulunmuşlardır. Çıkarımsal istatistikî analiz sonucunda mesleki bilgi, mesleki beceri ve etik faktörleri açısından mesleğini serbest olarak icra eden meslek mensuplarının ortalamaları ile bir işverene bağımlı olarak çalışan meslek mensuplarının ortalamaları arasında istatistikî manada anlamlı bir farklılık olduğu bulunmuştur. Ancak bu iki grup arasında mevzuat ve muhasebe standartları bilgisi ortalamaları arasında istatistikî manada bir farklılık bulunmamıştır. **Sonuç:** Bu araştırma sonucunda meslek mensuplarının çalışma ortamlarının mesleğini “serbest” olarak icra edenlerin bir işverene “bağımlı” olarak mesleğini icra edenlere göre mesleki yetkinliklerini daha iyi geliştirdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe meslek mensupları, mesleki yetkinlik, muhasebe bilgisi, muhasebe becerisi ve mesleki etik.

JEL Kodları: A29, C12, M40, M41.

THE EFFECT OF WORKING ENVIRONMENT ON ACCOUNTING PROFESSIONALS’ PROFESSIONAL COMPETENCE: A STUDY IN THE MARMARA REGION

ABSTRACT

Aim: This study aims to examine the effect of the working environment on the professional competence of “independent” accountants working in their own office and of accountants working for an employer in a company.

Method: The survey method was used for data collection. Data were collected from 848 accounting professionals with Independent Accountant (SM) and Certified Public Accountant (SMMM) certificate working in the Marmara region in 2010. The data were analyzed using descriptive and inferential statistics. **Findings:** The findings obtained from the factor analysis showed that working environments affected the professional competence of accounting professionals in terms of professional knowledge, knowledge of legislation and accounting standards, professional skills and professional ethics. The descriptive statistical analysis revealed that independent accountants were more competent in terms of the professional knowledge, professional skills and ethics compared to those working for an employer. As a result of the inferential statistical analysis, a statistically significant difference was found between the average competence of independent accountants and those working for an employer in terms of professional knowledge, professional skills and professional ethics. However, there was no statistically significant difference between the average competence of these two groups in terms of the knowledge of legislation and accounting standards. **Conclusion:** The study found that working environments of independent accountants developed professional competence more compared to the working environments of accountants working for an employer.

Keywords: Accounting professionals, professional competence, accounting knowledge, accounting skills and Professional ethics.

JEL Codes: A29, C12, M40, M41.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, hiskender@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, Arifiye Meslek Yüksekokulu, İş Sağlığı ve Güvenliği Programı, metinbayram@sakarya.edu.tr

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İKTİSADİ VE İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİNİN MUHASEBE DERSLERİNDEKİ BAŞARI DÜZEYİ VE FİNANSAL OKURYAZARLIKLARININ MEZUNİYET SONRASI İŞ TERCİHLERİNE ETKİSİNE YÖNELİK BİR ÇALIŞMA

Yrd. Doç. Dr. Ömer Faruk DEMİRKOL*

ÖZ

Günümüzde iyi bir eğitim ilkokuldan başlayıp ortaokul, lise ve üniversiteye kadar devam etmektedir. Üniversite eğitimi bittikten sonra bu kez de meslek arayışları başlamaktadır. Mezunların bir kısmı lisans üstü eğitim ile yollarına devam ederken, büyük bir kısmı da farklı sektörlerde iş arayışına girmektedir. En çok mezun veren fakültelerin başında gelen İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, mezunlarına sunduğu geniş iş alanları ile bazıları için fırsat yaratmaktadır. Mezunların ne yapacağını bilmemeleri ve işsiz kalmaları nedeniyle bazılarının göre de hayal kırıklığı oluşturabilmektedir.

Çalışma, Harran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme, İktisat, Kamu Yönetimi ve Maliye bölümleri son sınıfında okuyan 477 öğrenciye uygulanmıştır. Öğrencilere muhasebe derslerindeki başarı durumu, finansal okuryazarlık ve mezuniyet sonrası hedefleri ile ilgili sorular yöneltilmiştir. Anketi cevaplayan 477 öğrencinin demografik özellikleri ile muhasebe derslerindeki başarı durumu, finansal okuryazarlık ve mezuniyet sonrası hedefleri arasında farklılıklar olup olmadığı incelenmiş ve bir takım farklılıklar olduğu tespit edilmiştir. Muhasebe derslerindeki başarı düzeyi ve finansal okur yazarlık ile mezuniyet sonrası iş seçimi tercihleri arasında bir takım ilişkiler olup olmadığı konusunda analizler yapılmış ve bazı noktalarda ilişkiler olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Eğitimi, Finansal Okur Yazarlık, Finansal Başarı.

JEL Kodları: M40, M41, G00.

HARRAN UNIVERSITY FACULTY OF ECONOMICS AND ADMINISTRATIVE SCIENCES STUDENTS' LEVEL OF ACHIEVEMENT IN ACCOUNTING COURSES AND A STUDY ON THE EFFECT OF FINANCIAL LITERACY ON POST GRADUATION JOB PREFERENCES

ABSTRACT

Nowadays, good education starts from primary school and continues to junior high school, high school and university. While some of the graduates continue their way through post-graduate education, most of them are in search of jobs in different sectors. The Faculty of Economics and Administrative Sciences, which is at the forefront of the most graduated faculties, creates opportunity for some with wide business areas offered to its graduates. But it can cause disappointment for some because their graduates do not know what to do and remain unemployed.

The study was carried out by 477 students who attended Harran University Faculty of Economics and Administrative Sciences in the last year of Business Administration, Economics, Public Administration and Public Finance departments. Students were asked questions about success in accounting courses, financial literacy and post-graduation goals. The demographic characteristics of 477 students who answered the questionnaire were examined whether there were any differences between financial literacy and post graduation goals in accounting courses and there were a number of differences. Analyzes were made to determine whether there is a relationship between the level of success in accounting courses and financial literacy and job choice after graduation and their preferences, and it was determined that they are related to some points.

Keywords: Accounting Education, Financial Literacy, Financial Success.

JEL Codes: M40, M41, G00.

* Harran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü, omerfarukd@hotmail.com

TÜRKİYE MUHASEBE STANDARDI – 41 TARIMSAL FAALİYETLER VE VERGİ USUL KANUNU UYARINCA KANATLI HAYVAN YETİŞTİRİCİLİĞİ İŞLETMELERİNDE DEĞERLEME, AMORTİSMAN VE ERTELENMİŞ VERGİ İLİŞKİSİNİN İNCELENMESİ

Arş. Gör. Dr. Zülküf ÇEVİK*
Arş. Gör. Abdüssamed KOÇ**

ÖZ

Bu çalışmada, kanatlı hayvan yetiştiriciliği işletmelerine Türkiye Muhasebe Standardı (TMS) – 41 kapsamındaki tarımsal faaliyetleri uygulamalarında yol göstermek amaçlanmıştır. Çalışma kapsamında kanatlı hayvan yetiştiriciliği işletmelerinde Türkiye Muhasebe Standardı ve Vergi Usul Kanunu uygulamalarında ortaya çıkan farklılıkların tespiti ve raporlanması konusu irdelenmiştir. Canlı varlıkların Gerçeğe Uygun Değer ile ölçülmesi ve bu varlıkların gerçeğe uygun değerleriyle ölçülmesinden kaynaklanan gerçekleşmemiŐ kazanç veya kayıplarının raporlanması ve VUK uyarınca bu kazanç veya kayıpların ne şekilde finansal tablolara etki edeceği hususu ele alınmıştır. Ayrıca kanatlı hayvan yetiştiriciliği işletmelerinde canlı varlıkların amortismanına ne şekilde tabi tutulmaları gerektiği konusu ele alınmış olup, bu hususla ilgili ertelenmiş vergi ile olan ilişkisi irdelenmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: TMS 41, Canlı Varlıklar, Amortisman, Ertelenmiş Vergi

JEL Kodları: M40, M41, M49

THE RELATIONSHIP ANALYSIS OF MEASUREMENT, DEPRECIATION AND DEFERRED TAX ON POULTRY BUSINESS WITHIN THE SCOPE OF TURKISH ACCOUNTING STANDARDS 41 AND TURKISH TAX LAW

ABSTRACT

In this study, it was aimed to give guidance to poultry farming operations in the application of agricultural activities within the scope of Turkish Accounting Standard (TMS) - 41. Within the scope of the study, the issues of detection and reporting of the differences arising in the applications of the Turkish Accounting Standard and the Tax Procedure Law in poultry breeding enterprises were discussed. The reporting of unrealized gains or losses arising from the measurement of biological assets at fair value and the issue of how these gains or losses will affect the financial statements have been also discussed. In addition, the question of how biological assets should be subject to amortization in poultry farming operations have been analysed with considering the relationship between amortization of biological assets and deferred tax.

Keywords: TAS 41, Biological Assets, Depreciation, Deferred Tax

JEL Codes: M40, M41, M49

* Sakarya Üniversitesi, İŞletme Fakültesi, İŞletme Bölümü, zcevik@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İŞletme Fakültesi, İŞletme Bölümü, akoc@sakarya.edu.tr

HALKA AÇIK İŞLETMELERDE FİNANSAL RAPORLAMA KALİTESİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Prof. Dr. Saime ÖNCE*
Araş. Gör. Gülşen ÇAVUŐ**

ÖZ

Bu çalışmada finansal raporlama kalitesi tanımlanarak bu kavramı etkileyen faktörler ve ölçüm yöntemlerine ilişkin bir çerçeve oluşturulmuştur. Finansal raporlama işletmenin finansal nitelikli işlemleri, muhasebe politikalarının seçimi, uygulanması, tahmin ve yargı bileşenleri içeren bir süreç olduğu için finansal raporlama kalitesi finansal raporları hazırlayan kişiden, işin özelliklerinden ve raporlama sürecindeki çevrenin özellikleri gibi pek çok faktörden etkilenebilmektedir. Bu nedenle finansal raporlama kalitesinde farklılık yaratan faktörler kişi, görev ve çevre boyutunda sınıflandırılmıştır.

Bir işletmenin yüksek kaliteli finansal raporlara sahip olması hem işletme yönetimi hem de sermaye piyasasının etkin çalışması açısından önemlidir. Sermaye piyasası açısından bakıldığında finansal raporların kalitesinin belirlenmesi sermaye piyasasında işletme ve yatırımcılar arasındaki bilgi asimetrisini azaltarak yatırım verimliliğinin artmasına ve işletmenin finansman maliyetinin düşmesine yardımcı olur. İşletme yönetimi açısından bakıldığında kaliteli finansal raporlar işletmenin performansını doğru yansıttığı için kurumsal yönetişimi geliştirir, böylece işletmenin daha iyi ekonomik performans göstermesine katkı sağlamaktadır. Aynı zamanda yöneticiler ve pay sahipleri arasında finansal raporların bir bilgi kaynağı olarak kullanılması çıkar çatışmalarının azalmasında rol oynamaktadır. Bu derece önemli olan finansal raporların kalitesi ülkemizde halka açık işletmeler örneklem oluşturularak değerlendirilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Finansal Raporlama, Raporlama Kalitesi, Halka Açık İşletmeler, İhtiyari Tahakkuk

JEL Kodları: M40, M41, M48

EVALUATION OF FINANCIAL REPORTING QUALITY IN PUBLIC FIRMS

ABSTRACT

In this study, the financial reporting quality is defined and a framework is established about the factors that affect this concept and measurement methods. Since the financial reporting are a process involving the financial transactions, the accounting policies selection, implementation, forecasting and judicial components, financial reporting quality can be influenced by many factors such as the person who prepares the financial reports, characteristics of the job and the characteristics of the reporting period. For this reason, the factors that make a difference in financial reporting quality are classified in terms of person, task and environment.

High quality financial reports is important both for business management and for the efficient capital market. In terms of capital markets, the determination of the quality of financial reports helps to decrease the asymmetry between the business and the investors, thereby investment efficiency will increase and the cost of financing will decrease. From the point of view of business management, quality financial reports improve corporate governance because it accurately reflects the performance of company, by contributing to the better economic performance. At the same time, the usage of financial reports as an information communication between managers and shareholders has played an important role in reducing conflicts of interest. The quality of financial reports has been evaluated for publicly held companies in Turkey.

Anahtar Sözcükler: Financial Reporting, Reporting Quality, Public Enterprises, Discretionary Accrual.

JEL Codes: M40, M41, M48.

* Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, sonce@anadolu.edu.tr

** Anadolu Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, gulsencavus@anadolu.edu.tr

KURUMSAL YÖNETİM VE ENTEGRE RAPORLAMA İLİŞKİSİ: BİST KURUMSAL YÖNETİM ENDEKSİ'NDE YER ALAN İŞLETMELER ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. Dr. Filiz YÜKSEL*

ÖZ

Kurumsal yönetim ilkelerinden olan şeffaflık ve hesap verilebilirlik ilkeleri gereğince kurumsal raporlar hazırlanmakta ve sunulmaktadır. Kurumsal raporlardan birisi de entegre raporlamadır. Entegre raporlama, işletme faaliyetleri sonucunda yaratılan değerini entegre rapor ile bilgi kullanıcılarına aktarılması sürecidir. Entegre raporlamada yol gösterici rehber Uluslararası Entegre Raporlama Çerçevesi (Çerçeve)'dir. Bu çalışmada, 2016 yılında BİST Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan işletmelerin 2016 yılına ait yıllık faaliyet raporları Çerçeve'de yer alan içerik öğelerinden oluşturulan ölçütler doğrultusunda içerik analizine tabi tutularak incelenen raporların entegre raporlamaya uygunluğu tespit edilmeye, hesaplanan entegre raporlama skoru ve içerik öğeleri skorları ile kurumsal yönetim derecelendirme notları karşılaştırılarak kurumsal yönetim ilkeleri ile entegre raporlama ilkeleri arasındaki ilişki regresyon analizi ile incelenmeye çalışılmıştır. Çalışma sonucunda, entegre rapor skoru ile kurumsal yönetim derecelendirme notu, pay sahipleri derecelendirme notu, kamuyu aydınlatma derecelendirme notu, menfaat sahipleri derecelendirme notu, yönetim kurulu derecelendirme notu arasında pozitif yönlü bir ilişki tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Yönetim, Entegre Raporlama, Entegre Rapor, BİST Kurumsal Yönetim Endeksi

JEL Kodları: M400, M410, M480

RELATIONSHIP OF CORPORATE GOVERNANCE AND INTEGRATED REPORTING: A RESEARCH ON THE CORPORATE IN THE BIST CORPORATE GOVERNANCE INDEX

ABSTRACT:

Corporate reports are prepared and presented in accordance with the transparency and accountability principles of corporate governance principles. One of the corporate reports is the integrated reporting. Integrated reporting is the process of transferring the value created at the end of business activities to the information users through an integrated report. The guideline for integrated reporting is the International Integrated Reporting Framework (Framework). In this study, 2016 annual reports of companies in the BIST Corporate Governance Index has been subject to content analysis in accordance with criteria that generated from content items in the Framework, the compliance of the examined reports with the integrated reporting has been tried to be determined, integrated reporting score and content factor scores and corporate governance rating grades has been compared to examine the relationship between corporate governance principles and integrated reporting principles. As a result of the study, a positive relationship was found between the integrated report score and the corporate governance rating score, shareholder rating score, public disclosure rating score, stakeholder rating score, and management board rating score.

Keywords: Corporate Governance, Integrated Reporting, Integrated Report, BIST Corporate Governance Index

JEL Code: M400, M410, M480

* T.C.Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO, filizyuksele@windowslive.com

POLİTİK RİSK SÜRPRİZİ: ALMANYA DEVLET BAŞKANLIĞI SEÇİMLERİNE FİNANSAL PİYASALARIN TEPKİSİ

Doç. Dr. Gülfen TUNA*
Öğr. Gör. Kaan TÜRKAY**

ÖZ

Risk ve getiri, yatırım kararlarında kullanılan iki temel parametredir. Yatırımcılar, en yüksek getiriyi elde ederken, en düşük riske maruz kalma amacı doğrultusunda optimal portföylerini oluştururlar. Risk, sistematik ve sistematik olmayan risk kaynaklarından oluşmaktadır. Sistematik olmayan riskin önemli kaynaklarından biri olan politik risk, bir ülkede yatırımcıları olumsuz etkileyecek hükümet politikalarındaki değişiklikler, savaş, devrim, ayaklanma gibi toplumsal olayların ortaya çıkma olasılığı olarak tanımlanmaktadır. Aynı zamanda yapılan seçimlerde ülkelerin politik risk düzeyini etkileyen bir faktördür. Bu noktada da uluslararası çeşitlendirmenin olumlu etkisinden yararlanmak isteyen yatırımcılar açısından, politik riskin kaynaklarından biri olan seçimlerin etkisi, optimal portföy oluşturmada etkili bir unsurdur.

Günümüzde ülke ekonomileri ve finansal piyasalar arasındaki yüksek düzeyli entegrasyon söz konusudur. Bu durumda herhangi bir ekonomiyi etkileyen bir olayın, diğer ekonomilere de olumlu ve ya olumsuz etkilemesi şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu çalışmada da gerek Avrupa Birliğinde, gerekse Avrupa kıtasında önemli rollere sahip bir ekonomi olan Almanya'daki 2017 yılı Devlet Başkanlığı seçimlerinin, İngiltere, Fransa, Rusya, İspanya, İtalya ve Türkiye borsalarındaki etkisinin incelenmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla, çalışmada kullanılacak olan veri seti DAX (Almanya), FTSE 100 (İngiltere), CAC 40 (Fransa), RTSI (Rusya), IBEX 35 (İspanya), INVIT40 (İtalya) ve BIST100 endeksi (Türkiye) olacaktır. Başkanlık seçimlerinin etkisinin incelenmesi amacıyla olay çalışması yönteminin kullanılacaktır. Böylece Almanya'daki 2017 Devlet Başkanlığı Seçimlerinin, incelenen ekonomilerde herhangi bir anormal getiri oluşumuna neden olup olmadığı incelenmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Davranışsal Finans, Sistematik Risk, Politik Risk, Finansal Piyasalar.

JEL Kodları: G10, G14, G15, G32, G41.

POLITICAL RISK SURPRISE: THE RESPONSE OF FINANCIAL MARKETS IN GERMAN STATE PRESIDENT SELECTION

ABSTRACT

Risk and return are two basic parameters used in investment decisions. While investors create their decision on constructing optimal portfolios, they consider to get the highest return and to avoid high risk. There are sources of risk as systematic and non-systematic. Political risk, one of the most important sources of non-systemic risk, is defined as the possibility of social events such as changes in government policies that affect investors in a country, war, revolution, insurrection. At the same time, elections are also a factor affecting the political risk level of countries. At this point, the effect of the elections, one of the sources of political risk, in terms of the investors who want to benefit from the positive effect of the international diversification is an effective factor in creating an optimal portfolio.

Today, there is a high level of integration between the country's economies and financial markets. This situation arises in such a way that an event that affects any economy has positive or negative effects on other economies. In this study, it is aimed to examine the effects of the 2017 presidential elections in Germany, which is an economy with important roles in the European Union, in the UK, France, Russia, Spain, Italy and Turkey stock exchanges. For this purpose, the dataset to be used in the study will be DAX (Germany), FTSE 100 (UK), CAC 40 (France), RTSI (Russia), IBEX 35 (Spain), INVIT40 (Italy) and BIST100 index (Turkey). The case study method will be used to examine the effect of the presidential elections. It will therefore try to examine whether the 2017 presidential elections in Germany cause any abnormal returns to the economies under examination.

Keywords: Behavioral finance, systematic risk, political risk, financial markets.

JEL Codes: G10, G14, G15, G32, G41.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, geksi@sakarya.edu.tr

**Düzce Üniversitesi, Akçakoca Meslek Yüksek Okulu, Turizm ve Otel İşletmeciliği Programı, kaanturkay@duzce.edu.tr

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI VE XBRL

Öğr. Gör. Dr. Filiz YÜKSEL*
Prof. Dr. Cevdet KAYALI**
Doç. Dr. Nilgün KAYALI***

ÖZ

Sürdürülebilirlik raporu belli bir dönemde işletme faaliyetleri ile çevre, toplum ve ekonomik durum üzerinde yaratılan etkinin bilgi kullanıcılarına aktarılması için kullanılan kurumsal raporlama aracıdır. Sürdürülebilirlik raporunun hazırlanmasında ve sunulmasında Global Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative – GRI) tarafından yayınlanan GRI Sürdürülebilirlik Kılavuzlarında açıklanan ilkelere uyulması önerilir. İşletmeler gönüllülük esasına dayalı olarak sürdürülebilirlik raporlarını hazırlamakta ve internet sitelerinde taşınabilir belge biçimi (Portable Document Format – PDF) formatında yayınlamaktadırlar. Ancak son zamanlarda sürdürülebilirlik raporlarının Genişletilebilir İşletme Raporlama Dili (eXtensible Business Reporting Language – XBRL) ile de hazırlanması ve yayınlanması konusu çeşitli taraflarca üzerinde çalışılan bir konudur. Bu çalışmada, sürdürülebilirlik raporlaması, XBRL ve GRI XBRL Taksonomisi hakkında bilgi verilmeye çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Sürdürülebilirlik Raporlaması, Sürdürülebilirlik Raporu, XBRL, GRI XBRL Taksonomisi

JEL Kodları: M41, M49, Q56.

SUSTAINABILITY REPORTING AND XBRL

ABSTRACT

Sustainability report is an corporate reporting tool that used to transfer environmental, social and economic impacts of business activities to information users in a particular period. It is recommended that the principles outlined in the GRI Sustainability Guidelines issued by the Global Reporting Initiative (GRI) be followed in the preparation and presentation of the sustainability report. Businesses are preparing sustainability reports on a voluntary basis and are publishing their reports in Portable Document Format (PDF) on their internet sites. However, the issue of preparing and publishing sustainability reports with the eXtensible Business Reporting Language (XBRL) has been a subject of interest recently. In this study, we will try to provide information about sustainability reporting, XBRL and GRI XBRL Taxonomy.

Keywords: Sustainability Report, Sustainability Report, XBRL, GRI Taxonomy

JEL Codes: M41, M49, Q56.

*Dumlupınar Üniversitesi, Domaniç Hayme Ana MYO, filizyuksele@windowslive.com

** İzmir Demokrasi Üniversitesi, İ.İ.B.F. , cakayali@hotmail.com

*** Manisa Celal Bayar Üniversitesi. İ.İ.B.F. nilgunkayali2002@yahoo.com

FINANSAL OKURYAZARLIK DÜZEYİNİ ETKİYEN FAKTÖRLER: İKTİSADİ ve İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ ÖĞRENCİLERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. Ensar AĞIRMAN**
Şeyda AKYOL***

ÖZ

Finansal okuryazarlık kavramı hali hazırda küresel anlamda finansal gelişmişliğin ve finansal istikrarın önemli bir bileşeni olması nedeniyle hem gelişmiş hem gelişmekte olan ülke ekonomilerini oldukça yakından ilgilendiren konular arasında yer almaktadır. Harcama, yatırım, bütçeleme, sigorta, tasarruf, faiz oranları, kredi kullanımı, kredi kartları gibi konularda bilgi sahibi olmak her birey için oldukça önem arz eden bir durumdur. Bununla birlikte, geçmişe oranla teknolojinin gelişmesi nedeniyle daha da karmaşık bir hale bürünen finansal yapı bireylerin finansal durumlarını alacakları kararlar doğrultusunda yönetmesini zorlaştırmaktadır. Bu kapsamda finansal okur yazarlık durumunun erken yaşlarda tespit edilerek gerekli eğitimlerin öncülenmesi ve politika yapıcılar tarafından bu anlamda gerekli tedbirlerin alınması oldukça önem arz etmektedir. Bu çalışmada Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi öğrencilerinin finansal okur yazarlık seviyeleri, finansal bilgi, tutum ve davranışları ve bunlar arasındaki ilişki ortaya konulmaya çalışılacaktır. Bu bağlamda fakülte öğrencilerine kapsamlı bir anket çalışması uygulanacak olup elde edilen sonuçlar SPSS programı ile analiz edilerek sonuçlar öğrencilerin demografik, sosyo-ekonomik ve tanımlayıcı özellikleri açısından yorumlanmaya çalışılacaktır. Bu doğrultuda çalışma finansal okur yazarlığın önemini ve kapsamını ortaya koyan giriş bölümü ile başlayacak olup, ikinci kısımda daha önce farklı örneklemeler üzerinde gerçekleştirilen çalışmalar şehir, uygulama alanı, dönem ve elde edilen sonuçlar kıstasında ele alan literatür araştırması ile devam edecektir. Üçüncü kısım çalışmanın yöntemi ve uygulamasını içerecek olup, çalışma elde edilen analiz bulgularının literatür kapsamında değerlendirildiği sonuç kısmı ile sonlandırılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Finansal Okuryazarlık, Finansal Davranış, Finansal Tutum, Finansal Bilgi

JEL Kodları: A20, I22, D14, D12

THE FACTORS AFFECTING THE LEVEL OF FINANCIAL LITERARY: A RESEARCH ON THE FACULTY OF ECONOMIC AND ADMINISTRATIVE SCIENCES

ABSTRACT

Financial literacy concept is one of the topics that are very closely related to both developed and developing countries' economies since it is an important component of financial development and financial stability. Having knowledge about spending, investment, budgeting, insurance, savings, interest rates, credit usage, credit cards is very important for every individual. However, the financial structure, which is becoming more complicated due to the development of technology compared to the past, makes it difficult for individuals to manage their financial situation according to their decisions. In this context, it is very important to identify the financial literacy situation at an early age to take the necessary precautions by policy makers. In this study, financial literacy levels, financial knowledge, attitudes and behaviors of Atatürk University Faculty of Economics and Administrative Sciences' students will be tried to be revealed. In this context, a comprehensive survey study will be applied to the faculty students and the results will be analyzed with SPSS program and the results will be interpreted in terms of the demographic, socio-economic and descriptive characteristics of the students. In this respect, the study will start with the introduction section which reveals the importance and scope of the financial literacy, and the second part will continue with the literature study which is based on the city, the application area, the period and the results obtained. The third part will include the method and application of the study and the study will be concluded with the assessment of findings within the scope of the literature.

Keywords: Financial Literacy, Financial Behavior, Financial Attitude, Financial Knowledge

JEL Codes: A20, I22, D14, D12

* Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ensaragirman@atauni.edu.tr

*** Atatürk Üniversitesi, akylseyda@gmail.com

FİİLİ MALİYET YÖNTEMİ KULLANILARAK KAPSAMINA GÖRE MALİYET YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRILMASI: TRAKTÖR ÜRETİM İŞLETMESİ ÖRNEĞİ (MSUGT/VUK-TMS/TFRS-BOBİ FRS)

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Erkut GİRGIN**

ÖZ

Üretim yapan işletmeler ihtiyaçları doğrultusunda farklı maliyet hesaplama sistemleri kullanmaktadır. Ülkemizde yürürlükte olan Vergi Usul Kanunu'na göre üretim yapan işletmeler, üretimle ilgili yapılan giderlerin tamamı (tam maliyet yöntemi) mamul maliyetine yüklenmektedir. Ancak Türkiye Muhasebe Standartları / Türkiye Finansal Raporlama Standartları yapılan üretim maliyetlerin mamullere yüklenmesinde normal maliyet yöntemini öngörmektedir. Bu çalışmada, fiili maliyet yöntemi kapsamında, tam maliyet yöntemi ve normal maliyet yöntemleri karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Yapılan bu çalışmada Vergi Usul Kanunu'na göre önerilen maliyet yöntemi kullanılarak hesaplanan mamul maliyetleri ile Türkiye Muhasebe Standartları kapsamında önerilen maliyet yöntemi kullanılarak hesaplanan mamul maliyetleri arasındaki farklar örnek bir uygulama ile ortaya konulmaktadır. Çalışmanın içerisinde Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standardı (BOBİ FRS) kapsamında mamul maliyetlerinin mamullere yüklenmesinde öngörülen maliyet yöntemi, diğer yöntemlerle karşılaştırılarak örnek uygulama çerçevesinde ele alınmıştır.

Anahtar Sözcükler: Maliyet Sistemleri, Türkiye Muhasebe Standartları, BOBİ FRS, Stoklar

JEL Kodları: D24, M41.

COMPARISON OF COST METHODS BY COVERAGE BY USING ASPECT COST METHOD: EXAMPLE OF TRACTOR PRODUCTION MANAGEMENT (MSUGT / VUK-TMS / TFRS-BOB FRS)

ABSTRACT

Manufacturers use different costing systems in line with their needs. According to the Turkish Tax Law, which is in force in our country, the producers are charged with the cost of production (full cost method). However, Turkish Accounting Standards / Turkish Financial Reporting Standards prescribe the normal cost method for the production of production costs. In this study, the full cost method and the normal cost method are discussed comparatively within the scope of the actual cost method. In this study, the differences between the cost of goods that should be made using the cost method proposed according to the Tax Procedure Law and the cost of goods that should be made using the cost method proposed under the Turkish Accounting Standards are presented by a sample application. Within the scope of the study, the cost method foreseen in the production of finished goods within the scope of Financial Reporting Standard for Large and Medium Enterprises (BOBİ FRS) is compared with other methods and handled in the frame of sample application.

Keywords: Cost Systems, Turkish Accounting Standarts, BOBİ FRS, Invento

JEL Codes: D24, M41.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Öğrencisi, erkutgirgin@gmail.com

YÜKSEKÖĞRETİMDE BİLGİSAYARLI MUHASEBE UYGULAMALARI DERSİ İÇİN PROJE TABANLI ÖĞRENME YÖNTEMİ KULLANILMASININ AKADEMİK BAŞARIYA ETKİSİNİN İNCELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Erdal BÜYÜKBIÇAKCI*

ÖZ

Bu çalışma ile yükseköğretim öğrencilerinin geleneksel öğretim modeli ile proje tabanlı öğrenme modeli, Bilgisayarlı Muhasebe Uygulamaları ve Ofis Programları dersleri kapsamında karşılaştırılarak, öğrencilerin öğrenme performansları araştırılmıştır. Bu kapsamda çalışmada, proje tabanlı öğrenme metodunun öğrenme çıktılarındaki etkisi ve etkinliği ispat edilmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yöntemleri kullanılarak yapılan bu çalışmada, Sakarya Üniversitesi Karasu Meslek Yüksekokulu Muhasebe ve Vergi Bölümü öğrencilerine Ofis Programları dersi geleneksel öğretim yöntemiyle; Bilgisayarlı Muhasebe dersi ise proje tabanlı öğrenme yaklaşımı ile işlenmiş, derslere ve sınavlara katılan öğrencilere karşılaştırma yapmaları için anket formları verilmiştir. Formlarda geleneksel öğretim ve proje tabanlı öğrenme süreci alanlarından elde edilen bulgular çözümlenerek frekans ve yüzde değerleri ile ifade edilmiştir. Çalışma sonucunda, proje tabanlı öğrenmenin, geleneksel öğretime kıyasla daha etkin ve etkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Proje tabanlı öğrenme, Bilgisayarlı Muhasebe Eğitimi, Geleneksel öğretim

JEL Kodları: M41, I20

INVESTIGATION OF THE EFFECT OF PROJECT – BASED LEARNING METHOD ON ACADEMIC SUCCESS FOR COMPUTERIZED ACCOUNTING APPLICATIONS COURSE IN HIGHER EDUCATION

ABSTRACT

Learning performances of students were investigated with comparing the traditional teaching model and project based learning model of higher education students by using Computerized Accounting Practices and Office Programs lessons in this study. It is aimed to prove the effectiveness of the project based learning method on learning outputs in this context at the study. Using qualitative research methods to students of Accounting and Tax Department at Sakarya University Karasu Vocational School, it was given a lesson which was named of Office Programs by traditional teaching method and the lesson which was named Computerized Accounting was given by project based learning approach and the questionnaires were given to the students which are participating in the courses and exams for making to compare own opinions in this context. Outputs of traditional teaching and project-based learning process areas were analyzed with expressed in frequency and percentage values. As a result of the study, it has been determined that project based learning is more effective than traditional teaching.

Keywords: Project-based Learning, Computerized Accounting Education, Traditional Learning

JEL Codes: M41, I20

* Sakarya Üniversitesi, Karasu MYO, erdal@sakarya.edu.tr

DAVRANIŞSAL FİNANS PERSPEKTİFİ İLE KADINLARIN YATIRIM ALIŞKANLIKLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ: ERZURUM İLİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. Ensar AĞIRMAN**
Muhammet LEVET***

ÖZ

Geleneksel finans teorisine göre; bir yatırımcının yapacağı yatırımdan beklentisi, maksimum fayda sağlamaktır. Bu beklenti doğrultusunda yatırımcıların daima rasyonel ve ön yargısız bir tutum sergiledikleri bilinen bir gerçektir. Fakat, günümüzde bu anlayış büyük ölçüde değişmiş durumdadır. Bu konuda yapılan araştırmalar insan psikolojisinin de finansal kararlar almada oldukça etkili olduğunu göstermektedir. Bu bağlamda psikoloji ve finansı bir arada inceleyen davranışsal finans teorisi ortaya çıkmıştır. Bu teori, insan psikolojisinin yatırım kararları üzerinde etkili olduğu ve yatırım kararlarında her zaman rasyonel bir tutum sergilemenin mümkün olmadığını savunmaktadır. Bu çalışma, Erzurum ilindeki kadınların finansal yatırım kararı almasındaki alışkanlıklarının davranışsal finans teorisine göre incelenmesini kapsamaktadır. Bu amaçla çalışmanın giriş bölümünün ardından literatürdeki benzer çalışmalar özetlenecektir. Üçüncü bölümde, davranışsal finans teorisi hakkında bilgi verilecek ve kullanılacak yöntem anlatılacaktır. Dördüncü bölümde ise, hazırlanan anket formu rastgele örneklem yolu ile seçilecek deneklere uygulanıp sonuçlar SPSS programı ile analiz edilecektir. Çalışma analiz bulgularının davranışsal finans teorisi açısından değerlendirildiği sonuç bölümü ile sonlandırılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Davranışsal Finans, Geleneksel Finans

JEL Kodları: D14, B26

EVALUATION OF WOMEN'S INVESTMENT HABITS: A RESEARCH ON ERZURUM AREA

ABSTRACT

According to traditional finance theory; getting maximum benefit is the investor's expectation in an investment. It is a well-known fact that investors always have a rational and prejudiced attitude towards this expectation. But today, this understanding has changed to a great extent. Research in this area shows that human psychology is also very effective in making financial decisions. In this context, the theory of behavioral finance, which is a combination of psychology and finance, has emerged. This theory argues that human psychology is influential on investment decisions and that it is not always possible to have a rational attitude in investment decisions.

This study covers an investigation on the investment decision habits of women in Erzurum province in terms of behavioral finance theory. Following the introduction of the study for this purpose, similar studies in the literature will be summarized. In the third chapter, behavioral finance theory will be given and the method to be used will be explained. In the fourth section, the prepared questionnaire will be applied to the randomly selected women and the results will be analyzed by SPSS program. The study will be concluded with the results section in which the analysis findings are evaluated in terms of behavioral finance theory.

Keywords: Behavioral Finance, Classical Finance

JEL Codes: D14, B26

* Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ensaragirman@atauni.edu.tr

*** Atatürk Üniversitesi, m.levet3469@gmail.com

JENERİK STRATEJİLERİ İZLEYEN FİRMALARIN ENTELEKTÜEL SERMAYE FARKLILIĞININ BELİRLENMESİ

Arş. Gör. Abdüssamed KOÇ*

Dr. Zülküf Çevik**

ÖZ

Stewart ve Luthy (1998) entelektüel sermayenin ölçülmesinde piyasa değerinin, Defter Değeri ve Entelektüel sermayenin toplamından oluştuğu modelini geliştirmişlerdir. Buradan hareketle Entelektüel sermaye çift yanlı kayıt tekniğinde raporlanabilirliği düşük olan bir varlık olduğu için bu varlığa sahip olan bir işletmenin mali tabloları mevcut durumu açıklamakta zayıf kaldığı anlaşılabılır. Bu çalışmada, Porter'ın belirlediği rekabet stratejilerinden farklılaşma ve maliyet liderliğine odaklanan firmaların entelektüel sermaye varlıkları arasında farklılık olup olmadığının tespit edilmesi amaçlanmaktadır.

Çalışmada farklılaşma liderliğine odaklanan firmaların entelektüel sermaye varlıklarının yüksek, maliyet liderliğine odaklanan firmaların ise düşük olacağı varsayılmaktadır. Bu çalışmada Borsa İstanbul'a kote olan perakende sektöründe faaliyet gösteren, farklılaşma ve maliyet liderliğine odaklanan iki firmanın 10 yıl 4 çeyreklik mali tablo verileri kullanılarak regresyon analizi yapılmıştır. Verilerin regresyon analizinin varsayımlarından sapmaları analiz edilmiştir. Elde edilen iki firmanın regresyon denklemlerinde bağımsız değişkenlerin bağımlı değişkeni açıklama dereceleri (R^2 değerleri) karşılaştırılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Entelektüel Sermaye, Rekabet Stratejileri, Regresyon Analizi.

JEL Kodları; M40, M41

DETERMINATION OF INTELLECTUAL CAPITAL VALUE DIFFERENCES BETWEEN FIRMS FOLLOWING GENERIC STRATEGIES

ABSTRACT

Stewart and Luthy (1998) have developed a model of intellectual capital that the market value consists of the sum of book value and intellectual capital. From this point of view, while the intellectual capital is an entity that has low reporting capability in the double-entry accounting system, the financial statement of a firm, which has this kind of entity, cannot represent the actual value of the firm. In this study, it is aimed to determine whether there is a difference between the intellectual capital of firms by comparing organizations pursuing cost leadership strategy and differentiation strategy.

In this study, it is assumed that firms that focus on diversification leadership in its strategy have higher intellectual capital assets than the firms that focus on cost leadership strategy. In the study, regression analysis was carried out using ten years and four quarters financial statement data of two firms which are listed in the Istanbul Stock Exchange and focused on the differentiation and cost leadership in the retail sector. The deviations of the data from the assumptions of the regression analysis were analysed.

Keywords: Intellectual Capital, Competition Strategies, Regression Analysis.

JEL Codes; M40, M41

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, akoc@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, zcevik@sakarya.edu.tr

BENFORD YASASININ MALİ DENETİM ALANINDA KULLANIMI ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Arş. Gör. Merve KIYMAZ KIVRAKLAR*

Yrd. Doç. Dr. Şuayyip Doğu DEMİRCİ**

ÖZ

Denetim alanında zaman faktörünü olumlu anlamda etkileyen ve inceleme yapılacak verilerin tespitini kolaylaştırmak için kullanılan dijital analiz tekniklerinden bir tanesi de Benford Yasasıdır. Yasaya göre rastgele bir örneklemden rastgele seçilen bir sayının ilk basamağının 1 olması olasılığı %30,1'dir. Benford bu savını 22.229 sayı seti üzerinde yaptığı incelemeler sonucunda ortaya koymuştur. Benford yasası pek çok alanda kullanılabildiği gibi denetim alanında da denetim yapan kişi ve kuruluşlara yardımcı olmaktadır. Denetçi incelediği veri setlerini Benford Yasası ile analiz ettiğinde bu rakamların doğruyu gösterip göstermediği hakkında fikir almaktadır. Bu bağlamda çalışmada öncelikle Benford Yasası açıklanmıştır. Ardından bir ticaret işletmesinin finansal verileri Benford yasası kapsamında değerlendirmeye tabi tutulmuş ve sonuçlar ortaya konulmuştur. Böylelikle Benford Yasasının mali denetimde kullanılabilirliği tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Denetim, Benford Kanunu, Dijital Analiz

JEL Kodları: C83, M41, M42

AN APPLICATION ON THE USE OF BENFORD'S LAW IN THE FIELD OF FINANCIAL AUDIT

ABSTRACT

One of the digital analysis techniques that affects the time factor positively in the audit field is Benford's Law that facilitate the identification of data to be examined. According to the law, the probability of a first digit of a random number selected from a random sample being 1 is %30,1. Benford has put forward this assertion as a result of his observations on the 22229 number set. As Benford Law can be used in many areas it also helps auditors and audit organizations in the field of financial auditing. When the auditor analyzes the data through the Benford Act, he gets an idea of whether these figures show correct information. In this context, firstly the Benford Act is explained in this study. Then, financial data of a commercial enterprise is evaluated in the context of Benford's Law and the results are revealed. Hereby it is tried to determine the availability of the Benford Law in the financial audit.

Keywords: Auditing, Benford's law, Digital Analysis

JEL Codes: C83, M41, M42

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman A.B.D. mervekiymaz@sakarya.edu.tr

** İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman A.B.D. suayyipdogus.demirci@ikc.edu.tr

İŞ DÜNYASINDA AÇIK KAYNAK KODLU YAZILIMLARIN KULLANILMASINDA BİLİŞİM VE MUHASEBE UZMANLIĞININ ENTEGRASYONUNUN REKABET ÜSTÜNLÜĞÜNE ETKİSİ: XBRL ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Erdal BÜYÜKBIÇAKCI*

ÖZ

Bilişim dünyasında internet teknolojisinin kullanımıyla beraber açık kaynak kodlu yazılımlar geliştirilmeye ve tercih edilmeye başlanmıştır. Açık kaynak kodlu yazılımlar bilginin kaynağına hızlı erişebilmeye ve paylaşımında bulunmaya imkan veren ve bilişim uzmanları tarafından sürekli geliştirilebilen yazılımlardır. Aynı zamanda açık kaynak kod tekniği, kullanıcılara ilgili yazılım parçalarını rahatça geliştirmeye, değiştirmeye, dağıtım yapmaya ve toplumla paylaşım yapmaya izin veren sistemler bütünü olarak kabul edilmektedir. Bu yönleri ile açık kaynak kodlu yazılımların kullanımı en başta lisans maliyetlerini düşürerek iş dünyasına ve ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır. Ayrıca sistemde oluşabilecek sistem kaynaklı problemlerin çözümüne sistem yetkilisi kodların açık olmasından dolayı direkt olarak müdahale edebilmektedir. Bu bağlamda son zamanlarda iş dünyasında rağbet gören bu yazılımlar içinde en sık talep edilenlerden biri XBRL(Extensible Business Reporting Language) dir. Çalışma kapsamında XBRL programının etkin ve etkili kullanılmasının işletme performansına olumlu yansıtacağı izah edilmeye çalışılacaktır. Birçok ülkede ortak finansal raporlama dili olarak kabul gören XBRL açık kaynak yazılımının etkin kullanımı ancak muhasebe-finance alanı ile yazılım uzmanlarının sinerjik çalışmaları ile mümkün olmaktadır. Sürekli değişen ve gelişen piyasalara farklı bir bakış açısı getireceği düşünüldüğü için hazırlanan bu çalışma ile iş dünyasına farklı istihdam olanaklarının sağlanacağı düşünülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Açık kaynak kod, XBRL, İş dünyası

JEL Kodları: M41, M12

THE EFFECT OF INTEGRATION OF IT EXPERT AND ACCOUNTABILITY EXPERIENCE ON COMPETITION ADVANTAGE WITH USING OPEN SOURCE-CODE SOFTWARE IN THE WORLD OF BUSINESS: SAMPLE OF XBRL

ABSTRACT

Open source software has begun to be developed and preferred with using of internet technology in the world of information. Open source software is a software that allows rapid access to the source of information and sharing and can be constantly improved by information specialists. Open source code technology is also recognized as a set of systems that allow users to freely develop, modify, distribute, and share with society at the same time. Primarily using the open source software contributes to business and country economies by lowering license costs in this respect. In addition, the system administrator can directly intervene to resolve system-related problems because of being open source software. In this context, XBRL is one of the most frequently demanded of these software, which has recently become popular in the business world. It will be tried to explain that the effective of using the XBRL program will be positively reflected in the performance of the company in the scope of the study. It may be effective that using of XBRL open source software which is accepted as a common financial reporting language in many countries is only possible through the synergy of accounting-finance and software experts. It is thought that different employment opportunities will be provided to the business world which is prepared by considering that it will bring a different perspective to the constantly changing and developing markets with this study.

Keywords: Open source software, XBRL, World of Business

JEL Codes: M41, M12

* Sakarya Üniversitesi, Karasu MYO, erdal@sakarya.edu.tr

HAVAYOLU İŞLETMECİLİĞİNDE MALİYET VE FİYATLANDIRMA ÖNERİLERİ

Prof. Dr. Süleyman YÜKÇÜ*
Araş. Gör. Nur FİDANCI**

ÖZ

Havayolu ile yolcu taşımacılığı günümüzde çok önemli bir hizmet haline gelmiş, gelecek yıllarda da bu önem giderek artacaktır. Yoğun rekabet altındaki havayolu işletmeleri, kârlılıklarını korurken müşterilerini de elde tutabilmek için farklı çabalara başvurmaktadır. Gelir yönetimiyle doğru koltuğu, doğru fiyatla, doğru müşteriye satmak için çaba gösteren işletmeler, aynı zamanda; maliyetlerini yönetebilmek için daha doğru bir fiyatlandırma stratejisine gereksinim duymaktadırlar.

İnsanlar gezi, iş, eğitim, sağlık vs. nedenler ile uzak noktalara seyahat etme gereksiniminde hissetmektedirler. Dolayısıyla; her müşteri grubunun fiyata karşı duyarlılığı farklılaşmaktadır. Havayolu şirketleri aralarında aşırı rekabet olmasına karşın müşterilerine (günümüz aldatmacası ile misafirlerine) zaman zaman beklenenden çok daha ucuza uçak bileti satabilmektedirler. Bu ucuzluk erken satın alma, sezon dışı uçuşlar vb. nedenlere dayanabilmektedir.

Çalışmanın amacı; havayolu yolcu taşımacılığında daha doğru bir fiyatlandırma yapabilmek için daha doğru bir maliyet hesaplamasının nasıl yapılması gerektiğine ilişkin öneriler getirmektir. Bu amaçla çalışmada; özellikle yakıt ve benzeri maliyetlerin tamamen yolcunun ağırlığına göre havayolu şirketine az veya çok maliyet yaratacağı ele alınarak, yolcuların maliyeti hesaplanırken bazı maliyet kalemlerinde anahtar olarak ağırlığın kullanılması havayolu şirketine daha doğru maliyet hesaplama ve fiyatlandırma olanağı sağlayacağı savunulmaktadır. Geleneksel maliyetleme yaklaşımındaki dağıtım anahtarları yerine, her yolcuya eşit tutarda maliyet yansıtmayı gerektiren yolcu sayısına ve ağırlıklarına dayalı maliyet kalemlerinin daha uygun olacağı ortaya koyulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Havayolu İşletmeciliği, Gelir Yönetimi, Havayolu Maliyetleri.

JEL Kodları: M40, M41, M49.

COST AND PRICING SUGGESTIONS FOR AIRLINES INDUSTRY

ABSTRACT

At the present time, passenger transportation by airlines has become a very important service and this importance will increase in coming years. Airline firms under intense competition, apply different attempts to keep their customers while retaining their profitability. The airline firms which is making an effort with income management to the right seats to the right customers at the right price, need more accurate pricing strategy to manage their costs.

People need to travel with the reasons of journey ,work, education, health, etc. From this point of view; the sensitivity of price is different for each customer group. Despite excessive competition between airline companies, they are able to sell tickets to customers (today's deception and guests) at a much cheaper than expected from time to time. Early purchase, off-season flights and so on cause these.

Purpose of the study; is to provide suggestions on how to make a more accurate cost calculation in order to make a more accurate pricing of air passenger transport. For this purpose; it is argued that the use of the weight as a key in some cost items will provide the airline with more accurate costing and pricing opportunities, especially when the cost of passengers is taken into account, as fuel and similar costs will be more or less costly to the airline than purely the weight of the passenger. Instead of the distribution keys in the traditional costing approach, cost items based on the number and weight of passengers that need to reflect the cost of each passenger equally are shown to be more appropriate.

Keywords: Airline Management, Yield Management, Airline Costs.

JEL Codes: M40, M41, M49

* Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Bölümü, suleyman.yukcu@deu.edu.tr

**Dokuz Eylül Üniversitesi, İşletme Bölümü, nur.fidanci@deu.edu.tr

MUHASEBE MESLEK MENSUPLARINA YÖNELİK ALGI: EKŞİ SÖZLÜK'TE SUNUMU

Arş. Gör. Dr. Zülküf ÇEVİK*
Arş. Gör. Bilge ÖNAL**

ÖZ

Bu çalışmada, muhasebe meslek mensuplarının sosyal paylaşım sitelerinde nasıl sunulduğu bir sosyal paylaşım sitesi olan “Ekşi Sözlük” özelinde incelenmesi amaç edinilmiştir. Muhasebe meslek mensupları yapmış oldukları işin muhteviyatına istinaden farklı kesimler tarafından farklı şekillerde algılanabilmektedirler. Kimi zaman meslek mensuplarına yönelik algılar olumlu yönde olsa da çoğu kez olumsuz yöndeki algılara da rastlamak mümkündür. Bu çalışmada öncelikle meslek mensuplarına yönelik algıların neler olduğu “Ekşi Sözlük” özelinde belirlenecek olup, bu algıları oluşturan faktörlerin nedenlerinin neler olabileceği literatür yardımı ile ortaya konmaya çalışılmıştır. İlgili sosyal paylaşım sitesinden konuyla ilgili başlıklar elde edilerek sınıflandırılmıştır. Bu başlıkların içerikleri incelenerek içerisindeki söylemler içerik analizine tabi tutulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Meslek Algısı, Muhasebe Mesleği, Ekşi Sözlük

JEL Kodları: M40, M41

PERCEPTIONS TOWARDS PROFESSIONAL ACCOUNTANTS: THE PRESENTATION IN “EKŞİ SÖZLÜK” A SOCIAL MEDIA PLATFORM IN TURKEY

ABSTRACT

In this study, it was aimed to examine how accounting professionals are presented in "Ekşi Sözlük" which is a social networking site. Accountants can be perceived in different ways by different people because of the content of their work. Occasionally, perceptions towards the accounting profession members are positive, but it is sometimes possible to perceive negative perceptions. In this study, first of all, the perceptions about the members of the profession will be detected in a social networking site ("Ekşi Sözlük"), and the reasons of the factors forming these perceptions have been tried to be revealed with the help of literature. Related headings were obtained from the social networking site and classified. The contents of these titles were examined and it was subjected to content analysis.

Keywords: Profession Perception, Accounting Profession, Ekşi Sözlük

JEL Codes: M40, M41

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, zcevik@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, bilgeonal@sakarya.edu.tr

KAMU SERMAYELİ KATILIM BANKALARININ AÇILMASININ ÖZEL KATILIM BANKALARININ FİNANSAL TABLOLARINA ETKİSİ

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. Ensar AĞIRMAN**
Kübra ALPA***
Nida EMİRZE****

ÖZ

Türkiye’de ilk olarak özel finans kurumlar adıyla faaliyete başlayan ve faizsiz bankacılık sistemi olan katılım bankacılığı, ülkemizde varlığını 30 yılı aşkın süredir devam ettirmektedir. Katılım bankacılığı Türkiye’de bankacılık sektörünün %5’lik bir payına sahiptir ve bu payın sektör bazında düşük olması ve atıl fonların ekonomiye kazandırılması amacıyla 2025 yılında bu oranın %15’e çıkarılması hedeflenmektedir. Bu hedeflere bir adım olarak, mevcut durumda 3 tane özel sermayeli katılım bankasının yanı sıra kamu kaynaklı katılım bankalarının (Ziraat Katılım ve Vakıf Katılım) sektöre dahil olması gösterilebilir. Kamu kaynaklı katılım bankalarının sektöre dahil olmasının bir sonucu olarak; özel sermayeli katılım bankalarının sektörde fon toplama oranlarında ve finansal tablo kalemlerinde değişiminlerin olması öngörülmektedir. Bununla birlikte kamu bankalarının devlet güvenceli olması da gelecek dönemlerde kamu katılım bankalarının, özel katılım bankalarından daha fazla rol çalacağını açıkça göstermektedir. Bu çalışmada özel sermayeli katılım bankaları ile kamu kaynaklı katılım bankalarının finansal performansı ve özel katılım bankalarının mevcut durum da kamu katılım bankalarından etkilenme boyutları finansal tablolar aracılığıyla karşılaştırmalı bir şekilde incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Kamu Katılım Bankaları, Özel Katılım Bankaları, Finansal Tablolar

JEL Kodları: G23, G24, G29

THE EFFECT OF OPENING PUBLIC PARTICIPATION BANKS ON PRIVATE PARTICIPATION BANKS' FINANCIAL STATEMENTS

ABSTRACT

Participation banking which started life as private financial institution as interest free banking system has sustained its existence in Turkey for over 30 years. Participation banking has a share of 5% in the banking sector in Turkey and it is aimed to increase this ratio to 15% in 2025 in order to earn idle funds in economy. As a step to these targets, publicly-funded participation banks (Ziraat Participation Bank and Vakıf Participation Bank) were opened in addition to the three privately funded participation banks in the current situation. As a consequences of public participation banks opening in Turkey, it is foreseen that there will be some changes in private participation banks' financial statements and amount of raised deposited money. Also, it can be said that public participation banks will play a great role in the area of participation banking since they are state-secured. In this study, the financial performance of privately-owned participation banks and public participation banks will be examined in a comparative way through the financial statements, as well as the extent to which private participation banks are influenced by public participation banks.

Keywords: Public Participation Banks, Private Participation Banks, Financial Statements

JEL Codes: G23, G24, G29

* Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

**Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü,, ensaragirman@atauni.edu.tr

***Atatürk Üniversitesi, kubralpa25@hotmail.com

****Atatürk Üniversitesi, nidaemirze@gmail.com

KAMU KAYNAKLI BANKALARININ KATILIM BANKACILIĞI SEKTÖRÜNE GİRMESİNİN MÜŞTERİ GÜVENİNE ETKİSİ: ERZURUM İLİ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. Ensar AĞIRMAN**
Kübra ALPA***

ÖZ

İslami finansman sistemi olarak bilinen katılım bankacılığının uluslararası alanda ilk adımları, 20 yy. son çeyreğinde petrol fiyatlarındaki aşırı artışın ülkeler arasındaki sermaye dengesizliğine sebep olması sonucu atılmıştır. Türkiye'nin ilk faizsiz bankacılık sistemi ise 1983 yılında özel finans kurumları ile başlamış ve bu sektör kuruluşları faaliyetlerine 2005 yılından sonra katılım bankacılığı adıyla devam etmektedir. Parayı ticari bir araç olarak görmeyen faizsiz bankacılık sisteminin genel uygulamada klasik bankacılık sistemine benzer olması, banka kullanıcılarını sistemin gerçekte faizsiz olup olmama noktasında tereddüde düşürmektedir. Bu durumla ilgili araştırmacılar ve yetkililer gerekli açıklamayı yapsa da kullanıcıların kafalarındaki soru işaretleri tam olarak giderilememiştir. Bununla birlikte ülkemizde uzun dönemde özel sermayeli katılım bankaları faaliyetlerini devam ettirmiş ve yakın tarihte sektöre kamu kaynaklı katılım bankaları dahil olmuştur. Bu çalışmada Kamu kaynaklı bankaların katılım bankacılığı sektörüne dahil olmasının müşterilerin katılım bankacılığına olan güven algısında değişime sebep olup olmadığı Erzurum ilinde kamu katılım bankaları müşterilerine anket uygulanarak ölçülmeye çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Katılım Bankacılığı, Müşteri Güveni

JEL Kodları: G23, E21

THE EFFECT OF CUSTOMER RELEASE TO ENTER THE PARTICIPATION BANK OF THE PUBLIC-BASED BANKS IN THE SECTOR: ERZURUM PROVISION

ABSTRACT

The first steps of participation banking system which is also known as Islamic Banking were taken in the last quarter of the 20th century when the extreme increase in oil prices caused the capital imbalance between countries. Turkey's first participation banking system started with the establishment of special finance institutions in 1983 and these activities continue with the name of participation banking after 2005. The fact that the participation banking system, which does not regard the money as a commercial tool, is similar to the classical banking system in general practice, makes the bank users hesitant about the fact that the system is not interest-free. Although researchers and authorities have made the necessary clarification, the question marks on the users' heads have not been fully resolved. However, long-term privately funded participation banks continued to operate in our country and in recent years the sector has included publicly-funded participation banks. In this study, whether the inclusion of publicly-funded banks in the participation banking sector has led to a change in the perception of customers' confidence in participation banking will be investigated in Erzurum province by applying a questionnaire to their customers.

Keywords: Participation Banking, Customer Confidence

JEL Codes: G23, E21

* Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü,, ensaragirman@atauni.edu.tr

*** Atatürk Üniversitesi, kubralpa25@hotmail.com

TÜRKİYE'DE BİRLEŞEN VE SATIN ALINAN ŞİRKETLERİN FİNANSAL PERFORMANSLARININ SEKTÖREL BAZDA ÖLÇÜMLERİNİN BİST'E ETKİSİ

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Yrd. Doç. Dr. Hayri ABAR**
Yrd. Doç. Dr. Ensar AĞIRMAN***
Merve GÜLRENK****
Necmiye OKUYUCU*****
Muhammet Asım KANTAR*****

ÖZ

Küreselleşmenin etkisi ile hızını oldukça artıran şirket satın alma ve birleşmeleri ülkemizde de son yıllarda özellikle firmaların büyüme stratejileri, yeni pazarlara giriş, faaliyetlerini yapılandırma ve daha geniş bir yelpazeye yayma gibi arzuları nedeniyle giderek daha önemli bir hale gelmektedir. Sahip olduğu bu önem itibarıyla farklı çalışmalara konu olan şirket birleşme ve satın almalarının hisse senedi piyasalarına olan etkisi finans yazınında oldukça ilgi çeken konular arasında yer almaktadır.

Bu çalışmada, Borsa İstanbul'da işlem görmekte olan firmaların gerçekleştirmiş oldukları satın alma ve birleşmelerin hisse senetleri fiyatlarına kısa dönemli etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Sektörel olarak ayrı ayrı analizlerin yapılmasının amacı birleşmelerin hangi sektörlerde daha etkin sonuçlar ortaya çıkardığının ortaya konulması amacıyla çalışmada 2012 – 2016 yılları arasında BİST'e kayıtlı işletmelerin gerçekleştirdikleri birleşme ve satın almalar belirlenecek olup sektörel bir analiz gerçekleştirilecektir.

Anahtar Sözcükler: Satın Alma ve Birleşmeler, Risk ve Getiri

JEL Kodları: G32, G34

THE EFFECT OF SECTORAL BASIC MEASURES OF FINANCIAL PERFORMANCE ON COMPANIES IN COMBATED AND PURCHASED IN TURKEY

ABSTRACT

The number of merger and acquisition has been increasing with the impact of globalization. It has also becoming a very hot issue in Turkey because of its benefits such as firms' growth strategies, entering new markets, reshaping their activities and spreading to a wider range. In this respect, the effect of mergers and acquisitions, which are the subject of different studies due to its importance, on stock markets is the topics of great interest in finance literature.

In this study the short term announcement effects of mergers and acquisitions on share price will be analyzed in the sectorial basis in Borsa Istanbul. First of all, merger and acquisitions happened during the period of 2012-2016 will be determined and they will be separated according the sector it happened. After all data organized a comprehensive analysis will be conducted on the obtained data to reveal sectorial effects of mergers and acquisition on share prices.

Keywords: Merger and Acquisition, Risk and Return

JEL Codes: G32, G34

* Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

**Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Ekonometri Bölümü, hayri@atauni.edu.tr

***Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ensaragirman@atauni.edu.tr

****Atatürk Üniversitesi, merve.glrnk25@gmail.com

*****Atatürk Üniversitesi, okuyucu155@gmail.com

*****Atatürk Üniversitesi, m.asimkantar@gmail.com

GİRİŞİMCİLER AÇISINDAN ALTERNATİF FİNANSMAN YÖNTEMLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Eda ORUÇ ERDOĞAN*

Yrd. Doç. Dr. Murat ERDOĞAN**

ÖZ

Yeni bir iş fikri olan girişimcilerin ihtiyaç duyacağı temel gereksinimler tecrübe ve sermayedir. Girişimcilerin yeterli tecrübe ve heyecanı olmasına rağmen çoğu zaman iş fikri için ihtiyaç duyacakları finansman kaynağı yaratmada veya finansman kaynakları arasında hangisini tercih edecekleri konusunda karar vermede sıkıntılar yaşamaktadır. Dolayısıyla girişimciler açısından girişimcilik sürecinde karşılaşılabilecekleri problemlerin başında finansman problemleri gelmektedir. Girişimciler açısından finansman kaynakları belirlenirken finansman kaynakları arasından minimum maliyetli kaynakların belirlenmesi, işletmenin maliyet minimizasyonu yapmasına imkan verecektir. Girişimciler, ihtiyaç duyacakları finansman kaynaklarını iki yoldan sağlayabilirler. Bunlardan biri borçlanma yoluyla finansman kaynağı yaratma iken diğeri özsermaye yoluyla finansman kaynağı yaratmadır.

Küreselleşme ile birlikte artan rekabet beraberinde alternatif finansman kaynaklarının da ortaya çıkmasına neden olmuştur. Girişimciler açısından değerlendirilebilecek alternatif finansman kaynaklarından biri melek yatırımcılık iken bir diğeri kitle fonlamasıdır. Melek yatırımcılık, kar sağlama potansiyeli yüksek olan iş fikirlerine destek vererek finansman kaynağının yaratıldığı alternatif bir finansman yöntemidir. (Kurnaz&Bedük, 2017) Kitle fonlaması ise, girişimcilerin iş fikri için ihtiyaç duydukları sermaye miktarını, ödül veya bağış yoluyla internet üzerinden, çok sayıda kişiden fon çağrısı yapma yoluyla toplaması olarak ifade edilmektedir (Belleflamme, 2011). Türkiye'de geçtiğimiz dönemlerde kitle fonlamasına ilişkin kanun tasarısı çalışmaları yapılmış olup, çalışmaların sonucunda yakın zamanda Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kurulacak kitle fonlaması platformları aracılığıyla gerçekleştirilecek fon toplama faaliyetleri, kontrol ve denetim altında gerçekleştirilebilecektir.

Melek yatırımcılık ile kitle fonlaması uygulamaları karşılaştırıldığında, temel olarak kurumsal kaynaklara ve melek yatırımcılara ulaşmada sıkıntı çekme ihtimali olan genç girişimciler için kitle fonlaması ön plana çıkabilecek bir yöntemdir. Diğer yandan melek yatırımcılar girişimciye hem finansal destek hem de iş ve sektör konusunda danışmanlık desteği sağlamaktadır. Kitle fonlamasında ise girişimciye danışmanlık desteği söz konusu olmayacaktır. (Atsan&Oruç Erdoğan, 2015) İki yöntemde ayrı ayrı avantaj ve dezavantajları olmakla birlikte, son dönemlerde girişimciler tarafından takip edilen popüler yöntemler arasında dikkat çekmektedir. Bu çalışmada girişimcilerin karşılaştıkları finansman problemlerini çözmede alternatif finansman kaynaklarına ilişkin değerlendirmelerin yer alması amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Girişim Finansmanı, Melek Yatırımcılık, Kitle Fonlaması

JEL Kodları: G30, G32

A COMPARATIVE EVALUATION OF ALTERNATIVE FINANCING METHODS FOR ENTREPRENEURS

ABSTRACT

The basic requirements that entrepreneurs who are new business ideas need are experience and capital. Despite the enthusiasm and enthusiasm of entrepreneurs, they often live up to the idea of choosing between financing sources or funding sources they will need for their business idea. Therefore, the problems that entrepreneurs may encounter in entrepreneurship process are financing problems. When financing resources are defined for entrepreneurs, the selection of minimum cost resources among financing sources will allow the operator to minimize costs. Entrepreneurs can provide the financing resources they need in two ways. One of them is the source of financing through borrowing, while the other is the source of financing through equity.

Increasing competition along with globalization has led to the emergence of alternative sources of financing. One of the alternative financing sources that can be evaluated in terms of entrepreneurs is the angel investor

* Üniversitesi İİBF, İşletme Bölümü, edaoruc@akdeniz.edu.tr

** Akdeniz Üniversitesi İİBF, İşletme Bölümü, muraterdogan@akdeniz.edu.tr

while the other is the mass fund. Angel investment is an alternative method of financing created by the financing source, supporting business ideas with high potential for profit. Angel investors, on the other hand, provide financial support as well as advisory support to the business and sector. In the case of mass funding, consultancy support for the entrepreneurs will not be the issue. Both methods have advantages and disadvantages, and they attract attention among popular methods which have been followed by entrepreneurs in recent periods. This study aims to include evaluations of alternative sources of financing to solve the financing problems faced by entrepreneurs.

Keywords: Entrepreneurship Finance, Angel Investment, Crowdfunding

JEL Codes: G30, G32

MALİYET DAĞITIM ANAHTARLARININ BÜTÜNLEŞİK KARAR VERME MODELİ İLE SEÇİMİ

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN*
Yrd. Doç. Dr. Alper GÖKSU**
Fatih FAYDALI***

ÖZ

Günümüzde işletmeler için doğru ve kesin, zamanında bilgi sahibi olmak çok önemlidir. Sürekli artan rekabet koşulları ile günümüz pazar şartlarında işletmeler kalite, maliyet ve pazara tepki süresi konusunda ciddi problemlerle karşılaşmaktadır. Bu nedenle üretilen mal ya da hizmetin maliyeti bilgisine doğru ve zamanında ulaşabilmek efektif ve rekabetçi olabilmek için hayati önem taşır. İşletmeler maliyetleri ürün ya da hizmetlere dağıtmak için maliyet anahtarı kullanan maliyet sistemleri kullanarak bu sorunlarına uygun çözümler aramaktadırlar.

Bu çalışmada, genel imalat maliyetlerini, maliyet anahtarı kullanarak ürünlere dağıtan maliyet sistemleri kullanan işletmelerin, maliyet anahtarı seçimi işlemi sırasında doğru ve uygun maliyet anahtarını seçebilmelerine olanak sağlayan altı adet birbirini destekleyen seçim kriteri kullanan bütünleşik bir maliyet anahtarı seçim modeli önerilmektedir. Bu modelde çok kriterli karar verme tekniklerinden Analitik Hiyerarşi Süreci, TOPSIS ve MOORA bütünleşik olarak kullanılmaktadır. Modelde kullanılan karar kriterleri ve alternatifleri Analitik Hiyerarşi Süreci yöntemi kullanılarak ağırlıklandırılacaktır. Bu yolla belirlenen kriter ve alternatif ağırlıkları sonrasında sırası ile TOPSIS, MOORA – Oran Yaklaşımı ve MOORA- Referans Noktaları Yaklaşımı karar matrislerinin oluşturmak için kullanılacaktır. Bütünleşik model için yapılacak olan uygulamanın sonucunda modelde kullanılan yöntemlerden elde edilen sıralamalar ile alternatif maliyet anahtarları arasından genel imalat maliyetlerinin dağıtımını için gerekli en uygun maliyet sürücüsü seçilecektir.

Anahtar Sözcükler: Geleneksel Maliyetleme Teknikleri, Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Teknikleri, Maliyet Anahtarı Seçimi, Maliyet Anahtarı Optimizasyonu

JEL Kodları: M40, M41, M49

SELECTION OF THE COST DRIVERS USING INTEGRATED DECISION MODEL

ABSTRACT

In today's business world, it is very important for businesses to have accurate and precise, timely information. In today's market conditions, with increasingly competitive conditions, enterprises face serious problems about quality, cost and duration of response. For this reason, it is vital to be able to be effective and competitive to reach the knowledge of the cost of the goods or services produced in a timely and accurate manner. Businesses are looking for solutions to these problems using costing systems that use cost driver to allocate the costs to products or services.

This study proposes an integrated cost driver selection model that uses six mutually supportive selection criteria that allow companies using cost system allocate the overhead costs to products. In this model Analytic Hierarchy Process, TOPSIS and MOORA are used integrated. Analytic Hierarchy Process are used to determined the weight of the criteria that are used in this model and candidate cost drivers that will be evaluate by using the proposed model. The weight of criteria and candidate cost drivers will be used to generate the TOPSIS and MOORA Ratio, and MOORA Referans Point Theory decision matrix. As a result of the application of proposed integrated cost driver selection model, the most appropriate cost driver for the allocate the general overhead cost will be selected by using the sequences obtained from the methods in the proposed model.

Keywords: Traditional Costing Systems, Activity Based Costing Systems, Cost Driver Selection, Cost Driver Optimization

JEL Codes: M40, M41, M49.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, agoksu@sakarya.edu.tr

***Sakarya Üniversitesi, İşletme Bölümü, fatihfaydali@gmail.com

MUHASEBENİN TEMEL VARSAYIMLARINDAN İŞLETMENİN SÜREKLİLİĞİNE TARİHSEL BİR BAKIŞ

Prof. Dr. Uğur KAYA*
Yrd. Doç. Dr. Ömer YAZAN**

ÖZ

İşletmenin sürekliliği varsayımının muhasebe uygulamaları üzerinde doğrudan veya dolaylı etkileri bulunmaktadır. Bu varsayım; kişilik, dönemsellik, maliyet esaslı ve tutarlılık kavramları ile yakın ilişki içerisinde olup tahakkuk esaslı kayıt mantığının temel gerekçesidir. İşletmenin sürekliliği varsayımının modern ekonomiye sermaye şirketleriyle birlikte girdiği tahmin edilmektedir. Bu bağlamda varsayımla ilişkilendirilebilecek muhasebe anlayışının izleri 18. yüzyıla kadar takip edilebilmektedir.

Jacques Savary (1712)'nin değerlendirme üzerine görüşleri, Robert Hamilton (1788)'in gelecek dönem faizleri üzerine notları, Issac Cory (1840)'nin şüpheli alacaklarla ilgili kayıtları, Pilsen (1877)'in amortismanlara ilişkin açıklamaları bu anlayışa örnek olarak gösterilebilir. Bununla birlikte 18-19.yy'lar arasında işletmenin sürekliliği varsayımına dayalı muhasebe anlayışı tam olarak yerleşmemiştir. Nitekim 1788-1899 yılları arasında yayınlanmış muhasebe kitaplarının yalnızca %10'u varsayımla bağlantılı olan tahakkuk esasına dayalı işlemleri içermektedir.

İşletmenin sürekliliği varsayımına dayalı muhasebe anlayışı 20. yy.'ın ilk çeyreğinde yaygınlaşmıştır. 1906-1925 yılları arasında Amerikan muhasebecilerinin bakış açılarını tasfiyeden işletmenin sürekliliği varsayımına doğru değiştirdikleri ifade edilmektedir. 1913 yılındaki Amerikan Federal Gelir Vergisi uygulamalarında varsayımın etkileri görülebilmektedir. Varsayımın yansımalarından biri olan amortisman işlemlerine ilişkin açıklamalar Ziraat Bankası'nın 1908 yılında yayınladığı ve 1888-1908 yılları arasındaki faaliyetlerine ilişkin bilgilerin sunulduğu kesin hesap özetinde de yer almaktadır. İşletmenin sürekliliği varsayımı 1930'lu yıllarda Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkeleri'nin gelişimi ve küresel ölçekteki ticari faaliyetlerle muhasebe uygulamalarının merkezine yerleşmiştir.

Bu çalışma işletmenin sürekliliği varsayımına tarihsel bir bakış açısı sunarak modern muhasebe anlayışının gelişimi fikrine bir katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: İşletmenin Sürekliliği, Muhasebe Varsayımları, Muhasebe Tarihi

JEL Kodları: M41, M49

A HISTORICAL VIEW TO THE GOING CONCERN BEING THE FUNDAMENTAL ASSUMPTIONS OF ACCOUNTING

ABSTARCT

The going concern assumption has direct or indirect effects on accounting implementations. This assumption is closely related with business entity, accounting period, accounting cost and consistency concepts and it is leading motive of the logic of accrual based recording. It is assumed that the going concern assumption entered to the modern economy with equity companies. In this regard, footprints of accounting sense that is relatable with the assumption can be followed until 18th century.

Jack Savary's (1712) opinions on valuation, Robert Hamilton's (1718) notes on prepaid interests, Issac Cory's (1718) records related with doubtful debts, Pilsen's (1877) explanations about depreciations can be exemplified to this conception. However, the sense of accounting that based on the going concern assumption didn't completely settle between 18th-19th centuries. Thus, the only %10 of the accounting books published between the years of 1788-1899 contained the accrual based operations regarding with the assumption.

* Karadeniz Teknik Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ukaya105@yahoo.com

** Aksaray Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, omer_yazan@hotmail.com

The sense of accounting that based on the going concern assumption became widespread in the first quarter of 20th century. It is expressed that the American accountants had changed their view from liquidation to the going concern assumption between the years of 1906-1925. The effects of the assumption can be seen in Federal Income Tax implementations in 1913. The explanations about operations of depreciation that is one of the reflects of the assumption, also state in Ziraat Bank's final account summary which was published in 1908 and presented some information about transactions between the years of 1888-1908. The going concern assumption centered on accounting implementations with the improvement of Generally Accepted Accounting Principles in 1930s and commercial activities on a global scale.

This study aims to provide a contribution to improvement of the sense of modern accounting by presenting a historical view to the going concern assumption.

Keywords: The Going Concern, Accounting Assumptions, Accounting History

JEL Codes: M41, M49

TEK BİR YATIRIM ARACI MI, BAĞIMSIZ YATIRIM ARAÇLARI MI? KRİPTO PARA BİRİMLERİNİN PİYASA DEĞERLERİNDEKİ DEĞİŞİMLERİN ANALİZİ

Arş. Gör. Yaşar GÜLTEKİN *
Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR **
Doç. Dr. İdris VARICI ***

ÖZ

Kripto para birimleri; paranın piyasaya sürülmesi ve kullanıcıları arasındaki transfer işlemlerinde kriptografiyi kullanan elektronik para birimleridir. 2009 yılında ilk kez Satoshi Nakamoto tarafından teknik altyapısı kurularak piyasadaki yerini alan Bitcoin'in ardından şifreleme algoritmaları, işlem kanıtları ve madencilik faaliyetine konu olmaları bakımından farklı özelliklere sahip yüzlerce kripto para birimi ortaya çıkmıştır. Bu para birimleri, tarihsel süreçte bir yatırım aracı olarak da kullanılmaya başlanmıştır. Günümüzde, bu para birimleri ile işlem yapan piyasalar oluşmuş ve 2017 yılı başı itibarıyla toplamda yaklaşık 17,7 milyar dolarlık piyasa değerine ulaşılmıştır. 2016 yılı başına kadar bu piyasa değerinin %90'lık kısmından fazlasına sahip olan Bitcoin'in piyasa payı gün geçtikçe azalmış ve bu da piyasayı oluşturan diğer para birimlerinin incelenmesini gerekli hale getirmiştir. Bu çalışma da, 01.01.2017 tarihinde piyasada bulunan ve piyasa değeri en yüksek on kripto para biriminin günlük fiyat değişimleri ile piyasa değeri bakımından ilk yüzü oluşturan kripto para birimlerinin fiyat değişimleri arasında korelasyon olup olmadığını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Çalışma sonucunda, piyasada bulunan kripto para birimlerinin değer değişimi açısından toplu mu yoksa ayrık mı hareket ettiği tespit edilecek ve yorumlanacaktır. Çalışmaya konu olan para birimlerinin fazlalığı nedeniyle veriler 2016 takvim yılı için toplanmış ve analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kripto para, değer değişimi analizi

JEL Kodları: G00, E44.

A SINGLE INVESTMENT TOOL OR INDEPENDENT INVESTMENT TOOLS? ANALYSIS OF CHANGES IN THE MARKET VALUES OF CRYPTO CURRENCIES

ABSTRACT

Cryptocurrencies; are electronic currencies that use cryptography in the processes of transferring money between their users and coinage. In 2009, for the first time, Satoshi Nakamoto established the technical infrastructure of Bitcoin and afterwards hundreds of crypto-currency units with different features in terms of encryption algorithms, transactional evidence and mining activity had been emerged in the market. These currencies have also been started to be used as an investment tool in the historical process. Nowadays, the markets that deal with these currencies have formed and reached a market value of approximately \$ 17.7 billion as of the beginning of 2017. The market share of Bitcoin, which had more than 90% of this market value until the beginning of 2016, decreased day by day, which made it necessary to examine other currencies forming the market. This study was carried out to determine whether there is a correlation between the daily price changes of the ten highest cryptographic currencies on the market on 01.01.2017 and the price changes of the first cryptographic currencies in terms of market value. As a result of the study, it will be determined and interpreted whether the crypto currencies in the market move in aggregate or discrete in terms of value exchange. Due to the surplus of the currencies to be worked, the data are collected and analyzed for 2016 calendar year.

Keywords: Cryptocurrencies, crypto currencies in the market

JEL Kodları: G00, E44.

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, yasar.gultekin@omu.edu.tr

** İzmir Demokrasi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, fsozdemir@gmail.com

*** Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, idrisvarici@yahoo.com

MUHASEBE VE FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARINA YÖNELİK TÜRKİYE’DE HAZIRLANAN LİSANSÜSTÜ TEZ ÇALIŞMALARI ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA: 1987-2017 DÖNEMİ

Yrd. Doç. Dr. Mehmet DURGUT*
Doç. Dr. Abdülkadir PEHLİVAN**

ÖZ

Esas amacı, çıkar gruplarının bilgi ihtiyacını doğru bir sunumla en iyi şekilde karşılamak olan muhasebe ve finansal raporlama standartları, olayların finansal tablolara aktarılmasında gerçeğe uygunluk prensibini benimser. Bu prensip, işletmelerde kurumsal yönetimin; sorumluluk ve hesap verebilirlik ilkelerinin hayata geçirilebilmesi bakımından gereklidir. Gerçeğe uygun sunum, finansal tablolara aktarılacak olayların; tam, hatasız ve tarafsız olarak gerçek değerini yansıtacak şekilde açıklanmasıyla mümkün olur.

İlk defa 1987 yılında hazırlanan tez çalışmasıyla başlayan ve günümüze kadar çeşitli yüksek lisans ve doktora tezlerine konu olan muhasebe ve finansal raporlama standartlarıyla ilgili Türkiye’de çok sayıda tez hazırlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı 1987-2017 yılları arasında Türkiye’de Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları konusunda yapılmış lisansüstü tez çalışmalarının, içerik analizi yöntemiyle incelenerek sonuçların istatistiki olarak bilgi kullanıcılarına sunulması olarak belirlenmiştir.

Çalışmanın sonucunda, konuya yönelik en fazla çalışmanın (24 adet = %11,4) 2010 yılında yapıldığı, en fazla tezin (184 adet = %87,6) yüksek lisans düzeyinde gerçekleştirildiği, lisansüstü tezlerin yarısından fazlasının (112 adet = %53,3) Prof. Dr. unvanına sahip öğretim üyelerinin danışmanlığında hazırlandığı ve en fazla tez çalışmasının (59 adet = %28,1) Marmara Üniversitesi bünyesinde yapıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları, İçerik Analizi

JEL Kodları: M41

A RESEARCH ON GRADUATE THESIS STUDIES PREPARED IN TURKEY FOR ACCOUNTING AND FINANCIAL REPORTING STANDARDS: 1987-2017 PERIOD

ABSTRACT

Accounting and financial reporting standards, whose main objective is to best meet the information needs of interest groups with the right presentation, embody the principle of truthfulness in the transfer of events to the financial statements. This principle is necessary to ensure that the principles of accountability and accountability of corporate governance in enterprises are passed on. A fair presentation is made possible by disclosing the events to be transferred to the financial statements in a way that reflects the true value of the events accurately, accurately and objectively.

A number of theses have been prepared in Turkey regarding the accounting and financial reporting standards which started with the thesis study prepared for the first time in 1987 and subject to various graduate and doctoral dissertations.

As a result of the study, it was found that the most studies (24 pcs = 11.4%) were made in 2010 and the most theses (184 pcs = 87.6%) were carried out at post graduate level and more than half of postgraduate theses (112 pcs = 53.3%) were prepared under the consultancy of professors and most of the dissertations (59 pcs=28,1%) were conducted within Marmara University.

Keywords: Turkish Accounting and Financial Reporting Standards, Content Analysis

JEL Codes: M41

* Giresun Üniversitesi-SBMYO Muhasebe ve Vergi Bölümü e-mail: mehmet.durgut@giresun.edu.tr

**Karadeniz Teknik Üniversitesi – İİBF – İşletme Bölümü e-mail: apehliyan@ktu.edu.tr

İŞLETMELERİN ÖLÇEKLERİ İLE TERCİH ETTİKLERİ MUHASEBE POLİTİKALARI ARASINDAKİ İLİŞKİLER ÜZERİNE BİR İNCELEME

Doç. Dr. Fevzi Serkan ÖZDEMİR*
Yrd. Doç. Dr. Tuba TOKSÖZ**
Fatih GÜREL***

ÖZ

İşletmeler için muhasebe, işletmeye dair mali nitelikteki bilgilerin, sistematik biçimde anlamlı bütünlere dönüştürüldüğü bir alt yönetim bilgi sistemidir. Muhasebenin her işletme için veya her zaman için aynı fonksiyonu yerine getirmesi, sistemik usul ve esaslar ile mümkün olabilmektedir. Zira mali nitelikteki bilgilerin, muhasebe bilgi sistemi içinde işlenmesinin (süreçlemenin) ardından elde edilen çıktılar (finansal tablolar), birbiri ile karşılaştırılabilir olmalıdır. Fakat karşılaştırılabilirliğin en önemli sınırlayıcısı, işletmelerin kendi özelinde başvurdukları muhasebe politikaları ile muhasebe tahminleri olmaktadır. Nitekim her işletme, aynı sektörde faaliyet gösterse bile, kendi özelinde, muhasebe politikaları ve tahminleri bakımından farklılaşmaktadır. Bu çalışmanın amacı da, işletmelerin ölçekleri ile tercih ettikleri muhasebe politikaları arasında bir ilişki olup olmadığının irdelenmesidir. Bu amaçla Samsun ilindeki 87 firmadan/muhasebeciden geçerli dönüş sağlanabilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Politikaları, Ölçeklerine Göre İşletmeler

JEL Kodları: M40, M41, M48.

A STUDY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN ACCOUNTING POLICY CHOICE AND FIRM SIZE

ABSTRACT

For businesses, accounting is one of the components of management information system which transforms the financial information into a meaningful output in a systematic manner. The use of systemic methods and principles enables the accounting system to perform the same functions every time for every business. Financial statements, primary output of a financial accounting system should be comparable. The selection of accounting policies by enterprises and accounting estimates are the two most important factors limiting comparability. Indeed, the accounting policies selected by enterprises vary even if they operate in the same industry. The purpose of this study is to examine if there is a relationship between the size of the firm and the selected accounting policies. We obtained usable returns from 87 firms/ accountants based in Samsun.

Keywords: Accounting Policies, Firms by Scale.

JEL Codes: M40, M41, M48.

* İzmir Demokrasi Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, fserkan.ozdemir@idu.edu.tr

** Koç Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ttoksoz@ku.edu.tr

*** SMMM, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Öğrencisi, smmm.fgurel@hotmail.com

HİSSE SENEDİ FİYATLARINDAKİ DEĞİŞİMİN EKONOMİK BÜYÜME ÜZERİNDEKİ UZUN DÖNEM ETKİSİ: İMALAT SANAYİ ÖRNEĞİ

Yrd. Doç. Dr. Durmuş YILDIRIM*
Yrd. Doç. Dr. Meryem ÖZTÜRK**

ÖZ

Etkin piyasalar hipotezi menkul kıymet fiyatlarının pazara ait tüm bilgileri yansıttığını savunmaktadır. Menkul kıymetlerden biri olan hisse senedi ise mevcut bilgilerin piyasa fiyatlarına en hızlı şekilde yansıdığı bir yatırım aracıdır. Bu sebeple hisse senetleri fiyatında meydana gelen artış veya azalışlar birçok faktörün fonksiyonu olabilmektedir. Çalışmamızda hisse senedi fiyatlarında meydana gelen değişimin imalat sanayindeki büyümenin öncü bir göstergesi olup olamayacağı araştırılmıştır. Çalışma, Eylül 2007 – Eylül 2017 dönem kapsamakta olup, değişken olarak BİST Sınai Endeksi ve Sanayi Üretim Endeksi kullanılmıştır. Bu çalışmayla BİST Sınai Endeksi ve Sanayi Üretim Endeksi arasında uzun dönem eşbütünlük bir ilişkinin varlığı ekonometrik modellerle test edilecektir.

Anahtar Sözcükler: hisse senedi, ekonomik büyüme
JEL Kodları: G14.

THE LONG-TERM IMPACT OF THE CHANGE IN STOCK PRICES ON ECONOMIC GROWTH: THE CASE OF MANUFACTURING INDUSTRY

ABSTRACT

Efficient market hypothesis proposes that securities prices reflect all the information about the market. Stock, one kind of securities, is an investment tool which the corresponding information is most rapidly reflected. Therefore, a possible increase or a decrease on stock prices may be the function of various factors. This study explores whether the change of stock prices is one of the prominent indicator of the growth on manufacturing industry. The present study uses the data of BIST Industrial Index and Industry Production Index for the sample period of September 2007 - September 2017. This study also examines whether there exists a co-integrated relationship between BIST Industrial Index and Industry Production Index in the long run using relevant econometric analyses.

Keywords: stock, economic growth
JEL Codes: G14.

* Ondokuz Mayıs Üniversitesi, İşletme Bölümü, Muhasebe ve Finansman ABD, durmus.yildirim@omu.edu.tr

**Atatürk Üniversitesi, Açıköğretim Fakültesi, İşletme Lisans Programı, meryemozturk@atauni.edu.tr

FİNANS BİLİMİNDE YENİ BİR KAVRAM OLARAK FİNANSAL SALDIRI KAVRAMININ TANIMLANMASI VE ÖRNEK OLAY YÖNTEMİYLE İNCELENMESİ

Ferhat KAYA*

ÖZ

Son yıllarda özellikle Politik alanda sık kullanılan finansal saldırı kavramının finans bilimi açısından tanımlanmadığı ve sistematik bir şekilde ele alınmadığı yapılan literatür taraması sonucu belirlenmiştir. Bu çalışmada; Finansal saldırı kavramı Uluslar Arası siyasette sert güç kullanımının bir türü olarak ele alınarak tanımlanmış ve finansal saldırının en belirgin örneği olarak görülen 1973 petrol krizi nicel verilerden de yararlanılarak örnek olaylar yöntemiyle incelenmiştir. Elde edilen bulgular doğrultusunda; diğer ülkeleri finansal olarak etkileyebilecek kapasiteye sahip bir ülkenin bu kapasitesini hedef ülkeye karşı bir saldırı aracı olarak kullanabileceği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Bu sonuca göre finansal kapasitenin bir saldırı aracı olarak kullanılmasının etkisi üzerine görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Finans, Finansal Saldırı, Nitel Araştırma, Örnek Olay, 1973 Petrol Krizi

JEL Kodları: G00, G32

DEFINING THE CONCEPT OF FINANCIAL INJURY AS A NEW CONCEPT IN FINANCIAL SCIENCE AND INVESTIGATION ON A CASE STUDY

ABSTRACT

In recent years, the concept of financial attack, which is frequently used in the political arena, the result of a literature search that was not defined in terms of financial literacy and was not handled in a systematic manner. In this study; The concept of financial attack is defined as a kind of the use of hard power in international politics and the 1973 oil crisis, which is considered to be the most obvious example of financial attack, has been examined through case studies using quantitative data. In the course of the findings; a country with a capacity to financially affect other countries, reveals the conclusion that this capacity can be used as an attack against the target country. According to this result, opinions and suggestions on the effect of using financial capacity as an attack tool on the financial system have been made.

Keywords: Finance, Financial Attack, Qualitative Research, 1973 Oil Crisis

JEL Codes: G00, G32

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi İşletme Bölümü Muhasebe Finansman Doktora Öğrencisi ferhat_kaya45@hotmail.com

VERİ ZARFLAMA ANALİZİ YÖNTEMİ İLE GELENEKSEL VE KATILIM BANKALARININ KARŞILAŞTIRMASI

Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU*
Arş. Gör. Muhammet ÖZCAN**
Doç. Dr. İhsan YILDIZTEKİN***

ÖZ

Finansal sisteminin en etkin işleve sahip olan kollarından biri olan bankacılık sektörünün sağlıklı bir şekilde faaliyet göstermesi, içerisinde faaliyet gösterdiği ülke ekonomisinde ki diğer sektörler için oldukça önem arz etmektedir. Bu bağlamda değerlendirildiğinde bankacılık sektöründeki meydana gelebilecek herhangi bir olumsuz durum reel sektörlere doğrudan etki etme potansiyeline sahiptir. Ülkemizde bankacılık sektörü son yıllarda oldukça ivme kazanmış bu ivmelenmede ise katılım bankaları kendilerine 1984 yılında ilk faaliyete başladıklarından beri pay almaya çalışmaktadır. Bu çalışmanın amacı geleneksel bankacılık ile katılım bankacılığının ayrı ayrı etkinlik analizi ile etkinliklerinin ortaya konulmasıdır. Çalışmanın ilk bölümünde Türkiye'deki bankacılık sektörünün genel yapısı ve yıllar içindeki gelişimi hakkında genel bilgiler verilecektir. İkinci kısımda literatürdeki çalışmalar dönemler itibarıyla incelenerek ortaya konulan sonuçlar değerlendirilecektir. Metodoloji ve yöntem kısmında çalışmanın yöntemi olarak belirlenen Veri Zarflama Analizi kısaca tanıtarak analiz gerçekleştirilecek. Çalışmanın son kısmında elde edilen analiz sonuçları literatürdeki çalışmalar ışığında değerlendirilecektir.

Anahtar Sözcükler: Katılım Bankaları, Ticari Bankalar, Veri Zarflama Analizi

JEL Kodları: G21, G23, C61

COMPARISON OF DATA ENVELOPMENT ANALYSIS METHOD AND TRADITIONAL AND PARTICIPATION BANKS

ABSTRACT

Healthy activities of banking sector, which is one of the most effective functions of the financial system, is very important for other sectors in the economy of the country in which it operates. When assessed in this context, any negative situation that may arise in the banking sector has the potential to directly affect the real sector. The banking sector in our country has gained momentum in recent years. Participation banks have been trying to get a share in these accelerations since they started their first activity in 1984. The aim of this study is to reveal the efficiency of traditional banking and participation banking separately.

In the first part of the study, general information about the general structure of the banking sector in Turkey and its progress over the years will be given. In the second part, the studies in the literature will be examined by periods and the results will be revealed. The analysis will be carried out by briefly introducing the Data Envelopment Analysis which is determined as the method of studying in methodology and method section. The analysis results obtained in the last part of the study will be evaluated in the light of the studies in the literature.

Keywords: Participation Banks, Commercial Banks, Data Envelopment Analysis

JEL Codes: G21, G23, C61

* Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

**Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, m.ozcan@atauni.edu.tr

*** Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, ihsan@atauni.edu.tr

SİBER SALDIRILARI ÖNLEME KONUSUNDA BİLGİ TEKNOLOJİLERİ DENETİMİNİN ETKİSİ

Yrd. Doç. Dr. Mahmut Sami ÖZTÜRK*

ÖZ

Artan rekabet koşullarına uyum sağlayabilmek ve global dünyadaki gelişmelere ayak uydurabilmek için işletmeler, bilgi teknolojilerini yoğun bir şekilde kullanmakta, elektronik ortamda işlemlerini gerçekleştirmekte ve raporlama yapmaktadırlar. Bilgi teknolojileri, sağladığı faydalar ile birlikte, bazı önemli tehdit ve riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu tehditlerin en önemlilerinden olan siber saldırılar, işletmeler için son derece önem teşkil etmektedir.

İşletmeler, gerek işletme içinden gerekse işletme dışından kaynaklanan siber saldırılara maruz kalabilmektedir. İşletme içerisinde gerçekleştirilen siber suçlar, hile sınıflandırmaları içerisinde yeni bir madde olarak ayrıca yerini almaktadır. Dolayısıyla siber suç hileleri işletmelerin odaklanması gereken önemli noktalardan bir tanesi olacaktır. Meydana gelen siber saldırılar sonucunda, işletmeler yüksek maliyetlerle karşılaşmaktadırlar. Aynı zamanda ülke genelinde, siber suçların çok ciddi zararlara ve maliyetlere sebep olduğu görülmektedir.

Siber saldırıları önlemek için işletmeler hazırlıklı olmalı, gerekli altyapı sistemlerini oluşturmalı, sürekli denetimin temeli olan sürekli risk ve kontrol değerlendirmelerini gerçekleştirmeli ve bilgi teknolojileri denetimlerini çok iyi bir şekilde uygulayabilmelidir.

Bu çalışmanın amacı işletmelere karşı gerçekleştirilebilecek siber saldırıları önleme konusunda bilgi teknolojileri denetimlerinin etkisinin analiz edilmesidir. Çalışmada, meydana gelmiş olan bazı önemli vakalar incelenmekte ve siber saldırıları engelleyebilmek için işletmelerin hangi önlemleri alabileceği, bilgi teknolojileri denetimlerinde bu konu hakkında hangi faaliyetleri gerçekleştirebileceği konusunda araştırma yapılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Bilgi teknolojileri denetimi, siber saldırılar, çalışan hileleri.

JEL Kodları: M42, O33, O39.

THE EFFECT OF INFORMATION TECHNOLOGY AUDIT ON THE PREVENTION OF CYBER ATTACKS

ABSTRACT

In order to adapt to the increasing competition conditions and keep up with the developments in the global world, the enterprises use information technology intensively and they perform transactions and make reports in electronic environment. Information technologies provide many benefits but also they bring some important threats and risks. One of the most important of these threats is cyber attacks, which are extremely important for businesses.

Companies can be exposed to cyber attacks from inside and outside. Cybercrime committed within the company also takes place as a new substance within the fraud categories. Therefore, cyber attack frauds will be one of the important points that companies should focus on. As a result of the cyber attacks, enterprises face high costs. At the same time, it is seen that cybercrime causes very serious damages and costs throughout the country.

Companies must be ready to prevent cyber attacks. Also they must establish the necessary infrastructure systems, implement continuous risk and control assessments that are based on continuous auditing, and implement information technology controls very well.

The purpose of this study is to analyze the effect of information technology audits on prevention of cyber attacks in enterprises. The study examines some important cases that have taken place. Also this study investigates the main activities that can prevent cyber attacks, in the company information technology audits.

Keywords: Information technology audit, cyber attacks, employee frauds.

JEL Codes: M42, O33, O39.

* Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, samiozturk@sdu.edu.tr

BAŞABAŞ ANALİZLERİ'NİN HEDEF MALİYETLEME'YE UYARLANMASI

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN *
Yrd. Doç. Dr. Gökhan BARAL **
Prof. Dr. Haluk BENGÜ ***

ÖZ

İşletmeler statik, dinamik ve geleceğe yönelik bilgilere her zaman ihtiyaç duyarlar. Bu bilgileri muhasebe kayıtları sonucunda geçmişe dönük olarak bilanço, gelir tablosu, işletme içi özel raporlardan sağlarlar. Ancak bu bilgiler statiktir ; o günü gösteren ve geçmişini temsil eden durumdadır. Dinamik; dönemler arası değişimleri gösteren ve geleceğe dönük planlar yapılmasını sağlayan yönetim muhasebesi tekniklerinden biri de; Maliyet-Hacim Analizleridir. Maliyet-Hacim Analizlerinden biri olan Başabaş Noktası Yöntemleri'nin; Eşitlik , Katkı Payı ve Grafik Yöntemleriyle Hedef Maliyetleme'nin uyarlanması çalışılmıştır. Statik; Başabaş Noktası Analizleri'nde satış miktarına bağlı kalmadan, arzulanan karı yakalarken; satış fiyatı ve satış hacmini yakalamak yerine, hedeflenen karı; maliyetlere odaklanarak ve bunu şirket kültürü haline getirip, çalışanların tamamının katılımıyla sağlayarak Başabaş Noktası Analizlerinin Hedef Maliyetleme'ye uyarlanması çalışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Başabaş Noktası, Hedef Maliyetleme.

JEL Kodları: M40, M41, M49.

ADAPTATION OF BREAK-EVEN ANALYSIS ON TARGET COSTING

ABSTRACT

Businesses always need static, dynamic and future knowledge. They provide these information by balance sheet, income statement and internal special reports retroactively. But this information is static; they only demonstrate that day and represent the past. Dynamic; Cost-Volume analysis is one of the administrative accounting that shows the changes between the periods and provide making plans for the future. Break-even analysis, one of the Cost-Volume Analysis, are tried to be applied to Target Costing via Equality, Contribution and Graphic methods. While the Static catches the desired profit regardless of sales amount in Break-even Analysis, Break-even Analysis are tried to be adopted to Target Costing by focusing on costs and becoming it company culture with the participation of all employees instead of catching the sales cost and sales volume.

Keywords: Break-even Point, Target Costing.

JEL Codes: M40, M41, M49.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, baral@sakarya.edu.tr

*** Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, hbengu@ohu.edu.tr

KURUMSAL YÖNETİM KAPSAMINDA VİZYON, MİSYON, DEĞERLER VE ETİK KODLAR: TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Av. Dr. Bülent BALKAN*
Dr. Sezer BOZKUŞ KAHYAOĞLU**

ÖZ

Kurumsal yönetim kavramı genel olarak eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri üzerine kurulmaktadır. Bankalar açısından kurumsal yönetim ise, belirlenmiş hedefler ve düzenlemeler ile bankacılık etik kuralları doğrultusunda, tüm paydaşların hak ve menfaatlerini koruyacak biçimde bankaların yönetilmesini ifade eder. Kurumsal yönetimin bankalarda uygulanmasında temel ilke, bankaların misyon ve vizyonunun belirlenmesi, kurumsal değerlerin ve etik kuralların oluşturularak kamuoyuna açıklanmasıdır.

Bu çalışmada Türkiye'deki özel ve kamu bankaları ile katılım bankalarının misyon, vizyon, değerleri ve etik kodları ele alınarak analitik incelemesi yapılmıştır. Bu kapsamda bahse konu bankaların misyon ve vizyonlarında vurgulanan temel konular ile değerlerin iş ve sosyal değerler açısından ve temel değerlere uygunluk açısından değerlendirilmesi yapılmıştır. Özellikle, Türk Bankacılık Sektörü'nde açıklanan kurumsal yönetim ilkelerinin değerlere yansımaları üzerinde durulmuştur. Bununla birlikte, bankaların etik kod karakterleri analiz edilerek, Türkiye Bankalar Birliği tarafından yayımlanan Bankacılık Etik İlkeleri ile uyumluluğu ve farklılıkları ortaya konmuştur. Çalışmanın sonucunda Türk Bankacılık Sektörü'nde yer alan özel, kamu ve katılım bankalarının vizyon, misyon, değerler ve etik kodlar açısından benzerlik ve farklılıkları değerlendirilerek uluslararası standartlar çerçevesinde iyi uygulama önerileri sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Bankacılık, Kurumsal Yönetim, etik kodlar, vizyon, misyon, etik değerler.

JEL Kodları: G10, G21, G34

VISION, MISSION, VALUES AND ETHICS CODES IN THE CONTEXT OF CORPORATE GOVERNANCE: A REVIEW ON TURKISH BANKING INDUSTRY

ABSTRACT

The concept of corporate governance is founded on the principles of equality, transparency, accountability and responsibility in general. Corporate Governance, from the point of view of banks, refers to the fact that banks should be governed by securing rights and interests of all stakeholders in accordance with defined goals and regulations and ethic codes of the banking industry. The basic principle in regard of the implementation of corporate governance in banks stated that vision and mission should be defined, corporate values and ethics code should be announced publicly.

This paper commenced to discuss the analytical examination of the the mission-vision statements, values and ethics codes of the public and/or private banks in Turkey, operating in different fields, namely, deposit, participation, development and investment. In this context, the scope of the analysis covered key topics emphasized in mission and vision statements of the associated banks and the values have been evaluated in terms of general business and social values whether confirmed by core values or not. In particular, the emphasis was on the evaluation of values as a reflection of corporate governance principles in Turkish banking sector. Furthermore, the coherence and differences were examined in respect of the Banking Ethics Principles declared by Banking Association Turkey and the ethics code characteristics of the banks at hand. In conclusion, an evaluation has been performed on similarities and differences of the respective banks, in terms of vision, mission, values and ethics codes and good practice guidelines have been presented within the parameters of the international standards.

Keywords: Ethics of Banking, Ethics codes, Corporate Governance, Vision, Mission, Ethics Values.

JEL Codes: G10, G21, G3

* Dr. Bankacı, Hukukçu, Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi bulentbalkan@bkare.com.tr

**Gazi Üniversitesi Bankacılık ve Sigortacılık Yüksekokulu, Yarı Zamanlı Öğretim Üyesi, sbozkus@gmail.com

TFRS15 MÜŞTERİ SÖZLEŞMELERİNDEN HASILAT STANDARDI: İNŞAAT SÖZLEŞMELERİ ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Prof. Dr. Metin SABAN*

Yrd. Doç. Dr. Serhan GÜRKAN**

Yrd. Doç. Dr. Hakan VARGÜN***

ÖZ

Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından 01.01.2018 tarihi itibarıyla işletmelerde uygulanmak üzere “TFRS15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı” yayımlanmıştır. Bu standart, hasılatın tutarı ve muhasebeleştirilme zamanı konusunda mevcut uygulamalara göre farklı bir bakış açısına sahip olup; bazı yenilikler getirmektedir. Özellikle gayrimenkul satışı ve yapımı ile uğraşan işletmeler gibi bazı işletmelerin “TFRS15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı”ndan önemli derecede etkileneceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı; inşaat sözleşmeleri üzerinden TFRS 15’in mevcut uygulamalara göre getirdiği yenilikleri ortaya koymak ve değerlendirmelerde bulunmak olarak belirlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: Hasılat, TFRS15 Müşteri Sözleşmelerinden Hasılat Standardı, Gayrimenkul İşletmesi.
JEL Kodları: M40, M41, M49.

IMPLEMENTATION OF TFRS 15 “REVENUE FROM CONTRACTS WITH CUSTOMERS: A CASE STUDY ON CONSTRUCTION CONTRACTS

ABSTRACT

The KGK have issued new Standard on revenue recognition – TFRS 15 “Revenue from Contracts with Customers”. Companies are required to apply TFRS 15 to their annual reporting periods beginning on or after 1 January 2018 although early application is permitted. “TFRS 15 Revenue from Contracts with Customers”, brings a different perspective to revenue concept than current practices and this may affect the timing and amount of revenue that entities will recognize under TFRS 15. TFRS 15 may bring major change for some entities as real estate and construction companies. The aim of the study is to evaluate what differences TFRS 15 provides compared to current practices by way of case study on construction contracts.

Keywords: Revenue, TFRS 15 Revenue from Contracts with Customers, Real Estate Company.
JEL Codes: M40, M41, M49.

* Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, metinsaban@bartin.edu.tr

**Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi, serhangurkan@karabuk.edu.tr

***Karabük Üniversitesi İşletme Fakültesi, hakanvargun@karabuk.edu.tr

BÖLGESEL YENİLİK SİSTEMLERİNDE İŞLETMELERİN FİNANSMAN KAYNAKLARI: İZMİR BÖLGESEL YENİLİK SİSTEMLERİ ÖRNEĞİ

Arş. Gör. Binali Selman EREN*

ÖZ

Bölgesel Yenilik Sistemleri literatürü özellikle son yirmi yıldır büyük bir ilerleme göstermiştir. Hem akademik çevrede hem de bölgesel politika alanında çok fazla ilgi görmeye başlayan bu özel kavram; belirli bir bölgedeki firmaların, firmalarla ve diğer yeniliği destekleyen kurumlarla karşılıklı etkileşim içinde olduğu, öğrenen bir sistemi ifade etmektedir. Yeniliği finanse etmek amacıyla, yapılan bölgesel politikalar, belirsizlikleri minimize ederek taraflar arasında olabilecek ilişkileri daha iyi bir düzeye çekebilir. Bu bağlamda, bir yenilik sistemi oluştuğunda finans sektörü stratejik bir öneme sahip olmaktadır. İşletmelerin mali destek sağlama alışkanlıkları bir bölgeden diğerine farklılıklar göstermektedir. Mali destek sağlama yöntemleri her bölgenin özelliklerine göre hassasiyetler taşımaktadır. Bu çalışmada, İzmir Bölgesel Yenilik Sistemleri içinde faaliyet gösteren işletmelerle yüz yüze görüşmeler yapılarak ne tür finansman yöntemlerini tercih ettikleri incelenecektir. İşletmelerin daha yenilikçi olmasında hangi finansman tekniğinin daha teşvik edici olduğu ele alınacaktır.

Anahtar Kavramlar: Bölgesel Yenilik, Finansman, İzmir Bölgesel Yenilik Sistemleri

Jel Kod: G21, O31

SOURCES OF FUNDING OF ENTERPRISES IN REGIONAL INNOVATION SYSTEMS: IZMIR REGIONAL INNOVATION SYSTEMS

ABSTRACT

Regional innovation systems literature has shown significant progression, especially in the last twenty years. This particular concept of regional innovation systems, which has started to attract more interest in both academia and regional policy field, refers to a learning system that are firms in a specific region interact with other firms and innovation-supporting institutions. In order to finance innovation, the regional policies made may be able to bring about a better relationship between the parties by reducing the uncertainties. In this context, when an innovation system is established, the finance sector has a strategic precaution. Business habits of providing financial support differ from one region to another. Financial support methods are sensitive to the characteristics of each region. In this study, face-to-face interviews with companies operating in the İzmir Regional Innovation Systems will be conducted to examine what types of financing methods they prefer. The more innovative the businesses will be, the more encouraging the financing technique will be.

Keywords: Regional Innovation, Finance, İzmir Regional Innovation Systems

JEL Codes: G21, O31

* Bitlis Eren Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, binaliselmaneren@gmail.com

KURUMSAL YÖNETİM TEMELİNDE MUHASEBE BİLGİ KALİTESİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Hakan ÖZÇELİK*

ÖZ

Kurumsal yönetim; bir şirketin tüm paydaşları ile olan ilişkilerini eşitlik, şeffaflık, hesap verebilirlik ve sorumluluk ilkeleri çerçevesinde yürütülmesidir. Kurumsal yönetim, şirket paydaşları için en yüksek faydayı sağlamayı amaçlamaktadır. Kurumsal yönetimin bu amacı doğrultusunda, şirket bilgileri kamuya açıklanmaktadır. Muhasebe bilgileri, dünya çapında kurumsal yönetimin kamuyu aydınlatmasının odağı olarak raporlanmaktadır. Muhasebe bilgisinin kalitesi sermaye piyasası etkinliğini ve sosyal kaynakların tahsis verimliliğini etkilemesinden dolayı, muhasebe bilgi kalite düzeyi kurumsal yönetimin başarısını etkileyebilecek faktörlerdendir. Çalışmada kurumsal yönetimin amaçları doğrultusunda, muhasebe bilgi kalitesinin nasıl geliştirilebileceği incelenecektir.

Kurumsal yönetim bileşenleri ve muhasebe bilgi kalitesi ilişkisi çoklu doğrusal regresyon analizi ile belirlenmeye çalışılacaktır. Bunun için, kurumsal yönetimin sayısal olarak ölçülebilir göstergelerinin bağımsız değişken, muhasebe bilgi kalitesinin ölçülebilir değeri olarak borsada işlem gören şirketin fiili fiyat derecesi bağımlı değişken olarak alınacaktır. Araştırmada Borsa İstanbul şirketlerinin finansal raporları kullanılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Kurumsal Yönetim, Muhasebe Bilgi Kalitesi

JEL Kodları: G34, M41

DEVELOPMENT OF ACCOUNTING INFORMATION QUALITY BASED ON CORPORATE GOVERNANCE

ABSTRACT

Corporate governance is the conduct of a company's relationships with all its stakeholders within the framework of equality, transparency, accountability and responsibility. Corporate governance aims to provide the highest benefit for company stakeholders. In this direction of this aim, company information is disclosed to the public. Accounting information is reported around the world as the focus of informing public by corporate governance. The quality of accounting information affects the effectiveness of the capital market and the allocation of social resources. Therefore, the level of accounting information quality is a factor that can affect the success of corporate governance. In the study, how the quality of accounting information can be improved in the direction of corporate governance objectives will be examined.

The relationship between corporate governance components and accounting information quality will be determined by multiple linear regression analysis. For this, numerically measurable indicators of corporate governance will be taken as independent variables. As the measurable value of the accounting information quality, the actual price level of the company traded in the stock exchange will be taken as a dependent variable. The financial reports of Borsa Istanbul companies will be used in the research.

Keywords: Corporate Governance, Accounting Information Quality

JEL Codes: G34, M41

* Süleyman Demirel Üniversitesi, İ.İ.B.F. İşletme Bölümü, hakanozcelik@sdu.edu.tr

ULUSLARARASI FİNANSAL RAPORLAMA STANDARTLARI'NIN MUHASEBE MESLEK MENSUPLARI TARAFINDAN BİLİNİRLİĞİNİN VE FARKINDALIĞININ TESPİTİ: BALIKESİR İLİ ÖRNEĞİ

Prof. Dr. Şakir SAKARYA*

Kemal Faruk YAZGAN**

Öğr. Gör. Dr. Hasan Hüseyin YILDIRIM***

ÖZ

Finansal raporlama çerçevesindeki gelişim ve değişim muhasebe meslek standartlarındaki değişimleri etkilemektedir. Standartlarda meydana gelen değişimler meslek mensuplarının geçmiş bilgilerini ve öğrendiklerini güncellemelerini zorunlu hale getirmektedir. Bu durumda, muhasebe meslek mensuplarının yeni standartlara yönelik tutum ve algıları geçmiş bilgilerini güncellemeleri anlamında önemlidir. Yeni standartların getirmiş olduğu düzenlemeler ile kendini güncelleyemeyen muhasebe meslek mensuplarının geçmiş bilgileriyle yaptıkları muhasebe uygulamaları bir takım karışıklık ve yanlışlıklara yol açmaktadır. Bunun için muhasebe meslek mensupları tarafından Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (UFRS) bilinirliği ve farkındalığı önem arz etmektedir. Bu noktadan hareketle bu çalışmada, Balıkesir ili Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odasına kayıtlı meslek mensuplarının UFRS'ye yönelik farkındalık ve bilinirlik düzeylerinin tespit etmek amaçlanılmıştır.

Anahtar Sözcükler: UFRS, Bilinirlik, Farkındalık, Muhasebe Meslek Mensupları

JEL Kodları: M41, M49, D83.

DETERMINATION OF AWARENESS AND FAMILIARITY LEVELS ABOUT THE INTERNATIONAL FINANCIAL REPORTING STANDARDS BY PROFESSIONAL ACCOUNTANTS: EVIDENCE FROM BALIKESİR PROVINCE

ABSTRACT

The development and change in the framework of financial reporting affects changes in professional accountants' standards. Changes in standards require professionals to update their knowledge and learning in the past. In the circumstances, professional accountants' attitudes and perceptions about the new standards is important to update their past knowledge. The members of the professional accountants, who couldn't update themselves with new regulations about the standards, make mistakes using last knowledge about the standards. In order to prevent these mistakes, International Financial Reporting Standards (IFRS) awareness and familiarity are important by professional accountants. From this point of view, in this study, it was aimed to determine the level of awareness and familiarity of IFRS by professional accountants who are the members of the chamber of certified public accountants of Balıkesir province.

Keywords: IFRS, Familiarity, Awareness, Professional Accountants

JEL Codes: M41, M49, D83.

* Balıkesir Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, sakarya@balikesir.edu.tr

**Vergi Müfettiş Yardımcısı, Haliç Küçük ve Orta Ölçekli Mükellefler Grup Başkanlığı, kemal.faruk.yazgan@vdk.gov.tr

*** Balıkesir Üniversitesi, Burhaniye Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, hyyildirim@balikesir.edu.tr

MUHASEBE BİLİMİNİN BİR AKSİYOMU OLARAK ADALET KAVRAMI

Öğr. Gör. Kemal NALÇIN*
Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN**

ÖZ

Muhasebe geçmişten tevarüs ettiği zengin tecrübe birikimi ve günümüze kadar ulaşan sürekliliği nedeniyle çoğu bilim adamı tarafından bir bilim olarak kabul edilir. Tüm bilim dallarında olduğu gibi muhasebe biliminde de bir başlangıç noktası olması kaçınılmazdır. Bilim dünyasında bu başlangıç noktasına karşılık gelen kavram aksiyom olarak ifade edilir. Muhasebe literatürü incelendiğinde birçok aksiyom ile karşılaşmak mümkündür. Bu çalışmada muhasebe biliminin temel aksiyomunun adalet olduğu varsayımından hareketle muhasebenin aksiyomatik yapısı üzerine düşünsel bir analiz gerçekleştirilecektir. Analize temel olan adalet kavramı salt muhasebe biliminin değil birçok bilimin aksiyomunu teşkil ettiği, analizin dayanak noktasını oluşturacaktır. Dolayısıyla adalet kavramı analiz edilirken temel bilim dallarından ve bu bilim dallarının aksiyomatik yapısından hareketle muhasebe biliminin aksiyomu olarak varsayılan adalet kavramının önemi vurgulanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Adalet, Aksiyom

JEL Kodları: M41, M49

CONCEPT OF JUSTICE AS AN AXIOM OF ACCOUNTING SCIENCE

ABSTRACT

Accounting is regarded as a science by most scientists because of its accumulation of remarkable experience gained from the past and its continuity reaching to the present. Such as in the other branches of science, it is inevitable that there is a starting point in accounting science. The concept that corresponds to this starting point in the scientific world is expressed as axiom. When accounting literature is examined, it is possible to meet with many axioms. An intellectual analysis on the axiomatic structure of the accounting will be carried out in this study based on the assumption that the basic axiom of accounting science is justice. The concept of justice that is fundamental to analysis will form the basis of the analysis, which is not only the accounting science but also the axiom of many sciences. Therefore, when the concept of justice is analyzed, it will be tried to emphasize the importance of the concept of justice, which is supposed to be the axiom of accounting science, based on branches of fundamental science and the axiomatic structure of these branches of science.

Keywords: Accounting, Justice, Axiom

Jel Code: M41, M49

* Sakarya Üniversitesi, Ferizli Meslek Yüksekokulu, kemalnalcin@sakarya.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, acan@sakarya.edu.tr

TÜRKİYE’NİN KALKINMA PLANLARINDA SAĞLIK POLİTİKALARININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Yaşar AKÇA*

ÖZ

Eski adıyla Devlet Planlama Teşkilatı (DPT), yeni adıyla Kalkınma Bakanlığı tarafından hazırlanan Beş Yıllık Kalkınma Planları, Türkiye’nin ekonomik, sosyal ve kültürel alanlarda, uzun dönemde gerçekleştireceği büyümeyi ortaya koyan temel politika dokümanlarıdır. Kalkınma planları sadece kamu kesimi için değil aynı zamanda toplumun geneli için hedef birliği sağlar. 1963 yılından itibaren 2018 yılına da kapsayacak biçimde on tane kalkınma planı hazırlanmıştır. Söz konusu tüm kalkınma planlarının temel hedefi; Türk insanının mesut ve müreffeh hale gelmesidir. Türkiye’nin ileriki dönemlere yönelik kalkınmasını yönlendirecek sayısal hedefler söz konusu planlar çerçevesinde tespit edilmektedir. Bedensel, ruhsal ve sosyal iyilik hali olarak tanımlanan sağlık kavramı, ülke kalkınmasında dikkate alınması gereken önemli faktörlerden biridir. Sağlık politikası denildiğinde kamu kesimi tarafından toplumun ruh ve beden sağlığı içinde yaşaması için sağlık hizmetlerinin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesine yönelik alınan tedbirler anlaşılır. İnsan gücü, ruh ve beden sağlığı iyi olduğu oranda kalkınma çabasında verimli olabilir. Ülkenin sağlık politikası öncelikle kalkınma planlarında tespit edilir. Sağlığa hem devlet hem de aileler olağanüstü miktarlarda para ve zaman harcamaktadır. Bu çalışmanın amacı kalkınma planlarında yer alan sağlık politikaları konusunda gelecek dönemler için yapılan hazırlıkları ortaya koymak, mevcut ve muhtemel finansal problemlere dikkati çekmek, tespit edilen maddi ve beşeri sorunlara çözüm yolları geliştirerek önerilerde bulunmaktır. Bu çalışmada nitel desenli doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Çalışmanın sonunda araştırmanın bulgularına, sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Kalkınma Planları, Sağlık Politikaları, Sağlık Finansmanı, Sağlık Çalışanları.

JEL Kodları: I15, I18

EVALUATION OF HEALTH POLICIES IN TURKEY’S DEVELOPMENT PLANS

ABSTRACT

Five Years Development Plans, which are prepared by the Ministry of Development, which was previously named State Planning Organization, are the basic policy documents that include plans for Turkey’s economic, social and cultural development issues in the long term. Development plans ensure a unity in terms of goals both for government and for general society. Ten different special development plans for the years between 1963 and 2018 are prepared. The basic goal of all these different plans are the same: Enabling Turkish society has a happy and prosperous life. Quantitative goals that will enable development in upcoming periods in Turkey are determined in the frame of these plans. The concept of health, which is defined as physical, spiritual, social well-being, is one of the significant factors that should be taken into consideration while creating these development plans. Health policies are the precautions that are taken by governments in order to generalize and develop healthcare services for ensuring a spiritually and physically good life for society. Manpower can be efficient in development efforts only when physical and mental health is ensured. Health policy of a nation is firstly determined in development plans. Both governments and families spend a lot of time and money on health care services. The goal of this study is to present the preparations for upcoming periods in the field of health policies in development plans, to draw attention to present and potential financial problems, to develop ways to solve determined financial and humane problems and to make suggestions. Qualitative pattern document analysis technique is used in this research. At the end of the study, research finding, result and suggestions are presented.

Keywords: Development Plans, Health Policies, Health Financing, Healthcare Professionals.

JEL Codes: I15, I18

* Bartın Üniversitesi, İİBF İşletme Bölümü, yakca@bartin.edu.tr

TARİHİ BELGELER IŞIĞINDA UYGURLARDA SAGIŞ

Öğr. Gör. Metehan KÜÇÜKER*

Prof. Dr. Ahmet Vecdi CAN**

ÖZ

Milattan sonra sekizinci yüzyılda kurulan ve yerleşik hayata geçiş yapan ilk Türk devleti olarak bilinen Uygur Devleti, İslamiyet öncesi kurulan Türk devletleri içinde ticarete en çok yönelen devlet olma özelliğine sahiptir. Bu durum ise Uygurların gelişmiş bir mali düzen ve muhasebe bilgisine sahip olduğunun göstergesi olarak kabul edilmektedir. Uygur belgeleri incelendiğinde günümüzdeki muhasebe kavramının “sagış” olarak adlandırıldığı görülmektedir. Bu nedenle “Tarihi Belgeler Işığında Uygurlarda Sagış” olarak başlıklandırılan bu çalışmada, Uygur dönemi hukuki ve ticari vesikaları ışığında Uygurların muhasebe düzeni hakkında bilgi verilmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada öncelikle Uygur dönemi ticari ve mali düzeni hakkında bilgi verilecek, daha sonra bazı hukuki ve ticari belgeler çerçevesinde dönemin muhasebe düzeni ve işleyişi açıklanmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Muhasebe, Türk muhasebe tarihi, Uygurlarda muhasebe

JEL Kodları: M40, M41, M49

SAGIS IN UYGHURS IN THE LIGHT OF HISTORICAL DOCUMENTS

ABSTRACT

The Uyghur State, established in the eighth century AD and known as the first Turkish state to adopt a settled life, is the state most interested in trade within the pre-Islamic Turkish states. This is considered to be a sign that the Uyghurs have an advanced fiscal system and accounting knowledge. When the Uyghur documents are examined, it is seen that today's accounting concept is called “sagış”. This study, entitled "Sagis In Uyghurs In The Light Of Historical Documents", aims to give information about Uyghurs' accounting system in light of Uyghur legal and commercial documents. For this purpose, first of all, information about the commercial and financial structure of the Uyghur period will be given and then the accounting system and functioning will be tried to be explained in the frame of some legal and commercial documents.

Keywords: Accounting, Turkish accounting history, accounting in Uyghurs

JEL Codes: M40, M41, M49

* Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma MYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü,
Sakarya Üniversitesi, SBE, Doktora Öğrencisi, metehankucuker@beun.edu.tr

** Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

ÇEVRESEL MUHASEBE AÇISINDAN REKLAMASYON MALİYETLERİNİN İNCELENMESİ

Prof. Dr. Metin SABAN*
Öğr. Gör. Metehan KÜÇÜKER**
MA. Hilal KÜÇÜKER***

ÖZ

Günümüzde işletmeler gerek yasal sorumluluklarını yerine getirmek, gerekse rekabet avantajı elde etmek amacıyla çevresel kullanımlarına ilişkin bilgilerini paylaşma eğiliminde bulunmaktadır. Özellikle de faaliyetlerinin tabii bir sonucu olarak çevre ile doğrudan etkileşim içinde olan madencilik gibi sektörlerde çevresel kullanıma ilişkin bilgilerin paylaşımı zorunlu hale gelmiştir. Bununla birlikte son yıllarda hükümetlerce çevre tahribatının minimum düzeye indirilmesi için birçok çalışma yapılmakta ve yasal düzenlemeler de geliştirilmektedir. 2872 sayılı Çevre Kanununa bağlı olarak hazırlanan “Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması Yönetmeliği”nin de bu düzenlemelerden biri olduğu söylenebilir. Bu yönetmelikle birlikte reklamasyon kavramının önemi üzerinde durulmaya başlanmıştır. Reklamasyon kavramı, “madencilik faaliyetleri yapılan alanların bu faaliyetler sonrası kullanımı için doğaya yeniden kazandırılması” olarak tanımlanmaktadır. Literatürde rekültivasyon, rehabilitasyon ve restorasyon olarak da adlandırılabilen reklamasyon neticesinde ortaya çıkan maliyetlerin çevresel muhasebe açısından ele alındığı bu çalışmada muhasebe standartlarının bu konuya ilişkin olarak getirdiği düzenlemelerin açıklanması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda, çalışmada öncelikle madencilik faaliyetleri ve reklamasyon hakkında bilgi verilmiş daha sonra bir çevresel muhasebe unsuru olan reklamasyon maliyetlerine ilişkin muhasebe standartlarında yer alan esaslar üzerinde durulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Çevresel muhasebe, reklamasyon, rehabilitasyon, madencilik, muhasebe standartları

JEL Kodları: M40, M41, M49

INVESTIGATION OF RECLAMATION COSTS FOR ENVIRONMENTAL ACCOUNTING

ABSTRACT

Today, businesses tend to share information about their environmental uses in order to fulfill their legal responsibilities and gain competitive advantage. Particularly in sectors such as mining, where the activities interact directly with the environment as a natural consequence, sharing of information on environmental use has become compulsory. However, in recent years, many studies have been conducted by governments to reduce environmental damage to a minimum and legal regulations are being developed. “The Regulation of Rehabilitation of Land Damaged by Mining Activities”, which is related to the Environmental Law No. 2872, is one of these regulations. With this regulation, the importance of the concept of reclamation has begun to be emphasized. Reclamation is defined as "rehabilitation of the areas where mining activities are carried out to the nature for the post-use of these activities". In this study, reclamation costs, also known as rehabilitation, recultivation and restoration, are taken up in terms of environmental accounting and it is aimed to explain the regulations that accounting standards bring about these reclamation costs. For this purpose, firstly information about mining activities and reclamation was given and then accounting standards related to reclamation expenses, which is an environmental accounting element, were emphasized.

Keywords: Environmental accounting, reclamation, rehabilitation, mining, accounting standards

JEL Codes: M40, M41, M49

* Bartın Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, metinsaban@bartin.edu.tr

** Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma MYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü
Sakarya Üniversitesi, SBE, Doktora Öğrencisi, metehankucuker@beun.edu.tr

*** Bartın Üniversitesi, SBE, hkucuker@gmail.com

KARŞILIKLAR, ŞARTA BAĞLI YÜKÜMLÜLÜKLER VE ŞARTA BAĞLI VARLIKLAR KONUSUNDA MSGUT/VUK, TMS/TFRS VE BOBİ FRS UYGULAMALARININ KARŞILAŞTIRILMASI

Prof. Dr. Yasemin KÖSE*
Öğr. Gör. İdil ÖZKAN**

ÖZ

Karşılıklar, şarta bağlı varlıklar ve yükümlülükler konusuna dair muhasebeleştirme ve finansal tablolara aktarma uygulamalarında Vergi Usul Kanunu ve Muhasebe Uygulamaları Genel Tebliği, Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları ile Büyük ve Orta Boy İşletmeler İçin Finansal Raporlama Standartları hükümlerinde bazı uygulamalarda benzerlik var iken bazı uygulamalarda farklılık olduğu gözlemlenmiştir.

Bu çalışmada öncelikle karşılık, şarta bağlı varlık ve şarta bağlı yükümlülük nedir sorularına yanıt verilecek olup çalışmanın devamında ise bu kavramların gerek muhasebeleştirilmesi gerekse finansal tablolara yansıtılması ile ilgili MSGUT/VUK, TMS/TFRS VE BOBİ FRS uygulamalarının benzer ve farklı yönleri üzerinde durulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Karşılık, koşullu varlık, koşullu borç, TMS/TFRS, BOBİ FRS

JEL Kodları: M40, M41

COMPARISON OF MSGUT / VUK, TMS / TFRS AND BOBİ FRS APPLICATIONS ON PROVISIONS, LIABILITY, AND CONTINGENT ASSETS

ABSTRACT

While there are some similarities in the applications of accounting and presentation of provisions, contingent assets and liabilities in the application of Tax Procedure Law and General Accounting Application Principles, Turkish Accounting and Financial Reporting Standards and Financial Reporting Standards for Large and Medium Enterprises, it has been observed that there are differences in some applications.

In this study, it will firstly be given answer to the question of what is the provision, the contingent asset and the contingent liability. Secondly; similar and different aspects of MSGUT / VUK, TMS / TFRS and BOBİ FRS applications related to the reflection of these concepts will be investigated.

Keywords: Provision, contingent asset, contingent liability, TMS/TFRS, BOBİ FRS

JEL Codes: M40, M41

* Bülent Ecevit Üniversitesi, İİBF, yekose@gmail.com

** Bülent Ecevit Üniversitesi, Çaycuma MYO, idilozkan@beun.edu.tr

GELECEĞİN MUHASEBECİSİ İÇİN GEREKLİ OLAN BECERİLER VE UZMANLIKLAR

Doç. Dr. Ümmühan ASLAN*

ÖZ

Teknolojik yenilikler ve gelişmeler, toplumsal hayatın birçok alanında yapısal bazı değişikliklere yol açmaktadır. İnsan yaşamının önemli bir parçası olan mesleklerimizde de, zamana, toplumsal gelişmelere ve teknolojiye bağlı olarak sürekli bir değişim ve dönüşüm yaşanmaktadır.

Bu gelişmeler sonucunda yeni meslekler ve alt mesleki uzmanlık alanları ortaya çıkarken bazı meslekler yok olmakta veya bazı meslekler ise bir başka forma dönüşerek yaşamına devam etmektedir.

1850 yılında İngiltere’de sadece 431 farklı meslek olduğu saptanmışken, 1920 yılında bu sayı 20.000’ne günümüzde ise 45.000’ne ulaşmıştır. BRANDMAP sitesinde şubat 2016 tarihinde yayınlanan “Mesleklerin Gelecek Haritası” isimli makalede gelecekte, en çok bilişim alanında yeni mesleklerin doğacağına vurgu yapılmış ve “mutluluk tasarımcısı”, “genetik müşaviri”, “uzay pratisyeni hekimi”, “tele cerrah”, “Robot ve Yapay zeka terapisti” gibi 42 farklı yeni meslek isminden bahsedilmiştir.

Business Insider’ da çıkan bir araştırmada, gelecek 20 yıl içinde dijital robotlar ve bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ile önemli bir dönüşüm yaşayacak meslekler arasında muhasebecilik mesleği, ikinci sırada gösterilmektedir. Bu dönüşüm ile birlikte muhasebecilik mesleğini icra eden meslek mensuplarının bazı becerileri ve uzmanlık alanına sahip olmaları gerekli hale gelmiştir.

Bu çalışmada gelecek yıllarda muhasebecilerde olması gereken beceri ve uzmanlık alanlarının neler olacağı üzerinde durulmuştur. Bu bağlamda, meslek örgütleri ve eğitim kurumlarının, geleceğin muhasebecisinde bulunması gereken beceri ve uzmanlık alanları ile ilgili neler yapmaları, gerektiği üzerine görüş ve önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe Mesleği, Beceri, Uzmanlık

JEL Kodları: M49,M41

THE NECESSARY SKILLS AND QUALIFICATIONS FOR FUTURE ACCOUNTANTS

ABSTRACT

Technological innovations and developments lead to structural changes in many areas of social life. In our professions, which are an important part of human life, there is constant change and transformation due to time, social developments and innovations in technology.

As a result of these developments, new occupations and sub-occupational areas of expertise are emerging, while some occupations are disappearing or some occupations continue to be transformed into another form.

In 1850, it was found that there were only 431 different professions in England. In 1920, this number reached 20.000 and today it reached 45.000. In the BRANDMAP's web site, A journal was published about "Future Map of the Professions" in February 2016, It has emphasized that the new professions will be born in the field of information technologies in the future and 42 different new occupational names were mentioned, as "happiness designer", "genetic consultant", "space practitioner", "tele surgeon" and "intelligence therapist "

A study published in Business Insider, according to this study, the accounting profession is among the professions that will undergo significant transformation with the development of digital robots and information technologies in the next 20 years. With this transformation, it became necessary for accountants to have certain skills and expertise.

This study focuses on what skills and expertise, the accountants should have in the coming years. In this context, opinions and suggestions have been made about what should be done about the skills and expertise that professional organizations and educational institutions should have in the accountant of the future.

Keywords: Accountant, Skills, Qualification

JEL Codes: M49, M41

* Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu, ummuhan.aslan@bilecik.edu.tr

HİZMET KALİTESİ VE MÜŞTERİ TATMİNİ ARASINDAKİ İLİŞKİ: MARMARIS’TE MUHASEBE HİZMETİ ALAN OTEL İŞLETMELERİ ÜZERİNE BİR ARAŞTIRMA

Öğr. Gör. İsmail Mert ÖZDEMİR*
Öğr. Gör. Hakan SİLİTALAY**

ÖZ

Günümüz bilgi teknolojisinde yaşanan gelişmeler, küreselleşme ve muhasebe standartlarının pek çok ülke tarafından kullanılması ile birlikte muhasebe hizmetlerinde kalite kavramı önem kazanmıştır. Turizm sektöründe faaliyet gösteren otellerin birçoğu muhasebe hizmetlerini dış kaynak olarak temin etmektedir. Bu araştırmanın amacı; muhasebe hizmeti alan otel işletmelerinde, yöneticilerin hizmetlere yönelik kalite algıları ile müşteri tatminleri arasındaki ilişkiyi ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda Marmaris’te faaliyet gösteren 3-4 yıldızlı oteller kapsamında araştırma gerçekleştirilmiştir. Araştırmada hizmet kalitesi ölçeği olarak “SERVQUAL” kullanılmıştır. Ölçeğinin boyutları (fiziksel, güvenilirlik, heveslilik, güven, empati) ile müşteri tatmini arasındaki ilişki incelenmiştir. Toplamda 30 otel yöneticisi ile gerçekleştirilen anket çalışması sonucunda; hizmet kalitesinin boyutlarının müşteri tatminini olumlu yönde etkilediği tespit edilmiştir. Çalışma otel işletmelerine hizmet veren muhasebe mensuplarına önerilerle sonlanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Hizmet Kalitesi, Müşteri Tatmini, Otel İşletmeleri, Muhasebe.

JEL Kodları: M30, M40, M41.

RELATIONSHIP BETWEEN SERVICE QUALITY AND CUSTOMER SATISFACTION: RESEARCH ON HOTEL BUSINESSES HAVE ACCOUNTING SERVICE IN MARMARIS

ABSTRACT

With the developments in today’s information technology, globalization and accounting standards using by many countries, the concept of quality in accounting services has gained importance. Most of the hotels operating in the tourism sector provide accounting services outsourced. The purpose of this research is to reveal the relationship between the quality perceptions of the managers and the customer satisfactions in the hotel management services. In line with this objective, research has been conducted within the scope of 3-4 star hotels operating in Marmaris. "SERVQUAL" was used as the service quality scale in the study. The relationship between the dimensions of the scale (physical, reliability, enthusiasm, confidence, empathy) and customer satisfaction has been examined. As a result of the survey study conducted with a total of 30 hotel managers; it has been found that the dimensions of service quality affect customer satisfaction positively. The study ended with suggestions to the accounting staff who served the hotel business.

Keywords: Service Quality, Customer Satisfaction, Hotel Businesses, Accounting.

JEL Codes: M30, M40, M41.

* Adnan Menderes Üniversitesi, Karacasu Memnune İnci Meslek Yüksekokulu, mert.ozdemir@adu.edu.tr

** Adnan Menderes Üniversitesi, Karacasu Memnune İnci Meslek Yüksekokulu, hakan.silitalay@adu.edu.tr

LİTERATÜRDEKİ MUHASEBE SINIFLANDIRMALARINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ

Prof. Dr. A. Vecdi CAN*
Arş. Gör. Bilge Önal**

ÖZ

Muhasebe kaç a ayrıılır? Muhasebe hangi açılardan nasıl bir sınıflandırmaya tabi tutulabilir? Farklı kaynaklarda farklı ayrımlar ve sınıflandırmalar ile karşılaşılmaktadır. İkili ayrımların yanı sıra kimi kaynaklarda üçlü ve daha çoklu ayrımlar yapılabilmektedir.

Bu çalışmada literatürde karşılaşılan muhasebe ayrımları veya sınıflandırmaları araştırılmıştır. Farklı ayrımların nedeni anlaşılmasına ve sınıflandırmaya esas kriterlerin neler olduğu bulunmaya çalışılmıştır. Sınıflandırmanın hangi açılardan yapılmış olduğu ve bunun kaynağının ne olduğu tartışılmıştır.

Yöntem olarak erişilebilen belli başlı Muhasebe, Maliyet Muhasebesi, Yönetim Muhasebesi ve Maliyet Yönetimi başlığını taşıyan Türkçe eserler incelenmiştir. Her bir eserde öncelikle yazarın benimsediği ayırım saptanmıştır. Ardından yazarlar arası yapılan ayrımlardaki farklılıklar ve bunun olası nedenleri irdelenmiştir. Çalışmanın önemli (hatta ilginç) bulgusu farklı yazarların farklı ayrımlar yapması değil aynı yazarın farklı eserlerinde farklı ayrımlara gidebileceğinin gözlemlenmiş olmasıdır. Diğer yandan bu farklılıkların sadece Türk muhasebe literatüründe değil aynı zamanda temel eser olarak adlandırılan yabancı yazarlı eserlerde de görüldüğü belirtilmelidir. Anlaşılan odur ki belli kabuller olmakla birlikte, muhasebenin herkesin üzerinde anlaşarak kabul ettiği kesin bir ayırımından söz etmek mümkün görünmemektedir.

Anahtar Sözcükler: Muhasebe, Sınıflandırma, İkili Ayırım, Üçlü Ayırım

JEL Kodları: M410, M490

A CRITICAL VIEW AT ACCOUNTING CLASSIFICATIONS IN THE LITERATURE

ABSTRACT

To how much parts can be accounting separated? From which angles can accounting be classified? Different classifications were encountered in different sources. In addition to binary distinctions, triple and more distinctions can be made in some sources.

In this study, accounting distinctions or classifications encountered in the literature have been investigated. It has been tried to find out and to understand what the criteria for classifying are. It is argued from which angles the classification is made and what the origin of it is.

As method Turkish works which have the titles of Accounting, Cost Accounting, Managerial Accounting and Cost Management and which are accessible have been examined. In each work, the differentiation that the author adopts was determined first. Then, the differences between the authors and the possible reasons for them are discussed. The important (or even interesting) finding of the study is that even the same authors can make different distinctions in their different works. On the other hand, it should be noted that these differences are not only seen in the Turkish accounting literature but also in foreign written works called basic works. Apparently it is not possible to talk about a definite distinction that everyone agrees with.

Keywords: Accounting, Classification, binary distinction, triple distinction

JEL Codes: M410, M490

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, acan@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, bilgeonal@sakarya.edu.tr

AZERBAIJAN BANKALARININ 2010-2016 YILLARI ARASI TOPSIS YÖNTEMİYLE PERFORMANS ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Sedat DURMUŞKAYA*
Nigar GULİYEVA**

ÖZ

Finansal piyasalarda zaman içerisinde yaşanan iniş ve çıkışlar, tüm dünyada olduğu gibi Azerbaycan ekonomisinde de etkisini göstermiştir. 2015 yılı içerisinde Azerbaycan ekonomisinde sabit kur sisteminden esnek kur sistemine geçiş yaşanmış ve aynı zamanda Azerbaycan Merkez Bankasının aldığı kararla ülke devalüasyona gitmiştir. Yaşanan devalüasyon sonucu yerel para birimi manat' ın, dolar karşısında %33,9 ,euro karşısında ise %33,8 değerini kaybettiği gözlemlenmiştir. Yaşanan bu durumdan bankacılık sektörü de önemli ölçüde etkilenmiş ve ülkede faaliyet gösteren birçok banka, ya kapanmak zorunda kalmış yada diğer bankalarla birleşerek ayakta kalmaya çalışmışlardır.

Bu çalışma, Azerbaycan bankalarının 2010-2016 döneminde genel olarak performans değerlemesini yapmayı amaçlamaktadır. Devalüasyon öncesi bankaların durumu ve devalüasyon döneminde yaşanan etkilerin gözlemlenmesi adına, literatürde çok kriterli karar verme (ÇKKV) yöntemlerinden biri olarak bilinen TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solutions) yöntemi kullanılmıştır. Yöntem aynı zamanda birçok kriteri analiz etmeye imkan verdiği için banka performans değerlendirilmesinde de en çok tercih edilen yöntemlerden biridir. Elde edilecek sonuçlar Azerbaycan bankalarının finansal piyasalarda yaşanan dalgalanmalar karşısında gösterdikleri eksikliklerin neler olduğunun tespit edilmesine imkan tanıyacaktır.

Anahtar Kelime: Performans Değerleme, TOPSIS Yöntemi, Bankacılık, Devalüasyon
JEL Kodları: G21,G33.

PERFORMANCE ANALYSIS OF AZERBAIJAN BANKS BY TOPSIS METHOD BETWEEN 2010-2016

ABSTRACT

The upward and downward effects that seen in the financial markets over time have been influential in the Azerbaijani economy like all over the world. In 2015, the switch has been stated from the fixed exchange rate system to the flexible exchange rate system in the Azerbaijan economy and at the same time, the Central Bank of Azerbaijan decided to devalue the country. It is observed that the local deviations of the devaluation of local currency manat, lost 33.9% against the dollar and 33.8% against the euro. In this case, the banking sector has also been significantly affected, and many By the time banks which are forced to close down tried to survive by merging with each other to survive.

This study aims to evaluate performance of Azerbaijan banks between the period 2010-2016 in general. In order to observe the effects of the banks before the devaluation and the effects of the devaluation period, TOPSIS (Technique for Order Preference by Similarity to Ideal Solutions) method, which is known as one of the multi-criteria decision making (MCDM) methods has been used for literature review. The method is also one of the most preferred methods in bank performance evaluation because it allows to analyze so many criteria at the same time. The results will enable the determination of what the inadequacy of the Azerbaijan banks against the fluctuations in financial markets.

Keywords: Performance Analysis, TOPSIS Method, Banking, Devaluation
JEL Codes: G21,G33.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, sdurmuskaya@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muhasebe ve Finansman Bilim Dalı, nigarguliyeva@gmail.com

KLASİK YATIRIM ARAÇLARI ARASINDAKİ İLİŞKİLERİN PORTFÖY YÖNETİM SÜRECİNDEKİ ETKİSİNİN İRDELENMESİ

Yrd. Doç. Dr. Sedat DURMUŞKAYA*
Muldur SURAGAN**

ÖZ

Klasik yatırım araçlarının para ve sermaye piyasalarında, piyasaların derinliğinin ve genişliğinin artması sonucunda ve teknolojik altyapıda meydana gelen değişimler sonucunda, geçmişte aralarında var olan ilişkinin zaman içerisinde değişimi, özellikle yatırım tercihleri ve portföy kararları açısından göz önünde bulundurulması gereken önemli bir faktördür. Gerek klasik ve gerekse modern portföy yönetiminde klasik yatırım araçları arasındaki ilişki, portföyün getiri ve riskinin hesap edilmesi ve portföylerin şekillendirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Dolayısıyla zaman içerisinde bir değişim gözlemlenmesi durumunda orta ve uzun vadede portföylerin bu değişimi yansıtacak şekilde dizayn edilmesi yatırımcının faydasını maksimize edecektir.

Bu çalışmanın amacı, Türkiye’de klasik yatırım aracı olarak bilinen; Hisse senedi, Altın, Döviz ve Faiz gibi yatırım araçları arasındaki ilişkinin zaman içerisinde göstermiş olduğu eğilimi ortaya koymaktır. Bu itibarla 2000-2017 yılları arasında yıllık olarak bahsedilen yatırım araçları arasındaki korelasyon, varyans ve kovaryanslar ilişkileri hesaplanacak ve bu ilişkilerde zaman içerisinde değişmeye neden olan faktörler ve bu faktörlerin portföy yönetimindeki etkisi tartışılmaya çalışılacaktır. Elde edilecek sonuçlar ışığında aktif portföy yönetiminde dikkat edilmesi gereken değişkenler konusunda önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Sözcükler: Portföy Yönetimi, Hisse Senedi, Korelasyon, Varyans-Kovaryans
JEL Kodları: G10,G11.

INVESTIGATION OF THE EFFECTS OF THE RELATIONSHIP BETWEEN CLASSIC INVESTMENT INSTRUMENTS AND THE PORTFOLIO MANAGEMENT PROCESS

ABSTRACT

As a result of changes in the financial markets of classic investment instruments, the increase in the volume and price variability of the markets and the changes in technological infrastructure, the change over time in the relationship that exists between them is an important factor to be taken into consideration in terms of investment preferences and portfolio decisions. The relationship between classic investment instruments in classical and if necessary modern portfolio management plays an important role in calculating the return and risk of the portfolio and in shaping portfolios. Therefore, if a change over time is observed, it will maximize the benefit of the investor by designing the portfolios to reflect this change in the medium and long term.

The aim of this study is to know the classic investment instrument in Turkey; It is to show the tendency that the relationship between investment instruments such as stocks, gold, foreign exchange and interest has shown over time. In this respect, the correlations, variance and covariance relationships between the investment instruments annually between 2000 and 2017 will be calculated, and the factors causing these changes over time and the effect of these factors on the portfolio management will be tried to be discussed. Suggestions will be made about the variables to be considered in active portfolio management according to the results to be obtained.

Keywords: Portfolio Management, Stocks, Correlation, Variance-Covariance
JEL Codes: G10,G11.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, İşletme Bölümü, sdurmuskaya@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muhasebe ve Finansman Bilim Dalı, muldur.suragan@ogr.sakarya.edu.tr

MUHASEBE VE VERGİ UYGULAMALARI DERGİSİNDE YAYINLANAN MAKALELERİN BİBLİYOMETRİK ANALİZİ: 2010-2017 DÖNEMİ

Yrd. Doç. Dr. Fatma TEMELLİ*
Prof. Dr. Reşat KARCIOĞLU**

ÖZ

Bibliyometrik çalışmalar, disiplinlerin mevcut durumlarının belirlenmesinde önemli rol oynamakta ve araştırmacılara söz konusu disipline özgü detaylı bilgi sunmaktadır. Bibliyometrik çalışmalar, bilimsel yayınların alandaki etkinlikleri ve eksiklikleri ile ilgili bilgi sağlamaktadır. Bu çalışma ile yılda üç defa Mart, Temmuz ve Kasım aylarında yayınlanan, uluslararası akademik ve hakemli bir dergi olan Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi'nde 2010-2017 yılları arasında yayınlanmış olan makalelerin bibliyometrik özellikleri kapsamında incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden bibliyometrik atıf analizi tekniği kullanılmıştır. Bu çalışmada şu sorulara cevap aranmıştır: Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi'nde en verimli yazarlar kimlerdir ve yazarlar arasındaki ilişki durumu nedir? Dergideki çok yazarlılık durumu nedir? Hangi kurumdan/üniversiteden yazarlar katkıda bulunmuştur? Yazarların dergiye atıf durumları nedir? Dergide yılda ortalama kaç makale yayınlanmıştır? Makalelerin yıllara göre dağılımı nasıldır? Dergide yayınlanan makalelerin yazarlarının durumu 80/20 kuralına, Price ve Lotka Yasalarına uymakta mıdır? Makalelerde kullanılan ortalama kaynakça sayısı nedir? Makalelerde en sık atıf yapılan kaynak türü hangisidir?

Anahtar Sözcükler: Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi, Makale, Bibliyometrik Analiz.

JEL Kodları: M41, F65, I21.

BIBLIOMETRIC ANALYSIS OF ARTICLES PUBLISHED IN THE JOURNAL OF ACCOUNTING AND TAX PRACTICES: 2010-2017 PERIOD

ABSTRACT

Bibliometric studies play an important role in determining the current state of disciplines, and the provides discipline-specific detailed information for researcher. Bibliometric studies provide information about the efficiencies and deficiencies of scientific publications in their field. This study aims to examine the bibliometric features of the articles published between 2010-2017 in the Journal of Accounting and Tax Applications, which is an international academic and journal magazine, and has publication three times a year in March, July and November. As a qualitative research method; Bibliometric citation analysis technique was used in the study. In this study, the answers to the following questions were sought: Who are the most productive authors in the Journal of Accounting and Tax Applications and how is the relationship status between authors? What is the level of journal regarding multiple-authorship? Which institution / university authors have contributed? What is the level of journal regarding citations? What is the average publication number per year? What is the distribution rate of the articles by years? Are the authors of the journal compliant to the 80/20 rule and Price and Lotka laws? What is the average number of bibliographies used in articles? Which type of source is cited most in the articles?

Keywords: Journal of Accounting and Tax Applications, Article, Bibliometric Analysis.

JEL Codes: M41, M49, I21.

* Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, ftemelli@agri.edu.tr

** Atatürk Üniversitesi, İİBF, İşletme Bölümü, rkarci@atauni.edu.tr

ÜNİVERSİTELERDE FAALİYET MALİYETLERİNİN AKADEMİK ZAMAN MUHASEBESİ ARACILIĞI İLE HESAPLANMASI

Doç. Dr. Ahmet Cemkut BADEM*

ÖZ

Avrupa Üniversiteler Birliği (EUA-European University Association), Avrupa için güçlü üniversiteler hedefi ve Avrupa birliği 7. çerçeve programı çerçevesinde “ Avrupa üniversitelerinin modernizasyon çalışmaları- Tam Maliyetleme” adı altında (EUIMA- European Universities Implementing their Modernisation Agenda- Full Costing) bir uygulama projesi başlatmış, proje Avrupa üniversiteler birliği internet sayfasında “ üniversitelerin tüm faaliyetlerinin ve araştırmalarının tam maliyetlerinin en iyi şekilde belirlenmesine yardım edecek çalışmalar projesi” şeklinde tanımlanmıştır (www.eua.be).

Üniversite yöneticilerinin karar almalarına ve faaliyetleri kontrol etmelerine yardım edecek bilgileri toplayan, özetleyen ve raporlayan bir yönetim muhasebesi sistemine gereksinim duymaları kaçınılmaz bir sonuçtur.

Bu bildirinin amacı üniversitelerde gerçekleştirilen faaliyetlerin tam maliyetlerinin hesaplanabilmesi için Faaliyet Tabanlı Maliyetleme yöntemi mantalitesine uygun olarak gerçekleştirilebilecek maliyet hesaplamasına örnek oluşturmaktır. Hesaplama yönteminin eksik, geliştirilebilir, hatalı yönleri olabilmekte birlikte, güdülen asıl amaç, faaliyetlerin maliyetlerinin hesaplanması gereğine dikkat çekebilmek ve Türkiye üniversitelerinde, birçok Avrupa üniversitesinde gerçekleştirilen FTM uygulamasının farkındalığını oluşturmaya katkı sağlamaktır.

Anahtar Sözcükler: Üniversitelerin Faaliyet Maliyetleri, Akademik Zaman muhasebesi, Zaman Esaslı Maliyet Yöntemi

JEL Kodları: M410, M490

THE COSTS CALCULATION OF ACTIVITIES BY ACADEMIC TIME ACCOUNTING IN UNIVERSITIES

ABSTRACT

The EUA-European University Association has launched an implementation project under the name "European Universities implementing their Modernization Agenda" (EUIMA-European Universities) under the framework of the 7th framework program of the European Union for the strongest universities in Europe. The project is described on the web site of the European Union of Universities as "a project that will help to determine the full cost of all the activities of universities and their research"(www.eua.be).

It is an inevitable result that university administrators need a management accounting system that collects, summarizes and reports information that will help them make decisions and control their activities.

The purpose of this paper is to form an example of the cost calculation that can be carried out in accordance with the Activity Based Costing methodology in order to calculate the full costs of the activities carried out in the universities. Although the calculation method may be incomplete, improvable, and misleading, the main motive is to draw attention to the calculation of the costs of the activities and to contribute to the awareness of FTM implementation at many European universities in Turkish Universities.

Keywords: Activity Costs of Universities, Academic Time Accounting, Time Based Activity Costing Method

JEL Codes: M410, M490

* Kocaeli Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, cembadem@kocaeli.edu.tr

TÜRKİYE'DE MUHASEBE MESLEĞİ NİTELİKLERİ: MUHASEBE İŞ İLANLARININ METİN MADENCİLİĞİ İLE ANALİZİ

Yrd. Doç. Dr. Adem AKBIYIK*

ÖZ

Muhasebe işgücü piyasası Türkiye işgücü piyasası içerisinde önemli bir yer teşkil etmektedir. İŞKUR (2016) verilerine göre en çok aranan 10 meslekten biri olan muhasebe mesleğinde aranan nitelikler ve yeterlilikler muhasebe sınıflandırmalarının (önmuhasebe, genel muhasebe, maliyet muhasebesi vb.) yanı sıra bölgelere ve yıllara göre değişim gösterebilmektedir. Bu çalışmanın amacı, mesleki standartları ortaya konulmuş bir meslek olan muhasebe mesleğinin işgücü piyasasınca aranılan niteliklerini ortaya koymaktır. Bu kapsamda, Türkiye'nin önde gelen iş ilanı platformlarından elde edilen 2007-2016 yılları arasındaki 28.705 iş ilanı metin madenciliği yöntemi ile analiz edilecektir. WordStat yazılımı ile gerçekleştirilecek analizler neticesinde farklı muhasebe alanlarında verilen iş ilanlarında yer alan nitelikler; şehir, pozisyon ve yıllar bazında ortaya konulacaktır. Araştırma bulguları, şehir ve bölge karşılaştırmaları, pozisyon (eleman, uzman, sorumlu, müdür, direktör vb.) karşılaştırmaları ve yıllara göre yaşanan trendleri içerecek biçimde değerlendirilecektir. Araştırma sonuçlarının muhasebe mesleğinde gereksinim duyulan temel nitelikleri bölgesel ve kronolojik olarak ortaya koyması bakımından meslek mensupları, eğitim politikacıları ve eğitimciler için önemli katkılar sunacağı öngörülmektedir.

Anahtar Sözcükler: muhasebe, iş ilanı, mesleki standart, nitelik analizi, metin madenciliği

JEL Kodları: M40, M41, J44

QUALIFICATIONS OF ACCOUNTING PROFESSION IN TURKEY: A CONTENT ANALYSIS OF ACCOUNTING JOB ADVERTISEMENT BY TEXT MINING

ABSTRACT

Accountants labor market constitutes an important place in Turkey's labor market. In the accounting profession, which is one of the 10 most wanted jobs in Turkey according to İŞKUR (2016), required qualifications and competences may vary according to the subfields of accounting (pre-accountancy, general accounting, cost accounting etc.) and also regions and years. The aim of this study is to reveal the required qualifications of the accounting profession in the labor market for which professional standards have already been established. In this context, 28.705 accounting job advertisements that posted between 2007-2016 derived from Turkey's leading job posting platforms will be analyzed by text mining method. As a result of the analyses carried out with WordStat, a text mining software, qualifications sought in accounting job advertisements will be revealed by city, position (staff, specialist, responsible, manager, director, etc.), and year. The findings will be assessed to include comparisons of city, region, position and also trends by years. By revealing the basic qualifications required in accountants labor market locally and chronologically, it is expected that the results of the research will provide significant contributions for professions, policy makers in education, and educators.

Keyword: Accounting, job advertisement, occupational standards, qualification analysis, text mining

JEL Codes: M40, M41, J44

* Sakarya Üniversitesi, Yönetim Bilişim Sistemleri Bölümü, adema@sakarya.edu.tr

ENTROPİ YÖNTEMİNE DAYALI CAMELS PERFORMANS DEĞERLENDİRME MODELİ: TÜRK BANKACILIK SEKTÖRÜ ÜZERİNE AMPİRİK BİR UYGULAMA

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Apan*
Yrd. Doç. Dr. Ahmet Öztel**
Yrd. Doç. Dr. İsmail Fatih Ceyhan***

ÖZ

Bu çalışma, Türk Bankacılık Sektörünün performansını Entropi ağırlandırma yöntemine dayalı CAMELS modeli ile ampirik analizini hedeflemektedir. Türk Bankacılık Sektörünün performans analizi için veri seti, 2002-2016 dönemini kapsamaktadır. Türk Bankacılık Sektörü, karşılaştırmalı olarak analiz edilecektir. Ampirik sonuçlara göre Türk Bankacılık Sektörü'nün değerlendirmesi ve özgün yorumlamaları yapılacaktır. Bu çalışmanın önemi, subjektif ağırlıklandırma yerine objektif ağırlıklandırma yöntemlerinden olan Entropi yöntemine dayalı yapılmasıdır. Böylece daha objektif performans değerlendirmesi yapılması hedeflenmektedir.

Anahtar Sözcükler: Türk Bankacılık Sektörü, Entropi, CAMELS, Finansal Performans

JEL Kodları: G20, G21, L20, G40.

CAMELS PERFORMANCE EVALUATION MODEL BASED ON ENTROPY METHOD: AMPIRICAL APPLICATION ON TURKISH BANKING SECTOR

ABSTRACT

This study aims at the empirical analysis of the performance of the Turkish Banking Sector with the CAMELS model based on the Entropy weighting method. The data set for the performance analysis of the Turkish Banking Sector covers the period 2002-2016. The Turkish Banking Sector will be analyzed comparatively. According to empirical results, the Turkish Banking Sector will be evaluated and original interpretations will be made. The prominence of this study is based on the Entropy method, which is one of the object weighting methods instead of subjective weighting. Thus, a more objective performance evaluation is targeted.

Keywords: Turkish Banking Sector, Entropy, CAMELS, Financial Performance

JEL Codes: G20, G21, L20, G40.

* Karabük Üniversitesi, İşletme Fakültesi, mehmetapan@karabuk.edu.tr,

** Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ahmetoztel@gmail.com,

*** Bartın Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, ismailc@bartin.edu.tr,

BORSA İSTANBUL ALT ENDEKSLERİ ARASINDAKİ OYNAKLIK GEÇİŞKENLİKLERİNİN ASİMETRİK GARCH BEKK YÖNTEMİ İLE ANALİZİ

Arş. Gör. Gürkan BOZMA*

Murat AKDAĞ**

Öğr. Gör. Sibel İsmailçebi BAŞAR***

ÖZ

Gelişmekte olan ülke borsaları arasında Borsa İstanbul yaklaşık %65 yabancı payı ile sektörlerdeki karlılık ve dolar bazında ucuz olması yatırımcıların dikkatini çekmektedir. Türkiye için finans üzerine yapılan çalışmalar genel itibarıyla Borsa İstanbul'un gelişmiş ve gelişmekte olan ülke borsalarıyla olan ilişkileri ile makroekonomik değişkenler ile bağlantıları üzerine yoğunlaşmıştır. Bu çalışmada, BİST'de Banka, Sanayi, Turizm ve Hizmetler sektörlerine ait indeksler arasındaki oynaklık geçişkenlikleri 2011-2017 döneminde günlük veri seti kullanılarak incelenmiştir. Öncelikle, değişkenlerin birim kök testleri yapılmıştır. Değişkenlerin uzun dönem ilişkileri eşbütünlük testleri ile incelenmiştir. Daha sonra, sektörler arasındaki oynaklık geçişkenlikleri Asimetrik VARMA- GARCH BEKK modeliyle ele alınmıştır. Oynaklık boyutlarının belirlenmesinin ardından ortalama portföy ağırlığı ve koruma oranları belirlenmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda, araştırmacılara ve yatırımcılara bir takım politika ve yatırım önerileri yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: BİST, VARMA, GARCH, BEKK, Ortalama Portföy Ağırlığı, Koruma Oranı.

JEL Kodları: G11, G15, C32

ANALYSIS OF VOLATILITY PASS THROUGH BETWEEN BORSA İSTANBUL SUB INDEXES USING ASYMMETRIC GARCH BEKK

ABSTRACT

Among the developing countries, Borsa Istanbul attracts attention with approximately 65% foreign share, profitability in the sectors and cheapness in dollar basis with other emerging countries. The finance studies on Turkey have generally focused on relationship between Borsa Istanbul and developed and developing country stock markets and macroeconomic variables. In this study, the volatility pass through between Bank, Industry, Tourism and Services sectors in BIST was examined using the daily data set period for 2011-2017. Firstly, unit root and cointegration (Johansen or ARDL) tests were applied according to stationary levels. Then, volatility pass through between sectors was examined by asymmetric VARMA-GARCH BEKK model. The average portfolio weight and hedge ratio were analyzed after determining the volatility pass through. As a result of the findings, a number of policy and investment proposals were offered for researchers and investors.

Keywords: BIST, VARMA, GARCH, BEKK, Average Portfolio Weight, Hedge Ratio

JEL Codes: G11, G15, C32

Çalışmada yer alan görüşler yazarlara aittir ve kurumlarının resmi görüşü olarak değerlendirilemez.

*Arş. Gör. Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı

**Doktora Öğrencisi, Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı

***Öğr. Gör. Bayburt Üniversitesi, Meslek Yüksekokulu, Lojistik Bölümü

MUHASEBE MESLEK MENSUBU ADAYLARI VE ETİK İKİLEM

Yrd. Doç. Dr. M. Emin KARABAYIR

Yrd. Doç. Dr. Seyhan ÖZTÜRK

Sevgi CENGİZ

ÖZ

Etik yalnızca günlük yaşantıdaki eylemlerde değil, her türlü konuda insanlar için gereklidir. İş hayatının olmazsa olmaz bir parçasıdır. Meslek hayatında sergilenecek etik dışı bir davranışın sonuçları çok daha geniş bir alana yayılıp etkileyebilmektedir. Bu nedenle meslek etiği en az günlük yaşamdaki etik kavramı kadar önemli hale gelmektedir. Her mesleğin kendine özgü etik kuralları bulunmaktadır. Bu kurallar mesleğin icrası sırasında yaşanan bir takım sorunların çözümü için gerekli olmaktadır. Meslek etiği ile ilgili ortaya çıkan sorunların başında ise, "etik ikilem" gelmektedir. Etik ikilem genellikle bir olayın çözümünde bireylerin içine düştükleri kararsızlıktan kaynaklanmaktadır. İş hayatında özellikle muhasebe meslek mensuplarının bu tür ikilemler yaşamaları kaçınılmazdır. Bu noktada yapılan çalışmanın amacı; profesyonel muhasebe meslek mensubu olmaya aday çalışanların; "Meslek mensupları neden etik dışı davranışa yönelirler? Onları etik dışı davranışa iten nedenler nelerdir? Etik dışı davranış gerçekleşirse bile bir önceki aşamada yaşanan etik ikilemin nedenleri nelerdir?" gibi sorular çerçevesinde meslek etiğine yaklaşımlarını tespit etmektir. Literatürde mesleği icra eden profesyoneller; serbest muhasebeci (SM), serbest muhasebeci mali müşavirler (SMMM) ve yeminli mali müşavirler (YMMM) ile farklı konularda yapılmış çok sayıda çalışma bulunmaktadır. Bu çalışma mesleğe aday olanları hedef kitle olarak aldığı için konuya farklı bir yaklaşım getirmektedir. Etik ikilemle ilgili yargılar şeklinde hazırlanan anket çalışması meslek mensubu adaylarının bizzat doldurmaları sağlanarak veri toplanmıştır. Elde edilen veriler SPSS 20 istatistik paket programı ile değerlendirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Etik, Meslek Etiği, Muhasebe Meslek Etiği, Etik İkilem

JEL Kodları: M40, M41, M49

ACCOUNTING PROFESSIONAL CANDIDATES AND ETHICAL DILEMMA

ABSTRACT

Ethics are necessary not only for everyday actions, but for all kind of people. Ethics must a part of business life. The consequences of unethical behavior to be exhibited in the professional life, can spread and influence a wider area. For this reason, vocational ethics is at least as important as the concept of ethics in daily life. Every profession has its own code of ethics. These rules are necessary for the solution of some problems experienced during the profession. At the beginning of the problems related to professional ethics, the term of "ethical dilemma" comes. The ethical dilemma is usually the result of the inability of individuals to solve an event. It is inevitable that business people, especially accounting professionals, will experience such dilemmas. The purpose of the study; at this point is; prospective employees who become professional accounting professors; with these questions: "Why do members of the profession go to unethical behavior? What are the reasons for pushing them to unethical behavior? What are the causes of the ethical dilemma that took place in the previous stage, even though unethical behavior did not take place?" There are a number of studies on different topics with independent accountants (SM), independent accountant financial advisers (SMMM) and sworn financial advisers (YMMM). This study adopts a different approach to the subject because it takes the candidates for the job as the target group. The questionnaire prepared in the form of judgments related to the ethical dilemma was collected by providing the candidates of the members of the profession to fill themselves. The obtained data were evaluated with SPSS 20 statistical package program.

Keywords: Ethics, Vocational Ethics, Ethics Of Accounting Profession, Ethical Dilemma

JEL Codes: M40, M41, M49

BORSA İSTANBUL ENDEKSİ (BIST 100) GETİRİ VOLATİLETESİNİN ARCH ve GARCH MODELİ İLE TAHMİN EDİLMESİ

Yrd. Doç. Dr. Serdar KUZU*

ÖZ

Sermaye piyasalarının gün geçtikçe gelişmesi, çeşitlenmesi ve karmaşık hale gelmesiyle borsaların yapılarının analiz edilmesini daha da önemli hale getirmiştir. Özellikle gelişmekte olan ülkelerin dışı açıklığı daha kırılgan oldukları için Menkul kıymet borsalarında volatilitenin konusunu ön plana çıkarmıştır. Bilgi iletişim teknolojilerinde yaşanan gelişmeyle birlikte, piyasalarda 24 saat işlem yapma imkânı sağlanmıştır. Son zamanlarda küresel yatırımcının yatırım kararlarında en önemli değişken haline gelen volatilitenin, özellikle gelişmekte olan ülkeleri önemli oranda etkilemektedir. Bu değişkenin tahmin edilmesi özellikle yatırım yapmayı düşünen karar vericiler için daha da önemli hale getirmektedir. Çalışmada BIST 100 Endeksinin 2011-2017/4 dönemini kapsayan ve günlük kapanış değerleri ele alınarak ARCH ve GARCH modeli kullanılmıştır. Çalışma sonucunda BIST 100 volatilitenin ARCH ve DCC GARCH modeli için uygunluk sağladığı ve volatilitenin bir başka ifadeyle değişkenliğin ortaya konmasında modelin başarılı sonuçlar verdiği gözlemlenmiştir.

Anahtar Sözcükler: BIST100, Volatilitenin(Değişkenlik), ARCH Modeli, GARCH

JEL Kodları: D81,G32,D53

PREDICTING OF STOCK EXCHANGE ISTANBUL INDEX (BIST 100) RETURN VOLATILETTE WITH ARCH AND GARCH MODEL

ABSTRACT

It has become even more important to analyze the structures of the stock exchanges with the ever-increasing development, diversification and complexity of capital markets. Especially in developing countries, since the openness of the country is more fragile, the issue of volatility is at the forefront of the securities exchanges. Along with the development in information communication technologies, it was possible to carry out transactions 24 hours on the market. The volatility variable, which has recently become the most important variable in the investment decisions of the global investor, influences especially the developing countries in a significant way. Predicting this variable makes it even more important for decision-makers who are considering investing. In the study, ARCH and GARCH models were used, covering the 2011-2017 / 4 period of the BIST 100 Index and the daily closing values. As a result of the study, it is observed that the BIST 100 volatility variable is suitable for the ARCH and GARCH models and that the model yields successful results in determining the variability of volatility.

Keywords: BIST 100, Risk, Volatility, ARCH, GARCH

JEL Codes: D81,G32,D53

* İstanbul Üniversitesi, SBMYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü Bölüm Başkanı, serdar.kuzu@istanbul.edu.tr

FINANSAL PERFORMANSIN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK RAPORLAMASI ÜZERİNE ETKİSİ: BİST100 ŞİRKETLERİ ÜZERİNDE BİR İNCELEME

Dr. Gülçin YILDIRIM*
Yrd. Doç. Dr. Tuğçe UZUN KOCAMIŞ**
Yrd. Doç. Dr. Serdar KUZU ***

ÖZ

Sürdürülebilirlik raporlaması, sürdürülebilir kalkınma hedefleri için kurumsal performans ölçümüyle ilgili bir sorumluluk uygulamasıdır. Sürdürülebilirlik raporu, şirket performansı hakkında ekonomik, çevresel, sosyal ve yönetsel bilgi sağlayan bir rapordur. Hesap verilebilirliğin ve iletişimin bir aracı olarak görülen sürdürülebilirlik raporları paydaşlara şirketlerin strateji, yönetim yaklaşımı ve hedefleri konusunda bir değerlendirme sunmaktadır. Sürdürülebilirlik raporlarının temel özelliklerinden biri de şirketlerin finansal ve finansal olmayan verileri arasında bağlantıyı ortaya koymalarıdır.

Günümüzde yatırımcılar şirketlerden sadece finansal performanslarının iyi olmasını değil aynı zamanda şirketlerin sürdürülebilirlik faaliyetlerine katılımı ile kurumsal sosyal sorumluluğu üstlenmesini beklemektedirler. Son zamanlarda yapılan çalışmalar yatırımcıların sürdürülebilirlik faaliyetlerinde aktif olarak yer alan şirketlere yöneldiğini göstermektedir. Bu durum sürdürülebilirlik raporları ile firma performansı arasındaki ilişkinin araştırılmasının önemini arttırmıştır.

Bu çalışma ile sürdürülebilirlik raporlaması(SR) ile finansal performans arasındaki ilişki araştırılarak, finansal performansın sürdürülebilirlik raporlaması üzerine etkisi ortaya konulmaktadır. Finansal performansın, şirketlerin sürdürülebilirlik raporlaması yapma ihtimalini arttırdığı yönündeki hipotezimizi test etmek amacıyla BİST 100 endeksinde yer alan şirketler esas alınarak regresyon modeli oluşturulmuştur. İlgili veriler şirketlerin internet sitesinden ve mali tablolarından elde edilmiştir. Şirketler sürdürülebilirlik raporlaması yapan ve yapmayan şirketler olarak iki gruba ayrılmıştır. Finansal performans göstergesi olarak alınan ROA(aktif karlılığı) ve ROE (Öz Sermaye Karlılığı) değerleri modelin bağımsız değişkenlerini oluştururken SR uygulaması bağımlı değişken olarak modelde yer almıştır. Çalışma sonucunda sürdürülebilir raporlama yapan ve yapmayan iki grup arasında anlamlı farklılıklar elde edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Sürdürülebilirlik Raporlaması, Finansal Performans, BIST 100

JEL Kodları: G30,F65,O16

IMPACT OF FINANCIAL PERFORMANCE ON THE SUSTAINABILITY REPORT: A REVIEW ON BIST 100 COMPANIES

ABSTRACT

Sustainability reporting is a commitment to measuring corporate performance for sustainable development objectives. The sustainability report is a report providing economic, environmental, social and managerial information on company performance. Sustainability reports, which are seen as a means of accountability and communication, provide stakeholders with an assessment of the company's strategy, management approach and objectives. One of the main characteristics of sustainability reports is the link between financial and non-financial data of companies.

Today, investors expect companies not only to have good financial performances but also to undertake corporate social responsibility with participation in sustainability activities. Recent studies indicate that investors are driven by companies actively involved in sustainability activities. This has increased the importance of researching the relationship between sustainability reports and firm performance.

* Doğan Şirketler Grubu Holding.A.Ş, Mali İşler Müdürü, gulscin@hotmail.com

** İstanbul Üniversitesi, SBMYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, uzuntugce@yahoo.com

*** İstanbul Üniversitesi, SBMYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü Bölüm Başkanı, serdar.kuzu@istanbul.edu.tr

With this study, the relationship between sustainability reporting and financial performance is investigated and puts the effect of financial performance on sustainability reporting. In order to test our hypothesis that financial performance increases the likelihood of companies reporting sustainability, a regression model was created based on the companies included in the BİST 100 index. Companies have divided two groups as companies that do and do not report sustainability. While the ROA and ROE values obtained as financial performance indicators constitute independent variables of the model SR application is included in the model as a dependent variable. Significant differences were obtained between the two groups after the regression analysis.

Keywords: Sustainability Reporting, Financial Performance, BIST 100

JEL Codes: G30, F65, O16

TÜRKİYE’DE CARİ AÇIK MAKASI DARALTI LABİLİR Mİ?

Öğr. Gör. H. Muhammet KEKEÇ*
Yrd. Doç. Dr.Serdar KUZU**
Arş. Gör. Zehra YILDIRIM***

ÖZ

Türkiye'nin ekonomik alan da önemli sorunlarından birisi cari açık problemidir. Söz konusu problem Türkiye'nin dönem dönem ekonomik krizlerle karşılaşmasında rol oynamakla birlikte ekonomik anlamda hareket alanını kısıtlayan bir problem olarak yer almaktadır. Söz konusu açığın fazla olması neticesinde ekonominin kırılabilirlik seviyesi artırarak ekonomi içerisinde yer alan aktörleri etkilemekte ve ülke açısından risk unsurlarını artırmaktadır. Bu anlamda Türkiye'nin istikrarlı büyüme ve ekonomik krizlerle karşılaşma riskinin aza indirilmesinde cari açık makasının daraltılmasıyla birlikte buna kalıcı çözümler getirilmesi gerekmektedir.

Cari açığın nedenleri arasında üretim ve tüketim faaliyetlerinin dışa bağımlılığı ile birlikte döviz kurundaki dalgalanmalar, üretim temel kaynağı olan enerji maliyetlerinin yüksekliği, iç ve dış talepteki yüksek değişiklikler gibi konjonktüre bağlı dalgalanmalar olarak saymak mümkündür. Bu nedenler ulusal ve uluslararası alandan kaynaklanmakla birlikte devam eden süreçte cari açık makasının giderek artmasına neden olmaktadır. Bu bağlamda ülke ekonomisinin üretim, tüketim ve tasarruf yapısı cari açık makasında etkili olmaktadır. Söz konusu etki neticesinde cari açık makasını daraltmaya yönelik üretimde, tüketimde ve tasarruf alanlarında yapısal tedbirler gerektirmektedir.

Cari açık makası üretim sektörünün ithale bağlı üretim politikası ile de yakından ilgilidir. İhracata konu olan ürünlerin üretiminde ithal ürünler yerine ulusal ürünlerin kullanımı da bu makasın daraltılmasında önemli bir etkiye sahip olacaktır. Buna yönelik kamusal destekler de gerek ihracata konu olan üretimlerde ulusal ara malının kullanımını artıracak gerekse de cari açık makasında daralma imkânı sağlayacaktır. Bir diğer önemli yapısal sorun ise enerji kaynaklarının üretim faaliyetlerin de kullanımının fazla olması ve bu kaynakların temininde de dışa bağlı olunması nedeniyle cari açık makasının büyümesinde etkili olmaktadır. Enerji alanında nükleer enerji gibi yeni teknolojilerin kullanımı ile birlikte bu alanda da dışa bağımlılık azalacak ve üretim kanallarında kullanılması ile birlikte cari açık makası aleyhine olan durum terse çevrilme imkânı yakalanacaktır.

Cari açık makasının daraltılmasın da etkili olan faktörlerin tespiti ile bu açığı kapatmaya yönelik çözüm yolları ortaya konulmalıdır. Bu anlamda çalışmamızda cari açık makasının daraltılmasına yönelik çözüm yolları tartışılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Cari Açık, Nedenleri, Çözüm Önerileri, Makro Ekonomik Göstergeler Macro

JEL Kodları: E01 , F20, F40

CAN BE NARROW CURRENT ACCOUNT DEFICIT IN TURKEY ?

ABSTRACT

One of the important problems of Turkey in the economic field is the current account deficit problem. The problem is that Turkey plays a role in meeting the economic crises from time to time, but it is a problem that limits the area of action in the economic sense. As a result, the increase in the level of fragility of the economy affects the actors in the economy and increases the risk factors for the country. In this sense, it is necessary to bring permanent solutions together with the narrowing of the current account deficit in the face of the risk of Turkey facing stable growth and economic crises.

Causes of current account deficit include external dependency of production and consumption activities, cyclical fluctuations such as exchange rate fluctuations, high energy costs as the main source of production, and high fluctuations in domestic and foreign demand. These causes are caused by the national and international aspects and cause the current account deficit to increase gradually in the ongoing process. In this context, the production,

* İstanbul Üniversitesi, SBMYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, muhammet.kekec@istanbul.edu.tr

** İstanbul Üniversitesi, SBMYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, serdar.kuz@istanbul.edu.tr

*** Gazi Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü, zehrayildirim@gazi.edu.tr

consumption and saving structure of the country's economy is influential on the current account deficit. As a result of this effect, structural measures are required in production, consumption and saving areas in order to narrow the current account deficit.

The current account deficit is closely related to the import-dependent production policy of the production sector. The use of national products instead of imported products in the production of exported products will have an important effect on the contraction of the current account deficit.

Public support for this will also increase the use of national intermediate goods in production subject to exports, but also reduce the current account deficit. Another important structural problem is the fact that the use of energy resources in production activities is excessive and the external dependence on the supply of these resources also influences the growth of current account deficit. With the use of new technologies such as nuclear energy in the energy field, external dependency will be reduced in this area and the situation against the current account deficit will be reversed with the use in production channels.

Determination of the factors that are effective in narrowing the current account deficit and solutions for closing this obligation should be put forward.. In this sense, solutions for narrowing the current account deficit will be discussed.

Keywords: Current Account Deficit, Reasons, Solution Suggestion, Macro Economic Indicators

JEL Codes: E01, F20, F40

TÜRKİYE'DE VERGİ ENTEGRASYONU OLGUSU

Arş. Gör. Arzu POLAT*
Öğr. Gör. H. Muhammet KEKEÇ**

ÖZET

Gelir vergisi ve kurumlar vergisi, gelir üzerinden alınan vergilerdir. Esasen kurumların sahipleri de kişilerdir ve kurum kazançları en nihayetinde kişilerin kazançlarına dahil olmakta ve paylarıyla orantılı olarak gelir vergisi ödemektedirler. Aynı kaynağın mükerrer vergilendirilmesi çifte vergileme sorununa sebep olmaktadır. Bu sorunun ortadan kaldırılabilmesi adına, vergide entegrasyon çalışmaları yapılmış ve yapılmaya devam edilmektedir. Vergide entegrasyonun sağlanması, hem etkin vergi sisteminin oluşturulmasına, hem vergi tabanının genişletilmesine, hem de vergi adaletinin sağlanmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Sözcükler: Gelir Vergisi, Kurumlar Vergisi, Vergi Entegrasyon

JEL Kodları: H24, H25.

THE CASES OF TAX INTEGRATION IN TURKEY

ABSTRACT

Income and corporation tax are taxes which are received on income. In fact, the owners of institutions are people and eventually the corporate income is included in the earnings of people and so they pay income tax in proportion to their share. Twice taxation of same source causes double taxation problem. For the purpose of eliminating this problem, tax integration studies have been made and are continuing to do. Ensuring the integration of tax will help to establish an efficient tax system, to expand the tax base and to ensure tax justice.

Keywords: Income Tax, Corporate Tax, Integration of Tax.

JEL Codes: H24, H25.

* Gazi Üniversitesi, İİBF, Maliye Bölümü arzuakyildiz@gazi.edu.tr.

** İstanbul Üniversitesi, SBMYO, Muhasebe ve Vergi Bölümü, muhammet.kecec@istanbul.edu.tr

KİRALAMA İŞLEMLERİNİN IFRS, FASB VE BOBİ FRS KAPSAMINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA ETKİSİ

Prof. Dr. Beyhan MARŞAP*
Doç. Dr. Serap YANIK**
Doç. Dr. Deniz Umut ERHAN***

ÖZ

Bilindiği üzere şirketler finansal kiralama ve faaliyet kiralaması olmak üzere iki tür kiralama yapmaktadırlar. Mevcut durumda finansal kiralama borçları ve alacakları finansal raporlarda yer alırken faaliyet kiralamalarından doğan borç ve alacaklar ise yer almamaktadır. Finansal Risk yönetimi açısından bu durum değerlendirildiğinde, özellikle kiracı şirketlerin birçoğu finansal raporlarında gösterilenden daha fazla riski bilanço dışına taşımaktadırlar. Diğer taraftan finansal raporların şeffaflığını ve karşılaştırılabilirliğini sağlamak ve gerçeğe uygun sunumunu sağlamak için bu konu dünyada 10 yıldan bu yana tartışılmış ve sonunda kiralama standardı, Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) tarafından Ocak 2016 tarihinde Ocak 2019 tarihinden itibaren uygulanmak üzere yayımlanmıştır. Aynı yıl Şubat ayında FASB da yeni Kiralama standardını yayınlamıştır. Türkiye’de ise Kamu Gözetimi Kurumu (KGK) Şubat 2017 tarihinde TFRS16 Kiralamalar Taslak metninin kamuoyu görüşüne sunmuştur.

Diğer taraftan bilindiği üzere tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de şirketlerin yaklaşık %90 ‘nı orta ve büyük boyutlu işletmelerden oluşmaktadır. Yine bilindiği üzere KGK Temmuz 2017 tarihinde Ocak 2018 tarihi ve sonrası raporlama dönemlerinde uygulanmak bağımsız denetime tabi ve halka açık olmayan büyük ve orta ölçekli işletmeler için BOBİ FRS yayınlamıştır.

Bu çalışmada kiralama işlemlerinin finansal raporlamaya etkisi muhasebeleştirme, ölçme, sunum ve dipnot açıklamaları açısından FASB, IFRS ve BOBİ FRS kapsamında karşılaştırmalı olarak irdelenecektir.

Anahtar Sözcükler: IFRS 16, FASB Lease, BOBİ FRS, Finansal raporlama
JEL Kodları: M40, M41, M48

EFFECTS OF LEASE TRANSACTIONS ON FINANCIAL REPORTING IN THE FRAME OF IFRS, FASB AND BOBI FRS

ABSTRACT

As it is known, companies make two types of leases as financial leasing and activity leasing. Currently while financial lease payables and receivables are included in the financial statements, debts and receivables arising from operating leases are not included. When assessed in terms of financial risk management, especially most of the tenant companies carry more of the risk off balance sheet than those mentioned in the financial statements. On the other hand, this issue has been discussed in the world for over 10 years to ensure transparency and comparability of financial reports and to provide a fair presentation and at last the leasing standard has been issued by the International Accounting Standards Board (IASB) on January 2016 in order to be applied after January 2019. In February of the same year, the FASB also published the new Lease Standard. In Turkey, Public Oversight, Accounting and Auditing Standards Authority (KGK) submitted the draft TFRS16 Lease to the public opinion on February 2017.

As it is known, almost 90% of the companies in Turkey are composed of medium and large sized enterprises as it is in the whole world. It is also noteworthy that the KGK issued the FRS BOBI on July 2017 subject to the implementation in the reporting period of January 2018 and after for large and medium-sized businesses that are subjected to independent audit and are non-public companies.

In this study, the effect of leasing transactions on financial reporting will be discussed comparatively within the framework of FASB, IFRS and BOBI FRS in terms of accounting, measurement, presentation and disclosure of footnotes.

Keywords: IFRS 16, FASB Lease, BOBI FRS, Financial reporting
JEL Codes: M40, M41, M48

* Gazi Üniversitesi İİBF, bguclu@gszi.edu.tr

** Gazi Üniversitesi İİBF, seraps@gazi.edu.tr

*** Baskent Üniversitesi TBF, duerhan@baskent.edu.tr

YENİ KURUMSAL EKONOMİ BAKIŞ AÇISI ÇERÇERÇEVESİNDE GÜNCEL FİNANSAL RAPORLAMA GELİŞMELERİ ÜZERİNE BİR İRDELEME

Dr. Pınar OKAN GÖKTEN*
Yrd. Doç. Dr. Soner GÖKTEN**

ÖZ

Yeni kavramsal çerçeve, entegre raporlama ve düşünme, GRI Standartları, SASB Sürdürülebilirlik Muhasebesi Standartları vb. kapsayıcı bir entelektüel geçmişe sahip olan finansal raporlama gelişim sürecinin son zamanlarda ortaya çıkan sonuçlarıdır. Dolayısıyla, mevcut finansal tablolar setinin bir organizasyonun tam manasıyla ifşası için artık yeterli olmadığını söylemek mümkündür. Diğer bir ifadeyle günümüzde finansal raporlama kavramı finansal tablolardan fazlasını ifade etmektedir, ama niye? Muhasebe açısından, özellikle değer ilgililiği üzerine yapılan pozitif muhasebe çalışmalarının bulguları ışığında, akademisyenler ve uygulayıcılar sürdürülebilirlik çerçevesinde hem finansal hem de finansal olmayan bilgilere bağlı olarak ortaya çıkan değer oluşumunu raporlayabilmek için etkin bir yol bulma gayretine yönelmişlerdir. Bu bağlamda, uzun dönemli ve geleceğe yönelik bakış açısı, gelişmekte olan finansal raporlama kavramında önem kazanmıştır. İlgili muhasebe literatüründe finansal raporlamadaki dönüşüm ihtiyacının nedeni olarak, genellikle finansalların sonuçları veya genel kabul görmüş inanışlar birer neden olarak gösterilmektedir. Entelektüel ve insan sermayelerine bağlı olarak ortaya çıkan maddi olmayan duran varlıklarının artan önemi veya üretilmiş sermaye için doğal sermaye kullanım şeklinin meşruiyeti bu tür nedenlere örnektir (Gokten, 2017). Diğer taraftan, bu dönüşümün teorik arka planı göz ardı edilebilmektedir. Hâlbuki geleneksel finansal raporlamanın neden bugün itibarıyla etkin olamadığının veya yeni raporlama çerçevesine neyin yol açtığının anlaşılması doğrudan ‘yeni’ ekonomik teorilerle ilişkilidir. Bu sunumda, finansal raporlamadaki dönüşümün nedenleri yeni kurumsal ekonomi bakış açısıyla açıklanmaya çalışılmaktadır. North ve Thomas (1973), ekonomik gelişme farklılıklarında temel belirleyicilerin kurumlar arasındaki farklılıklar olduğunu iddia etmiş ve gelişme ekonomistleri için yeni bir yol açmıştır. Şöyle demektedirler: “Sıraladığımız faktörler (yenilikler, ölçek ekonomisi, sermaye birikimi vb.) büyümenin nedeni değildir; bunlar büyümedir”. North (1981, 1990) kurumları, bireylerin şahsi servetlerini ve menfaatlerini maksimize edecek şekilde davranışlar göstermelerini kısıtlayan ve insanlar tarafından oluşturulan kurallar, süreçler ve normlar olarak tanımlamaktadır. Takip eden çalışmalar, kurumların gelişmede öncü role sahip olduklarına ilişkin çok sayıda kanıt ortaya koymuştur (ör. De Long ve Shleifer, 1993; Mauro, 1995; Knack ve Keefer, 1995; Hall ve Jones, 1999; Acemoglu ve diğerleri., 2001, 2002, 2005; Easterly ve Levine, 2003; Dollar ve Kraay, 2003; Rodrik ve diğerleri., 2004; Acemoglu ve Johnson, 2005; Ang, 2013). Bu görüşün aksine, Glaeser ve diğerleri. (2004), Hanushek ve Woessmann (2008, 2012a, 2012b) ve Gennaioli ve diğerleri. (2012) insan sermayesinin gelişme sürecinde kurumlardan daha önce gelen bir kaynak olduğunu iddia etmişlerdir. Ayrıca büyüme ekonomistlerinin yaptığı çalışmalar (Lucas 1988; Romer 1990; Mankiw ve diğerleri., 1992; Benhabib ve Spiegel 1994), insan sermayesi bileşenlerinin uzun dönemli ekonomik performanstaki önemini ortaya koymuş ve yenilikçilik ile insan sermayesi yatırımının üretkenliği artırdığı görüşünün genel kabulü karşılaştırmalı ekonomi literatüründeki çalışmaların gelişmesine ön ayak olmuştur. Söz konusu iki görüş her ne kadar gelişim sürecinin başlangıcı çerçevesinde birbirlerine muhalif olsalar da, hem insan sermayesinin hem de kurumların gelişme üzerinde pozitif etkisi olduğu sonucunun kabulü çerçevesinde ampirik bulgular sunmuşlardır. Bu kavramsal çerçeve ise karşılaştırmalı ekonomi literatüründe bölgesel farklılıkların açıklanması, diğer bir deyişle niçin bazı ülkelerin daha iyi ekonomik koşullara sahip olduğu sorusunun cevaplanması için kullanılmaktadır. Çok açıktır ki, bu yaklaşımın firma düzeyinde uygulanabilmesi için, yani niçin bazı firmaların değerinin diğerlerinden yüksek olduğu sorusunun cevaplanabilmesi için, muhasebenin kurumsal kaliteyi ve insan sermayesini etkin olarak raporlamaya ihtiyacı vardır. İşte bu husus bizlerin sürdürülebilirlikle ilgili yeni standartlarla ya da entegre raporlama gibi yeni raporlama çerçevesiyle neden karşı karşıya kaldığımızın nedenini oluşturmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Değer oluşumu, finansal raporlama, içsel büyüme modelleri sürdürülebilirlik, yeni kurumsal ekonomi

JEL Kodları: O10, O40, M40.

* Gazi Üniversitesi, pinar.okan@gazi.edu.tr

** Başkent Üniversitesi, sgokten@baskent.edu.tr

A DISCUSSION ON RECENT DEVELOPMENTS OF FINANCIAL REPORTING UNDER THE NEW INSTITUTIONAL ECONOMICS PERSPECTIVE

ABSTRACT

The new conceptual framework, integrated reporting and thinking, GRI Standards, SASB Sustainability Accounting Standards etc. are the recently emerged outcomes of the comprehensive intellectual pedigree of financial reporting development. Thus, it is fair to say that the current set of financial statements has no more adequate to reach the full disclosure of an organization. In other words, financial reporting means more than financial statements reporting today, but why? From an accounting perspective, especially under the evidences of positive accounting studies on value relevance, academicians and practitioners have started to be concentrated on sustainability by trying to find an effective way of reporting the value creation process which depends on both financial and non-financial information. In this sense, longer-term and future-oriented view has gained much importance in the emerging financial reporting concept. In the relevant accounting literature, generally the outcomes of financials or widely accepted beliefs are used or showed as evidences to explain the reasons for the need of transformation in financial reporting; such as the increased importance of intangible assets which are derived by the intellectual and human capitals in value creation or legitimacy of natural capital usage to produce manufactured capital (Gokten, 2017). On the other hand, the theoretical background of this transformation may be ignored. However, understanding the reasons of why traditional financial reporting has not efficient today or what causes a need for a new reporting framework is directly related with the 'new' economic theories. In this presentation, we try to explain the reasons of the transformation in financial reporting by new institutional economics perspective. North and Thomas (1973) have opened a path for the development economists by asserting that the fundamental determinants of comparative development involve differences in institutions. As they mentioned, "*The factors we have listed (innovations, economies of scale, capital accumulation, etc.) are not causes of growth; they are growth*". North (1981, 1990) defines institutions as humanly devised rules, procedures and norms to constrain the behavior of individuals in maximizing the wealth or utility of principles. Subsequent studies supply several evidences on the primacy of institutions in development (e.g. De Long and Shleifer, 1993; Mauro, 1995; Knack and Keefer, 1995; Hall and Jones, 1999; Acemoglu et al., 2001, 2002, 2005; Easterly and Levine, 2003; Dollar and Kraay, 2003; Rodrik et al., 2004; Acemoglu and Johnson, 2005; Ang, 2013). By contrary, Glaeser et al. (2004), Hanushek and Woessmann (2008, 2012a, 2012b) and Gennaioli et al. (2012) emphasize that human capital is a more basic source of development than are institutions. Also studies of growth economists (Lucas 1988; Romer 1990; Mankiw et al. 1992; Benhabib and Spiegel 1994) have revealed the importance of the elements of human capital in long-term economic performance and the general agreement on innovation plus investment in human capital improves productivity forms basis for papers emerged in the comparative economic development literature. In terms of primacy to development, although these two views are in controversy, they both provide empirical evidences that, human capital and institutions have positive effects on development. This conceptual frame is used to explain the regional differences in comparative economics literature, namely to answer the question of why some countries reach better economic conditions. It is clear that, to adopt this approach to firm level, namely to answer why some firms' values are greater than others, accounting needs to report institutional quality and human capital efficiently. This is reason of why we have faced with new standards on sustainability and new reporting framework such as integrated reporting.

Keywords: Endogenous growth models, financial reporting, new institutional economics, sustainability, value creation

JEL Codes: O10, O40, M40.

BÜYÜK VE ORTA ÖLÇEKLİ İŞLETMELER İÇİN YAYINLANAN FİNANSAL RAPORLAMA STANDARDININ (BOBİ FRS) UYGULAMAYA GETİRECEĞİ DEĞİŞİKLİKLER

Prof. Dr. Yıldız ÖZERHAN*

ÖZ

29 Temmuz 2017 tarihinde Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından yayınlanan BOBİ FRS, bağımsız denetime tabi olan ancak Kamu Yararını İlgilendiren Kuruluş (KAYİK) kapsamında olmayan işletmelerin finansal raporlama çerçevesi olup, 01.01.2018 tarihi itibarıyla bu kapsamdaki tüm işletmeler tarafından uygulanmaya başlanacaktır. Ülkemizde halen KAYİK kapsamında olan işletmeler tam set Türkiye Finansal raporlama Standartlarını (TFRS) uygulamakta, KAYİK kapsamında olmayan işletmeler ise Muhasebe Sistemi Uygulama Genel tebliğine göre finansal raporlama yapmaktadır.

KGK, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğinin Vergi Usul kanununa dayanılarak hazırlanmış olması, bir kısım kalemlerin değerlendirilmesine yer verilmemiş olması gibi gerekçelerle finansal tabloların gerçeğe ve ihtiyaca uygun, karşılaştırılabilir finansal bilgi sunma amacını gerçekleştiremeyeceğini değerlendirmiş ve bu nedenle BOBİ FRS'nin yayınlanmasına karar vermiştir. BOBİ FRS'nin yayınlanma amacı, belirli büyüklüğe sahip olan ve tam seti uygulamayan işletmeler için gerçeğe uygun, anlaşılabilir ve kaliteli finansal tabloların oluşturulmasını sağlamak ve belirli büyüklüğün altındaki çok sayıda işletmenin kendileri için ağır olan tam seti uygulamalarının da önüne geçmektir. BOBİ FRS'de tam set TFRS ile yakınsama sağlanan hususların yanı sıra, MSGUT'a uygun bazı uygulamaların devam ettirildiği düzenlemelerde bulunmaktadır. Bu çalışmada söz konusu düzenlemeler tam set TFRS'ler ve MSGUT ile karşılaştırılacak ve bir değerlendirmesi yapılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Büyük ve orta ölçekli işletmeler (BOBİ), finansal raporlama standardı, finansal raporlama, TFRS

JEL Kodları: M40, M41, M49

THE CHANGES ON IMPLEMENTATION OF THE FINANCIAL REPORTING STANDARD FOR LARGE AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES (LMSE FRS)

ABSTRACT

Financial reporting standards for large and medium-sized enterprises issued by the Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority on July 29, 2017 is the financial reporting framework of companies that are subject to the independent audit but are not covered by the Public Interest Entities (PIE). It will be applied by all the entities in this scope after 01.01.2018. Companies that are still covered by PIE in our country are subject to full set Turkish Financial Reporting Standards (TFRS) and companies not covered by PBI are reporting according to the General Communiqué on Accounting System Implementation.

Public Oversight Accounting and Auditing Standards Authority decided to publish LMSE FRS. The main reason of this is the inappropriateness of providing comparable financial information that is truthful and appropriate as General Communiqué on Accounting System Implementation is prepared according to the Tax Procedure Law and some valuation issues do not take place. The publication purpose of LMSE FRS is to ensure the preparation of truthful, understandable and high quality financial statements for the enterprises that have a certain size and do not apply full set and also is to overcome the fact that a large number of enterprises under a certain size are applying the full set which is heavy for them. In LMSE FRS, there are arrangements in which some convergence is achieved with full set TFRS as well as some applications in accordance with General Communiqué on Accounting System Implementation. In this study, such arrangements will be compared with full set TFRSs and General Communiqué on Accounting System Implementation and an evaluation will be actualized.

Keywords: Large and medium-sized enterprises (LMSE FRS), Financial reporting standard, financial reporting, TFRS

JEL Codes: M40, M41, M49

* Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Uluslararası Ticaret Bölümü, [www.yildizozerhan@gmail.com](mailto:yildizozerhan@gmail.com)

TÜRKİYE’DEKİ BAĞIMSIZ DENETİM KURULUŞLARININ YAYINLADIKLARI ŞEFFAFLIK RAPORLARINA YÖNELİK İNCELEME

Doç. Dr. Duygu ANIL KESKİN*

ÖZ

Özellikle 2000’li yıllardan sonra yaşanan finansal krizlerin ve işletme skandallarının temelinde kalite çalışmalarının ve yönetim faaliyetlerinin yetersizliği yer almaktadır. Skandallara konu olan işletmelerin bilgi kullanıcıları ile paylaştıkları bilgilerin kullanıcıların aldıkları kararları etkilediği gözlenmektedir. Bu bilgilerin ihtiyaca uygun; gerçeğe uygun ve karşılaştırılabilir olması önem taşımaktadır. Bilgilerin bu nitelikte olduğu konusunda makul güvence verme sorumluluğu olan denetim kuruluşları için kamuoyuna kalite güvencesi sunmak meslek ve kamu açısından en önemli unsurlardan biridir. Meslek etiği çerçevesinde denetim ve kalite kontrol standartlarına bağlı kalarak kuruluşların görevlerini yerine getirmesi veya getirecek politikalar geliştirmesi ve devamlılığını sağlaması bu güvenceyi sağlamaya hizmet etmektedir. Denetim kalitesini yükseltmek adına yapılan düzenlemeler bu amacı sağlamayı hedeflemektedir. Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) mikro düzeyde işletmelerde, makro düzeyde ekonomide kaliteyi artırmak için yetkilendirdiği bağımsız denetim kuruluşlarından kamu yararını ilgilendiren kuruluşları (KAYİK) denetleyenlerin kalite güvence sistemi çerçevesinde şeffaflık raporlarını yayınlamalarını zorunlu kılmaktadır.

Şeffaflık raporlarında; şirketin hukuki yapısı, kilit yöneticileri ve sorumlu denetçileri, içinde bulunduğu denetim ağı, ilişkili denetim kuruluşları, organizasyon yapısı, kalite güvence sistemi, sürekli eğitim politikası, bağımsızlık ilkesine uyum, gelirlerin dağılımı, sorumlu denetçilerin ücretlendirilme esasları, kalite kontrol sistemine yönelik bilgiler kamuoyu ile paylaşılmaktadır.

Yapılan inceleme çalışmasında, Türkiye’de KAYİK denetimi yapan denetim kuruluşlarının yayınladıkları şeffaflık raporları; Kalite Kontrol Standardı 1 (KKS 1) de belirtilen unsurlardan “Liderlik sorumlulukları” ve “İlgili Etik Hükümler – Bağımsızlık” ‘a ilişkin beyan etikleri politika ve prosedürler çeşitli kriterler açısından incelenmiş ve uluslararası kuruluşların ağına üyelik açısından karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Elde edilen sonuçlara göre, KAYİK denetimi yapan bağımsız denetim kuruluşlarının %72’si uluslararası ağa üyedir. Liderlik sorumluluklarına ilişkin politika ve prosedürlerin, uluslararası ağa üyelik durumu ile karşılaştırıldığında, güçlü bir şekilde raporlarında vurgulanmaktadır. Bağımsızlık ilkesine uyum açısından, uluslararası ağa üyelik durumu ile karşılaştırıldığında, bağımsızlık ilkesinin güçlü bir şekilde raporlarda vurgulanmadığı ve fakat genel duruma bakıldığında kritik değerlerin altında olmadığı görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Denetim, Şeffaflık Raporları, Kalite Kontrol Standartları, Mesleki Etik, Liderlik Sorumlulukları.

JEL Kodları: M14, M42.

REVIEW OF TRANSPARENCY REPORTS PUBLISHED BY INDEPENDENT AUDIT INSTITUTIONS IN TURKEY

ABSTRACT

Especially financial crises and business scandals that have lived after 2000’s are based on inadequate quality studies and management activities. It is observed that the information that the scandal-related businesses share with the information users affects the decisions made by the users. This information should include appropriate, fair and comparative information. Providing reasonable assurance to the public is one of the most important aspects of the profession and the public for auditors, who have a reasonable assurance that information is of this nature.

Adhering to the standards of auditing and quality control in the framework of professional ethics, it serves to fulfill the duties of the organizations or to provide this assurance to develop and maintain the policies and procedures that it will bring. The regulations that promote the audit quality aimed to achieve this purpose.

* İstanbul Üniversitesi, İktisat Fakültesi, İşletme Bölümü, dani@istanbul.edu.tr

To increase the quality of the economy at the micro level, at the macro level; Public Company Accounting and Auditing Standards Oversight Board (KGK) , requires from the independent audit institutions in audit activities related to Public Interest Institutions (PIEs) that are obligatory to publish transparency reports within the framework of the quality assurance system every year. In the transparency reports required to be prepared and published by independent auditing institutions information about; legal structure of the company, key managers and responsible auditors, the audit network they are member of, the relevant audit institutions, organizational structure, quality assurance system, continuous training policy , compliance with independence principle, distribution of incomes, pricing principles of responsible auditors and quality control system are shared with the public.

In this study, according to International Standards on Quality Control 1, the policies and procedures in their transparency reports have been examined in terms of various criteria – “Leadership Responsibilities for Quality within the Firm” and “Relevant Ethical Requirements- Independence”. Also independent audit institutions are examined comparatively in terms of membership to the network of international organizations.

According to the results obtained, 72% of independent audit institutions in audit activities related to Public Interest Institutions (PIEs) are international network members. The policies and procedures that are examined comparatively between the “Leadership Responsibilities for Quality within the Firm” and membership to the network of international organizations, that are strongly emphasized in their reports.

The policies and procedures that are examined comparatively between the “Relevant Ethical Requirements- Independence” and membership to the network of international organizations, that are not so strongly emphasized in their reports, but in general it is seen that the relation between them is not below the critical values.

Keywords: Auditing, Transparency Reports, Quality Control Standards, Ethics, Leadership Responsibilities.

JEL Codes: M14, M42.

TERSİNE LOJİSTİK VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Öğr. Gör. Dr. Begüm ÖKTEM*

ÖZ

Teknolojinin gelişmesi ve ekonomik faaliyetler ile lojistik kavramının önemi artmaktadır. 1800'lü yıllardan itibaren bir mal veya hizmetin üretim noktasından tüketim noktasına akışı sırasındaki faaliyetler yaygın bir şekilde kullanılmaktadır. Ancak işletmelerin ihtiyaçlarının değişmesi, varlıkların korunması, yasalara uygunluk gibi nedenlerle 1900'lü yılların sonlarında bu akışta tersine bir değişim olmuştur. Böylece tersine lojistik kavramı ön plana çıkmıştır. Tersine lojistikte, tüketim noktasından başlayarak, üretim noktasına doğru tersine bir akış söz konusudur. Bu şekilde işletmelerin sürekliliğine önemli bir katkı sağlanmış olacaktır.

Bu çalışmada, öncelikle lojistik kavramı ve tersine lojistiğe geçiş aşaması açıklanmakta, ardından tersine lojistiğin uygulama nedenleri, dağıtımı, tersine lojistik ağı kurmada karar verme aşamaları ve ürün geri dönüşlerine yer verilmektedir. Son kısımda ise tersine lojistiğin muhasebeleştirilmesi konusu incelenerek çalışma sonlandırılmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Tersine Lojistik, Tedarik Zinciri, Ürün Geri Kazanımı.

JEL Kodları: M40, M41.

REVERSE LOGISTICS AND ACCOUNTING

ABSTRACT

Significance of the term logistics is increasing due to the development of technology and economical activities. These activities have been being used commonly since 1800's during the flow of the goods or services from the production point to the consumption point. Because of the changes of the companies' needs, protection of the assets and compliance with the current laws, this flow changed as the reverse logistics at the end of 1900's. Thus, the term reverse logistics came into being. The reverse logistics means that there is a reverse flow from the consumption point to the production point. Conversely, an important contribution will have been provided for the sustainability of the companies.

Firstly, the term logistics and transition period for the reverse logistics is being explained and then the reasons for applying the reverse logistics, its distribution, decision-making processes for setting up the reverse logistics net and return periods of the products are taking place in this paper. By examining the topic the reverse logistics in the accounting in the last chapter, the paper is being ended.

Keywords: Reverse Logistic, Supply Chain, Product Recovery.

JEL Codes: M40, M41.

* Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler MYO, begum.oktem@hotmail.com

EKONOMİ HABERLERİNİN ORTAYA ÇIKIŞ ŞEKİLLERİNİN BİREYSEL YATIRIM KARARLARI ÜZERİNDEKİ ETKİSİ

Dr. Murat ATİK*

Dr. Bülent YILMAZ**

Doç. Dr. Yaşar KÖSE***

ÖZ

Bireysel yatırımcıların yatırım algısını etkileyen birçok faktör bulunmaktadır. Bu faktörlerin arasında görsel, sosyal ve yazılı medyada çıkan ekonomi haberleri de olabilmektedir. Ekonomi haberlerinin ortaya çıkış şekli, içeriği, türü, kaynağı, yayınlandığı yer ve zaman gibi faktörler, yatırımcıların ekonomi haberlerine yükledikleri anlamı farklılaştırabilmektedir. Bu çalışmanın amacı, bireysel yatırımcıların ekonomi haberlerinin ortaya çıkış şekillerine göre yükledikleri önem derecesini belirlemektir. Çalışma da yöntem olarak kesikli seçim analizi (konjoint) seçilmiştir. Konjoint analizinin diğer analiz yöntemlerinden farkı gelecekteki muhtemel hareket tarzlarının neler olabileceği hakkında bir öngörü sunabilmesidir. Sonuçta ekonomi haberlerinin sadece çıkış kaynağının ve içeriğinin bireysel yatırımcının habere yüklediği algıyı etkilediği tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Piyasa Algısı, Konjoint Analizi, Yatırım Algısı

JEL Kodları: C8, M31, M37

THE EFFECT OF ECONOMY NEWS ON INDIVIDUAL INVESTMENT DECISIONS

ABSTRACT

There are many factors that affect the investment perception of individual investors. The economic news appearing in the visual, social and print media are among these factors. Factors such as the appearance, content, type, source, place and time of publication of the economic news may differentiate the way investors assign a meaning to economic news. The aim of this study is to determine the degree of importance that individual investors place on economic news reports. In the study, consecutive selection analysis (konjoint) was chosen as the method. The difference of the konjoint analysis from other methods of analysis is that it can provide an insight into what future probable movements might be. As a result, it has been determined that how economic news appears in media and its content influence the way investors assign a meaning to economic news.

Keywords: Market Sense, Conjoint Analysis, Investment Perception

JEL Codes: C8, M31, M37

* Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu, İşletme Bölümü, matik@kho.edu.tr

** Milli Savunma Üniversitesi Kara Harp Okulu, İşletme Bölümü, byilmaz@kho.edu.tr

*** Türk Hava Kurumu Üniversitesi, İşletme Bölümü, ykose@thk.edu.tr

DENETİM SÜRESİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER: KONSOLİDE FİNANSAL TABLO DÜZENLEME YÜKÜMLÜLÜĞÜ OLAN İŞLETMELER ÜZERİNDE BİR ARAŞTIRMA

Prof. Dr. Turgut ÇÜRÜK*
Arş. Gör. Ayşe TANYERİ**

ÖZ

Finansal raporlamada ‘zamanlılık’, muhasebe bilgisinin kalitesini belirleyen önemli özelliklerden biri olup, ekonomik karar verme sürecinde yararlanılan muhasebe bilgisinin kullanıcılara olan faydasını etkileyen temel faktörler arasındadır. Finansal raporlamada zamanlılığın önemi gerek literatürde (Delaney, Epstein, Adler, & Foran, 1997), muhasebe ile ilgili birçok ülkelerdeki düzenlemelerde (SFAC 2, FASB 1976) ve Uluslararası Muhasebe/Finansal Raporlama standartlarından doğrudan alınarak adapte edilen Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları setinden Finansal Raporlamaya İlişkin Kavramsal Çerçeve’de sıklıkla vurgulanmıştır. Finansal bilgilerin ihtiyaca uygun ve faydalı olabilmesi için, finansal bilgi kullanıcılarının kararlarını etkileyecek zaman aralığında elde edilmesi gerekmektedir.

Denetlenmiş yıllık finansal raporlarda zamanlılık, muhasebe bilgisinin kullanıcılara olan faydasını etkileyen kritik ve önemli faktörler arasında olduğu değerlendirilmektedir (Almosa et al., 2007). Denetim sürelerinin uzaması finansal bilgilerin yayınlanma sürelerinin de uzamasına sebep olmaktadır. Literatürdeki mevcut çalışmalar ve tartışmalar, finansal tabloların zamanlılığını etkileyen en önemli unsurlardan birisinin denetim süresinin olduğuna işaret etmektedir. Her ne kadar bireysel finansal raporlamada denetim süresini etkileyen faktörlerin analizine yönelik bir çok araştırma mevcut olmakla birlikte (Jaggi ve Tsui, 1999; Khasharmeh ve Aljifri, 2010; Modugu, Eragbhe ve Ikhatua, 2012; vb. gibi), konsolide finansal raporlamada denetim süresini etkileyen faktörler ile ilgili yapılan çalışma sayısı, özellikle konsolide finansal rapor düzenleme zorunluğunun sadece halka açık şirketler açısından yakın tarihte zorunlu hale geldiği Türkiye gibi ekonomik olarak gelişmekte olan ülkelerde, oldukça sınırlıdır. Ayrıca, bireysel finansal raporlamadan konsolide finansal raporlamaya geçişin denetim süresine etkisinin olup olmadığının tespitine yönelik araştırmaya rastlanılmamış olması literatürdeki bir diğer eksikliklerdir. Literatürdeki anılan eksikliklerin giderilmesine katkı sağlamayı hedefleyen bu çalışmada, konsolide finansal raporlamada denetim süresini etkileyen faktörler tespit edilerek, bireysel finansal raporlamadan konsolide finansal raporlamaya geçişin denetim süresini etkileyip etkilemediği analiz edilmiştir. Literatür taraması sonucu tespit edilen faktörlerin, konsolide finansal raporlamada denetim süresine etkisi ile, bireysel finansal raporlamadan konsolide finansal raporlamaya geçişin denetim süresine etkisi, Türkiye’de Borsa İstanbul (BIST)’te işlem gören firmaların konsolide öncesi ve sonrası dönemlere (2000 – 2015 dönemlerine) ait 12 yıllık faaliyet raporlarından elde edilen veriler doğrultusunda oluşturulan regresyon modeli ile analiz edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Zamanlılık, konsolide finansal tablolar, bireysel finansal tablolar, bağımsız denetim süresi.

JEL Kodları: M41, M42, M49.

THE FACTORS AFFECTING AUDIT REPORT LAG: A KEY STUDY FROM THE COMPANIES LIABLE TO PREPARE CONSOLIDATED FINANCIAL STATEMENTS

ABSTRACT

“Timeliness” in financial reporting is one of the important characteristics determining the quality of accounting information and is one of the main factors affecting the users' benefit of accounting information used in economic decision making process. Timeliness in financial reporting is often emphasized in the literature (Delaney, Epstein, Adler, & Foran, 1997), in many accounting regulations (SFAC 2, FASB 1976) and in the

* Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü tcuruk@cu.edu.tr

**Çukurova Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, atanyeri@cu.edu.tr

Conceptual Framework of Financial Reporting from Turkish Accounting Standards/Turkish Financial Reporting adapted directly from International Accounting/Financial Reporting Standards Standards. In order for financial information to be appropriate and useful, financial information users need to be informed about the time they will affect their decisions.

Timeliness in audited annual financial reports is considered to be one of the critical and important factors influencing the benefit of accounting information to users (Almosa et al., 2007). Prolongation of the audit period also causes prolongation of the publication time of the financial information. When the discussions and results of some empirical studies in the literature are evaluated, audit report lag is the most important factor affecting the financial reporting timeliness. Although the factors affecting the audit report lag of individual financial statement are among the research topics in the literature (Jaggi and Tsui, 1999; Khasharmeh and Aljifri, 2010, Modugu, Eragbhe and Ikhatua, 2012; etc), the number of studies on the factors affecting the audit report lag of consolidated financial statements is very limited especially in economically developing countries like Turkey. In addition, another lack of literature is that research conducted to determine whether the transition from the individual financial reporting to the consolidation financial reporting has any effect on the audit report lag is rather limited. In order to contribute to the elimination of the mentioned deficiencies in the literature, this study aims to determine the factors affecting the audit report lag of consolidated financial statements and to assess whether the transition from the individual financial report to the consolidated financial report affected the audit report lag. The impact of the factors, identified on the basis of literature review, on audit gap of consolidated financial reporting and impact of transition from the individual financial report to the consolidated financial report on audit gap was analyzed on the basis of data obtained from the annual consolidated financial reports of companies listed on Borsa İstanbul (BİST) covering 12 year period surrounding the pre and post consolidation period and by running multiple regression:

Keywords: Timeliness, consolidation, financial statements, individual financial statements, audit report lag,

JEL Codes: M41, M42, M49.

VERGİ İNCELEME RAPORLARI ÖZELİNDE VERGİ UYUŞMAZLIĞI DOĞURAN HALLERİN TESPİTİ VE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ ÜZERİNE UYGULAMALI BİR ÇALIŞMA

Prof. Dr. Turgut ÇÜRÜK*
Arş. Gör. Muhammet Emre DİRİ**

ÖZ

Vergi idaresinin bir denetim uygulaması olan vergi incelemelerinin, yüzde üç gibi düşük oranlarda gerçekleşmesi veya vergi mevzuatındaki sürekli değişimler gibi nedenler, ödeyecekleri vergi tutarını minimize etme eğilimindeki mükelleflerin kasıtlı ya da kasıtsız hatalar yapmalarına zemin hazırlamaktadır. Bu durumun mükelleflerin muhasebe kayıtlarında tutarsızlıklara neden olması da muhtemeldir. Vergi uyumsuzluklarına da yol açabilen bu haller verginin tarafları için ilave zaman ve para kayıplarının ortaya çıkmasına sebep olduğundan, uyumsuzlukların mümkün olan en kısa sürede çözümlenmesi, çoğunlukla vergilemenin her iki tarafı için de arzulan bir durum haline gelmektedir.

Vergi uyumsuzluklarının doğmaması ve kamu gelirlerinin en önemlilerinden olan vergi gelirlerinin etkin toplanması bakımından, vergi uyumsuzluklarına yol açan hallerin neler olduğu ve bu hallerin hangilerinin ne kadar yaygın olduğunun tespiti büyük önem arz etmektedir. Ayrıca muhasebe kayıtlarının dolayısıyla da finansal tabloların gerçeği yansıtması için sözü edilen hallerin muhasebe kayıtlarında meydana getirdiği tutarsızlıklar düzeltilmelidir. Ancak yapılan literatür taraması, gerek vergi uyumsuzluklarına yol açan hallerin tespiti gerekse bu hallerin nasıl muhasebeleştirileceğine ilişkin yapılmış uygulamalı çalışmaların oldukça sınırlı olduğunu göstermiştir. Bu çalışma ile, vergi uyumsuzluklarına yol açan hallerin tespiti ve bunların genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre nasıl düzeltilmesi gerektiği üzerinde durularak, konuya ilişkin sınırlı literatüre katkı sağlamak amaçlanmıştır.

Çalışma sonucunda, vergi uyumsuzluklarına en çok “defter ve belgelerin noksan, usulsüz veya karışık olması” ile “fatura ve benzeri evrakların eksik düzenlenmesi veya düzenlenmemesi” fiillerinin yol açtığı tespit edilmiştir. Ek olarak, mükelleflerce beyan edilen tutarlara ulaşan ölçüde tespit edilen matrah ve vergi farklarının olduğu ve tespit edilen bu vergi farklarının üç katına yaklaşan tutarda kesilmesi öngörülen vergi cezalarının bulunduğu belirlenmiştir. Vergi uyumsuzluklarına yol açan hallerin genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine göre düzeltilmesinde ise, yapılması gereken kayıt işlemlerinin çeşitlilik gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Vergi Uyumsuzlukları, Vergi İncelemesi, Muhasebeleştirme

JEL Kodları: M480, M420, M400

DETERMINATIONS OF CAUSES OF TAX DISPUTES AND CORRECTION ENTRIES ON ACCOUNTING RECORDS OF THE DISPUTES RESOLVED ON ADMINISTRATIVE STAGE: A RESEARCH ON TAX AUDIT REPORTS OF TAX INSPECTORS

ABSTRACT

Low tax audit rate (about 3%) in Turkey by Ministry of Finance tax inspectors, frequent changes in tax legislation etc. trigger taxpayers to make intentional or unintentional mistakes. Such mistakes may results in not only inconsistencies in the taxpayers' accounting records, but also tax disputes between taxpayers and government's taxation offices. As resolving the tax disputes at the cort is costly and time consuming proces for both taxpayers and taxation offices, both parties would desire to resolve such dispute in administrative phase.

In order to colect tax, the most important revenue for the state, effectively, by avoiding tax dispute between parties, it is crucial to determine the causes of tax disputes and how common these causus are. In addition, making correcting entries on accounting records as regards to tax disputes resolved at administrative stage is

* Çukurova Üniversitesi, İşletme Bölümü, tcুরুk@hotmail.com

** Çukurova Üniversitesi, İşletme Bölümü, mu.emre@hotmail.com

important for removing any inconsistency in accounting records. However, the literature review indicates that research on determination of causes of tax disputes, particularly in Turkey, as well as how to account for them are very limited. In order to contribute to fulfill this gap in the literature, this study attempt to determine the causes of tax disputes and assess how should accounting records as regards to tax disputes resolved at administrative stage be corrected according to the generally accepted accounting principles, by analyzing the tax audit reports of tax inspectors.

The result of this study indicates that, the tax disputes are caused mostly by " lack and irregularity of accounting books and documents used for recording transactions" and "preperation of incorrect invoice or not preparing invoice by taxpayer". In addition, it has been determined that there is undeclared tax base which is up to the amount declared by the taxpayers and that the tax penalties are almost triple of the tax differences determined. This study also suggests that it is important to make correcting entries on accounting records as regards to tax disputes resolved at administrative stage. Correction entries vary depending on types of tax disputes resolved at administrative stage.

Keywords: Tax Disputes, Tax Audit, Accounting

JEL Codes: M480, M420, M400

HASTANE İŞLETMELERİNDE STRATEJİK MALİYET YÖNETİMİNİN UYGULANABİLİRLİĞİNİ TESPİT ETMEYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA: ANKARA İLİ ÖZEL HASTANELER ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Seyhan ÇİL KOÇYİĞİT*
Arş. Gör. Emine DOĞAN**
Hüseyin Hilmi SULA

ÖZ

Bu çalışma, Ankara ilinde faaliyette bulunan özel hastane yöneticilerinin, hastanelerde stratejik maliyet yönetiminin uygulanabilirliği hakkındaki görüşlerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Ayrıca söz konusu görüşlerin bazı değişkenlerine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin ortaya konulması araştırmanın diğer amacıdır. Bu amaçla, Ankara ilinde faaliyette bulunan özel hastane yöneticilerine anket uygulanmıştır. Uygulama sonucunda elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 24 paket programından yararlanılmış olup özel hastane yöneticilerinin, ankette yer alan ifadelerle katılma derecelerine ilişkin olarak frekans ve yüzde dağılımı, ortalama skoru ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. İki seçenekli ifadelerde Bağımsız t Testi, ikiden fazla seçenekli ifadelerde One-Way Anova Testi uygulanmıştır. Araştırma sonucunda katılımcıların; stratejik maliyet yönetiminin kendi hastanelerinde uygulandığı görüşünde olup, özel hastanelerin birçoğunda da uygulandığını düşündükleri görülmüştür. Ayrıca katılımcıların hastanelerde stratejik maliyet yönetimi tekniklerinden; "Mamul/Hizmet Yaşam Döneminde Maliyetleme Yöntemi"nin uygulanabilirliği konusunda kararsız oldukları, ancak bunun dışındaki bütün stratejik maliyet yönetimi tekniklerinin hastanelerde uygulanabilir olduğunu düşündükleri görülmüştür. Bağımsız t-Testi uygulanması sonucunda 0,05 anlamlılık düzeyinde, sözkonusu görüşlerin; katılımcının işletmedeki pozisyonuna, çalıştığı hastanenin şube sahiplik durumuna, hastanede ayrı bir maliyet muhasebesi bölümünün varlığına, ayrı bir yönetim muhasebesi bölümünün varlığına, ayrı bir bütçeleme bölümünün varlığına, ayrı bir iç denetim bölümünün varlığına ve hastanenin kalite belgesinin var olup olmaması durumuna göre farklılaştığı görülürken, katılımcının eğitim durumuna, katılımcının çalıştığı hastanenin faaliyet süresine, yatak sayısına, teknoloji düzeyine, ayrı bir iç kontrol bölümünün varlığına göre ise farklılaşmadığı görülmüştür.

Anahtar Sözcükler: Hastane, maliyet, maliyet muhasebesi, stratejik maliyet yönetimi.

JEL Kodları: M41

A RESEARCH ON DETERMINATION OF THE APPLICABILITY OF STRATEGIC COST MANAGEMENT IN HOSPITAL ORGANIZATIONS: ANKARA PROVINCE PRIVATE HOSPITALS SAMPLE

ABSTRACT

This study was carried out to reveal the opinions of private hospital administrators operating in Ankara about the applicability of strategic cost management in hospitals. Moreover, one another purpose of the research is to show whether these opinions show a meaningful difference according to some variables. With this purpose, a questionnaire was applied to the private hospital administrators operating in Ankara. SPSS 24 package program was used in analyzing the data obtained and frequency and percentage distribution, average score and standard deviation values of the private hospital administrators were calculated with respect to the grades of participation in the questionnaire. Independent t-test was used for two alternative expressions, and One-Way Anova test was used for expressions with more than two alternatives. As a result of the research; it was seen that, participants are in the opinion of strategic cost management has been implemented in their own hospitals and most of the other private hospitals. Moreover participants also benefit from strategic cost management techniques in hospitals; "Cost of Goods / Services Life" method is undecided about the applicability, but all other strategic cost

* Gazi Üniversitesi, seyhancil@gmail.com

** Gazi Üniversitesi, edogan.004@hotmail.com

management techniques are considered to be applicable in hospitals. At the level of significance of 0.05 as a result of the independent t-test, it appears that the participants have differentiated according to the position of the participant in operation, the presence of a branch of the hospital in which he or she works, the existence of a separate cost accounting department in the hospital, the existence of a separate management accounting department, the existence of a separate budgeting department, the existence of a separate internal audit department, and it was seen that the participants did not differ according to the level of activity, the number of beds, the level of technology, and the existence of a separate internal control department.

Anahtar Sözcükler: Hospital, cost, cost accounting, strategic cost management.

JEL Codes: M41

YURT DIŞI İŞTİRAKLERDEN DOĞAN TEMETTÜLERİN VERGİLENDİRİLMESİNDE KARŞILAŞILAN SORUNLAR

Prof. Dr. Mustafa MIYNAT*

Yrd. Doç. Dr. Pelin MASTAR ÖZCAN**

ÖZ

Kurumlar Vergisi Kanunda 5/1-b maddesi ile yurt dışı iŐtirak kazançları istisnası tanımlanmıştır. Bu maddesine göre yurt dışı iŐtirak kazançlarının kurumlar vergisinden istisna edilebilmesi için taŐıması gereken koŐullar belirtilmiŐtir. İstisna hükümlerinden yararlanabilmek için kanun maddesinde belirtilen tüm koŐulların sağlanması gereklidir. Söz konusu Őartlar içinde iŐtirak payını elinde tutan kurumun, yurt dışı iŐtirakin ödenmiŐ sermayesinin en az %10'na sahip olması gerektiği de yer almaktadır. Yurt dışında ödenen vergilerin mahsubunu düzenleyen Kurumlar Vergisi Kanununun 33. Maddesinde ise tam mükellef kurumların doğrudan veya dolaylı olarak sermayesi veya oy hakkının %25'ine sahip olduğu yurt dışı iŐtiraklerinden elde ettikleri kar payları üzerinden Türkiye'de ödenecek kurumlar vergisinden, iŐtiraklerin bulunduğu ülkelerdeki kar payı dağıtımına kaynak oluşturan kazançlar üzerinden ödenen gelir ve kurumlar vergisi benzeri vergilerin kar payı tutarına isabet eden kısmı mahsup edileceği hüküm altına alınmıştır. Yurt dışı iştiraklerden doğan temettülerin vergilendirilmesinde 5/1-b ve 33. Madde hükümlerinin birlikte uygulanması uygulamada sorunlara yol açabilmektedir. Çalışmamızda bu sorunların öncelikli olarak tespiti yapılacak olup sonrasında ise gerekli değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Sözcükler: Yurt dışı iŐtirak kazançları istisnası, Kurumlar Vergisi, yurt dışında ödenen vergiler

JEL Kodları: G38, H 25

PROBLEMS TO THE TAXATION OF DIVIDEND FROM A FOREIGN PARTICIPATION

ABSTRACT

The Article 5/1-b of the Corporate Tax Law defines the exemption of foreign affiliate profits. According to this article, the conditions that must be carried forward in order for externally participating profits to be exempted from the corporate taxation are stated. In order to benefit from the exception clauses, all the conditions stated in the law must be met. It is also stated that the institution holding the participation share within the said conditions should have a minimum capital of 10% of the paid capital of the foreign affiliate. In Article 33 of the Corporate Tax Law which regulates the deduction of the taxes paid abroad, the profit share of the countries where the participations are located in the countries where the participations are located, on the profit shares obtained from the foreign subsidiaries whose full taxpayer institutions have direct or indirect capital or 25% income and corporations tax paid on the income generating the distribution are subject to deduction of the part of the tax-equivalent tax that corresponds to the amount of profit share. The application of the provisions of Article 5/1-b and Article 33 together with the taxation of dividends arising from foreign subsidiaries can lead to problems in practice. In this study, these problems will be determined first and necessary evaluations will be made later.

Keywords: Foreign Participation Exemption, Corporation tax, taxes paid abroad

JEL Codes: G38, H25

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, Mali Hukuk ABD, mustafa.miynat@cbu.edu.tr

** Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, Mali Hukuk ABD, pelin.mastar@cbu.edu.tr

BİR KÜRESEL KAMUSAL MAL OLARAK İKLİM'İN FİNANSMANI: YEŞİL TAHVİLLER

Prof. Dr. Mustafa MIYNAT*
Arş. Gör. Osman GÜLDEN**

ÖZ

İklim değişikliği günümüzde ülke sınırlarının da ötesinde tüm toplumları ve canlıları ilgilendiren önemli bir çevre sorunudur. Bu hayati alana dair neredeyse her disiplinde önemli tanımlamalar mevcut olmakla birlikte kamu maliyesi literatüründe iklim, küresel kamusal mal olarak tanımlanmaktadır. Küresel ve kamusal perspektifte yeni iklim politikaları önem kazanmakta ve bu doğrultuda ülkeler, kamu sektörü ve özel sektör aracılığı ile çevreyi iyileştirici politikalar izlemektedir. Bu çalışmada iklimi ve çevreyi olumsuz etkileyen fosil yakıtların yerine enerji kullanımında payı artırılmak istenen yenilenebilir enerji kaynakları ve finansmanında kullanılması amaçlanan yeşil tahviller, Türkiye açısından değerlendirilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Yeşil Tahvil, Yenilenebilir Enerji, İklim Değişikliği

JEL Kodları: G18, Q28, Q54

CLIMATE FINANCING AS A GLOBAL PUBLIC GOODS: GREEN BONDS

ABSTRACT

Climate change is a major environmental problem influencing society recently and beyond the borders of the country. In concur with vital descriptions in almost every discipline of this prominent field, climate is defined as global public goods in public finance literature. New climate policy becomes more important in global and public perspective and countries in this direction, the environment through public sector and private sector are followed remedial policies. In this study, instead of fossil fuels that affect the climate and the environment, renewable energy resources that are desired to be increased in energy use and green buildings aimed to be used in financing are evaluated in terms of Turkey.

Keywords: Green Bonds, Renewable Energy, Climate Change

JEL Codes: G18, Q28, Q54

* Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İ.İ.B.F. Maliye Bölümü, Mali Hukuk ABD, mustafa.miynat@cbu.edu.tr

** Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İ.İ.B.F., Maliye Bölümü, Mali İktisat ABD, osmangulden8@gmail.com

EMEKLİLİK FONLARINDAKİ BÜYÜME: TÜRKİYE VE DİĞER GELİŞEN PİYASALAR ARASINDA BİR KARŞILAŞTIRMA

Yrd. Doç. Dr. Elmas YALDIZ HANEDAR♦

ÖZ

Sosyal güvenlik alanındaki en önemli reformlardan biri olan Bireysel Emeklilik sistemi 2001 yılında yürürlüğe girmiş, 2003 yılı itibariyle emeklilik şirketleri faaliyetlerine başlamış, ve son olarak da Ocak 2017 itibariyle de otomatik bireysel katılım sistemine geçilmiştir. Bu yolla halihazırda Kalkınma Bakanlığının hesaplamış olduğu yurtiçi özel kesim tasarruflarının GSYİH'ya oranının bugünkü seviyeleri olan %10.8lerden* yukarıya çekilmesi hedeflenmiştir.

Amerika Birleşik Devletlerinde emeklilik fonlarının GSYİH'ya oranı 2014 yılında en yüksek noktası olan %84'e ulaşmış. Son olarak 2015 yılında ise %80 olarak gerçekleşmiştir. Hollanda için ise bu değer %184 civarında seyretmektedir. Aynı yıl için Türkiye'de bu değer %2.46 olarak hesaplanmıştır. Bu çalışmanın amacı gelişen ekonomilerde bireysel emeklilik sistemindeki büyüme oranlarının belirleyenlerini açıklayarak Türkiye için bir yol haritası çizmektir. Bu bağlamda ülkeler arası karşılaştırma yapmak için veriler Dünya Bankasının sağladığı Küresel Finansal Gelişmişlik veri tabanından alınmış olup MSCI'nın incelediği gelişen piyasalara ilişkin 1996-2015 yıllarını kapsamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Emeklilik Fonları, Gelişen Ekonomiler.

JEL Kodları: G23.

GROWTH IN PENSION FUNDS: A COMPARISON BETWEEN TURKEY AND OTHER EMERGING MARKETS

ABSTRACT

The Individual Pension system, one of the most important reforms in the field of social security, came into force in 2001, pension companies started their operations in 2003, and finally the automatic individual participation system was introduced in January 2017. By this way, it was targeted that the ratio of domestic private sector savings to GDP, would be raised from its present levels of 10.8% which is provided by the Ministry of Development.

In the United States, the ratio of pension funds to GDP reached its highest point of 84%, in 2014. Recently, in 2015 it was 80%. For the Netherlands, this value is around 184%. This value is calculated as 2.46% in Turkey for the same year. The purpose of this study is to draw a roadmap for Turkey by explaining the determinants of growth rates in the individual pension system in emerging economies. In this context, data for comparison between countries are taken from the Global Financial Development database provided by the World Bank and cover the years 1996-2015 for the emerging economies that MSCI has examined.

Keywords: Pension Funds, Emerging Economies.

JEL Codes: G23.

♦ Sakarya Üniversitesi

* TBB Bankalarımız 2016 kitabı

PETROL FİYATLARI, DOLAR KURU VE HİSSE SENEDİ PİYASASI ARASINDAKİ ORTALAMA-OYNAKLIK YAYILIM ETKİSİ: BIST-100 ÜZERİNE BİR UYGULAMA

Prof. Dr. Hüseyin AKTAŞ*
Doç. Dr. Koray KAYALIDERE**
Öğr. Gör. Yasemin KARATAŞ***

ÖZ

Petrol fiyatlarında ve dolar kurunda meydana gelen dalgalanmalar makroekonomik göstergeleri, firmaların üretim maliyetlerini ve satış gelirlerini etkiler, piyasa risk düzeyini yükseltir ve ekonomik istikrarsızlığa yol açabilir. Dolayısıyla, ekonomideki karar birimlerinin bu iki değişkendeki dalgalanmaları takip etmeleri, riski yönetebilmeleri açısından önem taşımaktadır. Dahası, finansal piyasa katılımcılarının daha iyi portföy dağılım kararları verebilmeleri için söz konusu değişkenler arasındaki oynaklık aktarım mekanizmasını anlamaları gerekmektedir. Bu çalışmanın amacı, 18.09.2012-15.09.2017 dönemi için petrol fiyatları ve dolar kurundan BIST100 endeksine doğru ortalama ve oynaklık yayılımının etkilerini incelemek ve etki büyüklüğünü petrol fiyatları ve dolar kuru açısından karşılaştırmaktır. Yayılım etkilerini inceleyebilmek amacıyla, oynaklık modellerinden biri olan EGARCH modelinden yararlanılmıştır. Çalışma bulguları dolar kurunda meydana gelen şokların BIST100 endeks getirisini azaltıcı, petrol fiyatlarındaki şokların ise arttırıcı bir etkiye sahip olduğunu işaret etmektedir. Bulgular oynaklık yayılımı açısından değerlendirildiğinde, Dolar kurundan BIST100 endeksine doğru anlamlı pozitif etki görülürken, petrol fiyatlarından BIST100 endeksine doğru istatistiksel olarak anlamlı etki bulunamamıştır. Ek olarak, pozitif şokların negatif şoklara göre BIST100 endeks oynaklığı üzerinde daha etkili olduğu ifade edilebilir. Elde edilen bulgular, finansal piyasa katılımcıları açısından değerlidir.

Anahtar Sözcükler: Finansal Getiriler, Oynaklık Yayılım Etkisi, Finansal Ekonometri.

JEL Kodları: G19, F65.

AVERAGE VOLATILITY SPREAD EFFECT BETWEEN THE OIL PRICES, DOLLAR EXCHANGE RATE AND THE STOCK MARKET: AN APPLICATION ON BIST-100

ABSTRACT

Fluctuations in oil prices and dollar exchange rates affect macroeconomic indicators, firms' production costs and sales revenues, raise market risk levels and may lead to economic instability. Therefore, it is important for the policy makers of the economy to follow the fluctuations of these two variables in order to manage the risk. Moreover, it is necessary for financial market participants to understand the mechanism of transfer of volatility between such variables in order to make better portfolio allocation decisions. The aim of this study is to examine the effects of average and volatility spread towards oil prices and dollar index to BIST100 index for the period of 18.09.2012-15.09.2017 and to compare the effect size in terms of oil prices and dollar exchange rate. The EGARCH model, one of the volatility models, was used to examine the diffusion effects. The findings of the study indicate that the shocks that occur in the dollar exchange rate have a decreasing impact on the BIST100 index and the oil shocks have an increasing effect. When the findings were evaluated in terms of volatility spillover, there was no statistically significant effect of oil prices on the BIST100 index, while a positive effect was observed in the dollar exchange rate towards the BIST100 index. In addition, positive shocks may be more effective on BIST100 index volatility than negative shocks. These findings are valuable in terms of financial market participants.

Keywords: Financial Return, Volatility Spillover Effect, Financial Econometrics.

JEL Codes: G19, F65.

*huseyin.aktas@cbu.edu.tr

** koray.kayalidere@cbu.edu.tr

*** yaseminkaratas@siirt.edu.tr

İNŞAAT TAAHHÜT İŞLERİNİN YENİ HÂSILAT STANDARDI TFRS 15'E GÖRE MUHASEBELEŞTİRİLMESİ

Doç. Dr. Mahmut KARĞIN*

Doç. Dr. Rabia AKTAŞ**

Araş. Gör. Tolga ÇAĞLAYANSUDUR***

ÖZ

İşletmenin olağan faaliyetlerinden elde ettiği brüt ekonomik fayda tutarı olarak tanımlanan hasılat, tüm işletmeler için en önemli performans ve büyüklük göstergelerinden biridir. Hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceği konusu muhasebe teorisinin en çok tartışılan konularının başında gelmektedir. Teorik olarak hasılatın kazanma süreci boyunca herhangi bir zamanda muhasebeleştirilebileceği kabul edilir.

Hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin olarak TMS/TFRS'lerde yapılan düzenlemeler TMS 18 Hasılat ve TMS 11 İnşaat Sözleşmeleri Standartlarında toplanmıştır. TMS 18, mal ve hizmet satışlarıyla işletme varlıklarının başkalarına kullandırılmasından kaynaklanan hasılatın muhasebeleştirilmesi konularını düzenlemekteydi. TMS 11 ise, yüklenici işletmelerin, yapımı bir hesap döneminden uzun süren yıllara yaygın taahhüt şeklindeki inşaat işlerinden elde ettikleri hasılatın muhasebeleştirilmesine ilişkin konuları içermekteydi.

Hasılatın muhasebeleştirilmesinde söz konusu standartlar ile yapılan düzenlemeler zaman içinde yetersiz görülmüş ve Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK), Amerikan Finansal Muhasebe Standartları Kurulu (FASB) ile birlikte ortak bir hasılat standardı oluşturma çalışmalarına başlamıştı. 2002 yılında başlayan çalışmalar 2014 yılında UFRS 15 – Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Hasılat Standardının yayınlanmasıyla sonlanmıştır. Yeni Standart 2018 yılının başında yürürlüğe girecektir.

Yeni Standart ile inşaat sözleşmelerinden elde edilen hasılat ta dahil olmak üzere, hasılatın ne zaman ve hangi tutarda muhasebeleştirileceğine ilişkin beş aşamalı bir model oluşturulmuştur. Bu modele göre inşaat sözleşmeleri gibi zamana yaygın olarak yerine getirilen edim yükümlülüklerinde, hasılatın da zaman yaygın olarak muhasebeleştirilmesi öngörülmektedir.

Bu çalışmada, VUK, TMS 11 ve TFRS 15'e göre yüklenici işletmelerin, yapımı bir hesap döneminden uzun süren yıllara yaygın taahhüt şeklindeki inşaat işlerinden elde ettikleri hasılatın muhasebeleştirilmesi örnek bir uygulama üzerinden karşılaştırmalı olarak anlatılacaktır. Böylece 2018 yılında uygulanmaya başlayacak olan yeni hasılat standardı TFRS 15'in daha iyi anlaşılmasına katkı sağlanması amaçlanmaktadır.

Anahtar Sözcükler: TFRS15, İnşaat Sözleşmeleri, Hasılat.

JEL Kodları: M41, M49.

RECOGNITION OF CONSTRUCTION CONTRACTS ACCORDING TO NEW REVENUE STANDARD TFRS 15

ABSTRACT

Revenue, defined as the amount of gross economic benefit from business's ordinary activities, is one of the most important performance and magnitude indicators for all businesses. The issues of how and when the revenue should be recognised are the top of the most debated topics of accounting theory. It is theoretically accepted that revenue can be recognised at any time during the acquisition process.

The arrangements made in the TAS / TFRS regarding the recognition of revenue were collected in TAS 18 Revenue and TAS 11 Construction Contracts Standards. TAS 18 regulated the recognition of revenue from the sale of goods and services through the usage of business's assets to others. In addition, TAS 11 included the recognition of the revenue generated by contracting entities from long term construction contracts which takes more than an accounting period.

The regulations of recognition of the revenue standards were considered inadequate over time and The International Accounting Standards Board (IASB), together with the American Financial Accounting Standards

* Doç Dr. Mahmut Karğın, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

**Doç. Dr. Rabia Aktaş, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

***Arş. Gör. Tolga Çağlayansudur, Manisa Celal Bayar Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Board (FASB), has begun study on establishing a common revenue standard. Studies started in 2002 ended with the publication of IFRS 15 - Revenue from Contracts with Customers in 2014. The new standard will enter into force at the beginning of 2018.

A new five-tier model has been established with the new standard to define when and what amount of the revenue, also included the revenue from constructing contracts, will recognised. According to the model, for performance obligations which extend over time such as construction contracts, it is envisaged that the revenue will also be recognised extend over time.

In this study, the recognition of revenue, which is obtained from construction contracts, which takes longer than an accounting period by contracting entities, will expressed by a practical example according to TPL, TAS 11 and TFRS 15. Thus, it is aimed to contribute to a better understanding of the new revenue standard TFRS 15, which will be implemented in 2018.

Keywords: TFRS15, Construction Contract, Revenue.

JEL Codes: M41, M49.

BLOCKCHAIN TEKNOLOJİSİNİN MUHASEBE VE FİNANS ALANLARINA YÖNELİK YANSIMALARI VE BEKLENTİLER

Yrd. Doç. Dr. Burak ÖZDOĞAN*
Doç. Dr. Sibel KARĞIN**

ÖZ

Teknoloji çevreleri tarafından internette sonradan hayatımıza giren en önemli teknolojik gelişme olarak tanımlanan blok zinciri, diğerk bir ifadeyle dağıtık defter teknolojisi, geniş uygulama potansiyeliyle dikkat çekmektedir. İlk olarak Satoshi Nakamoto takma adıyla hala kimliği bilinmeyen bir kişi ya da grubun yayınladığı bir çalışmada tanımlanan Bitcoin adlı dijital/kripto para birimiyle duyulan blok zinciri teknolojisi, ilerleyen süreçte özellikle muhasebe ve finans alanındaki uygulama potansiyeliyle birlikte hızla geliştirilmiş ve geliştirilmeye devam etmektedir. Sürekli olarak yenileri piyasaya çıkan kripto para birimleri önemli bir işlem hacmine kavuşmuşken diğerk taraftan akıllı sözleşmeler gibi işletmelerin mevcut operasyonlarında önemli kaynak ve zaman tasarrufları sağlayabilecek blok zinciri teknolojilerine hızlı bir uyum süreci ortaya çıkmıştır.

Çalışma ile öncelikle blok zinciri teknolojisi kısaca tanımlanmış ve teknolojinin muhasebe ve finans sektörlerindeki mevcut ve potansiyel kullanım alanlarına ilişkin değerlendirmelere yer verilmiştir. Bu kapsamda özellikle kripto para birimleri, akıllı sözleşmeler, ödeme altyapıları ve muhasebe kayıtları ve denetim konularında blok zinciri teknolojisinin mevcut ve gelecek kullanım şekilleri ele alınmıştır. Daha sonra ise blok zinciri teknolojisinin muhasebe ve finans alanlarına yönelik kullanımında sağladığı/sağlayacağı avantajlar ve dezavantajlar ortaya konarak teknolojinin olası etkileri tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Blok Zinciri, Bitcoin, Kripto Para.

JEL Kodları: F69, G15.

BLOCKCHAIN TECHNOLOGY'S REFLECTIONS ON ACCOUNTING AND FINANCE FIELDS AND EXPECTATIONS

ABSTRACT

The blockchain, which is defined as the most important technological development after the internet by the technology world, in other words distributed ledger technology, attracts attention with its wide application potential. The blockchain technology, which was first heard with a digital/crypto currency which is called Bitcoin and defined in a study published by an unknown person or a group with Satoshi Nakamoto nickname, has been developed and keep developing rapidly, especially with the application potential in the fields of accounting and finance. Initially offered crypto currencies have gained a significant transaction volume, while fast convergence has occurred with blockchain technologies, such as smart contracts, which can provide significant resource and time savings for businesses.

In the study, firstly blockchain technology is briefly defined and evaluations of the current and potential using areas of this technology in the accounting and finance sectors are given. In this context, it is discussed that the current and future usage patterns of blockchain technology especially for crypto currencies, smart contracts, payment infrastructures, accounting records and auditing issues. Later on, the current and possible effects of the block-chain technology are discussed by setting out the advantages and disadvantages that the blockchain technology provides to the accounting and finance fields.

Keywords: Blockchain, Bitcoin, Crypto Currency.

JEL Codes: F69, G15.

KAMU GÖZETİMİ DENETİMLERİ VE YAPTIRIMLARI: TÜRKİYE-ABD KARŞILAŞTIRMASI

İffet Görkey Kesimli*
Kıymet Tunca Çalıyurt**

ÖZ

Sarbanes-Oxley Yasası'nın (SOX) 105. maddesi, Halka Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kuruluna (Public Company Accounting Oversight Board PCAOB), Kurul'a kayıtlanan SMMM firmaların ve bu firmalarla ilişkisi olan kişilerin incelenmesi ve gerektiğinde yaptırım uygulanması için geniş yetkiler vermiştir. Kurul tarafından denetlenen denetim firması Amerikan menşeli olsun ya da olmasın, denetimin Amerika Birleşik Devletleri (ABD) sınırları içerisinde yapılmasına bakılmaksızın, kalite kontrol incelemeleri yapmaktadır. Kalite kontrol amaçlı olarak yapılan incelemeler, Kurul'un internet sitesinde ilân edilmektedir. İlan süreci belirli kurallar çerçevesinde ve aşamalar şeklinde yapılmaktadır. Halka Açık Şirketler Muhasebe Gözetim Kurulunun yanı sıra, ABD'de Sermaye Piyasası Kurulunun da (*Securities and Exchange Commission* - SEC) belirli bazı durumlarda uygulayıcıları cezalandırma veya Kurul'da (SEC) listelenen şirketleri denetlemekten alıkoyma gücü vardır.

Türkiye'de faaliyet gösteren denetim firmaları açısından yapılan incelemenin sonuçları, ABD denetim kalite gözetim ve/veya kontrol uygulamaları çerçevesinde değerlendirilmiştir. Çalışmada son olarak Türkiye'de Kamu Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) tarafından halihazırda denetimin kalitesine yönelik olarak yapılmakta olan çalışmalara yer verilmiştir. ABD ve Türkiye'de denetimin kalite kontrolüne yönelik çalışmalar, araştırma sonuçları ile ilişkilendirilerek Türkiye için öneriler getirilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Denetim, Kalite Güvence Sistemi, PCAOB, SEC, KGK.

JEL Kodları: M42, M48.

PUBLIC OVERSIGHT INVESTIGATIONS AND SANCTIONS: TURKEY-US COMPARISON

ABSTRACT

Section 105 of the Act grants the Board broad investigative and disciplinary authority over registered public accounting firms and persons associated with such firms. Whether the audit firm being investigated is a US or non-US firm, and whether the auditing was performed within borders of US or not; the Board makes quality control investigations. Investigations performed with quality control purposes are made public stage by stage on the web site of the Board. Along with PCOAB, in some instances the Securities and Exchange Commission (SEC) also has the power of sanctioning the performers, and block them from auditing the listed companies.

The results of a research about audit firms performing in Turkey are assessed within the frame of US public oversight and/or investigation activities. At the last stage, this paper evaluates the quality control investigations and activities performed by Public Oversight - Accounting and Auditing Standards Authority (POA) in Turkey. At the end of this paper, quality control oriented activities realized by US and Turkish authorities are associated to the results of the study, and suggestions are brought regarding Turkey.

Keywords: Audit, Quality Assurance System, PCAOB, SEC, POA.

JEL Codes: M42, M48.

* Yrd. Doç. Dr., Kırklareli Üniversitesi Lüleburgaz MYO, ifkesimli@gmail.com

** Prof. Dr., Trakya Üniversitesi İİBF, kiymet1442@yahoo.com

KREDİ DERECELENDİRMEDE BULANIK MANTIK YÖNTEMİ

Yrd. Doç. Dr. Sinan Esen*

ÖZ

İşletmeler finansal piyasalardan daha kolay ve ucuz fon sağlamak için kredi derecelendirme şirketlerine başvuru yaparak not almak isterler. Öte yandan fon fazlası olan yatırımcılar, yapmış oldukları yatırımın riskini tespit etmek için verilen notları dikkate alır. Finansal sistemin fonksiyonlarını etkin şekilde yerine getirebilmesi için verilen notların gerçeğe uygun olması önem arz etmektedir. Bu çalışmada kredi derecelendirme şirketlerinin kullanmış olduğu rating metodolojisi, bulanık mantık yönteminde kullanılarak kredi notu üretilmesi amaçlanmıştır.

Bulanık mantık yöntemi belirsizlik içeren olayların modellenmesinde son derece başarılı olan bir karar destek sistemidir. Aristo'nun klasik ikili mantık anlayışından farklı olarak, doğru ve yanlış önermelerinin arasında üçüncü bir değer olduğu varsayımını esas alır. Buna göre gerçek hayat sadece siyah ve beyaz değil, grinin farklı tonları ile ifade edilmektedir. Sözel değişkenlerin girdi olarak kullanıldığı bulanık mantık yöntemi kredi notlarının belirlenmesinde son derece etkin bir yöntem olabilir. Bu çalışmada Standard and Poors'un şirketlere kredi notu verirken kullanmış olduğu metodoloji bulanık mantık yönteminin çıkarım sistemine uygulanmıştır. Analizler Bist 30 Endeksinde yer alan sanayi şirketlerine uygulanmış ve kredi notları çıkarılmıştır. Elde edilen notlar şirketlerin mali tablolarından ve piyasa verilerinden hesaplanan risk göstergeleri ile karşılaştırılmıştır.

Kredi derecelendirme kuruluşları şirketlere kredi notu verirken temel olarak iş ve finansal riski gözeterek değerlendirme yapmaktadır. Bu bağlamda şirketlerin kredi notları aynı zamanda riskliliklerinin de göstergesi olmaktadır. Bulanık mantık yönteminin kullanılması ile elde edilen çıktılar, şirketlerin mali tablolarından ve piyasa verilerinden hesaplanan risk göstergeleri ile karşılaştırılmıştır. Karşılaştırmadan elde edilen bulguların bir kısmı tam olarak örtüşmekte, bir kısmı kısmen örtüşmektedir.

Bu çalışmada kredi derecelendirme kuruluşlarının işletmelere kredi notu verirken kullanmış olduğu metodoloji bulanık mantık yönteminde kullanılmıştır. Bist 30 Endeksinde yer alan sanayi kuruluşlarının analiz edildiği çalışmanın sonuçlarına göre bulanık mantık yöntemi kredi derecelendirmesinde kullanılabilir. Standart risk göstergeleri ile yapılan karşılaştırmanın %100 başarılı olmaması modelin geliştirmeye açık olduğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Bulanık Mantık, Kredi Derecelendirme, Bist 30, Risk Hesaplama.

JEL Kodları: G32, D81.

USE OF CREDIT RATING IN FUZZY LOGIC

ABSTRACT

Businesses want to apply to credit rating companies to get notes in order to provide easier and cheaper funds from the financial markets. On the other hand, investors with a surplus of funds consider these grades given in order to determine the risk of the investment they have made. In order for this financial system's functions to be carried out effectively, it is important that the grades given are realistic. In this study, it was aimed to produce credit rating by using rating methodology in fuzzy logic method, which is being used by the credit rating companies.

The fuzzy logic method is a decision support system that is extremely successful in modeling the events which include uncertainty. It is based on the assumption that there is a third value between true and false propositions, unlike classical binary logic conception of Aristotle. According to this, real life is expressed not only in black and white but also in different shades of gray. The fuzzy logic method, in which the verbal variables are used as inputs, can be an extremely effective method for determining credit ratings. In this study, the methodology that Standard and Poors used to give credit scores to companies was applied to the deduction system of the fuzzy logic method. Analyzes were applied to industrial companies in the Bist 30 Index and credit notes were issued. The notes obtained were compared with the risk indicators calculated from the financial statements and market data of the companies.

Credit rating institutions carry out their evaluations by considering the business and financial risk when giving credit ratings to companies. In this context, the credit ratings of companies are also indicative of their riskiness.

* Sakarya Üniversitesi, İşletme Fakültesi, sinanesen@sakarya.edu.tr

Outputs obtained by using the fuzzy logic method are compared with the risk indicators calculated from the financial statements of companies and market data. Some of the findings from the comparison are completely overlapping, some overlapping partially.

In this study, the methodology, which the credit rating agencies use to assess credit ratings to businesses, was used in the fuzzy logic method. The fuzzy logic method can be used for credit ranking according to the results of the analysis of industrial establishments in the Bist 30 Index. Since the comparison with standard risk indicators is 100% unsuccessful, it shows that the model is open to development.

Keywords: Fuzzy Logic, Credit Rating, Bist 30, Risk Calculation.

JEL Codes: G32, D81.

DÖVİZ KURUNUN VE FAİZ ORANININ BIST-100 ÜZERİNDEKİ ASİMETRİK ETKİSİ

Arş. Gör. Gürkan BOZMA *
Prof. Dr. Selim BAŞAR **
Yrd. Doç. Dr. Serkan KÜNÜ***

ÖZ

Berlin Duvarı'nın yıkılmasından sonra küreselleşme hareketleri hız kazanmıştır. Küreselleşme hareketlerindeki hızlanma ülkelerin mal ve sermaye piyasalarında rekabeti giderek artırmış, ülkeler kısa vadeli sermayeyi kendi ülkelerine çekmek için döviz kuru ve faiz oranında ayarlamalar yapmışlardır. Bu bağlamda, gelişmekte olan ülkelerin finansal piyasaları yüksek oranda yabancı sermaye çekmiştir. Örneğin, Türkiye'de BIST yatırımlarının yaklaşık %65'ini yabancılar oluşturmaktadır. Döviz kuru ve faiz oranındaki değişmelerin finansal piyasalar üzerindeki etkisi ekonomik yazında sıklıkla tartışılmakta olup finansal piyasalar üzerindeki etkisi üzerine yönelik olarak genel bir kanı bulunmamaktadır. Diğer taraftan, döviz kuru ve faiz oranındaki artışlar ve azalışlar finansal piyasalar üzerinde farklı büyüklüklerde etki yaratarak bir asimetri meydana getirdiği son zamanlarda literatürde ağırlıklı olarak incelenmektedir. Bu çalışmada, Türkiye için döviz kurunun ve faiz oranının kısa vadeli sermaye hareketi temsil eden BIST-100 üzerindeki asimetrik etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Elde edilen bulgulara göre, çeşitli yorumlar ve öneriler yapılmıştır.

Anahtar Sözcükler: BIST, NARDL, Asimetrik Etki, Faiz Oranı, Döviz Kuru.

JEL Kodları: D53, E44, B23, C22.

ASYMMETRIC EFFECTS OF EXCHANGE AND INTEREST RATES ON BIST-100

ABSTRACT

The globalization movements have accelerated in response to the demolition of the Berlin Wall. The acceleration of the globalization movements has increased the competition in the goods and capital markets of the countries. Thus, the countries have adjusted the exchange rate and the interest rate to attract the short term capital. In this context, developing countries have attracted foreign capital. For example, in Turkey approximately 65% of the BIST is foreigners. The effects of changes in exchange rates and interest rates on financial markets are often discussed in economic literature and there is no general consensus about effects of exchange and interest rates on stock markets. On the other hand, changes on exchange rates and interest rates have affected financial markets on different magnitude and have been studied extensively in the literature. In this study, it is aimed to examine the asymmetric effect of exchange rate and interest rate on BIST-100 for Turkey. According to the findings, various comments and suggestions were made.

Keywords: BIST, NARDL, Asymmetric Effect, Interest Rate, Exchange Rate.

JEL Codes: D53, E44, B23, C22.

* Arş. Gör., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı

** Prof. Dr., Atatürk Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı

*** Yrd. Doç. Dr., Iğdır Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Politikası Anabilim Dalı